

ד'תשס"א

ספר

תורות והלכות

והוא ליקוטי הלכות מסודר
מחדש לפי סדר התורות

כ"ד

י"ל לאלפי לומדי התורה הזמנית העולמית

ברסלב'ר חסיד

כל דרגא ודרגא שאתה רוצה לזכות, הוא אך ורק ע"י התורות של רביה"ק, והם הערובה היחידה להינצל מהבלי העוה"ז ולהתקדש ולהתעלות בתורה ותפילה. אי לכך, קבוע לעצמן סדר קבוע בו אתה עוסק והולך עם התורה הזמנית לפחות 10 דק' ביום, בג' דברים אלו:

א. "ללמוד את התורה" [והליקוטי הלכות שעליה] בבקיאות.

"כי צריכים ללמוד אותו הרבה עד שיהיה שגור בעל פה" או בעומק העיון "כי יש בו שכל גדול ועמקות נפלא מאד על-פי פשוטן של דברים" "ואז יזכה לראות הפנימיות שיש בספריו הקדושים כי יש בהם פנימיות הרבה מה שאין נראה על-פי פשוטו כלל. אשרי הזוכה ללמוד ולהתמיד בהם הרבה" (חיי"מ שמי", שמ"ז, 10).

ב. "לעשות מתורות תפילות" – להתפלל על התורה, הן ע"י אמירת תפילתו של מוהרנ"ת הן בהתבודדות בשפתך האישית.

"אף על פי שבתחלה יכול להיות שיידמה לו שהתורה הזאת אינה מדברת מהכרחיות שלו, ומההסרונות והפגמים שלו באותו העת, אף על פי כן כשייתחיל לדבר על ידי אותה התורה בודאי יעזרהו השם יתברך ויכל להכניס כל שיחתו שם, ואת כל אשר עם לבבו יוכל לפרש על ידי כל תורה ותורה". "ואמר: שעדין לא עלו שעשועים כאלו לפני השם יתברך כמו אלו השעשועים שנעשין מתפללות אלו שעושים מן התורות" (הקדמת ליקרות).

ג. "לילך עם התורה" – לקשר את חיי היום - יום אל התורה; הן הדברים של קדושה, כגון ציצית ותפילין, תורה ותפילה, שבת ומועדים וכיו"ב. הן צרכי הגוף, אכילה ושתיה, שינה ושיחת חברים וכיו"ב. "ואפלו בקצת מקומות אשר לפנים ריהטא בהשקפה ראשונה אין מבינים היטב איך נוגע הענין הזה לעבודה לפי מדרגתו, אף-על-פי-כן באמת יש שם עצות נפלאות והתעוררות נורא לשוב אליו יתברך ממקום שהוא שם ואם תשים עיניך ולבך שם היטב בודאי תמצא גם שם עצות ודרכים טובים לפי מדרגתך" "והבקש מהשם יתברך שיאיר עיניך לזכות לזה להבין הדברים היטב למעשה, כי כל דבריו זכרוננו לברכה, כלם נצרכים ומכרחים לעבודות ועצות טובות לעבדו יתברך" (שיחות הר"ן קל"א). ו"יהיה כל העבודה רוחנית על פי התורה הזאת הן התורה ותפילה ומצות ועבודת השם הכל על פי התורה הזאת, וכן כל העבודות הגשמיות, אכילה ושתיה, ושינה ושיחה עם הבריות ומשא ומתן, הכל על פי התורה הזאת. ולחשב תמיד בה בשכבך ובקומך ובילכתך בדרך וכו' תהיה כל מעינה בה. מי שמקיים זאת, בודאי יזכה לכל הברכות אפילו בגשמיות בעולם הזה, כי התורה נותנת חיים גשמיים גם כן ועשר וכבוד ונכסיו מצליחים וכו', ומכל שכן שיזכה בזה לחיי עולם הבא ולזכות לכל המדרגות שבעולם שאדם צריך לזכות" (מכתבי שמואל, פג).

ספר תורות והלכות

תורה כד

הנה הספר שלפניכם הוא קנקן מלא ישן השלימות שבכל ספרי רבינו הקדוש רבי נחמן בן פיגא מברסלב, מאחר שהוא חיבור בן חמה ולבנה, בן הרב רבינו הקדוש לבן תלמידו נאמן ביתו הממשיך דרכו לדורותיו רבי נתן מברסלב, שהוא מבאר את כל התורה שבכתב ובעל פה בספרו ליקוטי הלכות על פי הקדמותיו ויסודות שקיבל מרבו המובאים בליקוטי מוהר"ן ובשאר ספריו. ועד עתה שני המאורות האלו היו בשני ספרים וכל אחד היה צריך בעצמו לחברם ביחד, ומהסיבה הזאת הרבה לא זכו לטעום מהאור האמיתי השורה על ספרי ליקוטי הלכות, כי אין מי שיבין את דבריו לאמיתו אלא אם כן הוא יודע היטב התורה שבליקוטי מוהר"ן שעליה בנוים החידושי'ן הקדושים של התלמיד. והנה לשונו בהקדמתו לליקוטי הלכות: "פי דברי רבינו ז"ל הם עמקים ורחבים מאד, ובכל תורה ותורה יש פמה וכמה הקדמות וענינים וחדושים גפלאים, בכל החדושים שה' יתברך פקח עיני לחדש בהם, כלם קשורים ומהדקים בקשרים הרבה בדבריו הנוראים והקדושים, ובכל מקום שמתרחב הדרוש והחדוש שחדשתי בעזרת ה' יתברך, בכלם צריכין לחזור בכל פעם לכל חלקי התורה שגלה רבינו ז"ל שפלולה מחלקים ופרטים הרבה מאד. וכאשר שמעתי מפיו הקדוש ז"ל שאמר על החדושים שלי, שאין מי שיבינם היטב, מחמת שצריכין לזכר היטב מאד את דברי תורתו הקדושה, ולהיות בקי בכל חדריו ופרטיו ודקדוקיו. ועל-כן הכרחתי בכמה מקומות להאריך ולהרחיב הדבור ולחזור ענין אחד כמה פעמים, אולי יפגס בלב המעיין תכן הפונה האמתית, לידע החדוש על בריו" עד כאן לשונו. והנה כאן בספר הזה חמה ולבנה מקובצים, כלומר שחיברנו את דברי רבי נתן המפוזרים בליקוטי הלכות אל דברי רבינו שעליהם הם מיוסדים, ועל ידי זה יכולים לטעום את נועם דבריו, להבין את עומק עצותיו הנפלאות, ואת עוצם התחזקותו! אשרי שיאחז בו!

קו' זו יצא על ידי הוצאת 'תורות והלכות' בשיתוף
ארגון תמימי דרך - לחיזוק הליכה עם התורה
הזמנית.

התורה הזמנית - התורה שאיתה לומדים רבות
אנשי שלומינו בארץ ובתפוצות, במשך תקופה
של ב' או ג' חודשים כמו שאמר רבינו הק':
דְּבַר עֲמָנוּ כַּמָּה פְּעָמִים שְׁרָצוּנוּ חָזַק מְאֹד שְׁנִלְךָ
עִם הַתּוֹרוֹת שְׁגָלָה. דְּהֵינּוּ לִילְךָ תְּחִלָּה אֵיזָה
זְמַן עִם תּוֹרָה פְּלוֹנִית בְּעֶרְךָ ב' או ג' חֲדָשִׁים,
דְּהֵינּוּ שְׂיִהְיוּ כָּל עֲבוֹדָתוֹ וְהִלּוּכוֹ בְּיָרְאָת ה' עַל
פִּי הַנְּאָמַר בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה, וְכָל תְּפִלָּתוֹ וְשִׁחְתּוֹ
יִהְיֶה לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ לָמָּה שְׁנֵאמַר בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה,
וְכֵן יִתְנַהֵג אֵיזָה זְמַן. וְאַחַר כֵּן יִלְךָ אֵיזָה זְמַן עִם
תּוֹרָה אַחֲרָת, וְכֵן אַחַר כֵּן, עַד שְׂיִגְמֹר לִילְךָ עִם
כָּל הַתּוֹרוֹת. וְדְבַר כַּמָּה פְּעָמִים מְזָה. אֲשֶׁרִי מִי
שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֹה:

תוכן העניינים

הלכות סודרו כפי סדר כתיבתם

- תורה כד** הלכות נפילת אפים הלכה ד..... **ו**
- מב** הלכות אישות הלכה ד.....
- נח** הלכות ברכת הודאה הלכה ו.....
- קנב** גלות הוא התגברות העצבות (עירובי תחומין ו אות יח).....
- קנב** רדיפא ומעכב (ראש השנה ב אות ח).....
- קנג** הכלים הנעשים מהרדיפה והמעכב (הכשר כלים ד אות יח).....
- קנג** קטורת ישמח לב (פריה ורביה ואישות ג' אות ה).....
- קנה** רדיפא ומעכב (שלוחין ג).....
- קנז** ליקוטי תפילות כד.....

דברי פתיחה

"אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה'"

יִתְבַּרַךְ, בְּכֻלָּם צְרִיכִין לְחַזֵּר בְּכֹל פַּעַם לְכֹל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה שְׁגָלָה רַבֵּינוּ ז"ל שְׁכָלוּלָה מִחֻלְקִים וּפְרָטִים הַרְבֵּה מְאֹד. **וְכֹאשֶׁר שָׁמַעְתִּי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ ז"ל שְׂאֵמַר עַל הַחֲדוּשִׁים שְׁלִי, שְׂאִין מִי שְׂיִבְיָנָם הֵיטֵב מַחֲמַת שְׂצָרִיכִין לְזַכֵּר הֵיטֵב מְאֹד אֶת דְּבָרֵי תוֹרַתוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְיוֹת בְּקִי בְּכֹל חֲדָרָיו וּפְרָטָיו וְדִקְדוּקָיו. וְעַל־כֵּן הִכְרַחְתִּי בְּכַמְּהָ מְקוֹמוֹת לְהֶאָרִיף וּלְהִרְחִיב הַדְּבָר וּלְחַזֵּר עִנְיָן אֶחָד כְּמָה פְּעָמִים, אוֹלֵי יִכְנָס בְּלֵב הַמַּעֲיָן תִּכְוֶן הַפְּנִיָה הָאֲמִתִּית, לִידַע הַחֲדוּשׁ עַל בְּרִיו.**

הַחִיבוּר הַזֶּה בְּנוֹי בְּצוּרָה כְּזוֹ שְׁלֵאֲחַר כֹּל מֵאֵמַר בְּלִיקוּטֵי מוֹהֲר"ן אוֹ בְּשִׁיחוֹת הַר"י וְכדוֹמָה, יוֹפִיעוּ כֹל הַהֲלָכוֹת שְׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל דַּרְשׁ עַל פִּי אוֹתוֹ מֵאֵמַר, וְהֵם מְבֹאֲרִים אוֹתוֹ הַדָּק הֵיטֵב. בְּנוֹסֵף לִיקְטֵנוּ קְטַעִים מִפּוֹזְרִים בְּרַחֲבֵי הַלִּיקוּטֵי הַלְכוֹת שֶׁהֵם גַּם מְבֹאֲרִים וּמֵאִירִים אֶת אוֹתָהּ לַמְרוֹת שְׂאִינָם בְּנוִים עֲלֶיהָ מִמֶּשׁ. יֵשׁ לְצִיָּן כִּי לִיקְטֵנוּ רַק קְטַעִים הַמְתִּיחִסִּים מִמֶּשׁ אֶל אוֹתוֹ הַמֵּאֵמַר שְׁבוּ אֲנוּ עֲסוּקִים, וְדִלְגְנוּ עַל הַקְּטַעִים שֶׁרַק מְזַכִּירִים אוֹתוֹ בְּקִצְרָה.

יְדוּעַ כִּי רַבֵּינוּ ז"ל הַשְׁתוּקָק מְאֹד שְׂאֲנִשׁוּ יַעֲיִינוּ בְּסַפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְיִלְכוּ עִם

בְּרַגְשֵׁי גִיל וְחֻדוּהָ הַנִּנּוּ לְהַגִּישׁ לַפְּנֵי עִם הַקְּדוֹשׁ אֶת הַסֵּפֶר הַנִּפְלֵאָה הַזֶּה, שֶׁהֵינּוּ לְמַעֲשֵׂה סִידוּר חֲדָשׁ וּמוֹעִיל שֶׁל הַסֵּפֶר "לִיקוּטֵי הַלְכוֹת", שֶׁהוּא בְּמִקּוּר מְסוּדָר לְפִי סִימְנֵי הַשּׁוּלְחָן עֶרוּךְ, וְכַעַת סִידְרָנוּ אוֹתוֹ לְפִי הַמֵּאֵמֵרִים שֶׁל הַלִּיקוּטֵי מוֹהֲר"ן, וְזֹאת כְּדִי לְהִבִּיא תוֹעֵלַת מְרוּבָה אֶל הַלִּימוּד כְּמוֹ שְׁנִבְאָר לְקַמּוֹן. כִּידוּעַ שֶׁהַסֵּפֶר "לִיקוּטֵי הַלְכוֹת" הוּא בְּנוֹי עַל פִּי הַהֲקַדְמוֹת הַכְּתוּבוֹת בְּסַפְרוֹ לִיקוּטֵי מוֹהֲר"ן אוֹ שֶׂאֵר סַפְרֵי רַבֵּינוּ ז"ל מוֹהֲר"ן מְבֹרְסֵלֵב, שֶׁעַל פִּיהֶם בִּיאַר אֶת סִימְנֵי הַשּׁוּלְחָן עֶרוּךְ, וּמִבְּלִי לְדַעַת מְקוּדָם אֶת הַהֲקַדְמוֹת הַנִּמְצָאוֹת בְּלִיקוּטֵי מוֹהֲר"ן וְכו' הַלִּימוּד הֵינּוּ שִׁיטְחִי, וּבְכַדִּי לְעַמִּיק בְּדַבְרֵי הַלִּיקוּטֵי הַלְכוֹת צְרִיכִים מְקוּדָם לְדַעַת הַמֵּאֵמַר שְׂאוֹתָהּ הַהֲלָכָה בְּנוִיָה. וְכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ הֵם בְּעֵצֶם חֵלֶק מֵהַקְּדַמַּת הַלִּיקוּטֵי הַלְכוֹת וְהֵנָּה לְשׁוֹנוֹ:

כִּי דְבָרֵי רַבֵּינוּ ז"ל הֵם עֲמָקִים וְרַחְבִּים מְאֹד, וּבְכֹל תּוֹרָה וְתוֹרָה יֵשׁ כְּמָה וְכַמְּהָ הַקְּדָמוֹת וְעִנְיָנֵים וְחֲדוּשִׁים נִפְלְאִים, בְּכֹל הַחֲדוּשִׁים שֶׁה' יִתְבַּרַךְ פָּקַח עֵינָי לְחֲדָשׁ בָּהֶם, כָּלֵם קְשׁוּרִים וּמֵהֲדָקִים בְּקִשְׁרִים הַרְבֵּה בְּדַבְּרָיו הַנּוֹרְאִים וְהַקְּדוּשִׁים, וּבְכֹל מְקוֹם שְׂמִתְרַחֵב הַדְּרוֹשׁ וְהַחֲדוּשׁ שְׂחֲדָשְׁתִּי בְּעֶזְרַת ה'

תורות והלכות דברי פתיחה

ב. הצירוף של כל "הליקוטי הלכות" השייכים לאותה התורה, יוסיפו הבנה, ו"הלכה" אחת משלימה את השניה, ויפרו את הלימוד.

ג. בכדי להבין יותר ביסודיות ובעמקות, טוב שהלומד יהיה מונח תקופה מסוימת באותו עניין ויעסוק בו, וכשהוא לומד בצורה זו הוא לומד במשך תקופה את אותו מאמר ואינו קופץ בכל פעם מתורה לתורה.

ד. הלימוד בצורה כזו יאירו גם את התפילה וההתבודדות מאחר שיהיה מונח תקופה באותו מאמר, יוכל יותר לשפוך שיחו על פיו מאחר ויהיה בקי בו, שזה יאיר בחזרה את לימודו ויעשיר את הבנתו באותו מאמר.

ה. ממילא על ידי צורת לימוד זו, יזכה ללמוד את ספרי רבינו בעיין כבקיאות ביחד, כי על ידי קריאה גרידה בספר הזה הוא כבר מעיין בליקוטי מוהר"ן מאחר שהוא חוזר בכל פעם על אותם נושאים בתוספת ביאור.

ו. על ידי כל זה הלימוד יביא אותנו לידי מעשה שזהו עיקר כוונת רבינו לקיים עצותיו בפשיטות.

יהי רצון שנזכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי רבינו הקדוש, לעסוק בספריו הקדושים ולצעוד בדרך אותה סלל לנו עד ביאת משיח צדקינו במהרה בימינו, אמן.

תורותיו הנפלאות, וציוה אותנו שיהיה לנו שיעור בספרו בעיין רב, ומה לנו "הליכה" יותר מתאימה מאשר הלימוד בליקוטי מוהר"ן עם באיור של המובהק שבתלמידיו מוריני הרב רבי נתן ז"ל שכבר הכין לנו את "הליקוטי הלכות". וכל הלומד ליקוטי הלכות בצורה יתפלא לדאות איך כל קטע ממש מבאר את הליקוטי מוהר"ן מה שלא נראה כן לכאורה, ובלימוד בצורה הזו מובטח שהאדם ירגיש גן עדן ממש בלימודו.

תועלת עצומה ללמוד ליקוטי הלכות בצורה שבה ערוך הספר.

כשאדם לומד בצורה הזו:

א. בשעת לימוד "הליקוטי הלכות" הוא כבר מונח היטב באותו המאמר שבליקוטי מוהר"ן שרבי נתן מבאר. והנה מעט מזעיר דוגמאות מלשון רבי נתן:

עין היטב בהתורה 'וביום הפפורים' הנ"ל ותבין הדברים, כי כל זה נכתב בקצור, ואי אפשר להבין היטב הדברים פי אם אחר העיין בהתורה הנ"ל: (הלכות נטילת ידים הלכה א בסוף)

ועין היטב בכל התורה תקעו הנ"ל מרישא לסיפא ומסיפא לרישא ותבין בדברינו איך הכל מקשר פה על פי התורה הנ"ל.

(גביעת חוב מהלקוחות ואפטיקי הלכה ה' אות מד)

עין היטב את כל התורה הנ"ל מראשה לסופה, כי בלא זה לא תוכל להבין כלל את דברינו: (ברכת הפירות ד אות יד)

תורה כד

אָמְרוּ לַיהוָה אֲמַעֲבוֹתָא דְעֵלְמָא
הֵיכָא, זָקָפָא לְאַצְבָּעְתָּהּ, אָמַר
לְהוּ הֵכָא. אָמְרוּ לַיהוָה, מִי יִימַר.
אָמַר, אֵיתֵנוּ אֲשֵׁלוּ וּמוֹשְׁחוּ:

קטרת ישמח לב. נמצא כשעושה המצוה בשמחה אזי מעלה השכינה שהיא המצוה שהיא שמחת הלב מבין הקלפות. וזהו בחינת מלכות

דעשיה העולה מן הקלפות:

ג וכשאדם עושה איזה מצוה, יש כח בהמצוה, לילך ולעורר כל העולמות לעבודת השם יתברך. בבחינת (שמות ט'): "בנערינו ובזקנינו גלך, בצאננו ובבקרנו גלך". וזה בחינת מלכות מלביש נצח הוד יסוד, שהם כלי ההליכה. וזה בחינת (תהלים ל"ז): "תורת אלקיו בלבבו לא תמעד אשוריו", שהיא הולכת לעורר. וזה בחינת (שם ס"ח): "הליכות אלי מלכי בקדש" - כשמעלין מלכות לתוך הקדשה, היא מלבשת את הליכות אלי את נצח הוד יסוד, לילך ולעורר כל הדברים לעבודת השם יתברך:

ד ועל-ידי ההתעוררות, הינו על-ידי הליכה, נמשך ברכה לכל העולמות. וזה בחינת: נצח הוד יסוד מלבישין את חסד גבורה תפארת, שהם הידים, שמשם כל הברכות. וזה בחינת (בראשית ל): "ויברך ה' אתך לרגלי". נמצא שעולין הרגלין בבחינת ידים, בבחינת (שופטים ד): "ותלך יד בני ישראל הלוך וקשה". ועקר הברכות מידיים, בבחינת (ויקרא ט): "וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם", וכמו שכתוב (בראשית מ"ט): "מידי אביר יעקב משם רעה אכן ישראל:

אמרו לה אמצעותא דעלמא היכא, זקפא לאצבעתה, אמר להו הכא. אמרו לה, מי ימר. אמר, איתו אשלו ומושחו:

(לשון רבנו זכרנו לברכה):

א דע, שיש אור, שהוא למעלה מנפשין ורוחין ונשמתין, והוא אור אין-סוף. ואף-על-פי שאין השכל משיג אותו, אף-על-פי-כן רדיפה דמחשבה למרדף אפתרה. ועל ידי הרדיפה, אז השכל משיג אותו בבחינת מטי ולא מטי. כי באמת אי אפשר להשיג אותו, כי הוא למעלה מנפש רוח נשמה:

ב ודע שאי אפשר להשיג אותו אפלו בבחינת מטי ולא מטי. אלא על-ידי עשיית המצוות בשמחה. כי על ידי שמחת המצוה נשלם הקדשה ומעלה החיות והקדשה שבקליפות בבחינת אחד-עשר סמני הקטרת. כי הקלפות הם בחינת מותרות והם בחינת עצבות בבחינת (משלי יד): 'בכל עצב יהיה מותר'. והם תקפא דדינא בבחינת (בראשית ו): ויתעצב אל לבו. ועקר השמחה היא בלב כמו שכתוב (תהלים ד): נתתה שמחה בלבי. וגלות השכינה, שהוא בחינת לב שהוא שמחתן של ישראל, עקר גלותה כשעצבות שהם הקלפות גוברים עליה, בבחינת: 'ויתעצב אל לבו'. וזה הוא כשיצאו ישראל מהגלות, כתיב (ישעיה נ"ה): "כי בשמחה תצאו". ובשביל זה שעל-ידי הקטרת מעלין מהקלפות חיותם כתיב בהם (משלי כד):

וְזֶה בְּחִינַת 'שִׁמְפְּנִימִיּוֹת חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֲרֹת, וּמִפְּנִימִיּוֹת מַלְכוּת דִּיצִירָה, נַעֲשֶׂה כְּתֹר דְּעִשְׂיָה. וְכֵן עוֹלִין הָעוֹלָמוֹת עַד לְמַעְלָה, עַד אֲצִילוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה: וְזֶה (יְחִזְקֵאל ג'): "בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ". 'בְּרוּךְ', זֶה בְּחִינַת יָדִים; 'כְּבוֹד ה'', זֶה בְּחִינַת אֲמוּנָה; 'מִמְּקוֹמוֹ', זֶה בְּחִינַת כְּתֹר:

ח וְכִשְׁעוֹשֶׂה וּמִתְקַן אֶת הַמֵּיֶשֶׁב וְהַמְּסֻדָּר, שֶׁהוּא הַכְּתֹר כְּפָרְאִי, וְהַמְּחִין רוֹדְפִין לְהַשִּׁיג הָאוֹר אֵין-סוּף. וְהַכְּתֹר מְעַכֵּב אֶת הַשְּׂכָל, כְּדֵי לִישֵׁב אֶת הַשְּׂכָל. וְעַל-יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְּעַכֵּב, אֲזִי מִכָּה הַמְּחִין בְּהַמֵּיֶשֶׁב וְהַמְּסֻדָּר, וְנַעֲשִׂין הֵיכְלִין לְאוֹר אֵין-סוּף. וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא יָדִיעַ וְלֹא אֲתִדְעַ, כְּמוֹכָא בְּזֵהר פְּרֻשֵׁת נַח (ס"ה): 'וּמַגּוּ הָאִי פְּרִיסָא בְּרְדִיפָה דְּהָאִי מַחְשְׁבָה, מְטִי וְלֹא מְטִי. וּפְרִיסָא, זֶה הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיֶשֶׁב, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתֹר, שֶׁהוּא פְּרוּס בֵּין הַנְּאֲצִלִים לְבֵין הַמְּאֲצִיל. 'וְאֲתַעְבְּדוּ תַשַּׁע הֵיכְלִין, דְּלָאו אֲנוּן נְהוּרִין, וְלֹא רוּחִין, וְלֹא נִשְׁמַתִין, וְלִית מָאן דְּקִימָא בְּהוּ, וְלֹא מִתְדַבְּקִין, וְלֹא מִתְדִיעִין'. וְדַע, שְׁזֶה תְּכֻלִית הַיְדִיעָה, כִּי תְּכֻלִית הַיְדִיעָה – דְּלֹא יָדַע.

וְזֶה בְּחִינַת (ישעיה נ"ח): "'וְהַשְּׂבִיעַ בְּצַחְצַחוֹת נַפְשֶׁךְ"; כִּי אוֹרוֹת אֵלוּ, הֵם הַצַּחְצַחוֹת, שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִהַסְּפִירוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה שִׁירְדָּף מִחֲשַׁבְתּוֹ לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֵלוּ, אֶף-עַל-פִּי שְׂאִין יְכַלֵּת בֵּיד הַשְּׂכָל לְהַשִּׁיג אוֹתָם, כִּי לֹא מִתְדַבְּקִין וְלֹא יָדִיעֵן:

ה וְעַקֵּר הַבְּרָכָה שֶׁנִּשְׁפָּעִין מֵהֵיָדִים, הֵם שְׂכָל. וְכִשְׁבָּאִים לְמַטָּה, נַעֲשִׂים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תהלים קמ"ה): "פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן". בְּכֵן מִי שֶׁהוּא בְּעַל נַפֶּשׁ, צָרִיךְ לְכַנֵּן רְצוֹנוֹ, שִׁמְשִׁיךְ בְּרַכַּת שְׂכָל. בְּבְחִינַת (בראשית מ"ח): "שִׁפְלֵ אֶת יָדְיוֹ", וּבְבְחִינַת (שמות ט"ו): "מִקְדֵּשׁ ה' כּוֹנְנֵנו יָדֶיךָ". וְזֶה בְּחִינַת 'חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֲרֹת שְׁמַלְבִּישִׁין אֶת חֻקָּמָה בֵּינָה דַעַת:

ו וְצָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ אֲמוּנָה לְתוֹךְ בְּרַכַּת הַשְּׂכָל, כִּי אֵין לְסַמְךָ עַל הַשְּׂכָל בְּעֲצֻמוֹ כְּפִדּוּעַ. וְזֶה בְּחִינַת (משלי כ"ח): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת", וּבְבְחִינַת (שמות י"ז): "וַיְהִי יָדְיוֹ אֲמוּנָה", וּבְבְחִינַת (שמואל-א כ"ד): "וְקָמָה בְּיַדְךָ מַמְלַכַת יִשְׂרָאֵל", הֵינּוּ שִׁמְשִׁיךְ אֲמוּנָה לְתוֹךְ בְּרַכַּת הַיָּדִים. וְזֶהוּ בְּחִינַת (שמואל-א ב): 'וּבְנִיתִי לוֹ בֵּית נְאֻמָּן', וְזֶה בְּחִינַת (תהלים פ"ט): "'אֲמוּנַתְךָ בְּקֹהֶל קְדוֹשִׁים", קָדַשׁ זֶה בְּחִינַת מַחִין. וְזֶה בְּחִינַת 'מַלְכוּת דִּיצִירָה נַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה חֻקָּמָה בֵּינָה דַעַת דְּעִשְׂיָה':

ז וּבְפְּנִימִיּוֹת בְּרַכְּאָן, שֶׁהוּא דְקוֹת הַבְּרַכְּאָן, נִתְּבַרְךָ מֵהֵם הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיֶשֶׁב אֶת הַשְּׂכָל, שֶׁהִיא בְּחִינַת כְּתֹר. בְּחִינַת (בראשית כ"ו): "וְאֶהְיֶה עִמָּךְ וְאֶבְרַכְּךָ", כְּתֹר, הוּא לְשׁוֹן הַמְּתַנָּה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (איוב ל"ו): "כְּתֹר לִי זַעִיר", כִּי כְּשׁוֹאֲלִין אֶת הָאָדָם אֵיזְהוּ שְׂכָל, אוֹמֵר: הַמְּתֵן עַד שְׂאֲתִישֵׁב, וְגַם שֵׁם צָרִיךְ אֲמוּנָה, בְּבְחִינַת אֲמוּן מְפֻלָּא.

על-ידי-זה מבטשין ומכין המחזין בבחינת המחצה הנ"ל שהוא המישוב והמסדר, ועל-ידי-זה נעשין היכלין לאור אין סוף, דהינו שנעשין בחינת כלים והיכלות ברוחניות עליון, להשיג על ידם בבחינת מטי ולא מטי אור האין-סוף ברוך הוא. כי אם לא היה המעכב הנ"ל כלל, ולא היה מי שיעכב את המחזין מרדיפתם ומרוצתם, היו מתבטלין המחזין לגמרי. כי היה האדם מתבטל במציאות, כי אור האין-סוף אי אפשר להשיג. אך על-ידי שני הבחינות, שהם הרדיפה והמעכב, על-ידי-זה נעשין בחינת מחצות והיכלין הנ"ל שעל ידם משיגים אור האין סוף רק בבחינת 'מטי ולא מטי'.

ופרוש 'מטי ולא מטי', ידוע למבינים. דהינו 'שמגיע ואינו מגיע', שרודף ומגיע להשיג ואף-על-פי-כן אינו מגיע ומשיג, שזה נעשה על-ידי הרדיפה והמעכב כנ"ל. ואף-על-פי שנעשין אלו ההיכלין הנ"ל, אף-על-פי-כן לא ידע ולא אתידע ולית מאן דקימא בהו ולא מתדבקין ולא ידעין וכו' כנ"ל. כי אי אפשר לציר בשכל השגות אלו ההיכלות הנ"ל כי הם למעלה מנפשין רוחין ונשמתין למעלה מפל השכליות כי הם למעלה מהספירות וכו'. כמבאר לעיל בלשון רבנו ז"ל עין שם היטב ותבין שלא הוספתי שום דבר כלל כי בכלל דבריו דברי רק חזרתי ובארתי הדברים קצת לגדל עצם עמקותם עד אין-סוף.

ותשעה היכלין אלו, נעשין על-ידי הבטישה, שמבטשין המחזין בפתר בשעת רדיפה. והמחזין הם תלת, וכל אחד כולל מתלת, כי נכללין בשעת רדיפה. ושלש פעמים שלש, הם תשעה, וזהו תשעה היכלין:

[זה הענין עמק עמק מי ימצאנו, כמוכן למשכיל וכאשר רמז לי רבנו ז"ל בעצמו גדל עמקות הסוד הנורא הזה שמגיע למעלה למעלה וכו', וכמבאר בהתורה הזאת למעין, וההכרח לבאר הדבר קצת.

והוא, כי הכתר הוא המישוב והמסדר את המחזין, דהינו הכח שיש בהשכל של אדם לישוב ולסדר את המח וודעת לבל יהרס לצאת חוץ מן הגבול, זה הכח הוא בחינת כתר כנ"ל. וזה הכח הוא כמו מחצה המפסקת בין המחזין ובין האור אין-סוף, כי זה הכח שהוא המישוב והמסדר, הוא מעכב את המחזין בעת מרוצתם ורדיפתם לבל יהרסו לעלות אל ה' למעלה ממחצתם, כי המחזין רודפין להשיג האור אין-סוף. וזה הכח הנ"ל של השכל שהוא המישוב והמסדר, שהוא בחינת כתר הוא עומד בפניהם כמו מחצה, ומעכב אותם מרדיפתם כנ"ל. ועל-ידי הרדיפה והמעכב, הינו על-ידי הרדיפה שהמחזין רודפין להשיג אור האין-סוף, ועל-ידי כח המעכב, שהוא כח המישוב והמסדר, בחינת כתר כנ"ל, על-ידי שני בחינות אלו,

עליתו יתעלה הברכות כנ"ל. וזה מי יימר, לשון תמורה, לשון (ויקרא כ"ז): "אם המר ימירנו".

והשיב להם, איתו אשלי ומושחו, הינו עקר עליית הקדשה, על-

ידי השמחה. ולעתיד בצאת ישראל מהגלות בשמחה, כמו שכתוב: 'פי בשמחה תצאו', ואז יכלו הקלפות לגמרי. וזה: 'איתו אשלי', הינו על ידיכם ועל כרחכם יתבטלו הקלפות.

כי אתם בעצמכם תביאו את בית ישראל מהגלות, הנקראים אשלי, הינו חבל נחלתו. כמו שכתוב (ישעיה

ס"ו): "והביאו את אחיכם בית ישראל", שכל אחד ואחד מהעכו"ם יביאו בידם את בית ישראל מהגלות,

על-ידי רבוי השמחה שיהיה בעת הזאת, כמו שכתוב (תהלים קכ"ו): "אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם

אלה וכו', היינו שמחים". ועל-ידי השמחה יתבטלו הקלפות, בבחינת (שמואל-ב ח'): 'וימדדם בחבל השכב

אותם ארצה'. וזה: 'מושחו', הינו המדידה לכלות אותם:

ובשביל זה נעשין תשעה היכלין דיקא, כי המחין הם שלש, ומחמת רדיפתם והכאתם בהמעכב הנ"ל הם נכללין זה בזה, ונעשה כל אחד כולל משלש, ושלש פעמים שלש הם תשעה וזהו בחינת תשעה היכלין הנ"ל: אשרי מי שיזכה לילך ולעלות בדרך הקדש הנאמר בהתורה הזאת עד שיזכה להשגות אלו]:

וזה ששאלו סבי דבי אתונא: אמצעותא דעלמא היכא. זקפא

אצבעתא, אמר הכא. אמרו לה מי יימר, אמר להו איתו אשלי ומושחו.

ששאלו אותו: איך משיגין אור אין סוף, שהוא אמצעא דעלמא, שממנו הכל שואבין חיות ונשפע. זקפא

אצבעתא, זה בחינת ברכות כנ"ל, בחינת: "וישא אהרן את ידו ויברכם כנ"ל. הינו שעל-ידי הברכות מבטשין

המחין בכתר, ונעשין היכלין כנ"ל. ואמרו לה מי יימר - מי הוא זה שיכנס בהיכלי התמורות למקום

הקלפות, להעלות משם הקדשה בבחינת קטרת כנ"ל, ושעל-ידי

הלכות נפילת אפים הלכה ד

ובו יתבאר ענין פורים ופסח וארבע פרישיות

על-פי התורה 'אמצעותא דעלמא היכא' וכו' (סימן כד), עין שם כל התורה מראשה לסופה. והכלל שעל-ידי עשית המצוה בשמחה זוכין להעלות

השכינה מהגלות, ולעלות מדרגא לדרגא ומעולם לעולם, עד שזוכין לעלות למעלה למעלה, עד שזוכין להשיג אור האין סוף בחינת מטי ולא מטי, שהוא למעלה מנפש

וְרַבְּנוּ ז"ל גְּלַהּ וּבָאָר שְׁכַל סוּד עֲלִית
הַעוֹלָמוֹת בְּבַחֲינָה הַנִּלְנֵל נַעֲשִׂין
עַל־יְדֵי עֲשִׂית הַמְצוּה בַשְּׂמֵחָה כַּנִּל,¹
נִמְצָא, שֶׁעֲשִׂית הַמְצוּה בַשְּׂמֵחָה
וּבַחֲיִנַת סֵדֶר הַתְּפִלָּה הֵם בַּחֲינָה אַחַת,
שְׁעַל־יָדָם עוֹלִין הַעוֹלָמוֹת בְּבַחֲינָה
הַנִּל הַמְבֹאָרִין בַּתּוֹרָה הַנִּל, שֶׁהֵם
סוּד כְּנֻגוֹת סֵדֶר הַתְּפִלָּה כַּנִּל, עַד
שְׂזוּכִין עַל־יְדֵי־זֶה לַעֲלוֹת עַד הַפֶּתֶר,
לְבָרוּךְ וּלְתַקֵּן בַּחֲיִנַת הַמְסֻדֵר וְהַמֵּיִשֵּׁב
אֶת הַמַּחֲזִין, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְהַשִּׁיג
אוֹר הָאֵין סוֹף בְּבַחֲיִנַת 'מְטִי וְלֹא
מְטִי', שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשִׂין בַּחֲיִנַת
הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנִּל כַּנִּל.

וְזֶהוּ בַּחֲיִנַת נְפִילַת אִפִּים אַחַר גְּמַר
הַתְּפִלָּה. כִּי אַחַר גְּמַר הַתְּפִלָּה
אֵז כָּבֵר נִגְמְרוּ עֲלִית כָּל הַעוֹלָמוֹת
לְמַעַלָּה עַד אֲצִילוֹת לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה
כְּמוֹבָא בַּכְּנֻגוֹת,² וְאֵז צְרִיכִין לְהַפְלִל
בְּאוֹר הָאֵין סוֹף שֶׁזֶהוּ עֵקֶר סוּד הַיְחֻד
וְהַזְּוּוּג שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּגַמַר הַתְּפִלָּה. כִּי עֵקֶר
בַּחֲיִנַת הַיְחֻד וְהַזְּוּוּג הוּא הַתְּחַבְּרוֹת
עֲלֵמָא תַתָּאָה בְּעֵלְאָה, כְּמוֹכֵן בְּזוּהַר
בְּכֻמָּה מְקוּמוֹת, וּבַפְּרָט בַּפְּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ
(דף רז.) עַל פְּסוּק (תהלים מח, ה) : "כִּי הִנֵּה
הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ" וְכוּ', עֵין שָׁם. הֵינּוּ
כְּשֶׁהִנְפֵשׁ מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בַּחֲיִנַת
עֲלֵמָא תַתָּאָה נִגְדַּ אֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ
הוּא, כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהִיּוֹת נִכְלָל בְּאוֹר הָאֵין
סוֹף בְּבַחֲיִנַת 'מְטִי וְלֹא מְטִי', זֶהוּ
בַּחֲיִנַת תְּכֵלִית הַיְחֻד וְהַזְּוּוּג שֶׁל

רוּחַ נְשָׁמָה, לְמַעַלָּה מֵהַסְּפִירוֹת וְכוּ',
עֵין שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב מַה שֶּׁפֶתַב
שָׁם שְׂמַפְנִימִיּוֹת הַבְּרֻכָּאן שֶׁהֵם
דְּקוֹת הַבְּרֻכָּאן, נִתְבָּרַךְ הַמְסֻדֵר
וְהַמֵּיִשֵּׁב אֶת הַמַּחֲזִין שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת
הַפֶּתֶר, שֶׁהוּא הַבַּחֲינָה הַמְעַכָּב
וְהַמְסֻדֵר אֶת הַמַּחֲזִין לְכָל יִהְיֶה
לְעֲלוֹת אֶל ה' וְכוּ'. שְׁעַל־יְדֵי בַּחֲיִנַת
הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכָּב עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשִׂין
בַּחֲיִנַת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין, שְׁעַל־יָדָם
מְשִׁיגִין אוֹר הָאֵין סוֹף בְּבַחֲיִנַת 'מְטִי
וְלֹא מְטִי' וְכוּ', עֵין שָׁם כָּל זֶה
הֵיטֵב:

א וְזֶה בַּחֲיִנַת נְפִילַת אִפִּים שְׂאֵז הוּא
תְּכֵלִית הַיְחֻד וְהַזְּוּוּג הַעֲלִיּוֹן,
כְּמוֹבָא בַּכְּנֻגוֹת הַתְּפִלָּה³. כִּי כָּל
הַבַּחֲיִנוֹת הַנִּל הַמְבֹאָרִין בַּהַתּוֹרָה
הַנִּל, דְּהֵינּוּ שְׂמַלְכוֹת עוֹלָה מִן
הַקְּלָפוֹת, וּמַלְכוֹת מַלְבִּישׁ וְעוֹלָה
לְבַחֲיִנַת נְצַח הוֹד יְסוּד, וְנִצַּח הוֹד
יְסוּד לְחֻסַּד גְּבוּרָה תַפְּאֶרֶת, וְחֻסַּד
גְּבוּרָה תַפְּאֶרֶת לְחֻמְקָה בִּינָה דַעַת
וְכוּ', כָּל זֶה הוּא כְּנֻגוֹת סֵדֶר הַתְּפִלָּה,
שְׂאוּמֵרִים מִתְּחִלָּה קְרִבְנוֹת וְקֻטְרֵת,
וְאַחֲרֵיכֵן פְּסוּקֵי דְזֻמְרָה, וְאַחֲרֵיכֵן
בְּרַכַּת קְרִיאַת שְׁמַע, וְאַחֲרֵיכֵן הַתְּפִלָּת
שְׂמוֹנֶה עֶשְׂרֵה וְכוּ', שְׁעַל־יְדֵי כָּל זֶה
עוֹלִין הַעוֹלָמוֹת בְּבַחֲיִנַת הַמְבֹאָרִין
בַּתּוֹרָה הַנִּל, שְׂמַלְכוֹת עוֹלָה מִן
הַקְּלָפוֹת, וּמַלְכוֹת מַלְבִּישׁ נְצַח הוֹד
יְסוּד וְכוּ' וְכוּ', כְּמַבְאָר הֵיטֵב בַּכְּנֻגוֹת.

א. שער הכנונות דרושי נפילת אפים דרוש ב ובפרי עץ חיים שער נפילת אפים פרק ב. ב. (שער הכנונות דרושי אשרי פטום הקטרת ועלינו לשבח דרוש א ובפרי עץ חיים שער קריאת ספר תורה פרק ה)

והשמחה משם, כדי שעל-ידי-זה תעלה השכינה מהגלות ותעלה בכל עליות הנ"ל, עד שיזכה להשיג אמצעותא דעלמא שהוא בחינת אור אין סוף, עין שם.

וזה בחינת ודוי על החטאים שאומרים קדם נפילת אפים שאז הוא תכלית היחוד שנכללין באין סוף בבחינת מטי ולא מטי וכו' כנ"ל. כי אי אפשר להשיג זה האור בחינת אור אין סוף, כי אם על-ידי שמעלין כל נצוצות הקדשה מעמקי הקלפות, שזהו בחינת עלית השכינה מהגלות כנ"ל. ולזה צריכין ודוי דברים. כי על-ידי כל החטאים נופלין נצוצי הקדשה בין הקלפות שזהו עקר פגם של כל החטאים שבעולם כידוע, ועקר הפגם הוא מה שמתגבר חס ושלום העצבות על-ידי החטאים, בבחינת (תהלים לח, יט): "אדאג מחטאתי", בחינת (בראשית ו, ו): "ויתעצב אל לבו", כי השכינה שהיא כלליות הקדשה היא שמחתן של ישראל, והקלפות שכנגד הקדשה הם בחינת עצבות תוקפא דינא, כמבאר בהתורה הנ"ל. ועל-ידי החטאים גורמים חס ושלום שנצוצי הקדשה, בחינת נצוצי השמחה לשמח בה' יתברך לשמח בשמחת אחדותו יתברך, אלו נצוצות השמחה הם בחינת נצוצי הקדשה שנופלים בין הקלפות שהם בחינת עצבות, כי השמחה היא הקדשה כנ"ל, ואזי

עולמות עליונים. וזה אי אפשר כי אם על-ידי תקון המסדר והמישב את המחין שהוא בחינת כתר כנ"ל, שעל-ידי בחינה זו נמשך בחינת מעכב אל המחין לכל יהרסו הגבול. ועל-ידי שני בחינות אלו דיקא דהינו הרדיפה והמעכב, על-ידי-זה דיקא נעשין ההיכלין הנ"ל שעל-ידם משיגין אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי, שזהו עקר בחינת היחוד כנ"ל. וזה בחינת נפילת אפים שאז הוא עקר בחינת היחוד והזוג כמבאר בכונות כנ"ל.

ועל-כן צריכין אז לפל על פניו, וזהו בחינת (שמות ג, ו): "ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים", שבחינה זאת נמשכת מבחינת המסדר והמישב שנתברך מפנימיות הברכאין וכו' כנ"ל שהוא בחינת הכתר כנ"ל, ומבחינה זאת יש כח בהמחין לעכב את המחין מרדיפתו וכו' כנ"ל, שזהו בחינת נפילת אפים בחינת ויסתר משה פניו, בחינת הכח המעכב המסדר והמישב את המחין כנ"ל, שעל-ידי זה דיקא משיגין אור האין סוף ברוך הוא כנ"ל:

ב ועל-כן צריכין לומר ודוי על חטאיו קדם נפילת אפים. זה סוד מה שכתב רבינו ז"ל שם בהתורה הנ"ל על מה ששאלו סבי דבי אתונא מי ימר, ופרש שם: מי יכול לכנס להיכלי התמורות להעלות הקדשה

את עצמם למטה למטה לסטרא דמותא כדי להעלות הקדשה משם, ואז נעשה תכלית היחוד, עין שם. הינו כנ"ל, כי היא בהא תליא, כי אי אפשר להשיג ולהגיע לבחינת תכלית היחוד שהוא בחינת השגת אור האין סוף בבחינות הנ"ל, כי אם על-ידי שמחה, שזוכין על-ידי שיורדין לעמקי הקלפות להעלות הקדשה שהיא השמחה משם כנ"ל, שזהו בחינת 'מי יימר' הנאמר בהתורה הנ"ל.

ואף-על-פי שכבר העלינו ובררנו את הקדשה מעמקי הקלפות על-ידי אמירת קטרת וקרבנות, בבחינת (משלי כו, ט): "קטרת ישמח לב", כי על-ידי קטרת עולה הקדשה שהיא השמחה מהקלפות כמבאר בהתורה הנ"ל, אף-על-פי-כן עתה אחר גמר התפלה קדם שזוכין לתכלית היחוד להשיג אור האין סוף בבחינות הנ"ל, צריכין לחזור ולירד להעלות הקדשה מעמקי הקלפות, שזהו בחינת ודוי דברים בבחינת נפילת אפים כנ"ל.

כי מתחלה בברנו הקדשה והשמחה בשביל עלית העולמות כדי שנוכל לעלות מעולם לעולם, כדי שנוזכה להשיג המחין הקדושים כדי שנוזכה לרדף להשיג אור האין סוף, שכל זה אנו עוסקין לעשות על-ידי עבודתנו מתחלת סדר התפלה עד סוף, שעל-ידי שעולין מעשיה

העצבות והמרָה שחורה מתגבר חס ושלום ואינם מניחים לישראל לשמח. וזה עקר גלות השכינה, עקר פגם כל החטאים שבועלם.

ועל-כן אחר התפלה שצריכין לכלל באור האין סוף בבחינת 'מטי ולא מטי' כנ"ל, שזה אי אפשר כי אם על-ידי שמחה כנ"ל, ומחמת שעכשיו בגלות השכינה שהוא בחינת השמחה בגלות, על-כן אי אפשר לזכות לשמחה כדי להשיג אור האין סוף כנ"ל, כי אם על-ידי שיורדין לעמקי הקלפות להעלות נצוצי השמחה שהם נצוצי הקדשה להעלותם משם מעמקי הקלפות, שעל-ידי השמחה הזאת עולין מעולם לעולם וכו', עד שמשגיגין אור האין סוף בבחינות הנ"ל.

ועל-כן צריכין ודוי דברים אֶז. כי על-ידי הודוי שמתודין על החטאים על-ידי-זה מתכפרין החטאים, כמו שכתוב (משלי כח, יג): "ומודה ועוזב ירחם", כי על-ידי הודוי מעלין כל הנצוצות שנפלו על-ידי החטאים, ואז כשעולין נצוצות הקדשה על-ידי מחילת עונות שזוכין על-ידי הודוי, אזי עולה השמחה מהגלות שהוא עקר הקדשה כנ"ל, ועל-ידי שמחה זאת זוכין להכלל באור האין סוף להשיגו בבחינת 'מטי ולא מטי' כל אחד לפי בחינתו.

וזהו בעצמו בחינת נפילת אפים, שמבאר בכונות שאז מפילין

הדעת עד שהוא קטן מהכיל את האור, ואז אינו יכול לסבל אפילו מעט נצוצי האור שמאירין לו, ויכול להרס את הגבול חס ושלום. ועל-כן עקר ההשגה על-ידי השמחה, בבחינת (שבת ל): 'אין השכינה שורה מתוך עצבות אלא מתוך שמחה':

ג ועל-כן בשבת יום-טוב ושאר ימים שאין אומרים בהם תחנון אין בהם נפילת אפים. כי שבת הוא מעין עולם הבא שאז תגדל השמחה מאד, בחינת (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו", בחינת (שם כה, ט): "ואמר ביום ההוא וכו', זה ה' קנינו לו נגילה ונשמחה בישועתו" וכו', וכן ביום-טוב וכל הימים שאין אומרים בהם תחנון כלם הם בחינת ימים טובים שמאיר בהם הארת שבת. ועל-כן אין אומרים אז ודוי ואין נופלים אז על פניהם, כי אז אין שליטה להקלפות שהם בחינת עצבות, ועל-כן אז השמחה בשלמות, ואין צריכין אז לירד לעמקי הקלפות להעלות השמחה משם, כי אז אין להקלפות שהם העצבות שליטה כלל, ואז נתעורר בחינת שלמות השמחה שלעתיד כנ"ל, ועל-כן אז ממילא זוכין להשיג אור אין סוף בבחינות הנ"ל, שעקר השגתו על-ידי השמחה, כי אז הם ימי שמחה ואין צריכין אז לירד להעלות ולברר השמחה מהקלפות, כי אז אין להקלפות שהם העצבות שום שליטה כלל, ואז מאיר השמחה ממילא

ליצירה ומיצירה לבריאה וכו', ומלכות מלביש נצח הוד יסוד, ונצח הוד יסוד מלביש חסד גבורה תפארת וכו' וכו'. אבל עכשיו שכבר זכינו להמחין, אבל העקר מה שצריכין עכשיו הוא לתקן בתכלית השלמות את המסדר והמישב את המחין, דהינו בחינת המעכב הנ"ל. ובשביל זה צריכין שמחה יתרה, וצריכין לחזור ולירד לעמקי הקלפות לברר הקדשה מעמקי הקלפות על-ידי ודוי דברים ונפילת אפים, שמפילין עצמן למטה כדי שזוכה להעלות השמחה מעמקי עמקי הקלפות, כדי שיתברך וישלם בתכלית השלמות המסדר והמישב כדי שזוכה להשיג אור האין סוף בבחינת 'מטי ולא מטי', כי עקר שלמות ההשגה הוא על-ידי כח המסדר והמישב הנ"ל שהוא בחינת כתר שגבוה מן הכל, שעל-ידיה דיקא משיגין אור האין סוף על-ידי הרדיפה והמעכב דיקא כנ"ל.

פי עקר תקון המסדר והמישב הוא על-ידי השמחה, כי המסדר והמישב הוא בחינת 'כתר' ששם מקור השמחה, בחינת (ישעיה לה, ט): "ושמחת עולם על ראשם", "על ראשם" דיקא, זה בחינת כתר שהוא למעלה מהראש שהוא בחינת המחין. כי השמחה מרחבת המחין, ואז יש להם כח לסבל מה שמשגיגין מאור האין סוף ולבלי להרס את הגבול, אבל העצבות חס ושלום מצמצם את

”בעצבון תאכלנה” שנגזר אז, בחינת (שם ג, ו): ”ויתעצב אל לבו” הנאמר בדור המבול, שכל זה נמשך על-ידי פגם עץ הדעת כידוע.

פי עקר הקדשה היא שמחה דהינו לשמח בה' יתברך, כי מי שיש לו אמונה שלמה בה' יתברך, בודאי ראוי לו לשמח תמיד בה' יתברך, וזה הדבר אי אפשר לבאר בכתב, פי הוא לכל חד כפום מה דמשער בלבה, וכבר מבאר בדברינו מזה כמה פעמים. והמן ועמלק שהם בחינת המחקרים והכופרים, מהם נמשך עקר העצבות והמרה שחורה, כי עקר השמחה היא שמחת המצות, בחינת (תהלים ט, ט): ”פקודי ה' ישרים משמחי לב”, ומי שמאמין בה' יתברך ובתורתו הקדושה בתמימות ובפשיטות כמו שכל ישראל מאמינים, בודאי אין שמחה בעולם כמו שמחת עשית המצות, שאנו זוכין לעשות נחת רוח ליוצרנו ובוראנו יתברך, ואנו קונים לנו חיי עולם לעולמי עד ולנצח נצחים על-ידי חוטי הציצית שקונים אותו בעד גדול אחד, ואנו נכללים על-ידיה באור האין סוף, היש שמחה גדולה מזו.

פי זה כל אדם יכול להבין שבעולם הזה אין שום שמחה בעולם, פי ”מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש” (קהלת א, א), ואם יצבר כעפר כסף וזהב, סוף כל סוף מה

מעצם תוספת קדשה שבאותו היום, שזאת התוספת קדשה של אלו הימים שאין אומרים בהם תחנון הוא בחינת שבת, שהוא מעין עולם הבא שאז הוא עקר השמחה, ועל-ידיה נכללין באור האין סוף בבחינות הנ"ל, ואין צריכין אז ודוי דברים ולא נפילת אפים כלל, מחמת גדל השמחה שמאיר אז כנ"ל:

ד וזה בחינת פורים, שעקר מצות פורים הוא לשמח בכל עת, לשמח את עצמו בכל מיני שמחה, כמו שכתוב (אסתר ט, כב): ”לעשות אותם ימי משתה ושמחה”, וכמו שנוהגים כל ישראל לשמח בכל מיני שמחות בפורים שזהו עקר מצות פורים. כי עקר הכנעת הסטרא אחרא שהוא זהמת הנחש הוא בפורים, כי אז מכניעין קלפת המן-עמלק, שהוא עקר זהמת הנחש שנמשך על-ידי חטא עץ הדעת, שמשם אחיזת המן הרשע ימח-שמו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תולין קלט:): המן מן התורה מנין? שנאמר: ”המן העץ” וכו'. נמצא שהמן הרשע ימח-שמו הוא בחינת פגם עץ הדעת טוב ורע שעל-ידיה נמשך זהמת הנחש. ועקר זהמת המן זהמת הנחש, הוא בחינת עצבות ומרה שחורה שמתגברים בכל עת על ישראל ואינם מניחים אותם לשמח, כי עקר הסטרא אחרא הוא עצבות כנ"ל, שזה נמשך מפגם עץ הדעת, בחינת (שם, יז):

בהמצוה שהיא רק בשביל קיום נימוס המדינה חס ושלום לפי דעתם הרעה והמשבשת, ואיך ישמח במצות סכה מאחר שאומר עליו טעם של שטות כזה שאז טוב לישב באויר כזה, והוא בעצמו יודע שזה שטות, כי על-פי פשוטו בודאי אז טוב יותר לשבת בביתו מלישב בסכה, ואם ירצה לישב בצל, יעשה לו אהל של פשתן כדרך השרים ולא סכה העשויה כדינו שסכה מפסלת גרן וקב דיקא, וכן בשאר המצות, ואין צריכין לחזור לסתור שטותים ושקרים ודברים בדויים כאלה שהם הם עקר האפיקורסות והכפירות, שכופרים בתורת משה לגמרי, ומחפין השקר שלהם בשטותים כאלה, כאלו הם מתרצים את דברי משה רבינו עליו-השלוש, ונותנים טעם לדבריו טעמים מרים וסרוחים שכאלה "אם יש טעם בריר חלמות" (אייב ו, 1), ושטותים כאלה.

בפרט עתה שכבר זכינו לספרי הזוהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל, שמבאר בהם שכל מצוה ומצוה מרמז לדברים גבוהים ועליונים מאד מאד עד אין סוף ואין תכלית, כי הם חיינו וארץ ימינו בנה וכבא לעולמי עד ולנצח נצחים, ואנו בני ישראל אשר ה' יתברך הבדילנו ברחמי מן התועים והכופרים האלה שהם בודאי מן הערב רב, מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו וכו', כמה וכמה יש לנו

יתרון לו בכל זה, כי "לא במותו יקח הכל" (תהלים מט, יח), והכל יודעין שסוף אדם למות וימינו כצל עובר, ומי שיש לו רק איזה רשימה בעלמא של שכל אמת, אפילו נכרי, יכול להבין שאין שום שמחה בזה העולם כלל, כי "אחרית שמחה תוגה" (משלי יד, יג), ועל זה נאמר (קהלת ב, ב) "ולשמחה מה זה עשה".

ועל-כן אלו המחקרים והכופרים אין להם שום שמחה אמתית כלל, והפכת פניהם ענתה בס שעל-פי רב הם מלאים עצבות יגון ואנחה, כי מהיכן יקבלו חיות ושמחה אמתית, מאחר שכופרים בתורתו הקדשה ובעשית מצותיו יתברך, ובודים מלבם טעמים של הבל ושטות על עשית המצות הקדושים, ויחפאו על ה' ועל תורת משה דברים אשר לא כן אשר בדו מלבם, כאלו חס ושלום כל טעמי המצות הקדושים הם נימוסיות חס ושלום בשביל תקון העולם תקון המדינה חס ושלום, אוי להם ואוי לנפשם, תפח רוחם ונשמתם, כי אין כפירה גדולה מזו.

ולדבריהם הרעים והזרים והמטנפים בודאי אין לשמח בשום מצוה חס ושלום, מאחר שתכלית המצוה היא בשביל תקון זה העולם, ואם בגוף העשירות והממון ושאר חפצי העולם אין שום שמחה אמתית, כי אחריתו מרה כלענה כנ"ל, מכל שכן איך ישמח

ועל-כן עקר קטרוגו והתגרותו הוא בהשמחה של המצות, כי אינו מניח לשמח בשום מצוה, מחמת שמכניס כפירות שהם טעמים של שטות בשביל עסקי עולם הזה חס ושלום, שעל-ידי-זה בודאי אין לשמח חס ושלום בשום מצוה, כי בעולם הזה אין שום שמחה כנ"ל. ומחמת קנאתו של המן במרדכי וישראל שראו שהם חזקים כל כך בעשית מצותיהם, ועושינ אותם בשמחה גדולה ובמסירת נפש, על-ידי-זה נתקנא בהם מאד עד שרצה להעבירם מן העולם חס ושלום. ומחמת שעקר קנאתם הוא בהשמחה של המצוה, כי על גוף המצוה הם יכולים לומר חס ושלום שהוא נימוס חס ושלום כמו שאר נימוסי העובדי כוכבים חס ושלום, אבל מאחר שרואים שישראל מוסרים נפשם על קדוש ה' בשמחה גדולה בשביל עשית המצות, כמו שראינו שרבי עקיבא היה גחין וחייד בשעה שדנו אותו לפני טורנוסרופוס הרשע ימח-שמו, כמוכא במדרש שוחר טוב משלי, וכיוצא בזה בשאר קדושים, וכל ישראל קדושים שמחים במצותם, ובה מתקנא המן שהוא בחינת הכופרים ביותר. ועל-כן בפורים שאז נכנע המן-עמלק שהם בחינת הכופרים הנ"ל, אז עקר המצוה היא שמחה, כי זה עקר הכנעתו כנ"ל:

לשמח בכל עת, ובפרט כשאנו מגיעים לעשות איזה מצוה, אשר אנו זוכים ברגע קלה של עשית המצוה להיות נכללים בה' יתברך באור האין סוף ברוך הוא, ואנו קונים לנו חיי עולם לעד ולנצח על-ידי כל מצוה ומצוה שרבם ככלם קלים לעשותם ונעימים מאד, כמו שכתוב (משלי ג, יז): "דרכיה דרכי נעם" וכו'. ואין להאריך בזה לאחינו בני ישראל מאמינים בני מאמינים, כי החכם יבין מדעתו כמה יש לו לשמח בשעת עשית כל מצוה ומצוה. ודיקא על-ידי שמחת המצוה, על-ידי-זה דיקא עקר עלית השכינה מהגלות, עד שזוכין להעלות כל העולמות למעלה למעלה, עד שמשגיגין אור האין סוף בבחינת הנ"ל כנ"ל.

וזה עקר בחינת פורים שהוא בחינת עשית המצוה בשמחה, כי אז שמחים כל ישראל בשמחה גדולה מאד עד אין סוף ואין תכלית. כי המן זהמת הנחש הוא בחינת עצבות כנ"ל, כי המן בגימטריא 'צו' עם הכולל, שהוא בחינת תקף הקלפות שבעשיה כמבאר בפננות, כי 'אין צו' אלא עבודה זרה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (עיין סנהדרין נז:). הינו שעקר בחינת 'צו' שהוא בחינת כלליות צווי המצות, העקר הוא בשביל להכניע העבודה זרה שהם הכפירות שהם בחינת המן שעולה 'צו' עם הכולל, שהוא כופר בעשית המצות, ובודה עליהם טעמים של שקר.

אין דבר מזיק לעבודת ה' כמו העצבות כמובא בכל הספרים הקדושים, ומגדל מרית וצרות הגלות המר הזה בגוף ונפש ומזון, אי אפשר להיות בשמחה כי אם על-ידי מלי דשטותא דיקא כנ"ל. וזה בחינת מלי דבדיחותא שהיו נוהגים התנאים ואמוראים הקדושים קדם הלמוד, כדי לבא לשמחה על-ידי מלי דבדיחותא שהם מלי דשטותא דיקא. וזהו בחינת מה שכתוב בזהר הקדוש (ויקרא דף מז:): שרב המנונא סבא הנה מסדר קמי חבריא פרקא דמלי דשטותא, הינו כנ"ל.

כי עקר גלות ישראל שהוא גלות השכינה, עקר הגלות הוא מה שהעצבות, שהם הסטרא אחרא והקלפות, מתגברין על ישראל ואינם מניחים אותם לשמח בה' ובתורתו הקדושה, כמבאר בהתורה אמצעותא דעלמא הנ"ל, שזהו עקר גלות השכינה שהוא שמחתן של ישראל, שעקר גלותה כשהעצבות מתגבר עליה, דהיינו על ישראל חס ושלום, עין שם.

נמצא שעקר גלות השכינה וכןסת ישראל היא מה שהשמחה היא בגלות. ועל-כן עכשיו בגלות שעקר הגלות היא שהשמחה נפלה למטה בגלות, ומשם נמשך כל השמחה של העובדי כוכבים והרשעים ההולכים בשרירות לבם, אשר באמת הם רחוקים משמחה כי

ה וזה בחינת גדל הפלגת השמחה מאד מאד שנוהגים כל ישראל בפורים להרבות אז בשמחה גדולה מאד, ועושים אז כל מיני צחוק ושחוק בשביל להרבות השמחה. כי עקר מצות פורים היא השמחה כנ"ל, ועל-כן עושים כל מיני שחוק ומלי דשטותא ועושים אז מעשה שכרות ושטות בשביל השמחה, כי איתא בדברי רבינו ז"ל בכמה מקומות כמה אזהרות גדולות שצריך האדם להרגיל את עצמו להיות בשמחה תמיד, ואיתא בדבריו הקדושים (בליקוטי סימן כד) שאי אפשר להיות בשמחה כי אם על-ידי מלי דשטותא דיקא, שעושין עצמן כשוטה ומשמחין את עצמן במלי דשטותא, כי מחמת שטבע האדם נמשך אחר העצבות מאד, כי כל אדם מלא יסורים ויגונות כידוע לכל אחד ואחד, על-כן צריכין להכריח את עצמו בכל הכחות להיות בשמחה, ועקר השמחה אי אפשר להיות כי אם על-ידי מלי דשטותא, כמו ששמעתי מפיו ז"ל שאמר בזה הלשון: "סע האט א פנים אז מע קען מער ניט פרייליך זיין נאר מיט נאריש מאכין זיך", וכן דבר עוד מזה כמה פעמים. וזהו הענין מה שהיו נוהגין כל הצדיקים הגדולים המפרסמים שהיו בימינו שעל-פי רב היה להם אנשים שהיו כמו בדחנים, והיו עושים לפניהם כל מיני צחוק ושטות כמפרסם, והכל בשביל שמחה. כי

אֲמִתִּית, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (משלי יז, כא) : "לֵילֵד כִּסִּיל לַתּוֹגָה לּוֹ", "כִּי כָל יָמָיו כְּעֵס וּמְכַאוּבוֹת" וְכוּ' (קהלת ב, כג), כִּי הַסְטֵרָא אַחְרָא נִקְרָאת 'יְגוֹן וְאַנְחָה' כִּפְדוּעַ. אַךְ כָּל הַשְּׂמֻחָה שֵׁישׁ אֲצֵלָם, נִמְשָׁךְ רַק מִבְּחִינַת גְּלוּת הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא שְׂמֻחַתֵּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא עֲכָשְׂיוּ בְּגִלוּת, וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ נְצוּצֵי הַשְּׂמֻחָה שֶׁנִּפְּלָ אֲצֵלָם בְּגִלוּת, וּמִשָּׁם כָּל שְׂמֻחַתָּם לְפִי שְׁעָה. וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמָר: "וּלְשְׂמֻחָה מַה זֶה עֲשֵׂה", כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שם, ב) "לְשַׁחוּק אֲמַרְתִּי מֵהוֹלֵל וּלְשְׂמֻחָה מַה זֶה עֲשֵׂה", "לְשַׁחוּק אֲמַרְתִּי מֵהוֹלֵל" – לְשׁוֹן 'מְעַרְבָב', הֵינּוּ שְׂכָל הַשְּׂמֻחָה שְׂאִינָה לְשָׂמִים, הִיא נִמְשָׁכַת רַק מִתְּעַרְבוּת נְצוּצֵי הַשְּׂמֻחָה שֶׁנִּפְּלָה עַל-יַדֵּי גְלוּת הַשְּׂכִינָה וְנִתְעַרְבָה בֵּינֵיהֶם, וְהֵם מֵהַפְּכִים וּמְמִירִים רַע בְּטוֹב וְלוֹקְחִים הַשְּׂמֻחָה, שְׂבָאָה מִמְּקוֹם עֲלִיוֹן מְאֹד, וּשְׂמֻחִים עִמָּה בְּדַבְרֵי תַאוּת רְעוּת שְׁלֵהֶם אֲשֶׁר בְּאֵמַת הֵם יְגוֹן וְאַנְחָה וּמְרִים מְמוֹת, וְעַל-כֵּן בּוֹדְאֵי "וּלְשְׂמֻחָה כְּזֹאת מַה זֶה עֲשֵׂה", כִּי אַחֲרִיתָהּ יְגוֹן וְאַנְחָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (משלי יד, יז) : "וְאַחֲרִיתָהּ שְׂמֻחָה תּוֹגָה".

דְּשֻׁטוּתָא דִּיקָא, כִּי לְשָׁם נִפְּלָה הַשְּׂמֻחָה מִחֻמַּת גְּלוּת הַשְּׂכִינָה, שֶׁהוּא שְׂמֻחַתֵּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי כְּשֶׁמְשַׂמַּח אֶת עַצְמוֹ עַל-יַדֵּי מְלֵי דְשֻׁטוּתָא, אֲזַי נִעֲשֶׂה מְזֵה תְקוּן גְּדוּל בְּחִינַת עֲלִית נְצוּצֵי הַשְּׂכִינָה מְגִלוּתָהּ, כִּי מְעֵלָה נְצוּצֵי הַשְּׂמֻחָה מִן הַגְּלוּת מֵאֲחַר שֶׁהוּא בָּא לְשְׂמֻחָה עַל-יַדֵּי מְלֵי דְשֻׁטוּתָא אֱלוֹ. כִּי תִכְף כְּשֶׁאִישׁ יִשְׂרָאֵל הוּא בְּשְׂמֻחָה, תִּכְף חֲזָרָה וְעֲלֵתָהּ הַשְּׂמֻחָה לְמִקוּמָה וְשֻׁרְשָׁה שֶׁהִיא אֲצֵל יִשְׂרָאֵל שִׁשָּׁם שָׂרֵשׁ הַשְּׂמֻחָה הָאֲמִתִּית, כִּי יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם לְשַׂמַּח כָּל יְמֵיהֶם בְּכָל מִינֵי שְׂמֻחָה בְּלֵי קֶץ וְסוֹף, מֵאֲחַר שְׂזֻכִּינוּ לְהֶאֱמִין בָּהּ וּבִמְשָׁה עֲבָדוּ וּבִתְרוּתוֹ הַקְּדוּשָׁה וְכוּ', כִּי מְקוֹר נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל הוּא בְּבְחִינַת שְׂמֻחָה שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא שְׂמֻחַתֵּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שִׁשָּׁם שָׂרֵשׁ נִשְׁמַתָּנוּ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ישעיה מו, א) : "הַעֲמִסִּים מִנִּי בְּטֵן הַנְּשָׂאִים מִנִּי רַחֵם", שִׁישְׂרָאֵל הֵם חֵלֶק מֵהַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא הַשְּׂמֻחָה כְּנִ"ל :

וּ זְזָה בְּחִינַת (תהלים לד, א) "לְדוֹד בְּשָׁנוֹת אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אַבִּימֶלֶךְ וַיִּגְרָשׁוּהוּ וַיִּלָּךְ". כִּי דוֹד הַמֶּלֶךְ הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׂכִינָה שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דּוֹד מְשִׁיחַ כִּפְדוּעַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂמֻחָה כְּנִ"ל. וְעַקֵּר הַמִּלְחָמָה שֶׁל דּוֹד עִם הַסְטֵרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת הֵיךְ רַק לְשִׁבְר הַעֲצָבוֹת וְלִזְכוּת לְשְׂמֻחָה, שְׂזָהוּ בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה

וְעַל-כֵּן מִחֻמַּת שְׂעַכְשְׂיוֹ הַשְּׂמֻחָה בְּגִלוּת הִיא מְלַבֶּשֶׁת בְּמִלִּין דְּעֵלְמָא שֶׁהֵם מִלִּין דְּשֻׁטוּתָא, עַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְבוֹא לְשְׂמֻחָה לְשַׂמַּח בְּקִדְשַׁת יְהוּדוּתוֹ בְּמַה שְׂזָכָה לֵהוּיֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי, אִי אֶפְשָׁר לְבֹא לְשְׂמֻחָה כִּי אִם עַל-יַדֵּי מְלֵי

ממש, ועשה מעשה שטות ושגגון
ממש והוריד רירו על זקנו ו"יתו על
דלתות השער" וכו' (שמואל א כא, יד),
ועל-ידי-זה נמלט מידם, כי על-ידי
מלי דשטותא דיקא באים לתוף
שמחה שעל-ידי-זה נצולין מהם, כי
עקר ההתגברות עליהם הוא על-ידי
שמחה, ואי אפשר בגלות לשמח כי
אם על-ידי מלי דשטותא דיקא כנ"ל.
וזהו בחינת שמחת פורים שעושים אז
כל מיני שחוק ומלי דשטותא בשביל
שמחה, כי עקר השמחה הוא על-ידי
מלי דשטותא דיקא כנ"ל:

ז וזהו בחינת (מגילה ז): 'חייב אינש
לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין
ארור המן לברוך מרדכי'. כי פורים
אז עקר הכנעת זהמת הנחש שהוא
העצבות בחינת "בעצבון תאכלנה"
כנ"ל, וצריכין אז להעלות השמחה
מעמקי הקלפות בבחינת 'מי ימר'
הנ"ל, עד שנוכח על-ידי השמחה
להשיג בחינת התשעה היכלין הנ"ל,
שעל-ידם משיגין אור האין סוף
בבחינת 'מטי ולא מטי', שזהו בחינת
'תכלית הידיעה אשר לא נדע' כנ"ל.
ועל-כן 'חייב אינש לבסומי', דהינו
להשתכר בפורים בשביל שמחה, כמו
שכתוב (תהלים קד, טו): "ויין ישמח לבב
אנוש", וצריכין להגדיל השמחה עד
שיזכה על-ידי השכרות והשמחה של
פורים לבא לבחינת 'תכלית הידיעה
אשר לא נדע', שזהו בחינת 'עד דלא
ידע' וכו'.

שהמשיך דוד בעולם על-ידי ספר
תהלים שכלול מכל העשרה מיני
נגינה שהם בחינת שמחה, כמו
שכתוב (שם צב, ד): "עלי עשור ועלי
נבל וכו', כי שמחתי ה' בפעלך"
וכו', כמו שכתב רבינו ז"ל במקום
אחר (בליקו"ת סימן כד), וכן מבאר בזהר
הקדוש (משפטים דף קז.) שדוד המלך
עליו-השלום הוא בדחא דמלכא,
שאפילו בעת שהתודה על חטאו
בשכירת לב לא עזב את דרכי
בדיחתו, כמבאר שם בזהר עין שם.
כי דוד הוא בחינת מלכות דקדשה
שהיא בחינת השכינה שהיא שמחתן
של ישראל כנ"ל.

ועל-כן בעת שבא דוד ביד
הפלשתים בגלות ותפסו
אותו והביאוהו לפני אבימלך ורצו
לנקם בו, וראה דוד שאי אפשר
להתגבר עליהם ולצאת מהם כי אם
על-ידי שמחה, שעל-ידי-זה עקר
ההתגברות על הקלפות והסטרָא
אחרא שהם בחינת עצבות כנ"ל, אבל
בעת תקף הגלות שמתגברין במרירת
השעבוד ואינם מניחים לשמח, ואם
כן מאין יבא עזרנו כי אי אפשר
להמלט מהסטרָא אחרא כי אם על-
ידי שמחה, ולשמחה אי אפשר לזכות
מחמת תקף התגברותם בגלות כנ"ל,
על-כן דוד המלך שהיה שמחתן של
ישראל כשנפל בגלות ביד הסטרָא
אחרא שהם הפלשתים, חנן ה' אותו
בעצה הזאת שעשה עצמו כשוטה

לברוך מרדכי, כי שם אין שׁיך לומר טוב ורע, כי שם כלו אחד כלו טוב וכנ"ל:

ח וזה בחינת ארבע פְּרָשׁוֹת: פְּרָשֶׁת 'שְׁקָלִים' ופְּרָשֶׁת 'זְכוֹר' ופְּרָשֶׁת 'פְּרָה' ופְּרָשֶׁת 'הַחֲדָשׁ' שְׁקוֹרִין בְּאֶדְרֵי סְמוּךְ לְפוּרִים מִלְּפָנָיו וּמִלְּאַחֲרָיו, שְׁכָל זֶה הוּא הַכְּנָה לְגֵאלֶת וְיִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל שְׁנֹכַח בְּנִסָּן שָׁבוּ נְגָלוּ וְבוּ עֲתִידִין לְהִגָּאֵל, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (ראש השנה יא:). כִּי עֵקֶר גֵּאלֶת יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת הוּא עַל־יַדֵּי הַשְּׂמֻחָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ישעיה נה, יב): "כִּי בַשְּׂמֻחָה תִצְאוּ", כְּמוֹ שְׁכָתוּב לְעֵיל בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, הֵינּוּ עַל־יַדֵּי עֲשִׂית הַמִּצְוָה בַשְּׂמֻחָה, שְׁעַל־יַדֵּי־הָ עוֹלָה הַשְּׂכִינָה מֵהַגְּלוּת וְכוּ' כַּנ"ל, עַד שְׁזוֹכִין לְהַשִּׁיג אֹרֶךְ הָאֵין סוּף וְכוּ' כַּנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת פְּרָשֶׁת שְׁקָלִים. כִּי מִצְוֹת שְׁקָלִים הִיא בַשְּׁבִיל הַקְּרָבָנוֹת וְקִטְרֹת שְׁעַל־יַדֵּי־הָ עֵקֶר עֲלִית נִצּוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים מִן הַקְּלָפוֹת, וְעַל־כֵּן נֶאֱמַר בַּקְּרָבָנוֹת וְקִטְרֹת שְׂמֻחָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בַּקְּרָבָנוֹת (דברים יב, ז): "וּשְׂמֻחָתֶם בְּכָל מִשְׁלַח יְדֵכֶם", "וּשְׂמֻחָתְךָ בְּכָל הַטּוֹב אֲתָהּ וּבִיתְךָ" (שם כו, יא), וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה בַּפְּסוּקִים הַרְבֵּה. וְכֵן בַּקְּטָרֹת נֶאֱמַר (משלי כו, ט): "קִטְרֹת יִשְׂמַח לֵב" וְכְמוֹ שְׁכָתוּב בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל. וְעַל־כֵּן הָיוּ הַלְוִיִּים מְנַצְחִים בְּשִׁיר עַל הַדּוֹכָן בַּשַּׁעַת הַקְּרָבָנוֹת, כִּי שִׁיר וְזוּמְרָה הוּא בְּחִינַת שְׂמֻחָה, כִּי

כִּי עֵקֶר אַחִיזַת הַטּוֹב וְהָרַע שְׁזָהוּ בְּחִינַת בְּרוּךְ מְרַדְכִי וְאֲרוּר הָמָן, עֵקֶר אַחִיזַתוֹ הוּא מַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁעֵקֶרוֹ נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת (משלי טו, כח): "נִרְגָּן מִפְּרִיד אֱלוֹף", דְּהֵינּוּ שְׂמֻפְרִיד בְּחִינַת הַכְּתוּר שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֱלֹף', בְּחִינַת 'פְּלֵא', שֶׁהוּא הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשֵּׁב אֶת הַמַּחֲזִין שֶׁהוּא הַמְּעַכֵּב אֶת הַמַּחֲזִין מְרַדִּיפְתָּן, שְׁעֵקֶר הַשְּׂגַת הַיְדִיעָה הוּא עַל־יַדֵּי־הָ דִיקָא, בְּבְחִינַת תְּכֵלֶת הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְעַ', שְׂבְּחִינַת 'לֹא נִדְעַ' הוּא עֵקֶר תְּכֵלֶת הַיְדִיעָה, וּמִי שְׁזוֹכָה לְזֶה אֵז נִכְלָל הַיְדִיעָה וְהַעֲדָר הַיְדִיעָה יַחַד שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְדִּיפָה וְהַמְּעַכֵּב שְׂבָאֵמַת שְׁנֵיהֶם אֶחָד בְּשֵׁרֶשׁ, וְעַל־יְדֵי־הָ עֵקֶר תְּכֵלֶת הַיְדִיעָה.

וְאֵז נִתְבַטַּל הָרַע לְגַמְרִי, כִּי עֵקֶר אַחִיזַת הָרַע הוּא מֵהַעֲדָר הַיְדִיעָה וְהַסְתָּרָתוֹ שְׂנִמְשָׁךְ מִחַמַּת רַבּוּי אֹרֶךְ שְׁגוּרָם שְׂבִירַת כְּלִים, שְׁזָהוּ מִחַמַּת שְׂאִינָם כּוֹלְלִים הַיְדִיעָה וְהַעֲדָר הַיְדִיעָה יַחַד (וכאשר יבאר עוד מזה לקמן בעזרת ה' יתברך).

וְעַל־כֵּן בְּפוּרִים אֵז צְרִיכִין לְהַשְׁתַּכַּר עַד שְׁיִבּוֹאוּ לִידֵי שְׂמֻחָה כּוֹזֵאת, עַד שְׁיִזְכָּה לְבְּחִינַת תְּכֵלֶת הַיְדִיעָה הַנ"ל שֶׁשֵּׁם נִכְלָל הַרְדִּיפָה וְהַמְּעַכֵּב יַחַד, שֶׁהֵם הַיְדִיעָה וְהַעֲדָר הַיְדִיעָה שְׁנֵיהֶם נִכְלָלִין יַחַד בְּבְחִינַת תְּכֵלֶת הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְעַ', וְשֵׁם נִתְבַטַּל כֹּל הָרַע לְגַמְרִי כַּנ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת 'עַד דְּלֹא יָדַע בֵּין אֲרוּר הָמָן

ט וְזֶהוּ (שם ל. יב יא): "כִּי תִשָּׂא אֶת רֵאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנִתְּנוּ אִישׁ כַּפָּר נִפְשׁוֹ וְכוּ', וְלֹא יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בַּפְּקֹד אַתֶּם, זֶה יִתְּנוּ וְכוּ', מַחְצִית הַשֶּׁקֶל בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ וְכוּ', מַחְצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַה'", וּמִבְּאֵר בְּפִרוּשׁ רִש"י וּבְדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (ברכות סב:) שֶׁהַמְּגַפָּה תּוּכַל לְשַׁלֵּט חֵס וְשְׁלוֹם עַל-יְדֵי הַמְּנִין, עַל-כֵּן צִוְּתָה הַתּוֹרָה שִׁיתֵן כָּל אֶחָד מַחְצִית הַשֶּׁקֶל כְּדֵי שְׁלֹא יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף, כַּמְּבָאֵר בַּפְּסוּק גּוֹפֵה. כִּי עָקֵר אַחִיזַת סֹטְרָא דְמוֹתָא חֵס וְשְׁלוֹם גַּמְשֻׁכַת מִבְּחִינַת מְנִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת (קהלת ז, כט) "בִּקְשׁוּ חֲשִׁבֹנוֹת רַבִּים", שְׁנִמְשֻׁךְ עַל-יְדֵי פָּגַם עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׂאֵז נִגְזַר מִיתָה עַל הָעוֹלָם. כִּי עָקֵר פָּגַם עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא בְּחִינַת "בִּקְשׁוּ חֲשִׁבֹנוֹת רַבִּים", שֶׁהוּא בְּחִינַת פָּגַם כָּל הַחוֹקְרִים הַנִּכְנָסִין בְּחֻקֵּי הַתּוֹרָה וְקִשְׁיוֹת לְמַעְלָה מִשְׁכָּלָם, עַד שֶׁבָּאִים עַל-יְדֵיזָה לְכַפְּיֹת גְּדוּלוֹת וְלֵאפִיקוֹרְסוֹת גְּמוּרָה.

כִּי בְּאֵמַת "אֵין חֻכְמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֲצָה לְנִגְדָה ה'" (משלי כא, ל), וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּמִיזָה ח, ט) "הִנֵּה בְּדַבְרֵי ה' מְאֹסוֹ וְחֻכְמַת מֶה לָהֶם", כִּי ה' יִתְּבַרֵךְ לִית מַחְשְׁבָה תְּפִיסָא בֵּה כְּלָל" (תיקור"ז הקדמָה דף יז.), וְאֵי אֶפְשָׁר לִידַע מֵאֲלֻקוֹתוֹ יִתְּבַרֵךְ כִּי אִם עַל-יְדֵי מַעֲשִׂים טוֹבִים, הֵינּוּ עַל-יְדֵי עֲשִׂית הַמְּצוּה בְּשִׂמְחָה, שְׁעַל-יְדֵיזָה דִּיקָא זוֹכָה לְעֻלוֹת לְמַעְלָה מְעָלָה, עַד שְׂזוֹכָה לְהַשִּׁיג אֹר

עַל-יְדֵי הַקְּרִבָּנוֹת וְקִטְרַת עוֹלִין כָּל נִצּוֹצוֹת הַקְּדוּשָׁה מִן הַקְּלֻפּוֹת, וְהָעֵקֶר עַל-יְדֵי הַשְּׂמִחָה שְׁנִמְשַׁכַת עַל-יְדֵי הַקְּרִבָּנוֹת וְקִטְרַת, כִּי עָקֵר עֲלִית הַקְּדוּשָׁה מִן הַקְּלֻפּוֹת הוּא עַל-יְדֵי הַשְּׂמִחָה כַּנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁקָלִים שְׁמַחֲיָבִים לְתַן כָּכֵל שְׁנָה בְּשִׁבִיל קְרִבָּנוֹת צְבוּר וְקִטְרַת שְׁהֶם בְּחִינַת שְׂמִחָה כַּנ"ל, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת עַל-יְדֵיזָה כָּל נִצּוֹצֵי הַקְּדוּשָׁה מִגְּלוֹת הַקְּלֻפּוֹת, וְעַל-יְדֵיזָה עוֹלִין לְמַעְלָה עַד שְׂזוֹכִין לְבִרְכַת הַשֶּׁכֶל, עַד שְׂמֵתְקַנִּין הַמְּסֻדֵר וְהַמֵּיֻשָּׁב אֶת הַמַּחֲזִין שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכְּתָר, שְׁעַל-יְדֵיזָה דִּיקָא זוֹכִין עַל-יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲפָב שֶׁל הַמְּסֻדֵר וְהַמֵּיֻשָּׁב הַנ"ל, לְהַשִּׁיג אֹר הָאֵין סוֹף בְּבְחִינַת 'מְטִי וְלֹא מְטִי', וְאֵז נַעֲשִׂין הַתְּשַׁעָה הַיִּכְלִין דְּלֹא אֲנוּן נְהוּרִין וְכוּ', כַּמְּבָאֵר הֵיטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, עֵין שֵׁם הֵיטֵב. וְכֵל זֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי עֲשִׂית הַמְּצוֹת בְּשִׂמְחָה דִּיקָא שֶׁהוּא בְּחִינַת קְרִבָּנוֹת וְקִטְרַת כַּנ"ל, שְׂזֶהוּ בְּחִינַת שְׁקָלִים שְׂמַחֲהֶם נַעֲשׂוּ קְרִבָּנוֹת וְקִטְרַת כַּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת לח, כו): "בִּקְעָה לְגִלְגָּלַת", "לְגִלְגָּלַת" דִּיקָא, כִּי 'גִּלְגָּלַת דָּא כְּתָר' (עֵין תִּיקוּרִיז יט דף לט.), כִּי עָקֵר הַתְּקוּן הוּא לְזוֹכוֹת לְתַקֵּן הַמְּסֻדֵר וְהַמֵּיֻשָּׁב אֶת הַמַּחֲזִין שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר - גִּלְגָּלַת, שְׁעַל-יְדֵיזָה עָקֵר הַשִּׁגְתָּ בְּחִינַת תְּשַׁעָה הַיִּכְלִין הַנ"ל כַּמְּבָרַךְ בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל:

עקר השמחה בחינת 'ושמחת עולם על ראשם', "על ראשם" דיקא כנ"ל.

והעקר כשזאת השמחה עולה מעולם העשייה דיקא דהינו כשזוכין לעשות מצות בשמחה, שאז דיקא זוכין לבחינת פתח הנ"ל שהוא המסדר והמישב, שעל-ידיה דיקא נעשין תשעה היכלין הנ"ל, שעל-ידי זה דיקא משיגין אור האין סוף בבחינת 'מטי ולא מטי' וכו' כנ"ל.

כי עקר שלמות זכות הצדיק שזוכה על-ידי מעשיו הטובים, הוא כשזוכה לבחינת פתח שהוא גבוה מן הכל, שהוא בחינת המסדר והמישב הנ"ל, שעל-ידיה עקר השגת אלקות, דהינו השגת אור אין סוף וכו' כנ"ל. וזהו החלוק שבין אדם למלאך, שהאדם הצדיק הוא גבוה הרבה מן המלאך כמוכא (עיי' קידושין פא.), ועקר החלוק הוא בבחינת השגת הפתח הנ"ל. כי לבחינת השגת הפתח הנ"ל אין זוכין כי אם על-ידי מעשה התחתונים דיקא, בעבודת ובמעשים טובים דיקא, ובשביל זה נברא האדם בזה העולם השפל "לעבדה ולשמרה" (בראשית ב. טו) - 'בפקודין דעשה ולא תעשה', כדי לזכות לבחינת הפתח הנ"ל שהוא תכלית שלמות האדם, כי על-ידיה עקר השגת אלקות כנ"ל.

אין סוף בבחינת 'מטי ולא מטי' בבחינת התשעה היכלין הנ"ל, שזה עקר השגת אלקות, אשרי הזוכה לזה.

ועקר תכלית שלמות התקון שזוכין על-ידי עשיית המצוה בשמחה, היא מה שזוכין על-ידיה לתקן את בחינת המסדר והמישב את המחין, שהוא בחינת פתח שהוא גבוה מן הכל. ואף-על-פי שזאת הבחינה הוא כמו מונע ומעכב, כי הוא מעכב את המחין מרדיפתו להשיג אור האין סוף, אף-על-פי-כן באמת, אדרבא, זהו עקר תכלית שלמות תקון המחין, ואי אפשר להשיג שום השגה אמיתית כי אם על-ידיה דיקא, דהינו על-ידי תקון המסדר והמישב שהוא בחינת פתח, שהוא כמו מעכב את המחין מרדיפתם וכמבאר בהתורה הנ"ל. וזה הפתח שהוא בחינת המעכב המסדר והמישב את המחין כנ"ל, זה אי אפשר להשיג כי אם על-ידי עשיית מצות מעשיות דיקא, דהינו על-ידי עשיית המצות בשמחה כנ"ל.

כי עקר תכלית שלמות השמחה הוא שם בבחינת פתח, בבחינת (ישעיה לה.)^c "ושמחת עולם על ראשם", "על ראשם" דיקא, זה בחינת פתח - גלגלתא שהוא בחינת 'על ראשם' כנ"ל. כי הפתח הוא על הראש, כי הוא למעלה מהראש והמחין, כי הוא המסדר והמישב את המחין, ושם

את המחזין מרדיפתם שעל-ידי-זה עקר ההשגה כנ"ל, וזה אין זוכין פי אם על-ידי מצות מעשיות דיקא, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת פח.) : 'בשעה שאמרו ישראל "נעשה ונשמע", ירדו ששים רבוא מלאכים ונתנו שני כתרים על ראשם וכו', שנאמר: "ושמחת עולם על ראשם", נמצא שעל-ידי קבלת התורה בחינת נעשה ונשמע, זכו לבחינת כתר שעל-ידי-זה עקר ההשגה.

פי זה העולם העשייה הוא תכלית הגשמיות, והוא עקר מסך המבדיל בפני השגת אלקותו יתברך, אבל כשזוכין לעבד את ה' בזה העולם העשייה ולעשות מצות מעשיות בשמחה, אזי זה עקר התקון, כי זוכה על-ידי המצות מעשיות בשמחה, שמכרר ומתקן ומעלה את בחינת העשייה שהוא תכלית המסך המבדיל, הוא מעלה אותו לבחינת כתר, ואז נתהפך ונעשה מבחינת עשייה מבחינת מסך המבדיל, נעשה ממנו בחינת כתר שהוא גם כן בחינת המבדיל ברוחניות עליון, כי הכתר פרוס בין הנאצלים לבין המאציל כמו שכתוב בהתורה הנ"ל, כי הכתר הוא כמו מונע ומעכב את המחזין מרדיפתם להשיג אור האין סוף, אבל זה המניעה והמעכב הוא עקר התכלית שלמות התקון כנ"ל, כי אי אפשר להשיג השגת אור אין סוף פי אם על-ידי-זה דיקא. נמצא שמבחינת

פי ה' יתברך ברוך הוא מרומם ומנשא למעלה מכל המחשבות מאד מאד, כי לית מחשבה תפיסה בה כלל, ואין שום נוצר ונברא ונעשה ונאצל למטה ולמעלה למעלה שיוכלו להשיגו, כי ה' עליון נורא מאד, נעלה על כל ההשגות של כל דרי מעלה ומטה, וכל ברואי מעלה ומטה כלם ירעדו ויפחדו מאימת שמו הגדול, ומלאכים יחפזו וחיל ורעדה יאחזו בזכרם אימת שמו וזכרו הגדול והנורא יתברך ויתעלה לנצח, וכמו שאנו אומרים בברכת קריאת שמע: 'וכלם עושים באימה וביראה רצון קונם וכו', והאופנים וחיית הקדש ברעש גדול מתנשאים לעמת שרפים וכו', וכמבאר בפסוקים רבים ובדברי רבותינו ז"ל, וכל ברואי מעלה ומטה הכל רועשין ובוערים ומתלהבים ורודפים מחשבתם להשיג השגת אלקותו יתברך. אבל אי אפשר להשיג השגת אלקותו יתברך כי אם בבחינת מטי ולא מטי כנ"ל, וזה אי אפשר להשיג בתכלית השלמות פי אם על-ידי העבודה של מעשה התחתונים דיקא.

פי עקר מניעת ההשגה הוא מחמת רבוי אור שאי אפשר לקבל פיודע, ועקר הכלים וההיכלות לקבל האור בהדרגה ובמדה בבחינת מטי ולא מטי, הם נעשין על-ידי תקון הכתר דיקא שהוא המסדר והמישב את המחזין, שהוא כמו מעכב ומונע

לפנים ממלאכי השרת, שנאמר (במדבר כג, כ): "כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל", "מחצתן" דיקא, שהוא בחינת כתר שהוא בחינת מחצה, כי הוא פרוס בין הנאצלים לבין המאציל כנ"ל, וישראל ישיגו השגות אלקותו יתברך על-ידי-זה דיקא, ובוזה יהיו גבוהים מן המלאכים. כי המלאכים הם 'עומדים' ולא עמדו בנוסיון של זה העולם המגשם, על-כן אין זוכין לבחינת כתר כנ"ל, ועל-כן אי אפשר להם להשיג אלקותו יתברך כמו הצדיקים, כי לא יוכלו לקבל רבוי האור מחמת שאין להם כלים ומחצות בדעתם לעכב ההשגה אצלם. ועל-כן נקראים 'שרפים', כי הם נשרפים ונתלהבים מאור השגתם העצומה, מחמת שאין להם מחצות לעכב מחמת שאין להם מצות מעשיות וכו' כנ"ל. [ועין בהתורה "ויהי מקץ - כי מרחמם ינהגם" וכו' בלקוטי תנינא סימן ז, שם מבאר גם כן זה המאמר 'עתידין צדיקים שיהיה מחצתן' וכו' שמחצה הוא בחינת כתר, ועין עוד במקום אחר (בהלכות נזקיי שכנים הלכה ג אות ח), והבן היטב]:

י וזהו החלוק שבין פסח לשבועות, ובשביל זה בפסח אסור החמץ ב'בל יראה ובל ימצא' (פסחים ה:), באסור חמור מאד באסור כרת,

עשיה גשמיות שהוא עקר המניעה והמעכב והמסך המבדיל והמונע מהשגת אלקותו יתברך, כשזוכה לטהר ולקדש את העשיה על-ידי עשית המצות בשמחה, אז מזה דיקא עקר התקון, כי עולה על-ידי-זה למעלה למעלה, עד שנעשה על-ידי-זה דיקא בחינת כתר שהוא גם כן בחינת מונע ומעכב, שזה המונע והמעכב הוא עקר תכלית שלמות התקון כנ"ל.

וזה בחינת 'סוף מעשה במחשבה תחלה'^ד, כי 'סוף מעשה' שהוא תכלית גשמיות העשיה, הוא 'במחשבה תחלה' שהוא בחינת כתר שהוא בחינת תחלת המחשבה, כי הכתר הוא שרש כל המחין שהם המחשבות כידוע. וזה עקר התכלית והתקון כשזוכין להשלים כונת הבריאה להעלות סוף המעשה לתחלת המחשבה, הינו שמגשמיות העשיה שהוא בחינת 'סוף מעשה', מזה דיקא יזכו להשיג 'תחלת המחשבה' שהוא בחינת כתר, שנעשה על-ידי תקון העשיה דיקא דהינו על-ידי עשית המצות מעשיות דיקא כנ"ל, שעל-ידי-זה עקר השגת אלקות כנ"ל.

ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל: 'עתידין צדיקים שיהיה מחצתן

ד. מתוך פיוט 'לקה דודי' ועין בתקוני הוהר הקדמה דף ו. ובבראשית רבה פרשה א, ד. ה. ירושלמי שבת פרק ו הלכה ט. ו. עיין שמות רבה פרשה כה, ב ובוהר תרומה דף קע.

כי אז הוא עדין קדם קבלת התורה, ועל-כן באמת עדין לא היו ישראל ראויין להגאל, אלא שהקדוש ברוך הוא דלג על הקץ כמובא, שבשביל זה נקרא 'פסח' לשון דלוג וקפיצה שפסח ודלג על הקץ, כי עדין לא זכו למעשים טובים שיהיו ראויים לגאולה, כי עדין לא קבלו את התורה, וכמו שכתוב בזה"ר: 'ובגלותא קדמא דנפקו בלא אורייתא כעבדא דברח מרבונה' וכו'. ועל-כן מחמת שהגאולה היתה בלי מעשה התחתונים רק על-ידי אתערוותא דלעלא, אף-על-פי שהאיר ה' יתברך עליהם הארה גדולה מאד מאד בחסדו הגדול שעל-ידי-זה היתה הגאולה כמבאר בפננות, אבל אף-על-פי-כן אי אפשר לתקן את בחינת הכתר שהוא המסדר והמישב את המחזין שהוא בחינת המעכב את המחזין מרדיפתם וכו', שזה אי אפשר לתקן כי אם על-ידי מעשה התחתונים דיקא, על-ידי עשית המצות בשמחה כנ"ל.

ועל-כן אסור החמץ אז באסור חמור מאד. כי חמץ הוא על-ידי אחר הזמן, כנראה בחוש שעקר החמוץ העסה על-ידי השהיה, שכשמשהין את העסה איזה זמן היא באה לידי חמוץ. ושרש החמץ הוא מבחינת חמוץ המח, כי הלחם של

ובשבועות צריכין להביא שתי הלחם מחמץ דיקא. כי איתא בפרי עץ חיים בפננות של פסח (שער חג המצות פרק א), שבפסח יורדת הארה גדולה מן השמים, הארת מחזין גדולים מאד מאד שיורדים בליל פסח בפעם אחת שלא בהדרגה ושלא כסדר, כי יורדין כל המחזין בפעם אחת וכו', מה שאין נמצא בן בכל השנה ואפילו בשבת ושבועות, כי תמיד צריכין לקבל הארת המחזין וכסדר מדרגא לדרגא בהמשך הזמן, אבל בליל פסח יורדין כל המחזין ברגע אחת. ועל-ידי-זה היה תקף הנס והגאולה הנפלאה של יציאת מצרים.

אבל אף-על-פי-כן בבחינה האחרת ההארה של שבועות גדולה יותר מפסח, כי בשבועות מקבלין גם אור הכתר באור הבקר, על-ידי עסק התורה בלילה שנעורין כל הלילה שעל-ידי-זה מקבלין המחזין כסדר בהדרגה, עד שזוכין באור הבקר לבחינת כתר שהוא בחינת ההארה של שבת בעצמו, אבל בליל פסח אף-על-פי שמקבלין כל המחזין בבת אחת שזאת הבחינה אין נמצא אפילו בשבת ושבועות, אבל אף-על-פי-כן אין זוכין לבחינת כתר, כל זה מבאר בפננות של פסח.

הינו כי בפסח הוא בחינת אתערוותא, דלעלא קדם אתערוותא דלתתא,

ז. פסיקתא רבתי פרשה טו הובא ברשיי שמות יב, יא. ח. עיין בתקוני הוהר הקדמה דף טו. ובהוספות מקון ז דף קמו:

והמחין היא על-ידי בחינה זאת, שהוא הכח המסדר והמלישב בחינת פתח כנ"ל. ומשם שרש החמץ בקדושה שהוא על-ידי המתנה ושהיה, שזהו בחינת הכח המסדר הנ"ל שהוא בחינת המתנה בחינת פתח, דהינו בחינת המתן עד שאתישב וכנ"ל.

וכשזוכין לתקן את המסדר והמישב בקדושה פראוי על-ידי שמקבלין הארת הפתח, אזי עקר תקון המחין על-ידי-זה, עד שיכולין לזכות על-ידי-זה לבחינת תשעה היקלין הנ"ל שהם בחינת אורות הצחצחות, שעל-ידם משיגין אותו יתברך, פי על-ידי-זה משיגין אור האין סוף בבחינת 'מטי ולא מטי' כנ"ל.

אבל זה הכתר אי אפשר לתקן כי אם על-ידי מעשה התחתונים דיקא וכנ"ל, וכל זמן שאין האדם זוכה למעשים טובים בשמחה בתכלית השלמות פראוי, דהינו לשבר את היצר הרע ולבטל כל המניעות והעפובים מעבודת ה' יתברך עד שיזכה לעבודה תמה פראוי, כל זמן שאין זוכה לזה, עדין לא זכה לתקן את בחינת הכתר שהוא הכח המסדר והמלישב הנ"ל. וכל זמן שאינו מתקן את כח המסדר הזה, אינו רשאי לכנס לשום השגה ולא לשום חקירה בידיעתו יתברך, פי עליו נאמר: (ויקרא כב, י) "וכל זר לא יאכל קדש", רק צריך לסמך על אמונה לבד לילך

חמשת מינים שהוא עקר אכילת האדם ומזונו, הוא בחינת דעת, כי על-ידי האכילה נמשכין המחין כידוע, וכמו שכתוב (שיר השירים ה, ב): "אכלו רעים", שהם תרין רעין דלא מתפרשין' (וזהו ויקרא דף ד.) שהם חכמה ובינה שהם המחין שנמשכין כפי האכילה, שהוא חיות האדם. כי עקר החיות הוא הדעת והמחין, כמו שכתוב (קהלת ז, יב): "החכמה תחיה", וכמבאר בדברי רבינו ז"ל בכמה מקומות שהמח והדעת כפי האכילה.

ועקר האכילה הוא הלחם שהוא סוד לבב אנוש, שזה חמשת מיני דגן שמברכין עליהם המוציא וברכת המזון, שהם עקר המזון וחיות האדם, דהינו בחינת מחין ודעת שזהו עקר החיות כנ"ל. ועל-כן הם חמשת מיני דגן בחינת הא הדעת, וכמבאר במקום אחר (בסימן ג). ואלו החמשת מיני דגן שהם בחינת דעת, הם באים לידי חמוץ על-ידי שהיה והמתנה, ואז עקר תקון אכילתם כנראה בחוש.

ושרש החמץ בקדושה עליונה הוא משתלשל מבחינת הכח המסדר והמלישב את המחין, שהוא בחינת פתח שהוא בחינת המתנה, בחינת: "פתח לי זעיר" וכו' (איוב לו, ב), כי כשאחד שואל את חברו איזה דבר, הוא אומר לו המתן עד שאתישב, שזהו בחינת פתח שהוא לשון המתנה כנ"ל, כמבאר כל זה בהתורה הנ"ל. ועקר תקון הדעת

לית עמא מתתקנא וכו', עין שם, שעקר התקון הוא על-ידי תקון הכתר, שהוא בחינת עתיק שהוא ראש כל המחין והמדות וכו'. וזה הכתר אין זוכין לתקן כי אם על-ידי מעשה התחתונים דיקא כנ"ל.

וזה בחינת חטא אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע, שעל-ידי זה נגזר עליו מיתה לדורות, ונמשך העצבות חס ושלום שהוא סטרא דמותא בחינת "בעצבון תאכלנה". כי אדם הראשון היתה השגתו עצומה מאד מאד, כמובא בדברי רבותינו ז"ל, עד שכל המלאכים היו מקנאין אותו וכו' כמובא, אבל כל השגתו היתה עדין בבחינת אתערותא דלעלא לבד בלי אתערותא דלתתא כלל, כי לא זכה להשגתו על-ידי תפלה ומעשים טובים שהקדים מקדם, רק ה' יתברך בראו בעצמו בהשגה עצומה הזאת. וכל עקר בריאתו והשגתו הכל היה על-ידי אתערותא דלעלא לבד, כי בשעת בריאת העולם והאדם, לא היה עדין מי שיעורר אתערותא דלתתא, כמובא בספרים. ועל-כן מחמת שהשגת אדם הראשון היה בבחינת אתערותא דלעלא לבד בלי אתערותא דלתתא כלל, על-כן עדין היה צריך תקון האדם עם כל העולמות התלויים בו, וכמובא בספרים שכל העולמות היו תלויים ועומדים אז עד שיתפלל תפלתו, וימתין בזווגו עד שבת, ולא יעבר על

בעקבות הצדיקים האמתיים, בעקבות אבותינו הקדושים שהם זכו לזה על-ידי מעשים טובים, ואנו מחייבים לילך בדרכיהם באמונה לבד בלי שום חקירה כלל. ומי שמקדים חס ושלום חכמתו ליראת חטאו וחקמתו מרבה ממעשיו, מכל שכן וכל שכן כשאין לו מעשים טובים ויראת חטא כלל חס ושלום, ורוצה להתחכם בחכמת ידיעת אלקותו יתברך ודרכיו הנפלאים, הוא מקלקל ופוגם הרבה, וראוי לו שלא בא לעולם, כי בודאי יפל באין סומך בכפירות ואפיקורסות גדול, ויעקר עצמו משני עולמות, ועליו נאמר (ישעיה מז, ט): "חכמתך ודעתך היא שובבתך". כי מאחר שלא זכה למעשים טובים ולא תקן עדין המסדר והמישב, על-כן אין לו שום כלי לקבל את הדעת דקדושה, ובודאי יקלקל הרבה על-ידי דעתו וחקמתו, כי יכנס במפלא ממנו, כי הכל מפלא ורחוק ממנו, וכל ההשגות הם כנגדו בחינת מה למעלה מה למטה וכו', מאחר שלא תקן עדין כלי המחין, שעקר תקונם נמשך מבחינת הכתר שהוא בחינת הכח המסדר והמישב הנ"ל, שמשם נמשך תקון כל המחין, כי הכתר הוא שרש תקון כל המחין.

וזה בחינת מה שאיתא בזהר הקדוש לענין תקון בחינת שבירת כלים ומיתת המלכים (נשא דף קלה, ט): 'כל רישא דעמא דלא אתתקן בקדמיתא

לו שלמות, ועקר שלמותו היה נגמר אם היה עומד בנסיון של אכילת עץ הדעת טוב ורע. ועקר אסור עץ הדעת טוב ורע הוא בחינה זאת, שאסר עליו ה' יתברך שלא יאכל אכילה כזאת שעל-ידיה יכנס מחו לדעת ולחקר בחינת טוב ורע מהיכן נמשך הטוב והרע, הינו בחינת חקירות וידיעות בדרכי הנהגתו יתברך, שאסר עליו לכנס בזה מאחר שלא זכה עדין לתקן בחינת הכתר על-ידי מעשיו הטובים. ואם היה זוכה לעמד בנסיון זה והיה מתפלל תפלתו, היה זוכה על-ידי-זה לתקן את בחינת הכתר, והיה משיג בחינת התשעה היכלין הנ"ל בשלמות על-ידי אתערותא דלתתא, ואז היה מתבטל אחיזת עץ הדעת לגמרי, כי עקר אחיזתו אז לא היתה כי אם מבחינת השבירה, שהיתה מחמת שנבראו העולמות בלי אתערותא דלתתא כנ"ל:

יא וזהו בחינת אסור חמץ בפסח שהוא חמור מאד, שהוא בחינת חטא עץ הדעת שהוא סטרא דמותא, כמובא (וזהו פנחס דף רנא): "מחמצת" (שמות יט, כ) - 'תמן חמץ תמן מת'. פי חמץ הוא בחינת חמוץ המח כנ"ל שבא על-ידי המתנה ושהיה כנ"ל, וכל זמן שאין זוכין לתקן המחין על-ידי אתערותא דלתתא על-ידי תפלה ומצות ומעשים טובים, אזי עדין אינו זוכה לבחינת הכתר כנ"ל, ועל-כן אסור לו להחמיץ את מחו

חטא עץ הדעת, שאז היה זוכה לתקן כל העולמות והיה הכל מתקן אז כמו שיהיה לעתיד.

ולכאורה הדבר תמוה: איזה תקון היו צריכין העולמות מאחר שעדין לא היה שום חטא ופגם כלל? וגם מה ענין עץ הדעת טוב ורע?! אך כל עקר התקון שהיו צריכין להאדם והעולמות אז, הכל היה בסוד שבירת כלים ומיתת המלכים פידוע בכתבי האר"י ז"ל, וכל עקר התקון שהיו צריכין, הכל היה מחמת שכל העולמות נבראו בלי אתערותא דלתתא, ועל-ידי-זה נגע איזה פגם דק מן הדק בבחינת כתר, ומשם נמשך ונשתלשל בחינת שבירת כלים וכו'. כמובא בכתבים שהכתר אף-על-פי שלא היה בו שבירה, נגע בו איזה בחינת פגם בחינת בטול. ועקר הפגם היה מחמת שלא היה עדין אתערותא דלתתא, כי הכתר שהוא בחינת המסדר והמישב וכו', אינו נתתקן בשלמות כי אם כשמשברין את היצר הרע והמניעות, שאז מהפכין היצר הרע והמניעות לבחינת טוב נפלא, כי נעשין מהמניעות בחינת כח המסדר שהיא מעכב ומונע את המחין מלצאת חוץ לגבול, שזהו בחינת כתר שהוא עקר התקון כנ"ל.

ומחמת שאדם הראשון נברא בלי אתערותא דלתתא וכן היתה כל השגתו כנ"ל, על-כן עדין לא היה

בשום ידיעה והשגה כנ"ל. וישראל במצרים שהיו בגלות גדול מאד והיו משקעים במ"ט שערי טמאה, שנפלו לשם על-ידי חטא אדם הראשון כמובא, ולא היה אפשר לגאליהם כי אם על-ידי שיאיר עליהם ה' יתברך אור גדול מאד להשיג אלקותו יתברך בהארה גדולה מאד, כמובא בכונות, ועל-כן באמת חמל עליהם ה' יתברך והאיר עליהם הארה נפלאה אז כנ"ל.

אבל מחמת שכל הארתם היה עדין בלי אתערותא דלתתא פי היה קדם קבלת התורה, על-כן עדין לא זכו לבחינת פתח כנ"ל, על-כן אסור אז החמץ באסור חמור מאד, כי השגתם והארתם אז היה רק לפי שעה כמובא, בבחינת חפזון, כמו שכתוב (דברים טו, ג ד): "כי בחפזון יצאת וכו', ולא יראה לך חמץ", כי אסורים להחמיץ מהם ודעתם כלל בהשגתם העצומה, מאחר שעדין לא תקנו את כח המסדר והמישב שהוא בחינת פתח כנ"ל, על-כן עדין לא נתתקן החמץ בקדושה, ועל-כן אז בפסח אז החמץ הוא סטרא דמותא ממש, כי הוא בחינת עץ הדעת טוב ורע ממש, מאחר שעדין לא תקנו את הפתח, על-כן אסור עליהם ההמתנה וההשיהיה בדעתם, כי אין זוכין עדין לבחינת הפתח שהוא בחינת המתנה כנ"ל.

שהם למעלה ממדרגתם שבאו רק לפי שעה לצורך הגאולה כנ"ל, שכל זה הוא בחינת מצה, שהוא בחינת מחין גדולים מאד שמקבלין בחפזון שלא בהדרגה ושלא כסדר, מחמת שעדין לא תקנו את הכח המסדר והמישב את המחין שאז יורדין המחין בהדרגה כסדר. ומחמת זה אסור החמץ עתה באסור חמור מאד, כי אם ירצה להמתין ולהחמיץ מחו באור ההשגה הגדולה הזאת, יכול לתעות מאד, כי תתגבר הסטרא אחרא מאד שהם הכפירות ובלבול המחין. וכל זה מחמת שעדין לא תקנו את הכח המסדר הנ"ל, והמחין יורדין בחפזון שלא כסדר.

וזוה הוא תקף הנס של הגאולה של פסח, שה' יתברך עשה עמנו חסד נפלא ונורא מאד שאנו זוכין להארה גדולה כזאת שאין אנו ראויים לזה על-ידי אתערותא דלעלא, כי בלא זה לא היה אפשר להגאל בשום אופן. כי אי אפשר לקבל אז המחין כסדר על-ידי כח המסדר הנ"ל, מחמת שבמצרים נאחזו בהם הקלפות מאד, וכבר מבאר בהתורה הנ"ל שאי אפשר לזכות לתקן את הכח המסדר הנ"ל שעל-ידו משיגין 'אמצעותא דעלמא' שהוא אור האין סוף, כי אם כשיורדין תחלה לעמקי הקלפות להעלות נצוצי השמחה שהם נצוצי הקדושה לבררם משם, שזוהו בחינת 'מי יימר' הנאמר שם

בלי אתערותא דלתתא פי היה קדם קבלת התורה, על-כן עדין לא זכו לבחינת פתח כנ"ל, על-כן אסור אז החמץ באסור חמור מאד, כי השגתם והארתם אז היה רק לפי שעה כמובא, בבחינת חפזון, כמו שכתוב (דברים טו, ג ד): "כי בחפזון יצאת וכו', ולא יראה לך חמץ", כי אסורים להחמיץ מהם ודעתם כלל בהשגתם העצומה, מאחר שעדין לא תקנו את כח המסדר והמישב שהוא בחינת פתח כנ"ל, על-כן עדין לא נתתקן החמץ בקדושה, ועל-כן אז בפסח אז החמץ הוא סטרא דמותא ממש, כי הוא בחינת עץ הדעת טוב ורע ממש, מאחר שעדין לא תקנו את הפתח, על-כן אסור עליהם ההמתנה וההשיהיה בדעתם, כי אין זוכין עדין לבחינת הפתח שהוא בחינת המתנה כנ"ל.

על-כן כל אכילתם צריך להיות מצה לבד, כי כל הארתם והשגתם אז הוא בחינת מחין גדולים מאד

בשבועות על-ידי קבלת התורה לתקן גם המסדר והמישב את המחין, כי נמשך עליהם הארה מכתר עליון כנ"ל, שאין זוכין לזה כי אם על-ידי מצות ומעשים טובים בשמחה, שזהו בחינת קבלת התורה וכו"ל.

ועל-כן או צריכין להביא שתי הלחם מחמץ דיקא, כמו שכתוב (ויקרא כג, טז): "חמץ תאפינה", כי אז מעלין בחינת החמץ לשרשו העליון בקדושה העליונה, שהוא בחינת כח המסדר, שהוא בחינת המתן בחינת כתר, שזהו בחינת חמץ שנעשה על-ידי המתנה ושהיה וכו' כנ"ל:

יג וזהו החלוק שבין ישראל לעובדי כוכבים. כי בישראל נאמר (דברים ז,

ט): "כי אתם המעט מכל העמים" – 'שאתם ממעטינן עצמכם כשאני משפיע לכם טובה' (חולין פט, א), 'שכשה' יתברך מאיר עליהם הארת התנוצצות אלקותו יתברך, אינם רודפים לחקר אחר חקירות וידיעות וחקמות, רק הם מתחזקים באמונה ורודפים אחריו מיד, בבחינת (שיר השירים א, ד): "משכני אחריך נרוצה", שתכף כשה' יתברך מתחיל למשכם אליו, אזי תכף הם רצים אחריו, וכמו שפרש רש"י שם: 'אני שמעתי משלוחיך שאתה רוצה למשכני אליך ואני תכף רצתי אחריך' וכו'.

ותכף כשישראל מתחילין לרדף אחריו יתברך, אזי ה' יתברך

בהתורה הנ"ל עין שם היטב, אבל עכשיו בשעת גאלה הראשונה בשעת יציאת מצרים, אז אי אפשר להתחיל כסדר לברר תחלת נצוצי הקדושה מעמקי הקלפות על-ידי עשית המצות בשמחה, ולעלות אחר-כך בבחינות הנאמרים בהתורה הנ"ל, עד שיזכו לתקן המסדר והמישב, עד שיזכו על-ידי זה להשיג אמתת השגת אלקותו יתברך, כי אז במצרים נאחזו בהם הקלפות מאד, ולא היה להם כח העלות השכינה מגלותה בהדרגה כסדר, על-כן הפליא ה' יתברך חסדו עמנו והאיר עליהם התגלות אלקותו בהארה נפלאה שלא בהדרגה ושלא כסדר, ועל-ידי זה נתבטלו הקלפות ויצאו השכינה וקנסת ישראל משם.

וההארה העליונה הבאה מלמעלה בפסח שאז עדין אין זוכין להמשיך הכח המסדר והמישב מבחינת כתר כנ"ל, זאת ההארה היא בחינת מצה, שהיא בחינת מחין גדולים מאד, כי בבחינת חמץ שהוא בחינת חמוץ המח, שם נאחזו אז הסטרא אחרא מאד, מחמת שעדין לא זכו להמשיך בחינת כח המסדר והמישב את המחין מבחינת כתר וכו"ל:

יב אבל אחר-כך, אחר יום ראשון של פסח, נסתלק הארה הגדולה הזאת ולא נשאר רק הרשימו, ואז מתחילין לקבל המחין בהדרגה כסדר על-ידי ספירת העמר כידוע, עד שזוכין

כֵּן מֵה מַעֲלָתָם שֶׁהִקְדִּימוּ נַעֲשֶׂה
לְנִשְׁמַע הֲלֹא כִּבְר הִקְדִּימוּ לוֹמַר
שִׁיעֲשׂוּ מֵה שִׁידְבַּר ה' כִּנ"ל?

אֲךָ בְּאֵמַת הַעֲנִין מִבְּאֵר הַיֵּטֵב עַל פִּי
הַנ"ל, כִּי זֶה עֵקֶר מַעֲלַת קִדְשַׁת
יִשְׂרָאֵל בְּכַחֲנֶה הַנ"ל, דְּהִינּוּ שִׁישְׂרָאֵל
אָמְרוּ שֶׁהֵם אֵינֶם רוֹצִים לְחַקֵּר שׁוֹם
חִקְיָה בְּטַעֲמֵי הַמְצוֹת וּבְדַרְכֵי הַשְּׁגָתוֹ
וְהַנְהַגוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, רַק כֹּל אֲשֶׁר יִדְבַר
ה' 'נַעֲשֶׂה' מִיַּד תִּכְּף בְּלִי שׁוֹם שְׂאֵלָה
וְחִקְיָה כָּלֵל, וְאַחֲרֵי־כֵן 'וְנִשְׁמַע', כִּי
'נִשְׁמַע' לְשׁוֹן הִבְנָה בְּלֵב, כִּמְבֹאֵר
בְּפִירוּשׁ רַש"י וּבְדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, הִינּוּ שִׁישְׂרָאֵל אָמְרוּ
שֶׁכֹּל אֲשֶׁר יִדְבַר ה' יַעֲשׂוּ מִיַּד כְּפִי
אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי מִשֶּׁה רַבִּינוּ בְּלִי שׁוֹם
חִקְיָה וְשְׂאֵלָה אַחֵר שׁוֹם טַעַם כָּלֵל,
וְאַחֲרֵי־כֵן עַל־יְדֵי־זֶה 'וְנִשְׁמַע', כִּי עַל־
יְדֵי עֲשִׂית הַמְצוֹת בְּאֵמַת בְּתַמִּימוֹת
בְּשִׂמְחָה זֹכִין אַחֲרֵי־כֵן לְהַשִּׁיג מֵה
שִׂמְשִׁיגִין, עַל־יְדֵי שְׂזוֹכִין לְתַקֵּן
בְּחִינַת הַכַּח הַמְסֻדָּר שֶׁהוּא בְּחִינַת
כְּתוֹר וְכו' כִּנ"ל, שֶׁשֵּׁם מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה
כִּידוּע, וְזֶה גִּדְל מַעֲלַת יִשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן בְּאֵמַת זָכוּ עַל־יְדֵי־זֶה לְשַׁנֵּי
כְּתָרִים שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂמִיחָה,
כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סו) שֶׁבְּשִׂעָה
שֶׁאָמְרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע יִרְדּוּ
מִלְּאֲכִים וְנִתְּנוּ שְׁנֵי כְּתָרִים בְּרֹאשׁ כֹּל
אֶחָד וְכו', שֶׁנֶּאֱמַר: "וְשִׂמְחַת עוֹלָם
עַל רֹאשִׁים". כִּי אֵלוֹ הַהִשְׁגוֹת וְהַעֲדִיִּים
שֶׁזָּכוּ עַל־יְדֵי נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע, הֵם
בְּחִינַת כְּתָרִים בְּחִינַת שְׂמִיחָה, בְּחִינַת

עוֹשֶׂה עֲצָמוֹ כְּמוֹ מִי שֶׁבֹרַח וּמִסְתִּיר
וּמַעֲלִים עֲצָמוֹ, בְּכַחֲנִית (שם ה, יד):
"בֵּרַח דּוֹדִי" וְכו', בְּכַחֲנִית (שם ה, ו):
"פְּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי חִמַּק עִבְר"
וְכו', וְאַחֲרֵי־כֵן צְרִיכִין לְהִתְחִיל
בְּהַדְרָגָה כְּסֻדֵּר לְרִדֵּף אַחֲרָיו וּלְבַקְשׁוֹ
לְעַבְדוֹ בְּעִבּוּדוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים
בְּשִׂמְחָה, עַד שֶׁנִּזְכֶּה לְמַצְאוֹ בְּהַתְגַּלּוֹת
נִפְלָא יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שֶׁכֹּל זֶה הוּא בְּחִינַת
פְּסַח וְשִׁבּוּעוֹת כִּנ"ל. כִּי עַל־יְדֵי
מַעֲשִׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּשִׂמְחָה זֹכִין
לְתַקֵּן הַמְסֻדָּר וְהַמִּיִּשֵׁב, וְאֲזִי זֹכִין
לְמֵה שְׂזוֹכִין, הִינּוּ בְּחִינַת הַשְּׁגָת
הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין וְכו' הַנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת (שמות כד, ז): "כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר
ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע", שֶׁהִקְדִּימוּ
נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמַע, וּלְכַאֲרָה אִי אֶפְשָׁר
לְהִבִּין הַדְּבָר כָּלֵל אִיךְ אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת
קִדְּם שִׁישְׁמַעוּ? הַאֵמַת שֶׁהַתּוֹרָה
שְׂבַחָה אוֹתָם עַל זֶה שֶׁמְגַדֵּל תְּשׁוּקָתָם
לְה' יִתְבַּרֵךְ הִקְדִּימוּ נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמַע,
כִּמְבֹאֵר בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שבת פח).
גִּדְל שְׂבַח יִשְׂרָאֵל בְּזֶה, אֲבָל אֶף־עַל־
פִּי־כֵן קִשָּׁה הַדְּבָר מְאֹד, אִיךְ יֵצִיר עֲנִין
זֶה וְאִיךְ עוֹלָה עַל הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת קִדְּם
שֶׁנִּשְׁמַע? אֲךָ בְּאֵמַת בְּהַתּוֹרָה גּוֹפֶה
מִבְּאֵר הַעֲנִין הַיֵּטֵב, כִּי מִבְּאֵר בְּפִסּוּק
שֶׁתְּשׁוּבָתָם הִיְתָה כֵּךְ: 'כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר
ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע', נִמְצָא שֶׁאָמְרוּ שְׂמֵה
שִׁידְבַּר ה' יַעֲשׂוּ וְכו', נִמְצָא שֶׁבְּאֵמַת
הֵם עוֹשִׂין אַחֵר שִׁישְׁמַעוּ דְּבָרֵי ה',
כִּמְבֹאֵר בְּפִסּוּק 'כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה'
נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע', אֲךָ לְפִי זֶה קִשָּׁה, אִם

וְיוֹם בְּשִׁמְחָה רַבָּה נִפְלְאָה עַד אֵין קֵץ
וְתַכְלִית, כִּי אָנוּ זֹכִינ׳ לְהֶאֱמִין בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ וּבִמְשָׁה עֲבָדוֹ וּבִתְוֹרָתוֹ
וּבִמְצֻוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים, וְלִשְׂמֹחַ בָּהֶם
עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה לְבַד, וְעַל־יְדֵי־זֶה
נִזְכָּה אַחֲר־כֵּךְ לְמָה שְׁנִזְכָּה, כֹּל אֶחָד
לְפִי מִדְרָגָתוֹ.

אָבֵל הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים הַרְשָׁעִים
הַחֹקְרִים הַהוֹלְכִים
בְּדַרְכֵיהֶם, אֵינֶם רוֹצִים לְהֶאֱמִין
בְּסוּדוֹת כְּוֹנוֹת הַמְצוֹת, וְאוֹמְרִים
דְּבָרִים בְּדוּיִים עַל מִשָּׁה רַבִּינוּ עָלֵינוּ־
הַשְּׁלוֹם, וּמִפְרָשִׁים טַעְמִים שֶׁל שְׁטוֹת
וְהַבֵּל עַל מְצוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ הַקְּדוּשִׁים
וְהַנּוֹרָאִים, כִּי הֵם רוֹצִים לְהַשִּׁיג
וּלְהַבִּין קְדָם הַמַּעֲשֶׂה, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר פְּגַם
חַטָּא עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁהִסִּיתוּ
הַנְּחָשׁ הַקְּדוּמוֹנִי וְאָמַר לוֹ שֶׁהִ' יִתְבָּרֵךְ
מְטַעֵה אוֹתוֹ חַס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(בראשית ג, ה): "כִּי יֵדַע אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם
אֶכְלֶכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם" וְכוּ'.
וְזֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁזָּכוּ
עַל־יְדֵי־זֶה לְקַבֵּל הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי
שֶׁהִקְדִּימוּ עֲשִׂיהָ לְשִׂמְיָהּ, דְּהֵינּוּ
לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יִדְבַר ה' בְּלִי שׁוֹם
שְׂאֵלָה וַחֲקִירָה כְּלָל, וְאַחֲר־כֵּךְ יִזְכּוּ
לְהַבִּין כְּפִי מָה שֶׁיִּזְכּוּ עַל־יְדֵי עֲבוּדָתָם
כַּנִּ"ל. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי־זֶה זָכוּ לְכַתְּרִים
הַנִּ"ל בְּחִינַת 'שְׂמֵחַת עוֹלָם', כִּי עַל־
יְדֵי־זֶה זֹכִינ׳ לְבַחֲנֵינָה כְּתוּר שֶׁהוּא
מְקוֹר הַשְּׂמֵחָה כַּנִּ"ל:

טו הַכְּלָל, שֶׁעַקֵר תְּקוּנָה כֹּל הָעוֹלָמוֹת
הוּא עַל־יְדֵי שֶׁמְקַדִּימִין עֲשִׂיהָ

וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים, כִּי זָכוּ
לְבַחֲנֵינָה כְּתוּר שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּסוּדָר
וְהַמֵּי־שֶׁב כַּנִּ"ל:

יָד אָבֵל הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים הָאֲפִיקוֹרְסִים
הֵם מְזַהְמֵת הַנְּחָשׁ מִפְּגַם עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, שְׂאִינֶם בְּנֵי אֱמוּנָה, וְקִדְם
שְׁעוֹשִׂים שׁוֹם עֲבָדָא טוֹבָה וְהֵם
מְשַׁקְעִים עַדִּין בְּתַאוּתֵיהֶן הַרְעוֹת,
הֵם רוֹצִים תְּכַף לְהַשִּׁיג בְּשִׁכְלָם
הַמְגַשֵּׁם בְּתַאוּת, לְהַשִּׁיג חֲקִירוֹת
בִּידְעֵת אֲלִקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְהֵם רוֹצִים
לְהַקְדִּים הַנְּשִׁמְעַע לְנַעֲשֶׂה, שֶׁבְּתַחֲלָה
יִגְלֶה לָהֶם ה' יִתְבָּרֵךְ כֹּל סוּדוֹתָיו
וּיִגְלֶה לָהֶם כֹּל דְּרָכֵי הַנְּהַגוֹתָיו וְטַעְמֵי
כֹּל הַמְצוֹת, וְאֵז אֲפִשֵׁר הֵיוּ מְרָצִים
לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מְצוּהָ. כִּי בּוֹדָאִי אִם הֵיוּ
רוֹאִים אוֹר הַמְצוּהָ בְּשִׂרְשָׁה שֶׁהִיא
מְאִירָה בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת וְהִיא תַכְלִית
כֹּל הַתְּעוּנוּגִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְלִמְעַלָּה מִכֹּל
הַתְּעוּנוּגִים לְמַעְלָה מִכֹּל הַטּוֹבוֹת
וְהַצְּלָחוֹת וְכוּ' וְכוּ', בּוֹדָאִי מִי פְתִי
יְסוּר הֵנָּה שְׁלֵא יִרְצָה לְקַבֵּל טוֹב נִפְלְאָ
וְנִצְחִי כְּזֶה, בְּפִרְט שֶׁיְכוּלִין לְקַנּוּתוֹ
בְּדַמִּים קָלִים, לְזִכּוֹת בְּעַד גְּדוֹל אֶחָד
לְקַנּוֹת צִיצִית לְטַלִּיתוֹ, אֲשֶׁר כֹּל
הָעוֹלָם אֵינּוּ יֹכֹל לְקַבֵּל אוֹר הַצִּיצִית,
כִּי 'שִׁכְר מְצוּהָ בְּהִיא עֲלֵמָא לִיכָא'
(קידושין לט:), כִּי אוֹר כֹּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ
נַעֲלָה וְנִשְׁגָב מֵאֵד מֵאֵד, אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה
לַעֲשׂוֹתָם בְּשִׂמְחָה, כְּרָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה
אֲשֶׁר זָכָה אוֹתָנוּ מִשָּׁה רַבִּינוּ עָלֵינוּ־
הַשְּׁלוֹם לְהַצְּלָחָה אֱמֵתִית וְנִצְחִית
כְּדַת, וְרָאוּי לָנוּ לּוֹמַר אֲשֶׁרֵנוּ מָה טוֹב
חֲלַקְנוּ וְכוּ', אֲשֶׁרֵנוּ וְכוּ', בְּכֹל יוֹם

אָבֵל אֵין מִי שִׂידַע פֶּרוֹשׁ דְּבַר זֶה בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם מִי שְׂאוּחוֹ בְּזוֹה, דְּהֵינּוּ שְׂזוּכָה לְזוֹה עַל־יְדֵי מַעֲשֵׂיו הַטּוֹבִים כְּאֲשֶׁר הִבְנֵיתִי מִפִּי רַבִּינוּ ז"ל, כְּמִבְּאֵר בְּשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים. וְאִז כְּשִׂזוּכָה לְזוֹה, אִז הִידִיעָה וְהַעֲדָר הִידִיעָה הַכֹּל אַחַד, כִּי עַל־יְדֵי שְׁנֵיהֶם דִּיקָא נִגְמַר הִידִיעָה וְהַשְׁגָּה, כִּי שְׁנֵיהֶם אַחַד, בְּבַחֲיִינָת 'תְּכִלִּית הִידִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְע', שְׁה'לֹא נִדְע' בְּעֶצְמוֹ שֶׁהוּא הַעֲדָר הִידִיעָה, הוּא בְּעֶצְמוֹ הִידִיעָה. וּבְאֵמַת אֵין מִי שְׂכִיבֵן עֲנִין זֶה בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם הַזּוֹכֵן לְזוֹה, אֲשֶׁרֵי לָהֶם.

כִּי הִידִיעָה וְהַעֲדָר הִידִיעָה הֵם בְּחִינַת הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב שֶׁבְּאֵמַת שְׁנֵיהֶם אַחַד, כִּי עַל־יְדֵי שְׁנֵיהֶם דִּיקָא נִמְשָׁךְ הַהֲשָׁגָה בְּבַחֲיִינָת 'מְטִי וְלֹא מְטִי', וְעַל־כֵּן בְּאֵמַת הַהֲשָׁגָה הַזֹּאת הוּא בְּחִינַת הַשְׁגָּת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנ"ל 'דְּלִית מֵאֵן דְּקִימָא בְּהוּ וְלֹא מִתְדַבְּקִין וְלֹא יְדִיעֵן' וְכו', שְׂזוֹהוּ בְּחִינַת 'תְּכִלִּית הִידִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְע' כַּנ"ל. וּמִי שְׂזוּכָה לְהַשְׁגָּה זֹאת הוּא מִתְקַן חֲטָא אָדָם הָרֵאוּשׁוֹן, וּמִבְּטֵל סִטְרָא דְמוֹתָא שְׁהִיא הַסִּטְרָא אַחְרָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכְּפִירוֹת שֶׁהֵם: 'בְּקָשׁוֹ חֲשֻׁבְנוֹת רַבִּים' שְׁנִמְשָׁכִין מִפְּגָם עֵץ הַדַּעַת, שְׁעַקְר הַפְּגָם הִיָּה בְּבַחֲיִינָת 'בְּקָשׁוֹ חֲשֻׁבְנוֹת רַבִּים', כְּמוֹ שֶׁפֶרֶשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (קְהֵלֶת ז, ט): "עֲשֵׂה אֱלֹהִים אֵת הָאָדָם יִשְׂרָאֵל וְהִמָּה בְּקָשׁוֹ חֲשֻׁבְנוֹת

לְשִׁמְיעָה, שְׂזוֹהוּ בְּחִינַת אֲמוּנָה, דְּהֵינּוּ שְׁמִקְדִּימִין לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְצוֹת בְּשִׁמְחָה גְדוּלָה עַל־יְדֵי הָאֲמוּנָה לְבַד, אַף־עַל־פִּי שְׂאִין מְבִינִין בָּהֶם שׁוֹם טַעַם. וְאִז עַל־יְדִיָּה עַל־יְדֵי עֲשִׂית הַמְצוֹת בְּשִׁמְחָה, זוּכָה לַעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה, עַד שְׂזוּכָה לְהַמְשִׁיךְ בְּרַפְת הַשְּׁכָל, וְלִתְקַן הַמְסוֹדֵר וְהַמִּישֵׁב שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתוּר, וְאִז זוּכָה עַל־יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב לְהַשִּׁיג הַשְׁגָּת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנ"ל, שְׁעַל־יְדִיָּה מְשִׁיבִין אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא אֹר הָאֵין סוּף כַּנ"ל. כִּי אִי אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיג שׁוֹם הַשְׁגָּה אֲמִתִּית בְּהַשְׁגָּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם כְּשִׂזוּכָה לְקַבֵּל וְלְהַמְשִׁיךְ כַּח הַמְסוֹדֵר וְהַמִּישֵׁב שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת כְּתוּר שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמוֹנֵעַ וְהַמַּעֲכָב אֵת הַמַּחֲזִין, שְׁעַל־יְדִיָּה עַקְר הַשְׁגָּת אֹר הָאֵין סוּף, בְּבַחֲיִינָת 'מְטִי וְלֹא מְטִי', שְׁעַל־יְדִיָּה נַעֲשִׂין הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנ"ל כַּנ"ל. וְזוֹה הַכַּח שֶׁל הַמְסוֹדֵר וְהַמִּישֵׁב אֵין זוֹכִין כִּי אִם עַל־יְדֵי עֲשִׂיָּה וְעוֹבְדָא דִּיקָא, דְּהֵינּוּ עַל־יְדֵי עֲשִׂית הַמְצוֹת בְּשִׁמְחָה כַּנ"ל, וְאִז דִּיקָא זוּכָה לְהַשִּׁיג אֹר הָאֵין סוּף עַל־יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב דִּיקָא, בְּבַחֲיִינָת 'מְטִי וְלֹא מְטִי' כַּנ"ל, שְׂזוֹהוּ בְּחִינַת 'תְּכִלִּית הִידִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְע'. וְזוֹה הַתְּכִלִּית אֵין מִי שְׂזוּכָה כִּי אִם הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים בְּמַעְלָה מְאֹד, כִּי אַף־עַל־פִּי שֶׁהַכֹּל אוֹמְרִים שִׁתְּכִלִּית הִידִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְע',

הגדולים שזכו לזכך עצמן מזהמת הנחש לגמרי, שהם מתקנין חטא אדם הראשון, כי זוכין לעשות מצות בשמחה באמונה לבד כנ"ל, עד שזוכין על-ידי-זה להשיג השגת הפתח לתקן בחינת המסדר והמישב הנ"ל, שעל-ידי-זה נעשין התשעה היכלין הנ"ל, שעל-ידי-זה משיגין אור האין סוף בבחינת 'מטי ולא מטי' וכו' כנ"ל:

טז וזהו (שמות ל, יב): "כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם" וכו', הינו כשתרצה למנות את ישראל, ואז צריכין שמירה ותקון שלא ישלט סטרא דמותא חס ושלום על-ידי המנין, כמו שכתוב (שם): "ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם", כי המגפה בחינת מיתה, שולטת חס ושלום על-ידי המנין, כי עקר אחיזת הסטרא אחרא שהוא סטרא דמותא, היא מבחינת מנין, כי הסטרא אחרא היא בחינת 'בקשו חשבנות רבים' כנ"ל.

בי זה ידוע שה' יתברך הוא למעלה מהמנין והמספר, בבחינת: 'לפני אחד מה אתה סופר' (ספר יצירה פרק א), וכל עקר המנין והמספר שהוא בחינת רבוי, מתחיל אחר הבריאה, כי אחר הבריאה יש כמה גונין ופרטים, ושם שיק מנין שהוא רק במקום הרבוי. וזה הדבר אי אפשר להשיג בשום דעת אנושי איך נמשך הרבוי שהוא

רבים", שזה נאמר על חטא אדם הראשון, עיין שם.

כי עקר חטא אדם הראשון היה שהסתכל במה דלא הוה לה רשו כמוכא בזוהר הקדוש, הינו כנ"ל, כי הוא לא זכה עדין לתקן הכח המסדר והמישב וכו' כנ"ל, על-כן היה צריך לבלי להחמיץ מחו בהשגתו, ולבלי לרדף כלל להשיג ולחקר במה שאין לו רשות, רק להאמין בה' יתברך לקיים המצוה שצוה עליו לבלי לאכל מעץ הדעת, והוא עבר על זה והרהר אחר ה' יתברך ואחר מצותיו ואכל מעץ הדעת, והסתכל במה דלית לה רשו לאסתכלא, ועל-ידי-זה נגזר עליו מיתה לדורות.

פי על-ידי שאכל מעץ הדעת טוב ורע ורצה לידע שרש הטוב והרע קדם שתקן את הכח המסדר וכו', על-ידי זה נפל לכפירות כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי היה בחינת "נרגן מפריד אלון" (משלי טז, כח) - 'שהפריד אלופו של עולם'^{יא}, שהוא בחינת פתח שנקרא 'פלא', בחינת 'אלף' כידוע, דהינו שעשה פרוד בין בחינת הדעת ובין בחינת הפתח, שהפריד הדיפה מהמעכב. ועל-ידי-זה נפל לגמרי ונשבר ונתבטל הדעת וההשגה לגמרי, עד שאי אפשר להבין שום השגה שלמה בבחינת 'מטי ולא מטי' הנ"ל, כי אם ממעט דמעט הצדיקים

י. תיקון תקון יט דף מב. ובתקון סט דף קטו. יא. בראשית רבה פרשה כ, ב הובא ברש"י במשלי שם.

ועל-כן הם במספר 'תשעה היכלין',
 'תשעה' דיקא, כי מספר
 'תשעה' הוא שרש כל המספרים
 שבעולם, כידוע בחוש שהמספר כלה
 אצל תשעה, כי אחר תשעה חוזר
 המספר למקור האחדות שהוא
 עשרה, שהוא בחינת אחד, כי עשרה
 הוא עשירית אחד, וכן הולך המספר
 עד תשעה עשיריות, ואחר-כך חוזר
 ונכלל באחד שהוא מאה אחת, וכן
 לעולם כידוע, נמצא, שעקר שרש
 המספר הוא תשעה, ואחר-כך חוזר
 הכל ונכלל באחדות.

פי כן הדבר באמת, שהמספר
 והמנין חוזר ונכלל תמיד
 באחדותו יתברך, שזה עקר תקון כל
 העולמות, כי באמת שרש המספר
 נמשך מאחדותו יתברך על-ידי
 בחינת תשעה היכלין הנ"ל שנעשין
 על-ידי הרדיפה והמעכב הנ"ל,
 שהם בבחינת 'מטי ולא מטי', רצוא
 ושוב, רצוא ושוב, שהם שבים
 ורצים תמיד ונכללין באחדותו
 יתברך, ואינם נפרדים לעולם ממקור
 האחדות יתברך. ועל-כן הם רק
 'תשעה' היכלין, כי אחר שמגיעין
 לבחינת תשעה היכלין הנ"ל, אזי
 אל מקום שהם הולכים שם הם
 שבים ללכת ברצוא ושוב, בבחינת
 'מטי ולא מטי', וחוזרים ונכללים
 באחדותו יתברך.

נמצא, שאלו התשעה היכלין שהם
 שרש כל המספרים שבעולם,

בחינת מנין ומספר, ממקור האחדות,
 דהינו בחינת פעלות משתנות
 שנמשכין מאחד הפשוט יתברך, כי
 זה אי אפשר להשיג עכשיו בהדעת,
 כי אם באמונה לבד שממשיכין לנו
 הצדיקים הגדולים הנ"ל שזוכין
 להשגת התשעה היכלין הנ"ל, כי אלו
 הצדיקים הזוכין להשגה זאת, הם
 כוללין ומיחדין כלליות הבריאה
 שהוא בחינת מספר ומנין שהיא
 בבחינת אחר הבריאה כנ"ל, הם
 כוללין הכל בקדם הבריאה בשרש
 האחדות, כי הם משיגין השגת
 אלקותו ואחדותו יתברך ויתעלה
 בבחינת 'מטי ולא מטי' בבחינת
 רדיפת ומעכב, עד שנעשין אצלן
 תשעה היכלין הנ"ל. ואלו התשעה
 היכלין בשרשם למעלה הם גבוהים
 ונעלמים מאד מאד בתכלית ההעלם,
 כי הם בחינת אורות הצחצחות, שהם
 למעלה מהספירות, פי 'לית מאן
 דקימא בהו ולא מתדבקין ולא ידיעין'
 וכו' כנ"ל, אבל אף-על-פי-כן מחמת
 הרדיפה והמעכב הנ"ל, על-ידי-זה
 מכה הרדיפה בהמעכב, עד שנעשין
 כפיכול בחינת היכלות בההשגה
 בבחינת מספר ומנין, כי הם 'תשעה'
 היכלין. ואלו התשעה היכלין שרש
 כל הספירות שהם שרש המספר
 והמנין, כי אלו התשעה היכלין הם
 אורות הצחצחות שהם שרש
 הספירות כידוע, שמשם נמשכין כל
 המספרים שבעולם, שהם בחינת
 כלליות הבריאה כנ"ל.

שהוא הסטרא אקרא הנאחו בהמנין, הוא נתבטל על-ידי השקלים שהם לצורך הקרבנות וקטרת, שהם בחינת עשית המצוה בשמחה, שעל-ידיה נכלל המנין באחדותו יתברך על-ידי השגת התשעה היכלין הנ"ל כנ"ל:

יז וזה בחינת מחצית השקל, 'מחצית השקל' דיקא, בחינת "מחצית השקל תרומה לה" (שמות ל, יג). פי השגה הנפלאה הזאת שהם השגת התשעה היכלין הנ"ל, שזוכין על-ידי השקלים שהם בחינת עשית המצוה בשמחה, זאת ההשגה היא בבחינת 'מחצית השקל', שזהו בחינת מטי ולא מטי' בבחינת רדיפה ומעפב, שצריך לעמד על המשקל תמיד, כי אם ירדף להשיג יותר מהראוי לפי בחינתו, תתבטל ההשגה לגמרי, כי רבוי השמן גורם כבוי הנר, ואם יעכב וימנע ההשגה לגמרי, גם כן לא ישיג כלל, על-כן זאת ההשגה היא בבחינת 'מחצית השקל'. וצריך תמיד להכריע המשקל למעלה, לכלל באחדותו יתברך תמיד ברצוא ושוב, בבחינת 'מחצית השקל תרומה לה', אשרי הזוכה לזה.

ועל-כן נצטוו לתן שקלים בעת הקמת המשכן. כי כל חדרי המשכן ובית המקדש וכליהם, כלם הם בחינת כלים והיכלות דקדושה, שנמשכין מהיכלין העליונים ששרש כלם הם בחינת התשעה היכלין הנ"ל, שעל-ידם עקר השגת אלקותו שזוכין

הם מקשרים ומיחדים באחדותו יתברך. ומי שזוכה להשגה זאת אזי נתבטלין כל הכפירות ונתבטל סטרא דמותא שהוא בחינת 'בקשו חשבנות רבים', שהם החקירות והכפירות הנמשכין מהרבוי, כי זה הצדיק שזוכה להשגה זאת, זוכה לכלל כל המספרים והמנין שהם באים אחר הבריאה לכלל הכל במקור האחדות, על-ידי השגת התשעה היכלין הנ"ל כנ"ל.

וזוהו בחינת מצות שקלים לצורך קרבנות צבור וקטרת ומלאכת המשכן. כי על-ידי מצות שקלים שמביאין מהם קרבנות וקטרת, על-ידיה נמשך שמחה, בחינת (משלי כז, ט) "קטרת ישמח לב" כנ"ל, וכן בקרבנות כתיב שמחה, כמו שכתוב (דברים יב, ז): "ושמחתם בכל משלח ידכם", וכן בפסוקים הרבה, שעל-ידי השמחה הזאת של קרבנות וקטרת שזהו בחינת עשית המצוה בשמחה, על-ידיה מעלין הקדושה מהקלות, עד שזוכין להשגת תשעה היכלין הנ"ל כנ"ל. ואזי כשזוכין להשגה זאת, נתבטל סטרא דמותא והכפירות הנאחזין בהמנין והמספר, כי נכלל המספר והמנין באחדותו יתברך כנ"ל.

ועל-כן צותה התורה לתן שקלים לצורך קרבנות וקטרת בעת המנין, כדי ש'לא יהיה בהם נגף בפקד אתם', כי נתבטל סטרא דמותא

לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין שׁוּם טַעַם בְּמִצְוֹת
הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְאָסוּר לְהִרְהֵר
בְּזֶה כָּלֵל, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (במדבר יט, ב):
”זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה”, וְכֵמוֹ שֶׁפָּרַשׁ
רַשִׁי שָׁם: ‘לְפִי שֶׁהִשְׁטָן וְאִמּוֹת
הָעוֹלָם מוֹנִין אֶת יִשְׂרָאֵל מֵהַ מִצְוָה
הַזֹּאת וְמֵה טַעַם יֵשׁ בָּהּ, לְכַךְ כָּתוּב
'חֻקָּה', לֹמֵר: חֻקָּה חֻקְקָתִי, גְּזֵרָה
גְּזֵרָתִי, אֵין לָךְ רְשׁוֹת לְהִרְהֵר אַחֲרֶיהָ.
וְזֹאת הַמִּצְוָה שֶׁל פְּרָה אֲדַמָּה לֹא
לְלַמֵּד עַל עֲצָמוֹ יֵצֵא אֶלָּא לְלַמֵּד עַל
הַכָּלֵל כְּלוּ יֵצֵא, לְגִלוֹת וּלְהוֹרוֹת עַל
כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה שֶׁאָסוּר לְהִרְהֵר אַחַר
טַעַמִּים כָּלֵל, וְעַל־כֵּן גַּם שְׁאֵר הַמִּצְוֹת

נִקְרָאִים ‘חֻקִּים’, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ויקרא כו,
מ): “הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרוֹת”,
וּפְרַשׁ רַשִׁי גַם שָׁם, ‘כְּגוֹן אֲכִילַת
חֵזֵר וּלְבִישַׁת שַׁעֲטָנָו וְכוּ’, שֶׁאִמּוֹת
הָעוֹלָם מוֹנִין אֶת יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין בָּהֶם
שׁוּם טַעַם וְכוּ’. כִּי בְּאִמַּת טַעַמֵי
הַמִּצְוֹת נִעְלָמִים וְנִסְתָּרִים וְאֵי אֲפֹשֶׁר
לְהַשִּׁיג בְּדַעַת אָנוּשִׁי כָּלֵל, רַק צָרִיכִין
לְקַיֵּם בְּאִמּוֹנָה בְּלִבְדוֹ, לְהֶאֱמִין בְּה'
וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל
מְאֱמִינִים בְּפִשְׁטוֹת, בְּלִי דְרָכֵי
הַחֻכְמוֹת וְהַשְׁטוֹת שֶׁלָּהֶם שְׂרוּצִים
לְחַקֵּר וּלְהַבִּין אֵיךְ דָּבַר ה' יִתְבָּרַךְ עִם
מֹשֶׁה, שֶׁאָסוּר לְהַעֲלוֹת עַל הַכָּתוּב מִכָּל
שֶׁכֵּן עַל הַפֶּה דְבָרֵיהֶם וְדַעוּתֵיהֶם
הַזְּרוֹת וְהַסְרוּחוֹת וְהַמְטַנְפוֹת הַמְלָאִים
קִיא צוּאָה יוֹתֵר מִבֵּית הַפֶּסֶא, וְאֵין
סְרוּחוֹ וְרִיחַ רַע גְּרוּעַ מֵהֶם בְּעוֹלָם.

וְעַל־כֵּן מִצְוֹת פְּרָה אֲדַמָּה מְטַהֵרֶת
מְטַמְּאֵת מֵת, כִּי פְרֵשֶׁת פְּרָה

לָהֶם עַל־יַדֵּי עֲשִׂית הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה,
שְׂזֵהוּ בַחֲנִינַת מִצְוֹת שְׁקָלִים כְּנֹ"ל. עַל־
כֵּן נִצְטוּוּ לַתֵּן שְׁקָלִים בְּשִׁבִיל בְּנִין
הַמִּשְׁכָּן, כִּי הַמִּשְׁכָּן שֶׁהוּא בַחֲנִינַת
הַיְכָלִין הַנִּנְ"ל, נִבְנָה וְנִעֲשֶׂה עַל־יַדֵּי
עֲשִׂית הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה, שֶׁהוּא בַחֲנִינַת
שְׁקָלִים כְּנֹ"ל, וְכֵן מְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה
הַנִּנְ"ל עַל פְּסוּק (שם טו, יז): “מִקְדָּשׁ ה'
כּוֹנְנֵנו יְדִידֶךָ”, שֶׁמִּקְדָּשׁ הוּא בַחֲנִינַת
בְּרַכַּת הַשִּׁכּוֹל, כְּמִבְּאֵר שָׁם עֵין שָׁם. כִּי
עֵקֶר הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹת הִיָּה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ
וְהַמִּשְׁכָּן, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שם כה, כב):
”וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שָׁם” וְכוּ'.

יח וְעַל־כֵּן אַחַר פְּרֵשֶׁת שְׁקָלִים קוֹרִין
פְּרֵשֶׁת זְכוּר, שֶׁהוּא בַחֲנִינַת מַחֲיַת
עֲמֻלָּה וְהֶמֶן יַחֲ-שְׁמוֹ, שֶׁהֵם בַחֲנִינַת
הַכְּפִירוֹת שֶׁל הַמַּחֲקָרִים, שֶׁהֵם עֵקֶר
זְהֵמַת הַנִּנְחָשׁ בַחֲנִינַת סִטְרָא דְמוֹתָא.
וְעַל־כֵּן רָצָה הֶמֶן בְּתַקְוָה אַחֲזִיתוֹ שֶׁם
בְּהַכְּפִירוֹת אֵלוֹ שֶׁהֵם סִטְרָא דְמוֹתָא,
עַל־כֵּן רָצָה חֵס וְשָׁלוֹם לְהַתְּגַבֵּר
לְהַמִּית וּלְהַשְׁמִיד חֵס וְשָׁלוֹם אֶת כָּל
יִשְׂרָאֵל. וְה' יִתְבָּרַךְ בַּעֲצָמוֹ הַפֵּר עֲצָתוֹ
וְקִלְקַל מַחֲשַׁבְתּוֹ וּמַחָה אוֹתוֹ מִן
הָעוֹלָם, עַל־יַדֵּי כַח הַשְׁקָלִים שֶׁל
יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בַחֲנִינַת עֲשִׂית הַמִּצְוָה
בְּשִׂמְחָה, שְׁעַל־יַדֵּי־זֶה נִתְבַּטְּלִין כָּל
הַקְּלָפוֹת כְּנֹ"ל, וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
ז"ל (מגילה יג): ‘רַשָּׁע, כְּבָר קָדְמוֹ
שְׁקָלֵיהֶם לְשִׁקְלִיךְ', הֵינּוּ כְּנֹ"ל:

יט וְאַחֲרֵיכֵן קוֹרִין פְּרֵשֶׁת פְּרָה שֶׁהִיא
מְטַהֵרֶת מְטַמְּאֵת מֵת, כִּי פְרֵשֶׁת
פְּרָה אֲדַמָּה מְגַלָּה לָנוּ שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר

על-ידי אכילת עץ הדעת וכו', על-ידי-זה המשיך המיתה והטמאה בעולם. ומשם כל ההפכים שבבעולם שאי אפשר להשיגם, כי כל הקשיות הם בחינת הפכים, כגון קשיות הידיעה והבחירה וכיוצא בזה, שאי אפשר להבין אלו הקשיות מחמת שלפי דעת אנושי של עכשיו נראים כשני הפכים בנושא אחד, אבל אנו מאמינים שבאמת הכל נכון וצדק, ובאמת אינם שני הפכים כלל, רק שמחמת חטא אדם הראשון ומחמת גשמיותנו וחסאתנו של עצמנו, על-ידי-זה אי אפשר להבין בשכלנו איך נכללים אלו ההפכים יחד. וכל זה נמשך מפגם הפרוד שגרם אדם הראשון בהשגתו בין הרדיפה והמעפכ, ועין בתקונים (תקון נו דף עא:) בענין חטא אדם הראשון ותבין עתה קצת.

ועל-כן על-ידי מצות פרה דיקא שאנו מקימין מצותיו אף על-פי שיש בה שני הפכים שהיא 'מטהרת טמאים ומטמאת טהורים' שזה אי אפשר להבין בודאי, ואף-על-פי-כן אנו מקימין אותה באמונה לבד, על-ידי-זה אנו ממשיכין עלינו אמונה לקים כל מצותיו וחקותיו בלי שום טעם כלל, ועל-ידי-זה נטהרין מטמאת מת שהוא בחינת החקירות והכפירות הנ"ל. כי על-ידי שמקימין המצות באמונה לבד שזה עקר השמחה הנ"ל, על-ידי-זה נכללין

היא בחינת (קהלת ז, כג): "אמרתיו אחכמה והיא רחוקה ממני", כי היא מטהרת טמאים ומטמאת טהורים, שזה בודאי אי אפשר להשיג ולהבין בשום דעת אנושי כלל. והיא דיקא מטהרת מטמאת מת, שעקר הטמאה היא בחינת חקירת המחקרים והכופרים שהם סטרא דמותא, כי הם עקר זהמת הנחש כנ"ל. ועל-כן על-ידי מצות פרה, שהיא בחינת חקת התורה שמגלית לנו שהתורה היא בחינת חקה, בחינת 'אמרתיו אחכמה' והיא רחוקה, בחינת 'חקה חקקתי גזרה גזרתי, אין לך רשות להרהר אחריה', על-ידי-זה נטהרין מטמאת מת. כי על-ידי-זה נתבטל סטרא דמותא, על-ידי שמאמינים בה' יתברך ובמצותיו, ואין חוקרין אחר שום טעם כלל, רק מקימין אותם בדרך חקה לבד שזה עקר האמונה.

ועל-ידי-זה דיקא זוכין לשמחה, שעל-ידי-זה משיגין התשעה היכלין הנ"ל בבחינת 'מטי ולא מטי', ששם נכלל הרדיפה והמעפכ יחד באחדות גדול, ושם נכללין ונתיחדין כל ההפכים יחד, וכלם נכללין באחדותו יתברך, ששם שרש סוד פרה אדמה, שהיא בחינת שני הפכים בנושא אחד, כי 'מטהרת טמאים ומטמאת טהורים', שזה נמשך מסוד בחינת הרדיפה והמעפכ הנ"ל, שעל-ידי שפגם בו אדם הראשון והפריד הרדיפה מן המעפכ

וּנְשַׁתְּלֵשׁל בְּחִינַת 'שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים' שֶׁהֵם חֲמָה וּלְבָנָה, שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין מִשְׁנֵי בְּחִינּוֹת אֵלוֹ שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב שֶׁשְׁנֵיהֶם נִכְלָלִין יַחַד, וְעַל־יְדֵי שְׁנֵיהֶם דִּיקָא מְשִׁיגִין אֹרֶךְ הָאֵין סוּף בְּבְחִינַת 'מְטִי וְלֹא מְטִי' וְכוּ' כְּנ"ל. כִּי חֲמָה הוּא בְּחִינַת יְדִיעָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת רְדִיפָה הַנ"ל, הֵינּוּ רְדִיפַת הַמַּחִין כְּנ"ל. וּלְבָנָה הוּא בְּחִינַת הַעֲדָר הַיְדִיעָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת הַמַּעֲכָב הַנ"ל, כִּי "שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ" (תהלים קד, יט), אֲבָל לְבָנָה לֹא יָדַע מְבוֹאוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְז"ל (ראש השנה כה). נִמְצָא, כִּי חֲמָה הוּא בְּחִינַת יְדִיעָה, בְּחִינַת 'שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ', אֲבָל לְבָנָה לֹא יָדַע מְבוֹאוֹ, זֶה בְּחִינַת הַעֲדָר הַיְדִיעָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמַּעֲכָב הַנ"ל.

וּבְאֵמַת שְׁנֵיהֶם שׁוִין בְּבְחִינַת 'שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים', כִּי בְּשֶׁרֶשׁ הַכֹּל אֶחָד, כִּי נִכְלָלִים בְּיַחַד הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב שֶׁהֵם בְּחִינַת יְדִיעָה וְהַעֲדָר הַיְדִיעָה, כִּי דִיקָא עַל־יְדֵי שְׁנֵיהֶם יַחַד מְשִׁיגִין אֹרֶךְ הָאֵין סוּף כְּנ"ל, וְעַל־כֵּן הַחֲמָה וּלְבָנָה הֵנִימְשָׁכִין מִשְׁנֵי בְּחִינּוֹת אֵלוֹ כְּנ"ל, נִבְרָאוּ שְׁנֵיהֶם שׁוִין וְהָיוּ שְׁנֵיהֶם גְּדוֹלִים, כִּי בְּאֵמַת שְׁנֵיהֶם שׁוִין, מֵאַחַר שֶׁעַל־יְדֵי שְׁנֵיהֶם יַחַד דִּיקָא מְשִׁיגִין אֹרֶךְ הָאֵין סוּף כְּנ"ל.

אָךְ עַל־יְדֵי קְטְרוּג הִירַח שֶׁאָמְרָה: 'אִי אֶפְשָׁר לִשְׁנֵי מַלְכִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶתֶר אֶחָד', כִּי נִתְקַנְּאָה בַחֲמָה,

בְּבְחִינַת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנ"ל שֶׁשָּׂם נִכְלָלִין כָּל הַהִפְכָּים יַחַד, שֶׁלְעֲתִיד תִּתְּגַלֶּה הַשְּׂגָה זֹאת וְיִרְאוּ שׁוֹנְאֵינוּ וְיִבוֹשׁוּ וְאִנְחֲנוּ נִגִּיל וְנִשִּׁישׁ בַּה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה מא, טז): "וְאִתָּה תִּגִּיל בַּה' בְּקֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְּהַלֵּל":

כּ וְאַחֲרֵיכֶן קוֹרִין פֶּרֶשֶׁת הַחֹדֶשׁ. כִּי כָּל זֶה הוּא סוּד קְדוֹשׁ הַחֹדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַלְּבָנָה מִפְּגִימָתָהּ, כִּי חֲמָה וּלְבָנָה שׁוִים נִבְרָאוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית א, טז): "אֵת שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים", וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְז"ל (חולין ס:), אָךְ עַל־יְדֵי קְטְרוּג הִירַח שֶׁאָמְרָה: 'אִי אֶפְשָׁר לִשְׁנֵי מַלְכִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶתֶר אֶחָד', עַל־יְדִיזָה נִתְּמַעֲטָה, וְעַל־יְדֵי מִצּוֹת קְדוֹשׁ הַחֹדֶשׁ, עַל־יְדִיזָה אָנּוּ עוֹסְקִין בְּתַקְנָנָה לְמֵלֶאֱת פְּגִימַת הַלְּבָנָה וְכוּ'. וְכֹל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינָה הַנ"ל, דִּהֵינּוּ זֶה שְׂזוּכָה לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת הַנ"ל עַל־יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב בְּבְחִינַת 'מְטִי וְלֹא מְטִי' שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'תְּכֵלֶת הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְעָ כְּנ"ל, זֶה זוֹכָה לְמֵלֶאֱת פְּגִימַת הַלְּבָנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדוֹשׁ הַחֹדֶשׁ כְּנ"ל.

כִּי חֲמָה וּלְבָנָה אֹרֶךְ נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הָאֵין סוּף, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִנְפֶּשׁ רוּחַ נְשָׁמָה וְכוּ' כְּנ"ל בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, כִּי מִשָּׁם עָקַר הָאוֹר שֶׁל כָּל הַמְּאֹרֹת שֶׁבְּכָל הַעוֹלָמוֹת, וּמִחֲמַת שְׁזָה הָאוֹר אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג כִּי אִם עַל־יְדֵי שְׁנֵי בְּחִינּוֹת הַנ"ל שֶׁהֵם הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב כְּנ"ל, עַל־כֵּן מִשְׁנֵי בְּחִינּוֹת אֵלוֹ נִמְשָׁךְ

בשִׁלְחַן עֲרוֹךְ (או"ח תכז, ב בהג"ה) שְׁנוּהֲגִין לַעֲשׂוֹת רְקוּדִין וּמְחֹלוֹת וְכוּ', כִּי עֵקֶר תְּקוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה הוּא עַל-יְדֵי שְׂמֻחַת הַמְצָוָה וְכוּ' כִּנ"ל. וְזֶה שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים: 'שְׂשִׁים וּשְׂמֻחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנֵם', וְכֵן אוֹמְרִים בְּבִרְכַּת הַמְּאֹרוֹת בְּשַׁבָּת: 'שְׂמֻחִים בְּצַאתָם וּשְׂשִׁים בְּבוֹאָם', כִּי עֵקֶר הַמְּאֹרוֹת הוּא עַל-יְדֵי הַשְּׂמֻחָה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא זֹכִין לְהַשִּׁיג אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב כִּנ"ל, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה נִתְתַּקֵּן פְּגִימַת הַיָּרֵחַ וְכִנ"ל.

וְעַל-כֵּן מְצוֹת קְדוֹשׁ הַחֹדֶשׁ הִיא מְצוּהַ רֵאשׁוֹנָה שְׁנֻצְטוּוּ בֶּה יִשְׂרָאֵל (עיין בְּרַשִׁי בְּרֵאשִׁית א, א), כִּי עֵקֶר מְצוֹת קְדוֹשׁ הַחֹדֶשׁ שֶׁהוּא תְּקוּן הַיָּרֵחַ, תְּלוּי בְּשֻׂמְחָה כִּנ"ל שֶׁזֶהוּ שָׂרֵשׁ כָּל הַמְצוֹת שְׁבִתוֹרָה, בְּבַחֲנִינַת (תְּהִלִּים יט, ט) "פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָיִם מִשְׂמַחֵי לֵב". וְעַל-כֵּן נֻצְטוּוּ בַּמְצוּהַ הַזֹּאת בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם כְּמִבְּאֵר שֵׁם בְּפָרְשָׁה, כִּי עֵקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם הוּא עַל-יְדֵי הַשְּׂמֻחָה שְׂעַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵאִין מִן הַגְּלוּת, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (יִשְׁעִיָּה נה, יב): "כִּי בְּשֻׂמְחָה תִצְאוּ" כִּנ"ל:

כֵּא וְזֶה בַּחֲנִינַת חֻצוֹת לִילָה שְׂאֵז הִיא עֵקֶר גְּאֻלַּת מִצְרַיִם, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (שְׁמוֹת יא, ד): "כַּחֲצַת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם". כִּי יוֹם וְלַיְלָה הֵם בַּחֲנִינַת חֻמָּה וְלְבָנָה, שְׂשָׂרְשָׁם נִמְשָׁךְ מִשְׁנֵי הַבַּחֲנִינוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב הַנ"ל, שְׂעַל-יְדֵי שְׂנִיָּהֶם יִחַד דִּיקָא מִשִּׁיגִין הַשְּׂגַת

וּפְגָמָה הַפְּגָם שְׂפָגָם אָדָם הָרֵאשׁוֹן שְׂלֹא רָצָה לְהַמְתִּין שְׂעָה אַחַת עַד שְׂיִהְיֶה רְאוּי לְהַשִּׁיג מֵהַשִּׁיג, וְרָצָה לִידַע וְלַהֲסַתְּפֵל תְּכַף בְּמָה שְׂאִין לוֹ רְשׁוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְמַעְטָה הַשְּׂגַתוֹ לְגַמְרִי. וְזֶהוּ בְּעַצְמוֹ בַּחֲנִינַת פְּגָם הַיָּרֵחַ שְׂנִתְקַנְאָה בְּהַחֲמָה שְׂנִמְשַׁכַּת אוֹרָה מְבַחֲנִינַת הַיְדִיעָה, וְאוֹרָה שֶׁל הַלְּבָנָה נִמְשַׁכַּת מְבַחֲנִינַת הַמְעַכֵּב הַנ"ל, עַל-כֵּן לֹא רָצָתָה לְהַמְתִּין וְלַהֲאָמִין שְׂיִהְיוּ שְׂנִיָּהֶם שׁוּין, וְאִמְרָה: 'אִי אֶפְשָׁר לְשִׁנֵּי מַלְכִים לְהַשְׂתַּמֵּשׁ בְּכֶתֶר אַחַד', כִּי לֹא רָצָתָה לְהַאָמִין שְׂהַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב נִכְלָלִין שְׂנִיָּהֶם יַחַד, וְעַל-יְדֵי שְׂנִיָּהֶם יַחַד דִּיקָא מִשִּׁיגִין הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְמַעְטָה.

וְעַל-כֵּן עֵקֶר תְּקוּן הַלְּבָנָה לְמִלְאַת אוֹתָהּ מִפְּגִימַתָּה הוּא עַל-יְדֵי בַּחֲנִינָה הַנ"ל דִּהְיִנוּ עַל-יְדֵי הַשְּׂמֻחָה שֶׁל מְצוּהַ, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִין לְהַשִּׁיג אוֹר הָאֵין סוּף עַל-יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב, עַל-יְדֵי שְׂנִיָּהֶם יַחַד דִּיקָא כִּנ"ל. וְאֵז נִכְלָלִין הַחֻמָּה וְלְבָנָה בְּיַחַד, וְנִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם אוֹרָם בְּשׁוּהַ בְּבַחֲנִינַת 'אֵת שְׂנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדוֹלִים' וְכִנ"ל.

וְזֶהוּ בַּחֲנִינַת סוּד הַעֲבוּר שְׂלֹא נִמְסָר כִּי אִם לְגְדוּלֵי גְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶה הַסוּד נִמְשָׁךְ מִסוּד הַשְּׂגַת הַתְּשׁוּעָה הַיִּכְלִין הַנ"ל עַל-יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב כִּנ"ל, שְׂאִין מִי שִׁזְכָּה לְזֶה כִּי אִם גְּדוּלֵי גְדוּלֵי הַדוּר.

וְעַל-כֵּן נוֹהֲגִין לְשַׂמַּח מְאֹד בְּשַׁעַת קְדוֹשׁ הַלְּבָנָה, כְּמוֹ שְׂכָתוּב

שאי אפשר להשיגו אלא על-ידי בחינת החשך שהוא בחינת המעכב בחינת העדר הידיעה, דהינו כשיש לו זה הכח במחו שיודע בעצמו שאינו יודע כלל, כי אי אפשר להשיג זה האור, כי אם כשיש לו כח המסדר שהוא כח המעכב, כדי שיעכב מחו בשעת רדיפה שלא יכנס במה שאין לו רשות, אז דיקא יכול להשיג מה שישגיג בבחינת מטי ולא מטי וכו' כנ"ל:

וזה בחינת חצות, שהנקדה האמתית של חצות לילה קשה להשיג, עד שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ג:) שאפילו משה לא ידע חצות אימת וכו'. כי בחצות הלילה אז מתחיל להתנוצץ אור היום, הינו שאז נמשך התגלות אלקותו יתברך, שהוא בחינת אור האין סוף שהוא שרש של כל המאורות, שנתגלה בחצות דיקא, כי אז נכללין לילה ויום יחד שהם בחינת הרדיפה והמעכב ששניהן נכללין יחד, שעל-ידיה דיקא משיגין אורו יתברך. ועל-כך אז הוא זמן יציאת מצרים, שאז נתגלה אלקותו יתברך, בבחינת: 'כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים', דהינו שאז בחצות, כביכול ה' יתברך בעצמו יוצא ומגלה עצמו, שעל-ידיה יוצאין ממצרים שהם כלל כל הגלויות. כי הקלפות שהם הכפירות שהם עקר הגלות, נתבטלין ונכנעין על-ידי התגלות אלקותו שנתגלה בחצות דיקא, שאז

אלקותו בבחינת מטי ולא מטי בבחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע' כנ"ל, ועל-כך שם נכללין יום וליילה יחד, שזהו בחינת (וכריה יד, ז): "והיה יום אחד הוא יודע לה' לא יום ולא לילה והיה לעת ערב יהיה אור", כי לעתיד נזכה להשגה זאת שנמשכת על-ידי פלליות הרדיפה והמעכב ביחד כנ"ל, ששם נכללין לילה ויום יחד כנ"ל, ועל-כך יהיה אז יום אחד אשר הוא לא יום ולא לילה, כי שם הוא למעלה מהזמן, ושם נכלל יום וליילה יחד כנ"ל.

וזהו: 'והיה לעת ערב יהיה אור'. כי עקר השגת האור שהוא אור האין סוף, הוא על-ידי המסדר והמישב שהוא בחינת המעכב הנ"ל, שהוא בחינת חשך, בחינת (תהלים יח, יב) "ישת חשך סתרו", שזה החשך הוא למעלה מכל האורות, כי על-ידיה משיגין אור האין סוף כנ"ל, וזהו: 'והיה לעת ערב יהיה אור', כי עקר השגת האור אין סוף, הוא על-ידי המעכב שהוא המסדר והמישב, שהוא בחינת חשך העליון כנ"ל.

ועל-כך גם בסדר הבריאה קדם החשך לאור, כמו שכתוב (בראשית א, ה): "ויהי ערב ויהי בקר" וכו' - 'ברישא חשוכא והדר נהורא' (שבת עז:), כי אי אפשר להשיג האור כי אם על-ידי החשך, בבחינת (קהלת ב, יא): "פיתרון האור מן החשך". כי כל האורות נמשכין מאור האין סוף,

שֶׁל דָּוִד, וְכִינּוּן שֶׁהִגִּיעַ חֲצוֹת לַיְלָה הָיָה מְנַגֵּן מֵאֲלוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הָיָה יוֹדֵעַ חֲצוֹת אֵימַת, כִּי כְּנֹר הוּא בַּחֲנִינָה שֶׁמָּחָה שְׁנַמְשַׁכֶּת עַל-יְדֵי עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ ז"ל (בְּסִימָן כ"ד) בְּפָסוּק (תְּהִלִּים צ"ב, ד): "עָלִי עֲשׂוֹר וְעָלִי נָבֵל עָלִי הַגִּיּוֹן בְּכַנּוֹר כִּי שִׁמְחַתֵּנִי ה' בְּפַעֲלֶךָ", הֵינּוּ בַּחֲנִינָה שֶׁמָּחָה שֶׁל מִצְוָה שְׁנַמְשַׁכֶּת מְכַנּוֹר שֶׁל דָּוִד, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זֹכֵין לְהַשִּׁיג אֹרֶךְ הַיָּמִין סוֹף בְּבַחֲנִינָה מְטִי וְלֹא מְטִי עַל-יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הָיָה יוֹדֵעַ חֲצוֹת אֵימַת, כִּי זֶה הוּא סוּד חֲצוֹת לַיְלָה סוּד קְדוֹשׁ הַחֲדָשׁ כִּנ"ל:

בְּעַת הַנִּקְדָּה שֶׁל חֲצוֹת לַיְלָה אָז נִכְלָלִין הַחֲשׁוֹךְ וְהָאוֹר יוֹם וְלַיְלָה יַחַד, שֶׁהֵם בַּחֲנִינָה הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב שֶׁנִּכְלָלִין יַחַד, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלָּה הַשְּׁגָת אֱלֹקֹתוֹ כִּנ"ל.

וְזֹאת הַנִּקְדָּה אֵי אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיג, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שם) שֶׁגַּם מֹשֶׁה לֹא יָדַע חֲצוֹת אֵימַת, כִּי זֶהוּ בַּחֲנִינָה תְּכֵלִית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְע', שְׁזֶה אֵי אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיג אִיךְ נִכְלָלִין הַיְדִיעָה וְהַעֲדָר הַיְדִיעָה יַחַד, וְאֵי אֲפָשֶׁר לְכוֹן הַרְגַע וְהַנִּקְדָּה שֶׁשֵּׁם נִכְלָלִין שְׁנֵיהֶם יַחַד שְׁזֶהוּ בַּחֲנִינָה חֲצוֹת כִּנ"ל.

כַּג וְעַל-כֵּן דָּוִד דִּיקָא זָכָה לָזֶה, כִּי דָּוִד הוּא בַּחֲנִינָה מְלֻכּוֹת מְשִׁיחַ, וְהוּא בַּחֲנִינָה אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא, בְּבַחֲנִינָה (תְּהִלִּים נ"ו, ט): "עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה הַנִּבֵּל וְכַנּוֹר אַעֲיֶרָה שְׁחַר", וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרַכּוֹת ד'): 'אֲנִי מְעוֹרֵר הַשְּׁחַר וְאִין הַשְּׁחַר מְעוֹרֵר אוֹתִי, דְּהֵינּוּ שְׁזָכָה לְאֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא קֳדָם אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא [וּכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ ה' טוֹרֵי זֶהָב' בַּתְּחִלַּת אֲרַח חַיִּים (סִימָן א סְעִיף קָטָן ב), עֵינִ שֵׁם].

וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ פְּרֻשֶׁת 'פְּחֲצַת הַלַּיְלָה' וְכו' לְפָרֻשֶׁת קְדוֹשׁ הַחֲדָשׁ, כִּי שְׁנֵיהֶם בַּחֲנִינָה אַחַת, כִּי זֶהוּ גַם כֵּן סוּד הָעֵבוֹר, שֶׁהוּא סוּד קְדוֹשׁ הַחֲדָשׁ לְמֵלֵאת פְּגִימַת הַלְבָנָה, עַל-יְדֵי-זֶה הַסוּד שֶׁשֵּׁם נִכְלָלִין חֲמָה וְלְבָנָה יַחַד וְכו' כִּנ"ל:

כַּב וְזֶהוּ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שם): 'מְכַדֵּי מֹשֶׁה לֹא יָדַע חֲצוֹת אֵימַת וְדוּד יָדַע? אֵלֶּא כְּנֹר הָיָה תְּלוּי לְמַעְלָה מִמַּטְתּוֹ שֶׁל דָּוִד' וְכו'. כִּי מֹשֶׁה הוּא בַּחֲנִינָה חֲמָה, בַּחֲנִינָה פְּגִי מֹשֶׁה כְּפְגִי חֲמָה' (בְּבֵא בְּתָרָא ע"ה), וְדוּד הוּא בַּחֲנִינָה לְבָנָה, כִּי מְלֻכּוֹת דָּוִד נִמְשָׁל לְלְבָנָה כִּידוּעַ, וּמֵאַחַר שֶׁמֹּשֶׁה לֹא הִשִּׁיג בַּחֲנִינָה הַנִּקְדָּה שֶׁל חֲצוֹתָךְ אִיךְ אֲפָשֶׁר לְדוּד לְהַשִּׁיג? וּמִסִּיק: 'אֵלֶּא כְּנֹר הָיָה תְּלוּי לְמַעְלָה מִמַּטְתּוֹ

כִּי מֹשֶׁה רַבֵּינוּ הוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, שֶׁהִיא גְּאֻלָּה הָרֵאשׁוֹנָה, שְׂאֵז הָיָה קֳדָם קְבֻלַּת הַתּוֹרָה, שֶׁהַכֶּרֶחַ הָיָה לְגֵאֲלָם עַל-יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא לְבַד כִּנ"ל, וּמַחֲמַת זֶה אָז נֶאֱסַר הַחֲמִץ, וּמַחֲמַת זֶה אָמַר 'כְּחֲצַת', כִּי אֵי אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיג נִקְדָּת

אתערוּתא דלתתא, צריך לרוץ אחריו
 יתברך בחפזון גדול ולבלי להחמיץ
 מחו ולישב דעתו כלל, כי אם ירצה
 אז לישב דעתו, יהיה נכשל ויפל מאד
 מאד כמו אדם הראשון שחטא בזה
 שרצה תכף לחקר וכו' כנ"ל, מאחר
 שהשגה גדולה ונשגבה מאד מאד
 מכלי המחין שלו, מאחר שיוֹרֵד
 מלמעלה בלי אתערוּתא דלתתא.

ועל-כן צריכין לאכל אז מצה דיקא,
 שהוא בחינת חפזון, בחינת
 הארה העליונה הגבה מאד, והמצה
 בעצמה היא אסותא, כמו שאיתא
 בזוהר הקדוש (תצוה דף קפג:). כי על-ידי-
 זה בעצמו שאנו אוכלין מצה שבעת
 ימים ונזהרין מחמץ במשהו, על-ידי-
 זה אנו שומרין את מחנו לבלי להרהר
 אחרי מדותיו, ולבלי להסתכל במה
 שאין לנו רשות, ועל-ידי-זה בעצמו
 נעשה בחינת אתערוּתא דלתתא עד
 שאנו זוכין לקבל אחר-כך המחין
 בהדרגה כסדר.

ועל-כן אחר פסח התר החמץ. כי
 כשהמחין יורדין כסדר על-
 ידי אתערוּתא דלתתא, אז כל אחד
 לפי בחינתו וזכה לבחינת פח המסדר
 והמישב את שכלו, ואז אין צריכין
 חפזון, כי נמשך עלינו הארה מבחינת
 תכלית הידיעה אשר לא נדע, ואז
 התר ונתתקן החמץ בקדשה על-ידי
 פח המסדר והמישב שנמשך עלינו,
 שהוא הארת הפתור כנ"ל:

חצות שהיא נקדת תכלית העליה
 הנ"ל, מחמת שהיה קדם קבלת
 התורה שלא זכו ישראל עדין לבחינת
 אתערוּתא דלתתא בשלמות כנ"ל.
 וזהו (שמות יב, לט): "ויאפו את הבצק
 אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי
 לא חמץ, כי גרשו ממצרים ולא יכלו
 להתמהמה" וכו', וכל זה היה בעת
 נקדת חצות לילה שאז היה עקר
 הגאולה, ובאותה הנקדה היה תלוי
 גאולתם, שאם היה מתמהמה הגאולה
 עוד רגע אחת היו נשקעים שם חס
 ושלום, כמובא בספרים. ומשם נמשך
 אסור חמץ בפסח שאסור במשהו,
 שהוא סוד משהו הנ"ל שלא יכלו
 להתמהמה עוד אפילו משהו,
 שמחמת זה נאסר החמץ, כמבאר שם
 בפסוק גופה שזהו סוד אסור חמץ,
 כמו שכתוב: "ויאפו את הבצק וכו',
 עגת מצות כי לא חמץ כי גרשו
 ממצרים ולא יכלו להתמהמה".

וכל זה היה בעת חצות לילה שאז
 היה עקר הגאולה כנ"ל. כי עקר
 התגלות אלקותו יתברך הוא בבחינת
 חצות לילה, שאז נכלל לילה ויום
 יחד, שהם בחינת הדיפה והמעכב
 כנ"ל, ומחמת שאז לא זכו עדין
 לבחינת פתור, ולא זכו עדין לתקן
 בחינת המעכב מחמת שלא היה להם
 אתערוּתא דלתתא בשלמות, על-כן
 הצרכו לצאת בחפזון ונאסר החמץ
 אז באסור חמור מאד. כי כשהארה
 וההשגה נמשכת מלמעלה בלי

כה ונחזור לענין ראשון, שכל זה הוא בחינת סוד נפילת אפים, שאז הוא תכלית הזווג והיחוד שלמעלה, שהוא בחינת השגת אור האין סוף על-ידי כלליות הרדיפה והמעכב וכנ"ל, ועל-כן אחר נפילת אפים אומרים קדשה דסידרא, ואז יורדת ונמשכת השפע למטה כידוע בפנונות. כי עקר המשכת השפע למטה על-ידי כח המסדר את המחזין, שהוא כח המעכב את המחזין מרדיפתן, כי לפי רהיטת ורדיפת המחזין למעלה למעלה להשיג אור האין סוף, אם לא היה כח המעכב הנ"ל היו המחזין עולים למעלה והיו יוצאים מכליהם, והיו מתבטלים לגמרי, ואז בודאי לא היה שום שפע יורדת למטה מאחר שהיו המחזין עולים ולא חוזרים כלל, והיה באמת חס ושלוש נחרב העולם, כי זהו בחינת מיתת המלכים, מחמת שלא היו הפלים יכולים לקבל האור, וחזרו האורות שהם המחזין, למעלה לשרשם. אבל על-ידי כח המסדר שנמשך מבחינת הכתר שעל-ידו עקר תקון כל העולמות כנ"ל, על-ידי-זה כשהמחזין רודפין למעלה, אזי זה הכח המסדר שהוא כח המעכב, הוא מעכב אותם מרדיפתם, ואז מחמת מהירת רדיפת המחזין והמעכב מעכב אותם, אזי מכה הרדיפה בהמעכב, עד שנעשין על-ידי-זה תשעה היכלין דלאו אנון גהורין וכו', שעל-ידי

כד כי אין בין חמץ למצה אלא משהוי^י, שזה המשוהו אי אפשר להשיג, שהוא סוד נקדת חצות לילה, סוד קדוש החדש, סוד תכלית הידיעה אשר לא נדע', שזה הסוד לא יתגלה עד שיבא משיח בן דוד במהרה בימינו, שאז תהיה הגאולה על-ידי התורה על-ידי אתערותא דלתתא, ואז יאיר עלינו הארת הכתר ששיגי משיח, בבחינת: "ועד עתיק יומין מטה" וכו' (דניאל ז, 26), ועל-כן אז נאמר (ישעיה נב, יב): "כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו" וכו'.

ואז יהיו נכללים משה ודוד ביחד, כי משיח יהיה כלול משניהם, שהם בחינת חמה ולבנה, רדיפה ומעכב, שהם בחינת דעת ואמונה, כי המעכב הוא בחינת אמונה שהוא בחינת מלכות דוד, דהינו שמעכב המחזין מרדיפתם רק לסמך על אמונה, וכשזוכין שיהיו נכללין שניהם יחד, אז עקר השגת אלקותו יתברך שאז יהיה בימי המשיח, שיהיה כלול משניהם ממש ודוד כנ"ל, ואז יתתקן חטא אדם הראשון בשלמות. וכל זה נזכה על-ידי עשית המצות בשמחה, שעל-ידי-זה תהיה עקר הגאולה, בחינת 'כי בשמחה תצאו'. ועל-ידי-זה נזכה להשגה הנ"ל כנ"ל בהתורה הנ"ל, אשרי מי שיזכה לזה במהרה בימינו, אמן:

ועל-כן אומרים אז קדשה אחר
נפילת אפים שהוא קדשת
'ובא לציון', כי קדש הוא בחינת
המחין כידוע^א, והם שלש קדשות,
כנגד תלת מחין שנקללין יחד בשעת
רדיפה, שעל-ידיה נעשין תשעה
היכלין על-ידי הרדיפה והמעכב,
כמבאר שם בהתורה הנ"ל.

ועל-כן נקראת זאת הקדשה 'קדשה
דסינרא', 'דסינרא' דיקא,
על שם המסדר והמישב את המחין
שעקר השפע יורדת למטה על-ידי-
זה דיקא, כי על-ידיה חוזרין
המחין לתוף כליהם, וממשיכין
שפע ורב טוב לבית ישראל כנ"ל,
אמן ואמן:

הלכות אישות הלכה ד

בשמחה, מעלין הקדשה מהקלפות
בבחינת קטרת, ועל ידי זה זוכין
לעלות מעלה מעלה עד שממשיכין
ברכות השכל ומתקנין המסדר
והמישב של השכל, שהוא בחינת
כתר וכו', ועל ידי זה זוכין להשגת
תשעה היכלין שהם למעלה מנפשין
רוחין ונשמתין, שהם בחינת השגת
אור האין סוף, בבחינת מטי ולא
מטי^ב, שעקר ההשגה על ידי הרדיפה
דמחשבה ועל ידי המעכב, שהוא
המסדר והמישב, שהוא בחינת כתר,

משיגין אור האין סוף ברצוא ושוב
בבחינת 'מטי ולא מטי' כנ"ל.

ועל-כן, על-ידיה ממשיכין
ומורידין השפע למטה,
כי על-ידי הרדיפה נכללין המחין
למעלה בבחינת רצוא, ועל-ידי
המעכב הם חוזרין בבחינת שוב,
ובחזרתם נמשך כל ההשפעות
והברכות למטה. כי עקר כל הברכות
נמשכין משם מאור האין סוף יתברך
שמו, שהוא מחיה את כלם והוא
שרש כל הברכות וההשפעות
שבעולם, ואי אפשר לקבל השפע כי
אם על-ידי הכלים שנעשין על-ידי
בחינת התשעה היכלין, שנעשין על-
ידי הרדיפה והמעכב כנ"ל.

כהנים ולויים וישראל מתרים לבוא
זה בזה והולך הולך אחר
הזכר. ודין זה הוא מהמשנה קדושין
פרק ג וזה לשון המשנה: כל מקום
שיש קדושין ואין עברה, הולך הולך
אחר הזכר. ואיזה זו? כהנת, לוייה
וישראלית וכו', וכל מקום שיש
קדושין ויש עברה, הולך הולך אחר
הפגום וכו':

(א) על פי התורה "אמצעייתא
דעלמא" בסימן כד, עין שם.
והכלל שעל ידי עשית המצוה

צמצום שמשם אחיזת האשה כידוע. ועל כן למטה נאחזין בה הדינים ביותר ומשם נשתלשל אחיזת הקלפות והסטרוא אחרא שנאחזו בה ביותר מחמת שנמשכת מבחינת צמצום המחין שמשם אחיזת הדינים כידוע, אבל למעלה בשרשה נמשכת מבחינה גבה מאד, שהיא בחינת המסדר והמישב את המחין, שהוא בחינת כתר. וזה בחינת "אשת חיל עטרת בעלה" (משלי יב, ד), 'עטרת דיקא בחינת כתר הנ"ל, כי אי אפשר להשיג שום השגה, ובפרט להוליד המחין כי אם על ידי תקון המסדר והמישב כנ"ל,

ומחמת שאי אפשר להשיג אורות הנ"ל כי אם על ידי שייכנס בהיכלי התמורות למקום הקלפות להעלות משם הקדשה בבחינת קטרת וכו', כמו שמבאר בהתורה הנ"ל על מאמר רבותינו ז"ל, 'אמרו ליה, מי יימר? עין שם. על כן שם עקר המלחמה והנסיון בתאנה זאת. וזה בחינת גדל החיוב לשמח חתן וכלה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ו). וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (בבא בתרא י): מי שאין לו בנים ישמח אשתו בדבר מצוה. כי עקר עליית הקדשה מהקלפות הוא על ידי השמחה, שעל ידי זה זוכה להשיג אורות הנ"ל, על ידי התקון הרדיפה והמעכב שמשם שרש איש ואשה כנ"ל.

שכל זה נתתקן על ידי עשית המצוה בשמחה, עין שם כל זה היטב.

(ב) וזה עקר התכלית של האדם שבא לעולם הזה בשביל זה כדי להכיר אותו ותברך שהוא על ידי בחינה הנ"ל, על ידי שיעשה המצוות בשמחה, עד שיזכה שתדרף מחשבתו להשיג האור אין סוף עד שישגיגו בבחינה הנ"ל על ידי הרדיפה והמעכב, שעל ידי זה עקר השגת אורות הצחצחות הנ"ל, שהם תכלית הידיעה, תכלית הטוב הנצחי, אשרי הזוכה לזה. וזה עקר המצוה להעמיד בנים בעולם כדי להמשיך המחין מדור לדור, כי מח הבן ממח האב כדי שיזכה שירדף מחו להשיג אורות הצחצחות הנ"ל, ומחמת שאי אפשר להשיג אורות הנ"ל כי אם על ידי הרדיפה והמעכב, על כן אי אפשר להמשיך ההולדה כי אם על ידי חבור איש ואשה כמו שכתוב (בראשית ב, יח): "לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו". כי איש ואשה נמשכין בשרשן העליון משתי הבחינות הנ"ל, שהם בחינת הרדיפה והמעכב, כי האישי הוא בבחינת המחין, והאשה נמשכת מבחינת צמצום ודין, כידוע שזה נמשך בשרשו מבחינת המעכב הנ"ל, שאף על פי שלמעלה בשרשו זה המעכב הוא אור צח, כי הוא המסדר והמישב את המחין, אף על פי כן מאחר שהוא בחינת מעכב את המחין, משתלשל ממנו בחינת

ג) וזה בחינת כהן לוי וישראל שהם חבל הקדשה, כי העקר הוא הכהן שהוא מקדש מכל ישראל, כי הכהן היה עוסק בעבודת הקרבנות וקטרת שעל ידי זה מבררין הקדשה מהקלפות ועולין מעלה מעלה עד שזוכין לבחינת ברכות המבארין שם, שהם בחינת ברכת כהנים, בחינת (ויקרא ט, כב): "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם", כמו שכתוב שם, דהינו ברכת השכל, ואז רודפין המחזין להשיג אור האין סוף, אבל צריכין שגם הלוי יהיה נלוה אליו לשרתו, כי עקר תקון המעכב הנ"ל הוא על ידי בחינת הלוי, שהוא בחינת צמצום ודין כידוע, שהוא בחינת המעכב כנ"ל, ועל כן היה הלוי עוסק בשיר בשעת העבודה, כי שיר משמאלא, כמו שאיתא בזהר הקדוש (תיקוני זוהר ג), שמאל הוא בחינת צמצום, בחינת המעכב הנ"ל. וזה בחינת (במדבר יח, ג): "ועבד הלוי הוא", שהוא בחינת כתר, כמוכין בזהר הקדוש (קורח קצח ט), כי הלוי בבחינת המעכב הנ"ל, שהוא בחינת כתר, ומחמת שעקר התקון הנ"ל הוא על ידי שמחת המצוות, על כן היו ישראל במעמדן שהיו עוסקים בתורה בשעת העבודה, כי התורה בחינת שמחה, כמו שנאמר (תהלים יט, ט): "פקודי ה' ישרים משמחי לב". שעל ידי זה עקר עלית הקדשה מהקלפות, שזה עקר תקון עבודת הקרבנות שהיה עוסק בהם הכהן וכנ"ל.

ד) ועל כן כהנים לויים וישראלים כלולים ומקשרים זה בזה, וכל אחד צריך לחברו, כי דיקא על ידי שלשתם נשלם חבל הקדשה וזוכין להשגת אורות הנ"ל וכנ"ל. ועל כן כהנים ולויים וישראלים מתרים לבוא זה בזה, כי חבור הקדוש של איש ואשה, שהוא בשרשו בחינת כלליות הרדיפה והמעכב להשיג אור האין סוף כנ"ל, שזה זוכין על ידי שמחה דקדשה, בחינת שמחת חתן וכלה כנ"ל, וזהו בעצמו בחינת כלליות כהן לוי וישראל, כי כהן בבחינת הרדיפה של המחזין, שהוא בחינת ברכת השכל, והלוי בבחינת המעכב, והישראל בבחינת השמחה של התורה והמצוות וכנ"ל. והכל נכלל יחד בשעת העבודה, שעל ידי זה נמשך השגת האור אין סוף שמשם הולדות המחזין, שמשם כל ההולדות דקדשה וכנ"ל. ועל כן הנלד הולך אחר הזכר, כי אף על פי שהאשה יראת ה' גבה בשרשה מאד, כי נמשכת מבחינת כתר, בבחינת "אשת חיל עטרת בעלה" כנ"ל, אף על פי כן עקר ההולדה הוא הולדת המחזין לגלות ידיעת אלקותו בעולם, שזה נמשך על ידי הזכר דיקא, שהוא בבחינת רדיפת המחזין הנ"ל, ועל כן הנלד הולך אחריו.

ובל זה במקום שיש קדושין ואין עברה, כי כשאין עברה בהזווג אף על פי שלאו כל אחד זוכה

הנ"ל, מבחינת התשעה היקלין הנ"ל שנעשו על ידי הרדיפה והמעכב כנ"ל, כי כל מה שנאמר בהתורה הזאת שעולין והולכין מעלה מעלה עד שזוכין להשיג התשעה היקלין הנ"ל, כל זה הוא סוד פגנות התפלה. שכלל הפגנות הוא עלית העולמות שמלכות תעלה מן הקלפות ותלביש את נצח, הוד, יסוד, ונצח הוד יסוד תעלה לחסד, גבורה, תפארת וכו', כמבאר בפגנות י"ו. ומי שזוכה לעסק בתקון זה עקר השלמות הוא כשעולה מעלה מעלה, עד שמחשבתו רודפת להשיג אור האין סוף, שתהיה הרדיפה בבחינת רצוא ושוב. ועל כן עקר התקון על ידי המסדר והמישב, שהוא המעכב את המחין מרדיפתם, שהוא בחינת פתח, כי בלא תקון זה היתה הרדיפה בלי מעכב, והיה נשאר שם, והיה מתבטל במציאות. והשם יתברך חפץ בקיום העולם, על כן עקר השלמות על ידי הרדיפה והמעכב וכנ"ל, ועקר שלמות התקון הוא כשזוכה לחזר ולהמשיך משם כל ההשפעות טובות, שזהו בחינת ירידת השפע שממשיכין אחר התפלה בשעת אמירת 'אשרי ובא לציון', כי בשעת תפלת שמונה עשרה זוכין לבחינת השגת אור הנ"ל, אבל צריך להיות בבחינת רצוא ושוב כנ"ל, ואזי כשהוא בבחינת ושוב, הוא ממשיך

שיקדש את עצמו כל כך עד שיזכה על ידי זיווגו להשגת אורות הנ"ל, אף על פי כן מאחר שאין על כל פנים עברה בזיווגו יוכל להתתקן הכל על ידי ההולדה שיליד בנים, ומקיים בזה מצוות התורה, כי על ידי הולדת הבנים מדור לדור נמשכין המחין בכל דור ודור, עד שיכולין הבנים לזכות להשגת אורות הנ"ל.

ה) אבל כשיש עברה או הולד הולך אחר הפגום, כי תכף כשיש עברה גמורה בהזיווג, אזי מתגברין היכלי התמורות שממשם התעוררות הזיווג מחמת שצריכין לירד לשם לברר הקדשה משם, שמחמת זה יש מלחמה גדולה בענין זה, וכשאין עברה על כל פנים, אזי מתגברת כח המצוה שצוה השם יתברך להוליד בנים, ונמשכין מחין קדושים על ידי ההולדה, ואז הולד הולך אחר הזכר שממנו עקר המשכת המחין כנ"ל, אבל כשיש עברה, אזי מתגברין היכלי התמורות וממשיכין הולד אחר הפגום, כי הם אורבין תמיד על זה להמשיך הפגום חס ושלום, השם יתברך יצילנו.

ו) וזה בחינת קדושי כסף שהאשה מתקדשת בכסף, כי הממון והעשירות בשרשו גבה מאד, כמובן בדברי אדוננו מורנו ורבינו ז"ל (סימן כג, ה), כי הוא נמשך בשרשו מבחינת

האשה והוא חיותה, ובו תלויים הבנים, כמבאר בהתורה של אסור גזלה (סימן סט), עין שם היטב כנ"ל. כי העשירות, שהוא ירדת השפע, נמשך למטה על ידי בחינת המסדר והמישב, שעל ידי זה רדיפות המחין הוא בבחינת רצוא ושוב, ועל ידי זה ממשך שפע משם ומצטרת שתוכל לירד למטה כנ"ל, ושם שרש חיות האשה שנמשכת מבחינת צמצום ששרשו מבחינת המעכב כנ"ל, ועל ידי זה עקר הולדת הבנים, שהם הולדות המחין, שצריכין כשנכללין שם שיהיה בבחינת רצוא ושוב, עד שיחזור ומשיך המחין למטה שמשם הולדות הבנים שנמשכין ממח האב כדי שיגלו אלקותו בעולם מדור לדור, בבחינת (תהלים קמה, ד): "דור לדור ישבח מעשיך". כי מחמת שבשרשם נמשכין ממקום גבה מאד מאד מבחינת התשעה היכלין הנ"ל, על כן הם דיקא יכולין להודיע ולגלות אלקותו בעולם. וזה "וגבורתיך יגידו", ו"וגבורתיך דיקא, דהינו בחינת המעכב והמסדר שהוא שרש הגבורות הקדושות, שעל ידי זה דיקא ישבח להגיד ולפרסם אלקותו למטה לכל באי עולם. ועל כן קטרת מעשרת (וימא כו), כי עקר עליית העולמות בבחינה הנ"ל הוא על ידי בחינת (משלי כו, ט): "קטרת ישמח לב" כנ"ל, ועל כן מעשרת, כי משם כל העשירות שהיא בחינת ירידת השפע אחר תפלת שמונה עשרה וכן"ל.

משם כל ההשפעות טובות, שמשם כל הממון והעשירות. ועקר צנור השפע שתוכל לירד למטה הוא על ידי בחינת המעכב, על כן שם מתחיל האור להצטיר. ואף על פי ששם אין שיך ציור כלל, אף על פי כן מאחר שהוא בבחינת מעכב מתחיל האור להצטמצם קצת עד שעל ידי זה יש כח למטה שיצטיר בבחינת שפע ממש, עד שנמשך משם הממון והעשירות. וזה בחינת (משלי יד, כד): "עטרת חכמים עשרם", כי העשירות נמשך מבחינת עטרה, בחינת פתך שהוא בחינת המסדר והמישב והמעכב את המחין בשעת רדיפתם וכן"ל. וזה 'עטרת חכמים' דיקא, כי דיקא החכמים אמתיים שזוכין למחין הנ"ל, שהם עקר החכמה האמתית, עד שמחם רודף אחר השגות הנ"ל, אצלם דיקא העשירות מבחינת פתך ועטרה, כי הם ממשכין העשירות משם, מבחינת פתך, שהוא המעכב, שעל ידי זה עקר תקון המחין כנ"ל, אבל אצל אחרים יש שהעשירות שלו נמשך מהיכלי התמורות שהם ממשכין לפעמים השפע אצלם כשאין זוכים לתקן תקונים הנ"ל כראוי.

ועל כן האשה מתקדשת בכסף, כי הכסף, שהוא שפע העשירות, נמשך בשרשו משם, מבחינת פתך, שמשם שרשה כנ"ל. וזה שכתב אדוננו מורנו ורבנו ז"ל שהעשירות הוא בחינה אחת עם

כמבאר היטב בלשון הזהר הקדוש (נח
 (סוה) שמביא שם.

וזה בחינת הפגם שפגמו ישראל
 בתחלה קדם מתן תורה כשלא

היה להם מים, כמו שכתוב שם (שמות
 יז, ט): "ועל נסתם את ה' לאמר היש ה' "

בקרבנו אם אין". ואיתא בזהר
 הקדוש (בשלח סד, ג), שהפגם שלהם היה

שחקרו אם בחינת יש הוא בקרבם,
 אם בחינת אין, עיין שם, הינו כנ"ל,

שעקר הפגם שלהם היה מה שרצו
 לעמד ולהבין השגות הנ"ל שהם

כלולים מיש ואין יחד, אבל אי אפשר
 לעמד עליהם, כי משיגין תשעה

היכלין שנראה כאלו הוא בחינת יש
 מאחר שהם בחינת תשעה היכלין,

ואף על פי כן לא מתדבקין ולא
 ידעין, שזהו בחינת אין. ומי שיש לו

אמונה חזקה ואינו נכנס לחקר בזה
 כלל, הוא זוכה להתענג על ה'

ולחזות בנעם זיוו דיקא על ידי זה,
 על ידי רדיפת המחשבה והמעכב,

אשרי לו, אבל תכף כשרוצה לחקר
 בזה נכשל בזה מאד, כי יוכל לבוא

לידי פרוד, חס ושלום, שבא על ידי
 היכלי התמורות, שהם הסטרא אחרא

דשריא בחבורא וסיים בפרודא" (וזהר
 משפטים צה, ג), דהינו שמפריד בין יש ואין

עד שנסתפקו "היש ה' בקרבנו אם
 אין", כי באמת הכל אחד רק שאי

אפשר להבין ולחקר בזה כלל כנ"ל.

ז) וזה שנצטוו על מלאכת המשכן
 אחר מעשה העגל, וכל מעשה

המשכן היה על ידי העשירות, שהם
 זהב וכסף ונחשת וכו', כי עקר חטא

העגל היה על ידי התגברות היכלי
 התמורות שהתגברו על ידי שינקו

מהעשירות, כמו שכתוב (דברים א, א):
 "ודי זהב" בשביל זהב שהשפעת

להם (ברכות לב, ג), והתגברו כל כך עד
 שבאו לידי עבודה זרה ממש ששם

עקר ההמרה רחמנא לצלן, בחינת
 "ההימיר גוי אלקים" וכו' (ירמיה ב, יא).

וכל זה נמשך מחמת שהשטן התגרה
 בהם והכניס בדעתם לחקר בענין

השגות הנ"ל ולעמד עליהם להבינם
 בדעתם, ויבזה פגמו מאד עד שבאו

לידי עבודה זרה, כי באמת אסור
 לחקר שם כלל, כי לא מתדבקין ולא

ידעין וכו', וזה שדקדק אדוננו מורנו
 ורבינו ז"ל, בהתורה הנ"ל שגם שם

צריכין אמונה הן בבחינת ברפת
 השכל, שהוא בחינת רדיפות המחין,

הן בבחינת המסדר והמישב שגם שם
 צריכין אמונה בבחינת אמן מפלא,

כמו שמבאר שם, כי אורות אלו אי
 אפשר להשיג כי אם כשמצריך אמונה

להשכל, ואז דיקא יכול להשיגם
 בבחינת מטי ולא מטי, אבל אסור

לעמד ולחקר שם, כי במפלא ממש
 אל תדרוש וכו', כי לא מתדבקין ולא

ידעין ולית מאן דקימא בהו"ט,

לכהנה שכל עבודת הקרבנות וקטרת על ידו, שעל ידי זה דיקא זוכין להשגת תשעה היכלין הנ"ל, שממש ממשיכין כל ההשפעות על ידי שגזטיירה בבחינת המעכב הנ"ל, והם פגמו ורצו לעשות הפרוד על ידו דיקא, חס ושלום,

ועל כן היה עקר התקון על ידי מעשה המשכן שבא מהעשירות של ישראל, ואז דיקא נתכהן אהרן בכהנה ונצטוה על מעשה הקרבנות וקטרת שעל ידי זה נתתקן הכל על ידי שהחזירו העשירות אל הקדשה לשרשו למעלה, ועשו ממנו משכן ששם עסק אהרן במעשה הקרבנות וקטרת, שעל ידי זה העלה הקדשה מהיכלי התמורות, עד שעלה מעלה מעלה, עד שזכה להשגות אורות הנ"ל כתקונה בבחינת מטי ולא מטי, שעל ידי זה נתתקן כל הפגמים הנ"ל שהיו בהפך מזה:

(ח) ונדב ואביהוא שהיו צדיקים נוראים, אבל הם פגמו להפך, שרצו רק לעלות למעלה למעלה בלי מעכב כלל, ועל כן הקריבו קטרת שלא בזמנו ונכנסו בלי רשות. וכל הפגם שלהם היה שלא תקנו המעכב, שהוא המסדר והמישב, שזהו בחינת (ויקרא טז, א) "בקרבתם לפני ה' וימתו", שנתקרבו יותר מהראוי מחמת שלא תקנו המסדר והמישב, ועל כן הזהר אהרן (שם פסוק ב): "ואל יבא בכל עת

ועל כן באו לזה בעת שהיו צריכין למים, שהוא המשכת השפע שנמשך מבחינת השגות הנ"ל, ומחמת שראו שנתעכב השפע מלירד להם, על ידי זה התחילו לכנס בנסיון הנ"ל בחינת "על נסתם את ה' היש וכו' אם אין" וכנ"ל:

וזה בחינת חטא העגל שאמרו (שמות ל. ב. א): "כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו". שטעו ואמרו שמושה נסתלק ונשאר למעלה, כי נכלל באין. ועל כן אמרו "קום עשה לנו אלקים" מזהב ועשירות, כי רצו להמשיך בחינת המעכב בעצמו עליהם מאחר שכל ההשפעות נמשך על ידו, על כן פגמו ועשו פרוד בין בחינת המעכב, שממש כל העשירות, ובין בחינת הרדיפה, ולא רצו שתדוף מחשבתם למעלה למעלה להשיג השגות הנ"ל בבחינת מטי ולא מטי, רק רצו שימשיכו עליהם אלקותו בבחינת ישות ממש, שזהו הטעות כל העובדי עבודה זרה שבדורות הקודמים, וכל זה מחמת תאוות עולם הזה, כי לעלות ולהפיל שם בבחינת התשעה היכלין הנ"ל צריכין לשבר כל התאוות ולהעלות הקדשה מהיכלי התמורות, והם רצו לילך אחר תאוותיהם, ורצו להפריד שפע העשירות שנמשך על ידי המעכב הנ"ל ולעשות ממנו אלקות ממש, חס ושלום, ועל כן באו אל אהרן, מחמת שאהרן היה מסגל

יְרֹדוֹת מְוֹת, וְלִהְעֹלֹתָהּ עַל יְדֵי
הַשְּׂמֵחָה בְּבַחֲינָה הַנִּל, עַד שֶׁתְּעַלֶּה
לְבַחֲיַנַּת כְּתוּר, בְּבַחֲיַנַּת 'אִשָּׁה עוֹלָה
עִמּוֹ' וְכוּ' (כתובות סא), כְּדֵי שִׁיְהִיָּה
נִמְשָׁךְ הַחֲבוּר מִבַּחֲיַנַּת יְחִיד וְחֲבוּר
וְכִלְלִיּוֹת הַרְדִּיפָה עִם הַמַּעֲכָב וְכוּ'
כַּנ"ל. וְעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא כְּשֹׁזְכָה
לְעֹלוֹת לְשֵׁם בְּבַחֲיַנַּת רְצוּא וְשׁוּב, עַד
שִׁזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ מִשֵּׁם שְׁפַע, שֶׁזֶהוּ
בַּחֲיַנַּת יְרִידַת הַשְּׁפַע אַחַר הַתְּפִלָּה
כַּנ"ל. כִּי יֵשׁ לַפְעָמִים שְׂאָחָד עוֹלָה
וְנִכְלָל שֵׁם לְפִי שְׁעָה קֵלָה, וְתַכְף וּמִיד
מְגַרְשִׁין אוֹתוֹ מִשֵּׁם וְאִינוּ מְקַבְּל מִשֵּׁם
כְּלוּם, וְלַפְעָמִים מִתְגַּרְיִן בּו אַחַר כֶּף
עַל יְדֵי זֶה הֵיכְלִי הַתְּמוּרוֹת בְּיֹתֵר, כִּי
הֵם אוֹרְבִין עָלָיו תְּמִיד, וְכִשְׂרוֹאִין
שְׂרוּצָה לְבָרַח מֵהֶם וְלְעֹלוֹת לְמָקוֹם
גְּבוּהַ הַנִּל, הֵם מִתְגַּרְיִן בּו יוֹתֵר
כְּשֶׁאִינוּ מִמְשִׁיךְ מִשֵּׁם בַּחֲזָרָה רְשִׁימו
טוֹבָה וְחֻזְקָה שְׂיוּכָל עַל יָדָה לְעַמֵּד
כְּנִגְדָם, וְכַמּוֹכֵן מְזָה בְּהַתּוֹרָה "וַיֹּאמֶר
בְּעַז אֶל רוֹת", עֵינִ שָׁם (סימן סה, ד). כִּי
בַּחֲיַנָּה הַנִּל מַעֲנִין הַשְּׂגַת הַתְּשֻׁעָה
הֵיכְלִין וְכוּ' אֵף עַל פִּי שֶׁהִיא מְדַרְגָּה
גְּבוּהַ מְאֹד מְאֹד שְׂאִין זֹכִינן אֵלָיו כִּי
אִם גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים הַמְּבַחְרִים
הַקְּדוּשִׁים מְאֹד, אֵף עַל פִּי כֵן גַּם
בְּאֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים הַמוֹשְׁכִים עֲצָמָם
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ לְעַבְדוֹ בְּאֵמַת, גַּם אֲצִלָּם
נִמְצָא לַפְעָמִים שֶׁמְגִיעַ אֵלֵיהֶם אִיזָה
הָאָרֶה וְהַתְּנוּצָצוֹת אֵלְקוֹת הַנִּמְשָׁךְ
מִשֵּׁם מִבַּחֲיַנַּת הַתְּשֻׁעָה הֵיכְלִין הַנִּל,

אֶל הַקְּדוּשׁ וְכוּ'. וְעַל כֵּן הִיָּה הַפָּגַם
שְׁלֵהֶם 'בְּגִין דְּלֹא אֲנִסְבִּיבוּ'^י, כְּמוֹ
שֶׁאִתָּא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (צו לג). כִּי
הָאִשָּׁה נִמְשַׁכַּת מִבַּחֲיַנַּת הַמְּסַדֵּר
וְהַמֵּיִשֵּׁב הַנִּל, וְעַל כֵּן צָרִיךְ הֵכֵהֵן
שִׁיְהִיָּה נְשׁוּי, כְּמוֹ שֶׁאִתָּא בְּזֵהר (שמיני
לז), וּבַפְּרָט הֵכֵהֵן הַגְּדוּל בְּיוֹם
הַכַּפּוּרִים שֶׁהִיָּה אֲסוּר לְעַסֵּק בְּעִבּוּדָה
כְּשֶׁלֹּא הִיָּה נְשׁוּי (ימא ב), כִּי אִי אֶפְשָׁר
לְתַקֵּן הַמְּסַדֵּר וְהַמֵּיִשֵּׁב כִּי אִם כְּשֶׁהוּא
נְשׁוּי אִשָּׁה, שֶׁהִיא נִמְשַׁכַּת מִשֵּׁם
כַּנ"ל:

(ט) וְזֶה בַּחֲיַנַּת 'אִיזָהוּ עֲשִׂיר הַשְּׂמֵחַ
בְּחֻלְקוֹ' (אבות ד, א), כִּי עַקֵּר תְּקוּנָה
הַעֲשִׂירוֹת בַּקְּדוּשָׁה הוּא עַל יְדֵי
הַשְּׂמֵחָה דִּיקָא, כִּי דִיקָא עַל יְדֵי
הַשְּׂמֵחָה מַעֲלִין הַקְּדוּשָׁה מִהַקְּלָפוֹת עַד
שְׂזוֹכִין לְעֹלוֹת וּלְתַקֵּן כָּל הַתְּקוּנִים
הַנִּל, עַד שֶׁמְשִׁיגִין אוֹרוֹת הַנִּל עַל
יְדֵי בַּחֲיַנַּת הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב, שֶׁמִּשֵּׁם
הוּא יְרִידַת הַשְּׁפַע, שֶׁהוּא בַּחֲיַנַּת
עֲשִׂירוֹת כַּנ"ל:

הַלְכוֹת כְּתוּבוֹת

(י) וְזֶה בַּחֲיַנַּת מֵה שְׂחֵיב לְתַן לְאִשְׁתּוֹ
כְּתוּבָה. וְאֲסוּר לְדוּר עִם אִשְׁתּוֹ בְּלֹא
כְּתוּבָה (אבן העזר טו) כִּי מְכַרְךָ לְהַמְשִׁיךְ
לָהּ שְׁפַע הַעֲשִׂירוֹת, שְׁעַל יְדֵי זֶה עַקֵּר
הַקָּשֶׁר וְהַחֲבוּר בִּיְנִיָּהֶם, כִּי צָרִיךְ
לְהַעֲלוֹתָהּ מִהֵיכְלִי הַתְּמוּרוֹת שְׂנֵאֲחֻזִין
בָּהּ בְּיֹתֵר בְּבַחֲיַנַּת (משלי ה, ה): "רַגְלֶיהָ

וכמוכּן בַּהַתּוֹרָה "אַנְכִי" בְּסִימָן ד' בְּלִקוּטֵי חֶלֶק א' וְכוּ', שְׁגַם לְאַנְשִׁים פְּשׁוּטִים נִפְתַּח לָהֶם אֹר לִפְעָמִים בְּתַפְלָתָם אֹר הָאֵין סוּף, עֵין שָׁם. אֶךְ לְכָל אֶחָד מִגִּיעַ לְפִי הַעוֹלָם וְהַמְדַרְגָּה שֶׁהוּא בּו, כִּי גַם בַּעוֹלָם הַעֲשִׂיהַ יֵשׁ בַּחֲנִינְת הַתְּנוּצָצוֹת מֵהַתְּשַׁעָּה הִיכְלִין הַנִּל, וְאֶף עַל פִּי שְׁגַם הַתְּנוּצָצוֹת בַּעֲלָמָא הוּא זָכִיה גְדוּלָה מְאֹד בְּאִיזָה מְדַרְגָּה שֶׁהוּא, אֶף עַל פִּי כֵן הַעֲקָר הוּא כְּשׁוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ חֵיווּת וְשַׁפַּע קִדְשָׁה מִשֶּׁם שִׁיְהִיה לּו כַּח עַל יְדֵי זֶה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ אַחַר כֵּךְ בְּכָל מָה שִׁיעֵבַר עָלָיו וְלַעֲמֹד בַּמַּלְחָמָה, כִּי בּוֹדָאֵי אַחַר כֵּךְ כְּשֶׁחֲזַר מִשֶּׁם מִתְגַּרִּין בּו יוֹתֵר הַהִיכְלִי תַמּוּרוֹת כְּדָרְךְ שְׁנֵי בְנֵי אָדָם שְׁנֹלְחָמִים זֶה בְּזֶה וְכוּ', כְּמִבְּאֵר בְּמִקּוֹם אַחַר (סִימָן סו), וְצִרִיךְ לְהַתְּגַבֵּר נִגְדָם עַל יְדֵי הַרְשִׁימוֹ טוֹבָה שְׁנֹשְׂאָר מֵהַתְּנוּצָצוֹת הַנִּל, שֶׁעַל יְדֵי זֶה זֹכָה תְּמִיד בִּיחּוּדוֹ וְאַחֲדוּתוֹ וְנַעַם דְּבִקּוּתוֹ, וְיוּכַל לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יִרְאָה עַל יְדֵי זֶה לַעֲמֹד נִגַּד הַמִּתְגַּרִּים בּו אִם יִשְׁמַר אֶת הַזְּכָרוֹן הֵיטֵב לִזְכוֹר בּו יִתְבָּרַךְ בְּכָל פַּעַם, אַחֲרֵי אֲשֶׁר כָּבַר חָמַל עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַאִיר לוֹ אִיזָה הַתְּנוּצָצוֹת, וְכְמִבְּאֵר בְּדַבְרָיו זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה שְׁמִי שְׂרַק מִתְנוּצָץ לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֵין שָׁם בְּסִימָן רַכֵּב בְּלִקוּטֵי א':

סִימָן צג, א) וְלֹא כָּל זְמַן שֶׁהִיא עֲמוּ, רַק לְאַחַר מוֹתוֹ אוֹ לְאַחַר גְּרוּשִׁין, כִּי צִרִיךְ שְׁלֹא יִהְיֶה הַחֲבוּר, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ בַּעֲלִילַת זְנוּת, שֶׁהוּא רַק לְפִי שַׁעָּה לְמַלְאוֹת תַּאֲוָתוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, רַק שִׁיְהִיה הַחֲבוּר קָשֶׁר גְּמוּר וְקָיָם, כִּי אֵין שׁוּם זְוֹג לְבַטְלָה חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁאֵינוּ בָּא לְיַדֵּי הוֹלְדָה מִמֶּשׁ נִמְשָׁכִין מִמֶּנּוּ אִיזָה נְשָׁמוֹת, בַּחֲנִינְת נְשָׁמַת גְּרִים, כְּמִוְכָב בְּזֶהֵר הַקְּדוּשׁ (שֶׁלַח קסח). עַל כֵּן צִרִיךְ לְתַן לָהּ כְּתָבָה שְׁמִיחֵיב אֶת עֲצָמוֹ לְתַן לָהּ שַׁפַּע עֲשִׂירוֹת כְּשֶׁתְּצַא מִמֶּנּוּ שְׁלֹא תָשׁוּב מִמֶּנּוּ רִיקָם, לְהוֹרוֹת שְׁנֹשְׂאָר רְשִׁימוֹ מֵהַחֲבוּר, כִּי הַמְשִׁיךְ שַׁפַּע הַעֲשִׂירוֹת מִשֶּׁם שַׁעֲקָר הַמְשַׁכַּת הַשַּׁפַּע עַל יְדָה, עַל יְדֵי שְׁנֹצְטִיר הָאוֹר בַּחֲזָרְתוֹ בַּבְּחִינַת הַמַּעֲכָב הַנִּל. וְזֶה סוּד מָה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (כְּתוּבוֹת יא), שֶׁטַעַם הַכְּתָבָה כְּדֵי שְׁלֹא תִהְיֶה קְלָה בַּעֲיָנוֹ לְהוֹצִיאָהּ, הֵינּוּ כְּנִל, כִּי צִרִיךְ שִׁיְהִיה הַקָּשֶׁר קָיָם וְחֻזֵק, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַכְּתָבָה שְׁמִיחֵיב עֲצָמוֹ שֶׁאֶפְלוּ כְּשֶׁתְּצַא מִמֶּנּוּ לֹא תְצַא רִיקָם, רַק שְׁמִיחֵיב לְתַן לָהּ שַׁפַּע הַעֲשִׂירוֹת הַנִּמְשָׁךְ מִכְּלִיּוֹת הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב בְּרָצוּא וְשׁוֹב, שֶׁשַּׁפַּע הַזֹּאת נִמְשָׁךְ עַל יְדָה דִּיקָא. וְעַל כֵּן אִם יוֹצִיאָנָה רִיקָם חֵס וְשְׁלוֹם, אֲזִי בַּעֲלִילַתוֹ בַּעֲלִילַת זְנוּת, כִּי מִרְאָה שְׁלֹא הַמְשִׁיךְ עַל יְדָה שַׁפַּע מִלְמַעְלָה, עַל כֵּן חֵיב לְתַן לָהּ כְּתָבָה כְּשִׁיּוֹצִיאָנָה שִׁיְהִיה נִשְׂאָר לָהּ מִמֶּנּוּ שַׁפַּע הַעֲשִׂירוֹת שְׁנִמְשָׁךְ מֵהַרְשִׁימוֹ שְׁנֹשְׂאָר מֵהַחֲבוּר שַׁעֲקָר צְנוּר הַשַּׁפַּע

(יא) וְנִחְזַר לְעֵינֵינוּ, וְעַל כֵּן אֶסוּר לְדוֹר עִם אֲשֶׁתּוֹ בְּלֹא כְּתָבָה (אִבְן הַעוֹזֵר סו), וְהַכְּתָבָה לֹא נִתְּנָה לְגְבוּת מַחֲיִים (שם

הַחֲמִשִּׁים שְׁעָרִים הַנִּלְ, שְׁעַל יְדֵי זֶה רְאוּי הַתְּבוּאָה לְאֲכִילַת יִשְׂרָאֵל שְׁיוּכַל לְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ עַל יְדֵי אֲכִילַת הַתְּבוּאָה הַזֹּאת, שְׁזֶה עֵקֶר כָּל הַמְצוּוֹת הַתְּלוּיִים בְּאֲכִילָה, בְּפָרֶט בְּלַחֵם, כְּדֵי שְׁיִתְקַדֵּשׁ הַמֶּאֱכָל, כְּדֵי שְׁיוּכַל עַל יְדֵי הָאֲכִילָה הַזֹּאת לְהַמְשִׁיךְ חַיּוֹת וְדַעַת דְּקִדְשָׁה לְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ [וְכַמְבָּאָר מִזֶּה כְּמָה

פְּעָמִים (הַלְכוֹת נְטִילַת יָדַי לְסַעוּדָה ו' יב)]. וְזֶה בְּחִינַת "אָחוּז אֶחָד מִן הַחֲמִשִּׁים" (בַּמְדַּבֵּר לֹא, טז), שְׁכִשְׁעוּבֵר הָאוֹר דְּרָךְ הַחֲמִשִּׁים שְׁעָרִים, אִזּוֹ אָחוּז וְנִתְפָּס בַּמַּח אִיזָה רְשִׁימוֹ מֵהַתְּנוּצָצוֹת הַנִּלְ.

וְזֶה בְּחִינַת "חֲמִשִּׁים קָרְסֵי זֶהָב" שְׁהֵיוּ מַחְבְּרִים יְרִיעוֹת הַפְּנִימִיּוֹת שְׁעַל בֵּית קִדְשׁ קִדְשִׁים עַל יְרִיעוֹת הַחִיצוֹנִיּוֹת (שְׁמוֹת כו, ו), כִּי עֵקֶר הַשְּׂגָת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנִּלְ הִיָּה בְּבֵית קִדְשׁ קִדְשִׁים שְׁשֵׁם נִכְנַס הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל לְפָנָי וּלְפָנָיִם בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, וְשֵׁם נִכְנַס לְמָקוֹם שְׁנִכְנַס וְעָלָה לְמָקוֹם שְׁעָלָה בְּתַכְלִית הַבְּטוּל אֶל הָאוֹר הָאֵין סוֹף, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׂגָת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנִּלְ שְׁזֹכָה לָהֶם בְּיוֹם הָעֲשִׂירִי, שֶׁהוּא יוֹם הַכַּפּוּרִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר כָּבַר נִתְקַדְּשׁוּ יִשְׂרָאֵל וְזָכוּ לְתִשׁוּבָה בְּתְשֻׁעָה יָמִים הַקּוֹדְמִים מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנִּלְ שְׁזֹכָה לָהֶם הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל לְפָנָי וּלְפָנָיִם בְּיוֹם הָעֲשִׂירִי שֶׁהוּא יוֹם הַכַּפּוּרִים. וְעַל כֵּן הָיוּ חֲמִשִּׁים קָרְסִים מַחְבְּרִים יְרִיעוֹת

עַל יְדֵה וְכַנְ"ל, כְּדֵי שְׁעַל יְדֵי זֶה תּוּכַל לְהַנְצִל מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוֹרוֹת הַרוֹצִים לְהִתְאַחֵז בָּהּ בְּיוֹתֵר, בְּפָרֶט בַּעַת שְׁנַפְרֶדֶת מִבְּעָלָה עַל יְדֵי מִיתָה וְגִירוּשִׁין וְנִשְׁאֲרָת לְבָדָה, כִּי עֵקֶר חַיּוֹתָהּ וְכִחָהּ נִגְדָם הוּא עַל יְדֵי שְׁפַע הָעֲשִׂירוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכְּתָבָה שְׁמִקְבֵּלֶת מִבְּעָלָה שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַרְשִׁימוֹ וְכַנְ"ל:

וְעַל כֵּן שְׁעוֹר כְּתָבָה דְּאוּרִיתָא הוּא חֲמִשִּׁים שְׁקַל כֶּסֶף, שְׁנִלְמַד מִפְּסוּק (דְּבָרִים כב, כט): "וְנָתַן לְאָבִי הַנְּעִרָה חֲמִשִּׁים שְׁקַל כֶּסֶף" (כְּתוּבוֹת י'). כִּי כָּל הַהֲשָׁגוֹת וְכָל הַהִתְבּוֹנְנוֹת נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַרְשִׁימוֹ הַנִּשְׁאָר מִהַבְּטוּל וְהַפְּלִיּוֹת בְּבְחִינַת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנִּלְ:

וְזֶה בְּחִינַת חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה, כִּי שְׁעַר הַחֲמִשִּׁים אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג וְצָרִיכִין לְהַמְשִׁיכוֹ דְּרָךְ חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים עַד שְׁיִהְיֶה נִתְפָּס בַּמַּח אִיזָה רְשִׁימוֹ מִשָּׁם. וְזֶה בְּחִינַת תְּרוּמָה שְׁהוּא 'תְּרִי מַה' תְּרִי מִמָּאָה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (וְהוּר וִיקָהֵל ו'), הִינּוּ אֶחָד מִחֲמִשִּׁים, כִּי כָּל הָעֲשִׂירוֹת הַנִּלְ הָעֵקֶר הוּא עַל יְדֵי הַכֹּהֵן שֶׁהִמְשִׁיךְ בְּרַכַּת הַשֶּׁכֶל וְכַנְ"ל, וְעַל כֵּן מְגִיעַ לוֹ תְּרוּמָה אֶחָד מִחֲמִשִּׁים, כִּי הוּא מִמְשִׁיךְ מִשָּׁם בְּחִינַת חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה, וְעַל יְדֵי שְׁנוֹתָנִין לְכַהֵן מִשְׁפַּע הַתְּבוּאָה אֶחָד מִחֲמִשִּׁים, מִתְּבַרְכַּת כָּל הַתְּבוּאָה וְנִמְשָׁךְ אֵלָיו קִדְשָׁה דְּרָךְ

ביום הכפורים שאז עקר הבטול אל האור אין סוף כנ"ל, על כן צריכין לספר עד שנת החמשים וכנ"ל:

(יג) וזה בחינת "וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים" (שמות יג,

יה), כי ארץ מצרים הוא בחינת מקום הסטרא אחרא, בחינת היכלי התמורות שישראל היו צריכין להיות שם בגלות כדי לברר הקדשה משם בכח הצדיקים הגדולים, שדיקא על ידי שירדו לשם ועמדו במלחמה ובררו הקדשה משם, עלו בעליות גדולות, בעליה אחר עליה, עד שזכו להשגת התשעה היכלין הנ"ל שממש נמשך קבלת התורה, שזה בחינת מה שאמר ליעקב (בראשית מו, ד): "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה". הינו שדיקא על ידי שתדד למצרים מקום הקלפות בחינת היכלי התמורות, ואנכי אעלה גם עלה, שאעלה בעליה אחר עליה עד שתזכה להשגת הנ"ל וכנ"ל, שזהו בחינת מה שמבאר בהתורה הנ"ל על מאמר רבותינו ז"ל, 'מי יימר', עין שם. וזהו "וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים", כי כשעולין מארץ מצרים מבחינת היכלי התמורות ואזי זוכין להשגת הנ"ל, אז מקבלין אור הרשימו דרך חמשים שערים, שהם בחינת חמשים שערי בינה וכנ"ל. וזה (שמות יג, יז): "וייהי בשלח פרעה את

החיצוניות עם יריעות הפנימיות, כי להמשיך אור הרשימו מהיריעות הפנימיות שעל גג בית קדש קדשים ששם עקר הבטול אל האור אין סוף צריך לילך ולעבר דרך חמשים שערים, שהם בחינת חמשים בינה, שכנגד זה הם בחינת חמשים קרסים המחברים יחד שני היריעות הנ"ל, כי צריכין כמה קשרים לחבר וליתד ולקשר אור הרשימו אל המח כדי שתהיה נשאר קשורה ודבוקה בהאדם שיוכל לזכור את עצמו בכל עת בו יתברך, וכמו שאיתא בתקוני זהר (ג): בשמע ישראל קראין ליה יי וכו', כדין קשרין ליה בכמה קשרין דציצית ותפלין וכו', עין שם, הינו כנ"ל והבן היטב. וזה בחינת חמשים יום של מתן תורה, בחינת חמשים שנה של יובל, כי עקר מתן תורה שאז זכו כל ישראל להשגת אלקות להכיר אותו יתברך, כמו שכתוב (דברים ה, ד): "פנים בפנים דבר ה' עמכם", עקר ההשגה נמשך מבחינת בטול הנ"ל. על כן צריכין להכין את עצמו ארבעים ותשעה ימי הספירה כדי שנוכל לקבל אור הרשימו ביום החמשים דיקא, כי אי אפשר לקבלו כי אם דרך חמשים שערים שכנגד זה הם חמשים יום וכנ"ל, וזהו בעצמו בחינת חמשים שנה של יובל, כי שנת היובל מקדשת מאד מאד, ועקר קדשתה

המצוות בשמחה גדולה, וכל מה שיודע רחוקו יותר צריך להתגבר יותר ויותר להיות בשמחה, בפרט בשעת עשית איזה מצוה אשר הוא גם הוא זכה לעשות מצוותיו יתברך, אשר אור כל מצוה ומצוה אין כל העולמות יכולין לקבל כי אם ישראל עם קדוש שזוכין לעשותם בזה העולם, ואז יזכה לעלות מעלה מעלה עד שבחמלת ה' יזכה להכלל בחינת התשעה היכלין הנ"ל כפי בחינתו, שזהו בחינת מה שנמשך עליו לפעמים איזה התנוצצות אלקות כל אחד כפי מה שיודע בנפשו שאי אפשר לדבר בזה כלל, ואזי העקר שיתגבר שלא יעבר ממנו ההתנוצצות לגמרי, חס ושלום, רק שישאר ממנו רשימו טובה ויראה לקשר הרשימו אליו בכמה וכמה קשרים קימים וחזקים, דהינו שלא יניח שיעבר ממחשבתו זכרון ההתנוצצות, ועל ידי זה יזכר את עצמו בכל פעם בו יתברך, כדי שיוכל לעמד במלחמה שמתגברת בו ביותר כשמתחיל רוח ה' לפעמו להתנוצץ אליו אלקותו יתברך וכו"ל:

(טו) וכל זה מרמז היטב בפסוקי שיר השירים שכלו מדבר מנעם

דבקות אלקותו יתברך. וזהו (שיר השירים ה, ב): "קול דודי דופק פתחי לי" וכו'. שמגיע אליו איזה התנוצצות, וכשאינו מתעורר להתקרב אליו יתברך פראוי שזהו בחינת "פשטתי

העם ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא" וכו', הינו כשצאו ישראל מהיכלי התמורות והסטרא אחרא, שהם בחינת פרעה ומצרים, ואז זוכין לעלות להשגת התשעה היכלין הנ"ל, אז "ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא", שלא הניחם לעלות ולהכלל שם תכף ומיד קדם שיתתקן בחינת המעכב הנ"ל, כי אז לא היה נשאר להם רשימו טובה ולא היה בהם כח לעמד במלחמה שמתגרה ביותר בעת ששבין מהבטול וכו"ל. "ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים" לשון מפלש, הינו שלא רצה להניחם דרך מפלש שיתגלה להם האור מיד בלי סבוכים ועכובים הרבה, "כי קרוב הוא", וכשיתגלה להם מיד האור לא יהיה נשאר ממנו רשימו, ולא יוכלו לעמד במלחמה כנ"ל. וזה: "כי אמר אלקים פן ינחם העם את המלחמה ושבו מצרימה", הינו כנ"ל, ועל כן: "ויסב אלקים את העם" וכו', שהסבם ועכבם בכמה סבוכים ועכובים כדי שעל ידי זה יתתקן בחינת המעכב הנ"ל, שאז יוכלו לקבל אור הרשימו על ידי בחינת חמשים שערים, שזהו בחינת "וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים" וכו"ל:

(יד) וכל זה עובר על כל אדם הרוצה להתקרב אליו יתברך, שהעקר והיסוד שצריך להתגבר מאד מאד להיות בשמחה תמיד ולעשות

דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו.
 פמובא בדברי רבינו ז"ל כמה פעמים
 (סימניו, ו' יג ועוד), אמן כן יהי רצון:

טז) ועל פן יצאו ממצרים בעשירות
 גדול כמו שהבטיח לאברהם
 אבינו עליו השלום (בראשית טו, יד):
 "ואחרי כן יצאו ברכש גדול". כי זכו
 להמשיך שפע העשירות מבחינת
 השגת הנ"ל שזכו להם על ידי שבררו
 הקדשה מהיכלי התמורות, שזהו
 בחינת יציאת מצרים כנ"ל:

יז) וזהו בחינת "ויפן כה וכה וירא כי
 אין איש" וכו' (שמות ב, יב). 'ויפן כה
 וכה' איתא בתקוני זהר (כא סא:), שהם
 בחינת חמשין אתון כ"ב של קריאת
 שמע, הינו בחינת הנ"ל כשנללן
 באחדותו יתברך בשמע ישראל
 צריכין להמשיך אור הרשימו משם
 דרך חמשים שערים, בחינת חמשים
 אותיות של קריאת שמע. וזהו: "וירא
 כי אין איש", כי מי שזוכה להתבטל
 ולהפיל שם בבחינת התשעה היכלין
 הנ"ל, אז צריך להתבטל בתכלית
 הבטול כאלו אינו בעולם, בבחינת
 "וירא כי אין איש", כי נתבטל לגמרי
 בבחינת "וכל אדם לא יהיה באהל
 מועד בבאו" וכו' (ויקרא טו, יז). ואז ויך
 את המצרי, שהוא הסטרא אחרא,
 בחינת היכלי התמורות הנ"ל, אז זכה
 להכות ולהכניע ולשבר לגמרי את
 הסטרא אחרא, מאחר שכבר נתבטל

את כתנתי איככה אלבשנה" וכו',
 שמתרשל ומתעצל להתעורר באמת
 לעבודתו יתברך, אז "דודי שלח ידו
 מן החור", שמרמו שהשם יתברך
 מתחיל לעוררו על ידי יסורים, חס
 ושלום, כמו שפרש רש"י שם ענין
 כלל ישראל ששלח עליהם העכו"ם
 פלשתים וכו', ואז "פתחתי אני לדודי
 ודודי חמק עבר" וכו'. זהו בחינת
 הנ"ל שלפעמים כשאין האדם מתגבר
 כראוי אזי הוא בחינת "ודודי חמק
 עבר בקשתיהו ולא מצאתיהו", כי
 נסתגר ממנו אורו יתברך ואינו יכול
 למצא אותו יתברך אף על פי שבימים
 הקודמים התנוצץ אליו אורו יתברך.
 ואז נאמר, "מצאני השמרים הסבכים
 בעיר", שהם הנטורי תרעא כ"ב שהם
 נמשכין מבחינת היכלי התמורות
 הנ"ל. "הכונני פצעוני" וכו', כי אז
 מתגרים בו ביותר וכנ"ל. על פן צריך
 כל אדם להתגבר מאד שיאחז עצמו
 בהתנוצצות הנ"ל ויקשר אותו במחו
 ומחשבתו בקשרים חזקים כדי שלא
 יהיה נשפח ממנו, עד שיזכה לבוא
 על ידי זה לתכלית הטוב, בבחינת
 "אחזתיו ולא ארפנו עד שהביאתיו"
 וכו', שיאחז בו בלי רפיון עד שיבוא
 עמו לבחינת הבית המקדש, שהיא
 בחינת "בית אמי", כמו שפרש רש"י
 שם, הינו בחינת השגת הדעת האמתי
 שנקרא בית המקדש, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל (ברכות לג): 'כל מי שיש בו

תמורה, לשון "ואם המר ימירנו". וזה "באלני ממרא" בחינת השני אילנות, שהם אילנא דחיי ואילנא דמותא, ששם אֶחֱזִית הַיִּכְלִי הַתְּמוּרוֹת שְׂרוּצִים לְהַחֲלִיף וּלְהַמִּיר אוֹתָם לְרַחֵק אֶת הָאָדָם, חֵס וְשְׁלוֹם, מֵאִילָנָא דְחַיִּי אֶל הַהֶפֶךְ חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל יָדָם דִּיקָא נִגְלָה אֵלָיו ה' עַד שְׁזָכָה לְבָרַר אוֹתָם, לְבָרַר הַטּוֹב מֵהָרַע וּלְהַעֲלוֹת הַקְּדוּשָׁה מִשָּׁם בְּבַחֲנֵינּוּ הַנִּלְ, עַד שְׁזָכָה לְהַתְּגַלּוֹת אֲלֵינוּ בְּחֵינֵינּוּ וַיֵּרָא אֵלָיו ה', כִּי זָכָה לְעֲלוֹת בְּעֲלִיּוֹת הַנִּלְ עַד שְׁזָכָה לְהַשְׁגָּת הַתְּשׁוּעָה הַיִּכְלִין שְׂמִשְׁם כָּל הַהַתְּגַלּוֹת הַנִּלְ.

וְזֶה שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בראשית רבה מב, ח): 'הוא שנתן לו עצה על המילה, זה בחינת "ופרעה הקריב" (שמות יד, ט), שהקריב את ישראל לאביהם שבשמים (שמות רבה כא, ה), כי מי שחס על חייו האמתיים הנצחיים כל מה שרואה שהסטרא אחרא, שהם בחינת היכלי התמורות, מתגברים ומשתטחים ומתפשטים יותר ויותר, כמו כן הוא מתגבר ומתאמץ ומדרוז יותר להתקרב להשם יתברך מחמת שרואה שרוצים חס ושלום לדחותו לגמרי חס ושלום, וזה בחינת התרחקות תכלית התקבוצות, ירידה תכלית העליה. וזה בחינת הוא שנתן לו עצה על המילה, דהינו למול ערלת

בתכלית הבטול וזכה להמשיך האור משם בבחינת חמשים שערי בינה שהם חמשים אותיות של קריאת שמע וכו"ל:

(שיך לעיל לענין חמשים קרסי זהב וכו')

יח) וְזֶה: "וַנִּתֵּן אֶת הַפְּרֻכָּת תַּחַת הַקְּרָסִים" וְכוּ' (שמות כו, לג). כִּי הַפְּרֻכָּת שְׂבִין בֵּית קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים לְאַהֲל מוֹעֵד זֶה בְּחֵינֵינּוּ הַפְּרִיָסָא כִּי הַנְּזַכְרָת בְּמֵאֵמֶר הַזֶּה הַקְּדוּשׁ הַמוּבָא בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְ, עֵינֵי שָׁם, שֶׁהוּא בְּחֵינֵינּוּ הַמֵּיֻשָּׁב וְהַמְּסוּדָר, בְּחֵינֵינּוּ הַמְּעַכָּב הַנִּלְ שֶׁעַל יָדֵי זֶה עָקַר הַשְּׁגָת הַתְּשׁוּעָה הַיִּכְלִין שְׂמִשְׁיָגִין בְּבֵית קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים כְּנִלְ. וְעַל כֵּן שָׁם הָיוּ הַחֲמִשִּׁים קְרָסֵי זָהָב שֶׁהָיוּ מְכֻנְיִין עַל הַפְּרֻכָּת שֶׁהָיָה נִתּוּן תַּחְתָּם, כִּי מִשָּׁם נִמְשָׁךְ הַרְשִׁימוֹ עַל יָדֵי בְּחֵינֵינּוּ חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים כְּנִלְ:

ט) וְזֶה: "וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא הוּא יֵשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כַּחַם הַיּוֹם" (בראשית יח, א). "וַיֵּרָא אֵלָיו ה'" זֶה בְּחֵינֵינּוּ הַתְּגַלּוֹת אֲלֵינוּ עַל יָדֵי הַשְּׁגָת הַתְּשׁוּעָה הַיִּכְלִין הַנִּלְ שְׂמִשְׁם כָּל הַהַשְּׁגוֹת וְכָל הַהַתְּגַלּוֹת כְּנִלְ, וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם עַל יָדֵי שְׂנַכְנַסִּין בְּהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת וּמְבַרְרִין הַקְּדוּשָׁה מִשָּׁם, כְּמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְ עַל מֵי יִמְרֵי, עֵינֵי שָׁם. וְזֶה בְּחֵינֵינּוּ "בְּאֵלֵי מִמְרָא", 'מִמְרָא' לְשׁוֹן

כי צִהְרִים בְּחִינַת חַם הַיּוֹם, זֶה בְּחִינַת חֲמִימוֹת הַיָּצֵר שֶׁאֵז זְמַן רַע לְצֵאת קִדְשִׁים שֶׁהַצְדִּיק רּוֹעָה אוֹתָם הַרוֹצִים לְגַשֵּׁת אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְרַבִּים נִתְרַחֲקוּ עַל יְדֵי זֶה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם ד. ט): "עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם" וְכוּ'. כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם, עֵינֵי שָׁם, שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְקַרְבִּין לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּגִדְלָה וְכוּבֹד "עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם", שֶׁהַתְּגַבֵּר חֲמִימוֹת הַיּוֹם וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה נִחְרַב הַבַּיִת. אֲבָל מִי שֶׁאִינוֹ רוֹצֵה לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ וְחוֹשֵׁב עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנִּצְחִי בְּאֵמַת אִינוֹ שׁוֹב לְאַחֹר בְּשׁוֹם אִפֵּן בְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, רַק הוּא יוֹשֵׁב וּמִמְתִּין וּמִתְעַכֵּב אֲצֵל הַפֶּתַח יָמִים רַבִּים כְּמָה שִׁיְהִיָּה, וְאִךָ עַל פִּי כֵן שֶׁאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ לְכַנֵּס לְתוֹךְ הַפֶּתַח וְחַם הַיּוֹם לוֹהֵט אוֹתוֹ מְאֹד וְאִךָ עַל פִּי כֵן אִינוֹ מְנִיחַ אֶת מְקוֹמוֹ וְיוֹשֵׁב וּמִתְעַכֵּב אֲצֵל הַפֶּתַח הָאֵהָל שֶׁל הַצְדִּיקִים וְהַכְּשָׁרִים עַד שִׁירְחַם מִן הַשָּׁמַיִם, בְּבְחִינַת "וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כְּחַם הַיּוֹם" כִּנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת "וְיִהְיֶה בֵּן נוּן נֶעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֵהָל" (שְׁמוֹת לָג, יא), יְהוֹשֻׁעַ הוּא בְּחִינַת הַתְּלִמִּיד שֶׁל הַצְדִּיק הָאֵמַת שֶׁנִּקְרָא מִשֵּׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְנוּ ז"ל, שֶׁבְּכֵל מְקוֹם שֵׁיִשׁ רַבִּי וְתְלִמִּיד הֵם בְּחִינַת מִשֵּׁה וְיִהְיֶה מוֹעֵד (ח"י מוהר"ן ב), וְעַל שָׁם זֶה נִקְרָא הַתְּלִמִּיד 'יְהוֹשֻׁעַ', עַל שָׁם יְהִי יוֹשִׁיעֶךָ, כְּמוֹ שֶׁדָּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סוֹטָה ל"ד, ג), הֵינּוּ שֶׁכָּל

לְכַבּוֹ, כִּי דִּיקָא עַל יְדֵי בְּחִינַת "מִמְרָא", בְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת שֶׁהַתְּגַבֵּרוֹ וְהַשְׁתַּטְחוֹ עָלָיו כָּל כֶּךָ, עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא נִתְיַעַץ לְמוֹל אֶת לְכַבּוֹ בְּבְחִינַת "וּפְרַעַה הַקְּרִיב" וְכִנ"ל:

וְזֶה: "וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כְּחַם הַיּוֹם". יְשִׁיבָה לְשׁוֹן עַכְפָּה זְמַן רַב, כְּמוֹ (דְּבָרִים א, מו): "וַתִּשְׁבוּ בְּקֹדֶשׁ יָמִים רַבִּים" (עֵינֵי מִגִּילָה א, כא), הֵינּוּ שֶׁזֶּכֶה לְזֶה שִׁיתְגַּלֶּה אֵלָיו ה' עַל יְדֵי שִׁישׁב וְנִתְעַכֵּב יָמִים רַבִּים אֲצֵל פֶּתַח הָאֵהָל, שֶׁהוּא פֶּתַח הַקֹּדֶשׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוּת שֶׁהִיא מְדֻרְגָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁצְרִיכִין לְעֵלוֹת דְּרָךְ שָׁם עַד שֶׁיָּבֹאוּ לְהַשְׁגַּת הַנִּלְוֵל, שֶׁהִיא נִקְרָאת פֶּתַח וְשַׁעַר כִּידוּעַ, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיח, ב): "זֶה הַשַּׁעַר לַה'" וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁרוֹצִין לְכַנֵּס לְשָׁם, מִתְגַּבְּרִין וּמִתְפַּשְׁטִין כְּנִגְדוֹ הַסְּטָרָא אַחֲרָא שֶׁהֵם הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת מְאֹד, וְכָל מַה שֶׁהוּא סְמוּךְ יוֹתֵר אֶל הַפֶּתַח, מִתְגַּבְּרִין וּמִתְפַּשְׁטִין כְּנִגְדוֹ מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁיִּשׁ הַרְבֵּה שֶׁכָּבֵר הָיוּ אֲצֵל הַפֶּתַח וְחִזְרוּ רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מִחֲמַת שְׁלֹא יָדְעוּ שֶׁכָּבֵר הֵם אֲצֵל הַפֶּתַח, אוֹ שֶׁמִּשְׁתַּטְחִין כְּנִגְדוֹ מְאֹד מְאֹד עַד שֶׁקָּשָׁה לוֹ לְשַׁכְּרֵם, כְּמַבְאָר מְזֵה בְּדַבְרֵי הַקְּדוֹשִׁים (לִיקוּטֵי תַנְיָנָא טִימֵן נא), אֲבָל הוּא יֹשֵׁב וְנִתְעַכֵּב פֶּתַח הָאֵהָל. "כְּחַם הַיּוֹם" זֶה בְּחִינַת הַתְּגַבְּרוֹת חֲמִימוֹת הַיָּצֵר הָרַע, שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ז): "אֵיכָה תִרְעָה אֵיכָה תִרְבִּץ בְּצִהְרִים" שֶׁאֵז זְמַן רַע לְמַרְעָה הַצֵּאתָן, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם,

זֶה: "וַיִּרְא וַיִּרְץ לִקְרֹאתָם", "וַיִּרְץ" זה בחינת זריזות ושמה, פי זריזות הוא בחינת שמחה, כמובן בהתורה "אריכת אפים" (בסימן קנה בלקוטי א), וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ו:): מצוה לרוץ לבית הכנסת ולדבר מצוה, כמו שנאמר (תהלים קכב, א): "שמחתי באמרים לי בית ה' גלך": כי מי שמתפלל על תכליתו באמת בודאי כשמיגיע לילך לבית הכנסת או לדבר מצוה הוא רץ בשמחה גדולה ובזריזות גדול, כי רק זה הוא חיותו ותקנתו לנצח וחוצץ מזה הכל הכל הבלים, כי לא ישאר כלום משום דבר לא מעשירות ולא מצער העניות והדלות, ולא משום דבר תאוה וכבוד וקנאה ושנאה וקפיצא, כמו שנאמר (שם מט, יח): "כי לא במותו יקח הכל" וכו' וכו'. וכתוב (קהלת ט, ו): "גם אהבתם גם קנאתם גם שנאתם כבר אבדה". ולא ישאר רק מה שיחטף בכל פעם איזה טוב לילך לבית הכנסת ולבית המדרש, ולעשות איזה מצוה. ועל כן בודאי מחיב כל אחד לרוץ בזריזות ושמחה גדולה לדבר מצוה, וכל מה שיודע שרחוק יותר מהשם יתברך הוא מחיב לשמח יותר ויותר בעשיית המצוה מחמת שהוא גם הוא שרחוק כל כך זוכה גם כן לעשות מצוה. וזהו בחינת "וירא" פרש רש"י: והבין, שהבין היטב והסתכל על התכלית באמת, ועל ידי זה "וירץ לקראתם", זה בחינת שמחת המצוה שעל ידי זה עקר עלית

חיותו ותקנתו הוא על כחו של רבו הצדיק שמתפלל עליו תמיד י'ה יושיעך, שהשם יתברך יושיעו מעצת הסטרא אחרא המתגברין ומשתטחין עליו בכל עת: וזה "ויהושע בן נון נער" שאפלו כשהיה בבחינת נער, בבחינת מעשי נערות, אף על פי כן "לא ימיש מתוך האהל", כי אף על פי כן עמד אצל הפתח הרבה עד שדחק את עצמו לתוך האהל ולא מש מתוכו וכנ"ל.

וזהו: "וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו", "שלשה" זה בחינת עלית הקדושה הנ"ל שהוא תמיד בבחינת שלשה, כי מלכות מלבוש נצח, הוד, יסוד שהם שלשה מדות וכן נצח הוד יסוד מלבוש חסד, גבורה, תפארת וחסד גבורה תפארת חכמה בינה דעת וכו', כמבאר בהתורה הנ"ל, וזה בחינת "שלשה אנשים הנצבים עליו", כי הם עומדים עליו ולמעלה ממנו, כי צריך לעלות אליהם, כי בכל מדרגה שהוא עומדים עליו שלש בחינות שהם בחינת שלשה אנשים של מדרגה הגבה יותר שכלם כלולים משלשה שלשה כנ"ל. וזה בחינת קדושה משלשת, כי כל עלית הקדושה הוא בבחינת שלש שלש כנ"ל. וזה בריך רחמנא דיהיב לן אורייתא תליתא על יד תליתא ביום תליתאי וכו' (שבת פח), מחמת שכל בחינת עלית הקדושה שזוכין על ידי התורה הם בבחינת משלש כנ"ל.

השגת אורות הצחצחות הנ"ל ששם
בחינת ההשתחויה כנ"ל.

וזוהו "ויאמר אדני אם נא מצאתי חן
בעיניך אל נא תעבר מעל
עבדך", שבקש מהשם יתברך שלא
יעבר ממנו, הינו שלא יעבר ההתגלות
הזאת עד שישאר אצלו ממנו רשימה
טובה וכנ"ל שצריכין להשתדל מאד
שלא יעבר ממנו ההתגלות מהרה עד
שישאר לו רשימה טובה שיוכל
להחיות את עצמו תמיד, וזה שבקש
אברהם מהשם יתברך שנתגלה אליו
אז: "אל נא תעבר מעל עבדך". וזה
"יקח נא מעט מים", זה רמז על
המשכת השפע, שבקש שלא יעבר
ממנו ההתגלות עד שימשוף משם
שפע כנ"ל, שזה בחינת ירידת השפע
אחר התפלה כנ"ל:

הקדשה מן הקלפות עד שזוכין
לעלות בעליות הנ"ל, עד שבאין
לבחינת השגת הנ"ל.

וזוהו "וירץ לקראתם מפתח האהל",
זה בחינת התחלת עליית
הקדשה שהוא בחינת פתח, בחינת
מלכות כנ"ל, "וישתחו ארצה" זה
בחינת בטול וכלליות באור האין
סוף, כי כל ההשתחויות הם בחינת
בטול שנופל לארץ ומשתחוה ופושט
ידיו ורגליו בבטול כל ההרגשות
מחמת גדל אור הצח שנגלה אליו,
שזהו בחינת השגת התשעה היכלין,
שהם בחינת השגת אור האין סוף,
בבחינת מטי ולא מטי ששם עקר
ההשתחויה בבחינת בטול כנ"ל, הינו
שעל ידי השמחה, שהוא בחינת וירץ
לקראתם, על ידי זה זכה לבחינת

הלכות ברכת הודאה הלכה ו

בשמחה, שעולין למעלה למעלה עד
שנתברך המסדר והמישב את המחזין
שהוא בחינת כתר וכו', ואזי על ידי
הרדיפה והמעכב, אזי מפין המחזין
בהמישב והמסדר ואתעבידו תשע
היכלין דלאו אנון נהורין וכו', ולית
מאן דקימא בהו, ולא מתדבקין, ולא
מתידעין וכו' עין שם.

וצריך אתה המעין שתדע ותאמין
שכל מה שנאמר שם, נעשה
על ידי כל אחד מישראל כשזוכה
להתגבר לעשות המצוה בשמחה, כי

א על פי התורה 'אמצעייתא דעלמא'
(ליקוטי מוה"ר"ן כד), מבאר שם עצם
המעלה של עשית המצוה בשמחה,
שעל ידי זה זוכין להעלות השכינה
מגלותה וכו', עד שעולין מעלה
מעלה, עד שזוכין להשיג אור האין
סוף בבחינת מטי ולא מטי שזה האור
הוא למעלה מגפש רוח נשמה וכו',
עין שם כל זה היטב היטב. ובפרט
מה שמבאר שם בענין התשעה
היכלין דלאו אנון נהורין וכו'
שנעשין על ידי התקונים והעליות
שזוכין על ידי עשית המצוה

התודה והודאה שחייבין להודות כשיוצאין מהצרה, לתקן הקלקול שמשם באו הצרות שהוא העצבות כנ"ל כדי שמעתה נזכה להנצל מכל הצרות על ידי תקף השמחה עד שנזכה לכל התקונים הנ"ל להשיג אור הנ"ל שהוא עקר התכלית כמו שמבאר שם. ועל כן 'כל הקרבנות בטלין חוץ מקרבן תודה' (מדרש רבה

: ויקרא ט, ז)

ג ובשביל זה מביאין בקרבן תודה ארבעה מיני לחם, וכל אחד עשרה חלות (מנחות עז). כי עקר העצבות נאחז בהלחם, בבחינת (בראשית ג, יז יט): "בעצבון תאכלנה, בזעת אפך תאכל לחם". ולהפך עקר תקון האכילה על ידי שמחה בבחינת (קהלת ט, ז): "אכל בשמחה לחמך", בחינת (שם ח, טו): "לאכל ולשתות ולשמח" וכו'. ועל כן הם עשרה חלות מכל מין כנגד בחינת יוד מיני נגינה שהם מקור וכלל כל השמחות:

ד ויש לרמוז גם בפרטיות הארבעה מיני לחם שמביאין בקרבן תודה שהם כנגד בחינת התקונים שנעשין על ידי שמחת המצוה שזהו בחינת קרבן תודה כנ"ל. כי מבאר שם בהתורה הנ"ל שעל ידי שמחת המצוה עולה מלכות מבין הקלפות. וכשאדם עושה איזה מצוה יש כח בהמצוה לילך ולעורר כל העולמות לעבודת ה' יתברך וכו', וזה בחינת מלכות מלביש נצח הוד יסוד שהם

לא בשמים היא שלא נאמרה התורה לעולי שמים וכו', כי קרוב אלינו הדבר מאד וכו'. ואין כאן מקומו להרחיב הדבור בזה:

ב וזה בחינת חיוב ההודאה על כל היוצאין מהצרה, שהם ארבעה חייבין להודות שהם: הולכי מדברות וכו', ויוצאין מבית האסורים, וחולה שנתרפא, ויורדי הים כשעולין משם

(א"ח ריט).

כי כל הצרות רחמנא לצלן הם בחינת גלות השכינה, כי "בכל צרתם לו צר" (ישעיה סג, ט) כידוע. ועקר גלות השכינה הוא מה שהעצבות מתגבר על לב ישראל, בחינת (בראשית ו, ז): "ויתעצב אל לבו" כמבאר שם בהתורה הנ"ל. שמשם כל התאוות בפרט תאות המשגל ותאות ממון שבאין רק מן עצבות ומשם כל הצרות רחמנא לצלן. על כן כשה' יתברך עוזר שיוצאין מן הצרה צריכין להביא קרבן תודה. ועכשו שאין לנו קרבן צריכין להודות בפה בכל לבו, שזהו בחינת שמחה, כי עקר השמחה היא ההודאה לה' יתברך, שזהו עקר תכלית השמחה של לעתיד שאז יעסקו רק בתודה והודאה לה' יתברך בשמחה עצומה. בחינת (תהלים לג, ב): "הודו לה' בכנור בנבל עשור זמרו לו", בחינת עשרה מיני נגינה. וכמו שכתוב במזמור לתודה (שם ק, א ב): "הריעו לה' כל הארץ עבדו את ה' בשמחה" וכו'. כי זה עקר התקון של

ליליא וארו חינוה רביעא דחילה ואימתני ותקיפא יתירה ושנין די פרזל לה רברבן אכלה ומדקה ושאר ברגלה רפסה" (דניאל ז, ז). אבל הצדיקים שהם בחינת משיח שעושי המצוות בשמחה ומזכין את ישראל לזה, יכניעם ויהדקם בבחינת: "תדק ותסף כל אלין וכו' והיא תקום לעלמא" וכו' (שם ב, מד). וזה מרמז 'רקיין' שמהדקין אותן. וזה בחינת (שמואל ב כב, מג): "כטיט חוצות אדיקם" וכו', שהוא במחברת רקיין כמובא. ועל כן נאמר בהם (ויקרא ז, יב): "משוחים בשמן", לרמז על בחינת משיח שהוא יהדק את הקלפות שרוצים להדק הכל שאחיותם ברגלין כנ"ל. כי עקר מלחמת משיח בבחינת רגלין כמובא, כמו שכתוב (זכריה יד, ד): "ועמדו רגלי ביום ההוא" וכו'.

'מרבכת' – ברותחין (רש"י ויקרא ז, יב), בחינת ברפת השכל שהוא כאש עצור בלב (כמו שמבאר בהתורה "אבא שאול" הנ"ל). 'מרבכת' אותיות 'מרבכת', בחינת ברפת הידים שהוא ברפת השכל.

וכל אלו השלש באות מצה. ועוד צריכין להביא בתודה עשר חלות חמץ כמו שכתוב (ויקרא ז, יג): "על חלות לחם חמץ", שזהו נפלאות נוראות הקרבנות תודה שהיא משנה מכל הקרבנות שאסור בהם חמץ כמו שכתוב (שם ב, יא): "כי כל שאור וכו' לא תקטירו" וכו', רק בקרבן תודה

כלי ההליכה וכו'. ועל ידי ההליכה נמשך ברכה לכל העולמות, וזה בחינת נצח הוד יסוד מלבישין את חסד גבורה תפארת שהם הידים שמשם כל הברכות וכו'. ועקר הברכה שנושפע מהידיים הם שכל וכו', וזה בחינת חסד גבורה תפארת שמלבישין את חכמה בינה דעת וכו'. ועל ידי זה נסדר המסדר וכו' שהוא בחינת כתר וכו' עין שם.

וזה בחינת הארבעה מיני לחם שמביאין בקרבן תודה שהוא בחינת שמחת המצוה כנ"ל, שהם כנגד ארבעה בחינת תקונים הנ"ל שנעשין על ידי שמחת המצוה. כי 'חלות מצות' זה בחינת מלכות שנקראת חלה שעוורה מ"ג ביצים, בחינת "גם זאת", כמובא בדבריו ז"ל בהתורה "אבא שאול" (ליקוטי מוהר"ן נה), שזהו בחינת (ויקרא כו, מד): "ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם", ועקר גלותה היא העצבות כנ"ל. וכשעושי מצוה בשמחה מעלין אותה מגלותה כנ"ל, שזהו בחינת מלכות שעולה מן הקלפות כנ"ל. וזה נעשה על ידי חלות מצות שמביאין בקרבן תודה שהוא בחינת שמחת המצוה כנ"ל.

'רקיין' בחינת תקון נצח הוד יסוד, רגלין, להכניע הקלפות שאחיותן ברגלין בבחינת (ההלים מט, ו): "עון עקבי יסובני" וכו', שרוצין להתגבר חס ושלום בבחינת: "אכלה ומדקה באתר דנה חזה הוית בחזוי

התשעה היכלין הנ"ל. אבל אי אפשר לזכות לכל זה כי אם על ידי בחינת 'מי יימר' המבאר שם שהוא על ידי זה שיוכל לפגס בהיכלי התמורות למקום הקלפות ולהעלות הקדשה משם בבחינת קטרת כנ"ל כמו שמבאר שם. הינו על ידי התגברות השמחה שעל ידי זה מעלין השכינה בחינת מלכות מגלותה מבין הקלפות וזוכין לכל התקונים הנ"ל כנ"ל.

אבל במצרים שהיו נאחזין הקלפות מאד היה קשה מאד לזכות לזה, רק הגאולה היתה רבוי רחמיו וחסדיו יתברך שהאיר עליהם הארת המחין בהארה עצומה מאד שלא בהדרגה וסדר על ידי בחינת אתערותא דלעלא, כי לא היה להם אתערותא דלתתא כראוי שהיו ראויים לגאולה, כמו שמבאר כל זה בכתבי האר"י ז"ל ומוכח בדברינו כמה פעמים, על כן לא נתתקן אז בחינת המסדר והמישב שהוא בחינת כתר, כי המסדר והמישב אי אפשר לתקן כי אם על ידי זה שזוכה לאתערותא דלתתא בשלמות שהוא על ידי שיוכל לירד להיכלי התמורות ולהעלות הקדשה משם וכו', שזהו בחינת מי יימר וכו' כנ"ל. ועל כן הכרחו לצאת משם בחפזון. ובשביל זה אסורים לאכל חמץ בפסח ואסורו חמור מאד, כי אסור להחמיץ את המח כלל כל זמן שלא נתתקן המסדר והמישב את המחין, כי המח כפי

מביאין חמץ. כי חמץ בשרשו שבקדשה נמשך מבחינת כח המסדר והמישב את המחין שהוא בחינת כתר שהוא בחינת המתנה, כי כששואלין את האדם איזה שכל, אומר: המתן עד שאתישב וכו', עין שם היטב בהתורה הנ"ל שכל עקר התקון הוא על ידי תקון המסדר והמישב וכו', שעל ידי זה זוכין להשיג בחינת התשעה היכלין הנ"ל על ידי הירדיפה והמעכב וכו' עין שם היטב היטב.

וזה בחינת חמץ בשרשו שבקדשה, כי החמץ הוא על ידי המתנה (וכמבאר כל זה בהלכות נפילת אפים הלכה ד על פי התורה הנ"ל עין שם היטב), כי המח והדעת נמשך כפי האכילה שמחיה את האדם, שעקר החיות הוא חכמה ושכל בחינת (קהלת ז, יב) "החכמה תחיה", כמו שמבאר בדברינו כמה פעמים. וכשאינ מתקנים את המסדר והמישב שהוא בחינת כתר, אז החמץ אסור באסור חמור מאד שזהו בחינת אסור חמץ בפסח, כי בפסח יצאנו מגלות מצרים, וכבר מבאר בהתורה הנ"ל שעקר הגלות הוא גלות השכינה שהוא מה שהעצבות מתגבר על לב איש הישראלי. וכשמתגברין בשמחה זה עקר הגאולה מן הגלות בחינת "כי בשמחה תצאו" וכו' (ישעיה נה, יב), ואז זוכין לכל התקונים הנ"ל עד שמתקנים גם את המסדר והמישב וכו', שעל ידי זה משיגין אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי על ידי

מביאין שתי הלחם מחמץ דיקא, וכמו שמבאר מזה הרבה [שם] בהלכות נפילת אפים הנ"ל עין שם].

ועל כן התודה שמביאין כשיוצאין מן הצרה שהוא בחינת גלות שעקר התקון על ידי שמחה כנ"ל, שעל ידי זה זוכין לבחינת תקון המסדר והמישב וכו' כנ"ל, על כן אז מביאין לחם חמץ פי כשנתתקן המסדר והמישב על ידי התגברות השמחה, אז נתתקן החמץ משרשו שבקדשה שהוא בחינת המתנה וכו' כנ"ל, ואז נעשה על ידי לחם חמץ דיקא תקון נפלא שזהו בחינת שתי הלחם של שבועות שבאין מחמץ דיקא, מחמת שאז זוכין לבחינת כתר שהוא תקון המסדר וכו'. וכמו שמבאר באריכות בהלכות נפילת אפים הנ"ל עין שם :

ה וזה בחינת ארבעה צריכין להודות שהם הולכי מדבריות וכו', פי אלו הארבעה הם כנגד הארבע בחינות הנ"ל שכנגדן הם הארבעה מיני לחם של התודה כנ"ל. פי כל אחד מהארבעה צריכין להודות כלול מכלם, ועל כן כל אחד צריך להביא ארבעה מיני לחם בתודה, וכן כל אחד צריך לכל התקונים שמבאין בהתורה הנ"ל. אבל אף על פי כן כל אחד מהארבעה צריכין להודות הוא כנגד בחינת תקון אחד מארבעה הנ"ל שכנגדו הוא בחינת מין לחם אחד מארבעה מיני לחם הנ"ל, וכן

האכילה כנ"ל. בפרט שבגאלת מצרים היו צריכין לתקן חטא אדם הראשון שחטאו היה באכילה שאכל מעץ הדעת טוב ורע שהיא בחינת אכילה של אסור, שעל ידי זה פוגמין בהדעת מאד עד שנכנסין לדעת וחקירות שאסור לפנס בהם שלא יצא מגבול הקדשה שזהו בחינת עץ הדעת טוב ורע וכו'. ומחמת שבפסח צריכין לתקן זאת, על כן עקר קדשתו בענין האכילה שצריכין לאכל מצה, וחמץ אסור חמור מאד כי עדין לא נתתקן המסדר והמישב, ואז אסור להחמיץ המח כלל.

ועל כן אז החמץ בבחינת פגם אכילת עץ הדעת טוב ורע, שעל ידי זה נגזר "בעצבון תאכלנה", בחינת עצבות ומרה שחורה שנאחו בהאכילה ביותר שזה עקר הגלות כנ"ל. על כן צריכין לאכל רק מצה שהוא לחם אבירים בחינת מן בחינת מאכל של מלאכים שאין להם אתערותא דלתתא, פי אז נמשך המאכל מלמעלה על ידי הארת המחין עצומים שנמשכין אז בבחינת אתערותא דלעלא. אבל אנו אסור לנו להחמיץ מחנו כלל באלו המחין הגבוהים שיורדין אז לפי שעה בשביל הגאולה כמובא ועל כן אסור החמץ עד אחר קריעת ים סוף שהתחיל אז בחינת תקון הפתר על ידי הספירה וכו'. ואחר כך בשבועות שאז עקר תקון הפתר כמובא, אז

בכל יום על כל הנסים והנפלאות שעושה עמו בכל יום הרבה מה שיכולים לראות ולהבין מה שה' יתברך מצילו בכל יום מי שמשים לב על דרכיו, והרבה הרבה מה שאינו יודע כלל כי אין בעל גס מכיר בנסו כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

ועל זה תקנו רבותינו ז"ל כמה ברכות והודאות בכל יום ובפרט בברכת מודים שאומרים שלש פעמים בכל יום 'עודה לך וכו', ועל נסיון שבכל יום עמנו ועל נפלאותיו וטובותיו שבכל עת ערב ובקר וצהרים וכו', וכן ב'נשמת' שאומרים בשבת וכן הרבה, רק שברכת 'הגומל' בשם ומלכות אין אומרים כי אם כשעובר על האדם בגשמיות אלו הארבעה הנ"ל שהם הולכי מדבריות וכו', אבל הרבה הרבה נסים ונפלאות עוברין על כל אדם מעין אלו הארבעה הנ"ל, שבשביל זה חייבין להודות הרבה בכל יום בשמחה, כי עקר הוא להתגבר בשמחה שהוא להסתכל על חסדי ה' ונפלאותיו שעושה עמו בכל יום בתוך הצרה עצמה ולבטח בחסדו יתברך ולשמח בישועתו, [וכמבאר בדברינו הרבה מזה על התורה 'מי חנכה הם ימי הודאה' בלקוטי תנינא סימן ב בהלכות כלאי בהמה, ובהלכות פריקה וטעינה עין שם].

וזה בחינת 'הולכי מדבריות', כי יש שהוא בבחינת הולכי מדבריות

ראיתי באלשיך לפי דרכו הקדוש שמבאר בפרשת תורה שהארבעה מיני לחם הם כנגד הארבעה צריכין להודות, אף על פי שכל אחד מחיב להביא כל הארבעה מיני לחם עין שם. כי זה כלל בכל מקום שכל בחינה כלולה מכל הבחינות ואף על פי כן יש לו בחינה בפני עצמו. ואפילו בנגלות הוא כן, כגון ארבעה יסודות שכל אחד הוא כח בפני עצמו שהעפר קר ויבש, והאש חם ויבש וכו'. וכל אחד כלול מכלם. ואף על פי כן העפר הוא כח בפני עצמו, והאש כח בפני עצמו, מכל שכן בכל חכמות הקבלה כמבאר בכתבי האר"י ז"ל ומוכח בדברינו].

כי הארבעה צריכין להודות, מבארין במזמור 'הודו' כמבאר בגמרא שמשם למדו שאלו הארבעה צריכין להודות, והם הולכי מדבריות כמו שכתוב 'תעו במדבר' וכו'. וזה כנגד בחינת מלכות שיוצאה מהגלות על ידי שמחת המצוה שהוא בחינת תודה והודאה כנ"ל. כי בתחלה כשהאדם בצרה חס ושלום, ועקר הצרה והגלות הוא בחינת עצבות כנ"ל, זה בחינת הולכי מדבריות בחינת 'תעו במדבר בשימון דרך' וכו'. כי אלו הארבעה צריכין להודות מרמזין על כל אדם בפרט בגלות הזה, שעוברין על כל אדם בכל עת בחינת כל הארבעה הנ"ל וכמבאר במקום אחר, וה' יתברך מצילו בכל עת. ומחיב אדם להודות לה' יתברך

הארבעה הנ"ל, הוא מה שגנזולין מחילות היצר הרע והסטרא אחרא, שמתגברין על כל אדם בכמה בחינות בכל יום, כי חוץ מזה הכלל הכל.

ועל כן מרמזין כל הארבעה הנ"ל, על כל מיני צרות הנפש העוברין על כל אדם לפי בחינתו ומדרגתו בכל עת, ומי שמשים לבו על מה שעובר עליו יכול להבין מההרפתקאות שעוברין עליו את כל דברינו היטב. והעקר להתגבר בשמחה על ידי כל ההרחבות והישועות שימצא בתוך הצרות בעצמו ויבין מהם עזרתו וישועתו יתברך כמו שכתוב (תהלים קכד, ב) "לולא ה' שהיה לנו" וכו', וכמו שכתוב (שם צד, י): "לולא ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי", "לולא תורתך שעשעי או אבדתי בעניי" (שם קיט, צב). וכמו שכתוב (שם קכד, ו): "ברוך ה' שלא נתננו טרף לשנאים" וכו', וכן הרבה. וכל אחד כפי מה שפוגם בבחינת התקונים המבארין בתורה הנ"ל כמו כן עוברין עליו צרות חס ושלוש מבחינת הארבעה הנ"ל, שהם הולכי מדבריות ויושבים בבית האסורים וכו', כי באלו הארבעה כלולים ומרמזים כל הצרות חס ושלוש, כי הם מרמזים על כל הארבע גליות שבהם כלולים כל הצרות חס ושלוש כמוכא.

ועל כן יש שלפי בחינתו כבר יצא מהמדבר שמם והגיע

וכשיוצא משם צריך להודות בשמחה ועל ידי זה מעלה המלכות מבין הקלפות שהוא תקון ראשון הנ"ל, כי בתחלה היה בבחינת הולך במדבר משם בחינת תענו במדבר בשימון דרך עיר מושב לא מצאו רעים גם צמאים נפשם בהם תתעטף, ועל ידי שצעק אל ה' הצילו וצריך להודות בשמחה. וזה בחינת מלכות עולה מן הקלפות שהם בחינת מדבר שמם ושימון דרך, ועל ידי ההודאה בשמחה יזכה לצאת מהם לגמרי שזה בחינת עליית המלכות מבין הקלפות הנ"ל.

ויש שהוא בבחינת יוצא מבית האסורים, שהוא כנגד בחינת תקון שני שהוא תקון הרגלין על ידי ששמחת המצוה הולכת לעורר הכל לה' יתברך וכו' כמו שמבאר שם. ואת זה לעמת זה, יש שהם מתגברין ותופסין בחינת רגלין בבחינת בית האסורים שהוא בחינת פגם הרגלין שאין מניחין אותו לצאת, בבחינת (איכה ג, ז) "גדר בעדי ולא אצא", בחינת (תהלים קז, י) "אסירי עני וברזל", בחינת (איוב לג, יא) "וישם בסד רגלי", שזהו בחינה שאפילו כשיוצא מהמדבר שהוא שמם לגמרי והוא בתוך הישוב, אף על פי כן מתגברין עליו ואין מניחין אותו לילך פראוי בדרכי הקדשה כאלו הוא בבית האסורים ממש בבחינת (תהלים פח, ה): "נחשבת עמי יורדי בור הייתי כגבר אין איל". כי עקר ההצלה מהצרות של אלו

צריך להודות בשמחה, שזהו בחינת תקון הידים שעל ידם נמשך ברכת השכל כנ"ל.

'יורדי הים באניות', זה בחינת תקון המחין בשלמות על ידי שנתתקן גם המסדר והמישב וכו', שעל ידי זה עקר תקון המחין. כי כל זמן שלא תקן בחינת המסדר והמישב, אזי אי אפשר להשיג שום השגה מחמת רבוי אור, ואזי הוא בבחינת 'יורדי הים' שהרוח סערה מתגבר עליהם וכו'. כי אלו הצדיקים והכשרים הזוכים על ידי עשיית המצוה בשמחה לכל בחינות התקונים הנ"ל, עד שהמחין שלהם רודפין להשיג אור האין סוף וכו', הם בבחינת יורדי הים החכמה באניות עושי מלאכה במים רבים שהם מימי הדעת, ורק הם רואים ויודעים כמה גדולים מעשי ה' ונפלאותיו בבחינת "המה דיקא, ראו מעשי ה' ונפלאותיו במצולה".

אך לפעמים מתגבר חס ושלום הרוח סערה בבחינת "ויאמר ויעמד רוח סערה ותרוםם גליו יעלו שמים ירדו תהומות" וכו', וזה בא על ידי שלא נתתקן פראוי בחינת המסדר והמישב את המחין שהוא בחינת הפריסה המעכב את המחין בשעת רדיפתו להשיג. ואזי אי אפשר להגיע למחוז חפצם להשיג מה שצריכין להשיג, כי המחין מתבלבלין כשכור מחמת רבוי אור, ואזי הם בבחינת

לכחינת ישוב, דהינו שנתקרב לצדיקי אמת וכשרי הדור המדריכים אותו בדרך ישרה וכו', בבחינת "וידריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב", אבל כשרוצה להרים בחינת הרגלין לילך ברכי ה', [שזהו בחינת תקון נצח הוד יסוד הנ"ל שהם כלי ההליכה], אזי מתגברין כנגדו הסטרא אחרא שהם כנגד הרגלין דקדושה שרוצים לתפסו כמו בבית הסהר ממש לבלי להניחו לצאת משם, ולילך אל בתי כנסיות ובתי מדרשות להתפלל וללמד, מכל שפן לילך ברוחניות בדרך ה' ולעורר אחרים לעבודתו ותברך, שזהו בחינת "ישבי חשך וצלמות אסירי עני וברזל", בחינת יושבי בבית האסורים. וכשנצול משם צריך להודות בשמחה, ועל ידי זה נמשך בחינת תקון הרגלין הנ"ל, [שהוא בחינת מלכות שמלביש את נצח הוד יסוד כמו שמבאר שם].

ויש בחינת 'חולה ונתרפא' שהוא תקון הידים, [שהם בחינת חסד גבורה תפארת], כי עקר הכח הוא בידיים ושם הדפק שבו תלויים כל מיני חולאות ורפואתם, כי על ידי הידים נמשך ברכת השכל כמו שמבאר שם שמשם כל החיות בחינת 'החכמה תחיה', וכשפוגמין בזה, על ידי זה באין חולאות חס ושלום שהיא קלקול החיות שהוא בחינת פגם הידים הנ"ל, וכשנתרפא

כנ"ל, שעל ידי זה מעלה הקדשה מהיכלי התמורות עד שעולה בכל העליות הנ"ל, עד שמתקן המסדר והמישב שזה העקר, ואז זוכה על ידי הרדיפה של המחזין והמעכב, לבחינת תשעה היכלין הנ"ל עד שמשיג וכו'.

אבל כשלא ברר הקדשה כראוי מהיכלי התמורות שמחמת זה לא תקן המסדר והמישב, אזי הוא בבחינת 'יעלו שמים ירדו תהומות' כנ"ל, בבחינת 'יחוגו וינועו כשכור וכל חכמתם תתבלע'. כי כל חכמתו מתבלע ומבלבל כשכור מחמת שאין לו כח המסדר והמישב, שעל ידי זה עקר תקון השגת המחזין וכנ"ל. וכשזוכה להנצל מזה צריך להודות בשמחה שהוא בחינת תקון המסדר והמישב כנ"ל. שזה בחינת לחם חמץ שבתודה כנ"ל. וזה בחינת 'יקם סערה לדממה ויחשו גליהם' הנאמר על תקון 'יורדי הים', כי תקונם על ידי תקון המסדר והמישב שהוא בחינת פתו ששם סוד השתיקה בחינת 'סגי לחכמה שתיקה' (אבות ג, א), שהוא בחינת פתו כמו שמבאר במקום אחר. כי הפריסה שהיא בחינת פתו שמעכב את המחזין בבחינת המתן עד שאתישב, זה בחינת שתיקה שמרמזין לו שתק ואל תהיה נבהל להשיב, רק שתק במחשבתך עד שתתישב, שעל ידי זה עקר ההשגה כראוי אשרי הזוכה לזה. ועל כן סיים שם 'וישמחו כי ישתקו

'יעלו שמים ירדו תהומות' וכו', כי העליה היא שלא כסדר ועל ידי זה נשלך למטה עד התהומות וכו', כמו שמבאר בדבריו ז"ל במקום אחר על זה הפסוק (בסימן קסג). כי תקון המחזין בשלמות שעקרו על ידי המסדר והמישב, זה אי אפשר כי אם על ידי בחינת מי יימר הנ"ל, שהוא על ידי שיוודין למקום הקלפות להיכלי התמורות לברר הקדשה משם וכו' כנ"ל. ועל כן בהכרח לכל הרוצה לגשת אל הקדש ולזכות לכל הנ"ל שיהיה בבחינת עיל ונפיק. וצריך שתהיה הירידה קדם העליה שזהו בחינת כל מה שעובר על כל אדם מקטן ועד גדול, כי אפילו הקטנים במעלה מאד ואפילו קטנים ונערים, כל מה שעובר עליהם שדעתם ומחם קטן בבחינת מחזין דקטנות ומתגברים עליהם כל התאוות ומעשה נערו, הכל נמשך מבחינה זאת שהוא בחינת 'מי יימר' הנ"ל שהם בחינת היכלי התמורות שהם בחינת הקלפה הקודמת לפרי שעובר על כל אדם שבעולם, ומשם כל הירידות שקדם העליות של כל אדם. וכל מה שחותרין ורוצים לעלות איזה עליה אל הקדשה, מתגברין היכלי התמורות מאד בתאוות והרהורים ובלבולים וסברות הפוכות וכו', וצריכין יגיעה גדולה והתקרבות לצדיקים עד שיזכה לברר הקדשה משם ולעלות משם בשלום. והעקר על ידי עשית המצוות בשמחה גדולה

היכלין הנ"ל, שעל ידי זה משיגין אור אין סוף בבחינת מטי ולא מטי, שמשם כל ההשגות והידיעות של הצדיקי אמת שעל ידי זה יודעים לצמצם אור השגתם עד שיכולים להודיע לנו נפלאותיו הנוראים. וזהו 'יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם', שהחסד בחינת רדיפת המחין רודף לה' להשיג אורו ותברך, אבל אין זה שלמות כי אם כן יתבטל במציאות כנ"ל ולא ידעו גדלתו בני אדם. אבל על ידי בחינת פלא הנ"ל, על ידי זה יכול להודיע נפלאות גדלתו לבני אדם, וזהו 'ונפלאותיו לבני אדם' כנ"ל.

וזה בחינת כל הפסוקים שמוהיר בהם לספר נפלאותיו ולשיח בהם. 'נפלאותיו' דיקא כמו שכתוב "שיחו בכל נפלאותיו" (תהלים קה, ב), וכתוב (שם קמה, ה): "ודברי נפלאותיו אשיחה", וכתוב (שם צו, ג): "ספרו בגוים את כבודו בכל העמים נפלאותיו", וכן "אודה ה' בכל לפי אספרה כל נפלאותיו" (תהלים ט, ב), "לשמע בקול תודה ולספר כל נפלאותיו" (שם כו, ז), "ועד הנה אגיד נפלאותיו" (שם עא, יז) וכן הרבה. פי עקר גדלתו וכבודו ותברך הוא להודיע לבני האדם גבורתו ונוראות נפלאותיו, וביותר להרחוקים מאד כמו שמבאר בסימן י (ליקוטי מוהר"ן), שזה עקר גדלתו ותברך שגם העכו"ם והרחוקים מאד מאד ידעו אותו. ועל

וינחם אל מחוז חפצם", כי העקר על ידי השמחה שעל ידי זה זוכין לתקון הכתר שהוא בחינת שתיקה כנ"ל:

ו וזה בחינת "יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם". 'חסדו' זה בחינת הארת המחין שהם על ידי ברכת הידים שהם בחינת חסד גבורה תפארת, שעקר הוא החסד כי "אל נהירו דחכמתא" (זוהר צו לא), והוא יומא דאול עם כלהו יומין, בחינת "ומם יצוה ה' חסדו" (תהלים מב, ט) כמו שמובא בפתבים ומובא בדברנו. 'נפלאותיו' זה בחינת כתר שהוא המסדר והמישב, כי כתר נקרא פלא כידוע, כי על זה באה עקר ההודאה שה' יתברך עזר לו לצאת מכל אלו הצרות של הארבעה הנ"ל שהוא על ידי תקונים הנ"ל, עד שזכה לתקון המחין שהם בחינת חסד ותקון הכתר שהוא בחינת פלא. וזהו 'יודו לה' חסדו' שאצל חסד אמר 'לה' ואצל 'נפלאותיו' אמר 'לבני אדם', זה בחינת תקון הרדיפה והמעכב הנ"ל, כי המחין רודפין להשיג אור האין סוף ורוצין לעלות אל ה'. וכפי רדיפתם היה נכלל שם ומתבטל במציאות והיה בטל העולם, ולא היו בני אדם יודעין גדלתו ונפלאותיו ותברך שבשביל זה ברא הכל. על כן צריכין תקון המעכב הנ"ל שהוא בחינת פלא בחינת כתר שמעכב את המחין מרדיפתו, ועל ידי זה נעשין תשעה

'במקהלים אַבְרָהָה', שִׁיכוּלִים לְבָרְכוּ וְלַהּוֹדוֹת לוֹ בְּמִקְהֵלִים בְּרַבִּים בְּמִקְהֵלוֹת רַבּוֹת בְּנֵי אָדָם שֶׁזֶה הָעֵקֶר כַּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת (שם יז, ח) "הַפְּלֵא חֲסֵדֶיךָ", "הַפְּלֵא חֲסֵדֶיךָ דִּיקָא בְּחִינַת חֲסֵדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו הַנ"ל:

ז וְזֶה שֶׁצָּרִיךְ 'לְאוֹדוּיֵי בְּאִפִּי עֲשֶׂהָ וְתִרְיָן מְנִיָּהוּ רַבָּנָן', עֲשֶׂהָ כַּנֶּגֶד עֲשֶׂהָ מִיָּנִי נְגִינָה שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַשִּׁירוֹת וְהַתְּשַׁבְּחוֹת וְהַהוֹדָאוֹת וְהַזְמִירוֹת, שְׁכָלֶם כְּלוּלִים בְּסִפְרֵי תְהִלִּים שֶׁיִּסְדֵּד דְּוֹד הַמֶּלֶךְ עֲלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁכָלוֹל מֵעֲשֶׂהָ מִיָּנִי נְגִינָה פִּידוּעַ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת גְּדֹל מַעְלַת מִנְיָן עֲשֶׂהָ מִיִּשְׂרָאֵל, שְׂאֹז דִּיקָא אוֹמְרִים בְּרַכּוֹ וְקִדְשָׁהּ וְכוּ'. כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ עֲשֶׂהָ מִיִּשְׂרָאֵל נִתְעוֹרְרִין בְּחִינַת יוֹד מִיָּנִי נְגִינָה. וְזֶהוּ וְתִרְיָן מְנִיָּהוּ רַבָּנָן, שֶׁהֵם בְּעֲלֵי דַעַת וּמַחֲזִין, וְעַל כֵּן הֵם שְׁנַיִם כַּנֶּגֶד הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב הַנ"ל, כִּי כְּשֵׁי שְׁנֵי בְּעֲלֵי תוֹרָה, בּוֹדָאֵי יֵשׁ בְּהֵם בְּחִינַת רְדִיפָה וּמַעֲכָב שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַעְלַת הַלּוֹמֵד עִם הַחֶבֶר שֶׁזֶה שׂוֹאֵל אֶת חֶבְרוֹ מִחַמַּת שְׂמַחוֹ וְרוֹף לְהַשִּׁיג וּלְהִבִּין הַדְּבָר עַל בְּרִיּוֹ, וְחֶבְרוֹ מְשִׁיב לוֹ הַמַּתָּן עַד שֶׁאֲתִישֵׁב כְּמוֹ שְׂמַבְאָר עֲנִין זֶה בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל. וְכֵן הוּא בְּשָׂרְשֵׁי נַפְשוֹתֵם בְּהַשְׁגַּת אֱלֹהוֹת שֶׁעַל יָדֵי זֶה מְשִׁיגִין הַתְּשַׁעָה הַיְכָלִין, שֶׁזֶה עֵקֶר הַהוֹדָאָה שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׂמֻחָה כַּנ"ל:

ח עַל כֵּן צְרִיכִין לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ מְאֹד בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת לְהוֹדוֹת

כֵּן מְזַכֵּיר בְּכָל פַּעַם בְּלִשׁוֹן נִפְלְאוֹת, כִּי עֵקֶר מַה שִׁיכוּלִין לְדַבֵּר וּלְשׁוֹחַ וְלִסְפֹּר גְּדֻלָּתוֹ לְבְנֵי אָדָם, הוּא עַל יָדֵי בְּחִינַת פְּלֵא עֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתוּר, שֶׁהוּא הַמְּסַדֵּר וְהַמְּיַשֵּׁב שֶׁמִּכָּה בְּהַמְחִין וּמַעֲכָב מְרַדִּיפְתֶּם, שֶׁעַל יָדֵי זֶה נַעֲשִׂין תְּשַׁעָה הַיְכָלִין הַנ"ל שֶׁעַל יָדֵם נַעֲשִׂין כָּלִים לְהַשִּׁיג מַה שֶׁמְשִׁיגִין, שֶׁעַל יָדֵי זֶה דִּיקָא יְכוּלִין לִידַע וְלַהּוֹדִיעַ וְלִסְפֹּר נִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם כַּנ"ל, שֶׁזֶה עֵקֶר כְּבוֹדוֹ וְגְדֻלָּתוֹ שֶׁל יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית כַּנ"ל.

וְעַל כֵּן חַיּוֹב הַהוֹדָאָה הוּא בְּרַבִּים דִּיקָא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרַכּוֹת נד, ג) 'וְצָרִיךְ לְאוֹדוּיֵי בְּאִפִּי עֲשֶׂהָ' כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "וַיִּרְוֹמְמוּהוּ בְּקִהְלָה עִם" וְכוּ' (תְּהִלִּים קז, לב), כִּי זֶה עֵקֶר גְּדֻלָּתוֹ כַּנ"ל. וְזֶהוּ (שם כו, יב) "רַגְלֵי עֲמֻדָה בְּמִישׁוֹר בְּמִקְהֵלִים אַבְרָהָה", 'רַגְלֵי עֲמֻדָה בְּמִישׁוֹר' זֶה בְּחִינַת תְּקוּן הַרְגְּלִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּחַלַּת הַתְּקוּן עַל יָדֵי עֲשִׂית הַמְצָוָה בְּשְׂמֻחָה, שֶׁעַל יָדֵי זֶה הוֹלְכֵת הַמְצָוָה לְעוֹרֵר הַכָּל לְהַיְתַבְּרָה, וְעַל יָדֵי זֶה זּוֹכִין לְכָל הַעֲלִיּוֹת הַנ"ל, עַד שֶׁנִּתְתַּקֵּן גַּם הַמְּסַדֵּר וְכוּ', שֶׁעַל יָדֵי זֶה יְכוּלִין לִסְפֹּר נִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם כַּנ"ל.

וְזֶהוּ שְׁנִסְמָךְ לְזֶה 'בְּמִקְהֵלִים אַבְרָהָה' ה", כִּי דִיקָא עַל יָדֵי בְּחִינַת 'רַגְלֵי עֲמֻדָה בְּמִישׁוֹר' הַנ"ל, בְּחִינַת תְּקוּן הַרְגְּלִין עַל יָדֵי עֲשִׂית הַמְצָוָה בְּשְׂמֻחָה, שֶׁעַל יָדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן הַמַּעֲכָב בְּחִינַת כְּתוּר כַּנ"ל, עַל יָדֵי זֶה

כלאי בהמה הלכה ד ובהלכות פריקה וטעינה הלכה
ד עין שם היטב):

ט כי כל ענין הארבעה צריכין להודות הנ"ל עוברין על כל אדם בכל עת, לפעמים בגשמיות ממש, ועל פי רב על ידי שארי ההרפתקאות העוברין על האדם בכל יום, בפרט בענין גלות הנפש וכמבאר לעיל מזה (באות ה). ועל כן תקנו לנו בדורות הללו לומר מזמור 'הודו' בכל ערב שבת בכניסת שבת. כי ששת ימי החל הם בחינת העולם הזה שנקרא ערב שבת כמו שאמרו רבותינו ז"ל (עבודה זרה ג.) 'מי שטרח בערב שבת' וכו', ושבת בחינת עולם הבא. וזה ידוע שהעולם הזה מלא צרות ומכאובות, וכמו שכתוב (קהלת ב, כג): "גם כל ימיו כעס ומכאובות", וכמו שכתוב (איוב ה, ט): "אדם לעמל יולד" וכמו שמוכא במדרש (ב"ר יג, ט): "לא נברא האדם אלא לעמל, אם זכה הוא עמל בתורה אשריו וכו'. וכל חיותנו וקיומנו הוא רק בחינת שבת שהוא בחינת עלמא דאיתי, פי רק זה כל תכליתנו, כי לא בא האדם לזה העולם לסבל עמל ויגון כזה וצרות מצרות שונות שאי אפשר לבאר וכמו שידוע כל אחד בנפשו, והחכמים המסתכלים בכלל העולם יודעים שכל העולם כלו מלא יגונות וכעס ומכאובות וכמבאר במדרש הנ"ל שלא נברא האדם אלא לעמל. ואפילו חכמי אמות העולם חקרו זאת ומדברים מזה הרבה,

ולהלל לה' יתברך על כל הטובות אשר גמל עמנו, ואפילו בתקף צרת הנפש רחמנא לצלן אפילו כשירד ונתרחק כמו שנתרחק ואיך שהוא, יהפך הכל לששון ולשמחה בבחינת (ישעיה לה, י) "ששון ושמחה ישגו" וכו' כמו שמבאר במקום אחר (ליקוטי תנינא כג), על שאף על פי כן זוכין לומר קריאת שמע וליחד שמו יתברך פעמים בכל יום ולהאמין בה' ובמשה עבדו שהם הצדיקי אמת שבכל דור וכו'. וכמה מעלות טובות למקום עלינו וכו', אלו פיננו מלא שירה וכו', כי עקר גלות הנפש הוא העצבות כמובן בהתורה הזאת עין שם, וכל מה שהעצבות מתגבר יותר מתגברין יותר התאוות בפרט שגעון התאוה הכללית, וכן חוזר חלילה חס ושלום ומצרף לזה תאות קמון וטרדת הפרנסה בחינת 'בעצבון תאכלנה' וכו'. וכמו שמבאר בהתורה "וביום הבכורים" (בסימן נו) בענין עצבון ידים וכו', עד שכמעט תצא נפשו חס ושלום לולא ה' עזרתה לנו שמאיר עלינו מרחוק בכח הצדיקי אמת לשמח נפשותינו על פי דרכי העצות העמקות של הצדיקי אמת. וצריך כל אדם להכריח את עצמו מאד בכל הכחות להמשיך על עצמו השמחה. ועל כן צריך להיות רגיל מאד בהודאה בשמחה כנ"ל וכמבאר אצלנו במקום אחר הרבה מזה על התורה "ימי חנכה הם ימי הודאה" (בהלכות

אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בְּגִמְרָא (סנהדרין ט:):
 'כּוֹלְהוּ גּוֹפֵי דְרוּפְתָקֵי נִינְהוּ, טוּבִיָּה
 לְדֹזְכֵי וְהוּי דְרוּפְתָקֵי דְאוּרִייתָא יָדִי.
 אֲכַל אִיד זֹכִין לְזֵה כִּי הִבְעֵל דְּבַר
 וְחִילוּתֵי מִתְגַּבְּרִין וּמִתְפַּשְׁטִין כֹּל כֶּף
 עַל כָּל אָדָם וְאִין מִנִּיחִין אוֹתוֹ לְשׁוּם
 לֵב לְזֵה. וְהַל מְרַבֵּי הַצְּרוֹת שֶׁל זֵה
 הָעוֹלָם שֶׁעַל יְדֵי זֶה מִתְגַּבֵּר הַמְּרָה
 שְׁחוּרָה וְהַעֲצָבוֹת, שֶׁעַל יְדֵי זֶה אִין
 יְכוּלִין לִישֵׁב דַּעְתּוֹ מֵה הוּא עוֹשֶׂה
 בְּזֵה הָעוֹלָם וְכוּ' [וּכְמוֹ שֶׁמְבַאֵר
 בְּסִימָן י בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא].

וְעַל כֵּן צְרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר מֵאֵד מֵאֵד
 לְהַמְשִׁיךְ שְׂמֵחָה עַל עֲצֻמוֹ
 עַל יְדֵי שִׁסְתַּכֵּל עַל הַסּוּף שֶׁהוּא
 תְּכֵלִית הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 שְׂבַת שְׂאֵז יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה. כִּי
 אֲפִילוֹ הַפְּחוֹת שֶׁבִּישְׂרָאֵל וְהַגְּרוּעַ
 שֶׁבְּגְרוּעִים אִין שְׁעוֹר לְכָל נְעִימוֹת
 הַטּוֹב הַנִּפְלֵא שִׁזְכָּה אָז, וּכְמוֹ
 שֶׁחִזְקוֹ אוֹתָנוּ הַצְּדִיקֵי אִמַּת בְּכֻמָּה
 לְשׁוֹנוֹת בְּעִנְיָן זֶה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ירמיה
 ג, ט): "בֵּינִים הֵהוּא יִבְקֵשׁ עוֹן יִשְׂרָאֵל
 וְאֵינְנוּ", כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּסִימָן כב
 שִׁיבְקֵשׁוּ וְיִתְפָּשׂוּ עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל וְכוּ'
 כִּי יִתְהַפְּכוּ לְזֹכִיּוֹת. וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב עַל
 פְּסוּק (שיר השירים א, יב) "נְרַדִּי נָתַן
 רִיחוֹ" וְכֵן בְּפְסוּקִים הַרְבֵּה. וְעַל יְדֵי
 זֶה יוּכַל לְשַׂמַּח אֶת עֲצֻמוֹ גַּם עִתָּה
 בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּבְחִינַת 'שְׁשׁוֹן

וְכַמוֹכָא שֶׁהָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם כְּמוֹ
 שֶׁסְּבִיבוּהוּ חֵיּוֹת רַעוֹת וּפְגַעַתְּ הָאוּיָבִים
 בְּכָל מוֹצֵא וּמְבּוֹא שְׂאֵם יִנְצַל מִקְּצֵתָם
 יִטְרַפּוּהוּ קְצֵתָם וְכוּ' (וּכְמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּדַבְּרֵינוּ
 בְּמָקוֹם אַחֵר מִזֵּה הַרְבֵּה).

וְעַל כֵּן בּוֹדָאי לֹא בְּרָא ה' יִתְבָּרַךְ אֶת
 הָאָדָם בְּחֻמָּה נִפְלְאָה
 וְנוֹרָאָה כְּזֹאת בְּשִׁבִיל שִׁיִּסְבַּל עִמָּל
 וְכַעַס כְּזֵה בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי כּוֹנֵת ה'
 יִתְבָּרַךְ בּוֹדָאי רַק לְטוֹבָה, וְכַמוֹכָא
 בְּכָל הַסְּפָרִים שֶׁבְּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָם
 וּמְלוֹאוֹ בְּשִׁבִיל הָאָדָם כְּדֵי לְהַרְאוֹת
 טוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ וְרַחֲמָנוּתוֹ וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב
 בְּתַחֲלַת הַעֵץ חַיִּים [וּבְהַתּוֹרָה 'בֹּא אֶל
 פְּרַעֲה' בְּסִימָן סד, לִקוּטֵי חֵלֶק א],
 הֵינּוּ שֶׁעָקַר בְּרִיאַת הָאָדָם שֶׁבְּשִׁבִילוֹ
 נִבְרָא הַכֹּל הָיָה בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלִית
 שֶׁהוּא שְׂבַת שֶׁהוּא תְּכֵלִית מַעֲשֵׂה
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ [כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּלִקוּטֵי
 תַנְיָנָא סִימָן טז]. וְזֵה כֹּל נִחְמוֹתֵינוּ עַל
 כָּל הַצְּרוֹת וְהִיגוּנוֹת שְׁסוּבֵל כָּל אֶחָד
 בְּבְחִינַת (בראשית ה, כט) "זֶה יִנְחַמְנוּ
 מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמִעֲצָבוֹן יְדִינוּ" שֶׁנֶּאֱמַר עַל
 נֹחַ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק שֶׁהוּא בְּחִינַת
 שְׂבַת [כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּסִימָן ב בְּלִקוּטֵי
 תַנְיָנָא]. שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא.
 וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּמִּדְרָשׁ הַנ"ל 'לֹא נִבְרָא
 הָאָדָם אֶלָּא לְעִמָּל, אִם זָכָה הוּא עִמָּל
 בְּתוֹרָה וְאִם לֹא זָכָה הוּא עִמָּל בְּאָרֶץ
 אֲשֶׁרִיו לְאָדָם שֶׁהוּא עִמָּל בְּתוֹרָה'. וְכֵן

בר. הנה לשון רש"י: דרופתקי. טרחני כלומר כל הגופין לעמל נבראו: טוביה לדוכי. אשריו למי שזכה והיה עמלו וטרחו בתורה. לשון אחר דרופתקי: כפי ארוך שמשמין בו מעות כל הגופין נרתקין הם לקבל ולהכניס דברים אשריו למי שזכה ונעשה נרתק לתורה.

על ידי שמחה, איך נזכה לשמחה עתה בגלות המר הזה שמתגבר העצבות בכלליות ובפרטיות על כל נפש ונפש מישראל. אך הוא על פי הנ"ל. כי מבאר בדבריו ז"ל במקום אחר (לקוטי מוהר"ן ד) שששקדוש ברוך הוא רוצה להושיע את ישראל הוא ממשיך השגחה מקץ האחרון וכו' עין שם. וכן הוא כאן שרבי יהושע בן חנניה השיב להם שבסוף האחרון בצאת ישראל מהגלות תגדל השמחה מאד שזהו בחינת 'איתו אשלי ומושחו' וכו' כמו שמבאר שם, ורמז בזה שבזה בעצמו מוציאים כל נפש ונפש מישראל מגלותו גם עתה, שעקר הגלות הוא העצבות כנ"ל, והעצה היא שיזכיר את עצמו בסוף האחרון שסוף כל סוף יושיע ה' את ישראל בודאי בכלל ובפרט כנ"ל, ועל ידי זה יוכל לשמח את עצמו גם עתה. ועל ידי זה יצא מגלותו מבחינת היכלי התמורות ויברר הקדשה משם עד שיזכה להשיג אור האין סוף וכו' כנ"ל:

ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה' כמו שמבאר בסימן כג בלקוטי תנינא. שצריכין לחטף היגון ואנחה להפכו לשמחה וכו' :

י וזה בחינת מה שמבאר בהתורה הנ"ל שהסבי דבי אתנא אמרו ליה: 'מי יימר', מי הוא זה שיכנס בהיכלי התמורות למקום הקלפות להעלות משם הקדשה וכו', והשיב להם: 'איתו אשלי ומושחו'. הינו עקר עלית הקדשה על ידי שמחה. ולעתיד תגדל השמחה ועל ידי זה יצאו מהגלות וכו' עין שם. וקשה לכאורה כי כלל דברי רבינו שם הוא שהשיב להם שלעתיד בצאת מהגלות תגדל השמחה מאד. ועל ידי זה יתבטלו הקלפות וכו' עין שם. ואם כן קשה, כי עדין אין אנו מבינים מה נעשה אנחנו עתה בעמק הגלות הזה שעקר הגלות הוא העצבות וכו'. וכמה נזכה עתה לזה לשמח נפשנו להכניע הקלפות לצאת מגלות הנפש שהוא העצבות שמתגבר בכל יום.

יא ועל כן בכניסת שבת שצריכין לצאת מחל לשבת ממרירות הצרות והגלות שנאחו בששת ימי החל לזכות לקדשת שבת שהוא בחינת חרות, ועל כן אומרים מזמור 'הודו' שמדבר מארבעה צריכין להודות כדי להמשיך על עצמו שמחת ההודאה מבחינת שבת בחינת עולם הבא, כדי שעל ידי זה נזכה לצאת מבחינת גלות של ששת ימי

כי זה ידוע שהעקר להמשיך עלינו גם עתה בחינת הגאולה בבחינת "קרבה אל נפשי גאולה" (תהלים סט, ט), כמו שאומרים בשם הבעל שם טוב ז"ל, וכל דברי הצדיקים בפרט דברי אדמו"ר ז"ל, כלם הם עצות להחיות נפשותינו עתה גם עתה כל אחד ואחד בכל מקום שהוא. ואם כן צריכין להתבונן בדבריו הנ"ל מה נעשה עתה, איך יוציין מהיכלי התמורות שהוא

ועל כן מזכירין שבת דיקא אצל השיר של יום כדי להמשיך שמחת שבת בכל יום ויום. ואז אומרים 'השיר שהיו הלויים אומרים בבית המקדש', שכל זה הוא בחינה הנ"ל שמזכירין גם עתה השיר של בית המקדש שהוא בחינת שמחה, הכל כדי להמשיך מבחינת שבת מבחינת קץ האחרון שאז יבנה בית המקדש ואז תגדל השמחה. ועל ידי זה אנו משמחין עצמנו גם עתה בהתקוה הזאת, כי סוף כל סוף יתתקן הכל והעוונות יתהפכו לזכיות והכל יתהפך לטובה וכנ"ל. שכל זה רמז להם במה שהשיב להם 'איתו אשלי ומושחו' וכו' כנ"ל, שהזכיר להם גדל השמחה שלעתיד שעל ידי זה אנו יכולין לשמח עצמנו גם עתה כנ"ל. ועל ידי זה נזכה לצאת מהיכלי התמורות שהזכירו שם שרמזו בהשאלה 'מי יימר' וכו' כמו שמבאר שם:

יב כי הסטרא אחרא והקלפות שהם כחות היצר הרע וחילותיו נקראים היכלי התמורות שכל כחם הרע הוא על ידי תמורות שמחליפין וממירין רע בטוב וטוב ברע בבחינת "הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע שמים חשך לאור ואור לחשך" וכו' (ישעיה ה, כ), שמשם כל הבלבולים וכל התאוות וכל מיני מחלקת והסתות ופתויים וסברות של שקר וכו'. ועקר על ידי העצבות שעל ידי זה המח והשכל מבלבל כמו שמבאר בסיומן יוד הנ"ל

המעשה לזכות לקדשת שבת שהוא בחינת חרות שעקר החרות הוא על ידי השמחה בחינת "כי בשמחה תצאו" (ירמיה נה, יב), כי היא בהא תליא, כל מה שהגלות מתגבר חס ושלום, כמו כן העצבות מתגבר, כי עקר הגלות הוא העצבות שמתגבר על לב ישראל ואינה מנחת לשמח, וכל מה שהעצבות מתגבר, הגלות מתגבר כנ"ל. על כן צריכין להתגבר לשמח נפשו בכל מיני עצות כמבאר בדבריו ז"ל (ליקוטי תנינא ז), על כן צריכין בכל פעם להזכיר את עצמו בחינת קדשת שבת שהוא עולם החרות כנ"ל, כדי להמשיך שמחת שבת בימי החל כמו שמבאר במקום אחר (ליקוטי תנינא יז), וזה בחינת מחד בשבת לשבת, שצריכין להמשיך על עצמו שמחת שבת גם בימי החל וכנ"ל.

וזה בחינת השיר של יום שאז דיקא מזכירין שבת בכל יום ויום, כמו שאומרים: 'היום יום אחד בשבת' 'היום יום שני בשבת', ואז אומרים שיר של יום שהיו אומרים בבית המקדש, כי שיר בחינת שמחה, הינו שמזכירין עצמן קדשת שבת שהוא בחינת שיר והודאה ושמחה, כי עקר השיר וההודאה שהוא בחינת שמחה הוא בשבת בבחינת "מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה' וכו', עלי עשור ועלי נבל וכו', כי שמחתני ה' בפעליך" וכו' (תהלים צב, א ה), ומשם נמשכין כל השירים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש בכל יום ויום.

במקום אחר מה שכתב בזה, שאף על פי שנמצא בספרים שמגנין יראת הענש, אף על פי כן באמת העקר הוא יראת הענש, כי אפילו צדיקים צריכין שיהיו להם יראת הענש וכו' עין שם], וכמו שכתוב (קהלת ג, יד): "והאלהים עשה שייראו מלפניו" וכמו שפרש רש"י שם שהאלהים עשה שהביא כמה ענשים כמו בדור אנוש ודור המבול וכו' שייראו מלפניו שייראו מהענשים וכו'. אך אפילו יראה טובה דרך הבעל דבר להמיר ולהחליף, שהוא מה שדרכו להביא את האדם לידי מרה שחורה ועצבות מחמת יראה זאת, עד שמרחיקהו מה' יתברך על ידי זה, כידוע נגע הזה בכמה בני אדם, כי אפילו יראת הענש וכל היראות הטובות צריכין לקבל רק לטובה ולא לרעה בבחינת "יראת ה' לחיים" (משלי יט, כג), להתקרב לה' יתברך על ידי היראה מכל מקום שהוא ולא להתרחק חס ושלום, שדיקא על ידי יראת הענש יבוא לשמחה בבחינת "וגילו ברעדה" (תהלים ב, יא), שדיקא על ידי היראה והרעדה מענשים הגדולים רחמנא לצלן, על ידי זה דיקא יבוא לשמחה על שהוא על כל פנים בכלל ישראל ומקרב לצדיקים שעל ידי זה ינצל מאלפים ורבבות ענשים. וגם אם יבטח בכח הצדיקים ויתחזק בשמחה, על ידי זה בודאי יהיה אחריתו טוב ויתהפך הכל לטובה בבחינת עוונות נתהפכין לזכיות,

בלקוטי תנינא. ועקר הבלבול הוא שמבלבלין הדעת וממירין ומהפכין הכל בבחינת "הפככם" וכו' (שם כט, ט), בחינת "והמה מרו ועצבו את רוח קדשו" (שם סג, ע), כי כל לשון המראה ומרידה בחינת סורר ומורה הוא על שם התמורות, שמשם הביאו הרבה לידי המרה ממש רחמנא לצלן, בבחינת היום אומר לו עשה כך והיום אומר לו עשה כך עד וכו', שהכל על ידי סברות שקר ותמורות ועל זה נתיסד בכמה תפלות וודויים מקדמונים לומר 'את אשר החמרת הקלתי ואשר הקלת החמרתי, את אשר אסרת התרתי ואשר התרת אסרתי' וכן הרבה, [כמובא בהודוי של תקון ערב ראש חדש], כי גם החמרות שלהם מזיקין הרבה וכן המצוות שלהם, כי על פי רב מתלבש הבעל דבר במצוות, [כמו שמוכא לקוטי חלק א בסימן א], שכל זה בחינת תמורות וחליפין.

וזה בחינת יראות הנפולות רחמנא לצלן, כי צריכין להתירא רק מה' יתברך לבד כמו שכתוב (תהלים קיח, ה) 'ה' לי לא אירא' וכו', וכשמתיירא מאיזה אדם מושל או מחיה רעה וכיצא, זה בחינת יראות הנפולות שמחליף יראת ה' יתברך ביראת בשר ודם. אך אפילו כשנדמה לו שמתירא מה' יתברך שלא יענישוהו שזאת היראה היא טובה כמו שכתב אדמו"ר ז"ל שעקר הוא יראת הענש [עין

כמובא לעיל (א"ת ט) מה שמבאר בסימן כב על פסוק 'ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו וכו' [ועין כל זה בהלכות פסח הלכה ט ובהלכות בכור בהמה טהורה הלכה ד ובמקום אחר שהארכנו בזה קצת].

ויותר מזה צריך האדם להבין מעצמו שלא יהפך חס ושלום היראה להתרחק שלא יהיה בכלל 'לא זכה נעשית לו סם מות' בחינת 'ופושעים יכשלו בם' (הושע י"ד, ט), שכל זה נמשך מהיכלי התמורות שממירין ומחליפין הכל כנ"ל עד שאי אפשר לבאר ולפרש. על כן צריכין להתקרב ליראים באמת ולהמשיך על עצמו שמחה בכל הכחות על ידי כל הנקודות טובות שמוצא עדין בעצמו וכו', כמו שמבאר על פסוק 'אזמרה לאלהי בעודי', ומובא בדברינו כמה פעמים. ועל ידי שיבקש וימצא הרחבות רבות בתוך הצרות בעצמן בבחינת "בצר הרחבת לי" (תהלים ד, ב) כמו שמבאר בזה הרבה בהלכות כלאי בהמה הנ"ל. ועל ידי שישתכל על הסוף האחרון וכו' כנ"ל שזהו בחינת 'איתו אשלי ומושחתי' וכו' כנ"ל, עד שיהפך וימיר הכל לטובה בבחינת מה שמבאר על פסוק "ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה" (ליקוטי תנינא כג), שצריכין דיקא לחטף היגון ואנחה להפכו לשמחה, שכל מה שרוצים בחינת היכלי התמורות להשליכו ולרחקו חס ושלום על ידי

סברותיהם המהפכות והמזיפות כנ"ל, יהפך הכל לטובה, כי אדרבא זהו תקף שמחתי שרחוק כמוני כל כך כל כך כמו שידוע בנפשו, אף על פי כן אני מתלבש בציצית בכל יום והולך למקנה וכו' ונותן צדקה וכו', אשר אין כל העולם כלו כדאי נגד אור נקדה אחת של איזה מצוה, בפרט מה שזכה להתקרב לצדיקי אמת וכו' כמבאר בדברינו הרבה מזה, [ובפרט בהלכות פריה ורביה הלכה ג], עד שימשיך שמחה על עצמו ויעשה המצוות בשמחה שעל ידי זה דיקא יעלה מהיכלי התמורות וכו' עד שזוכה לבחינת תקון המסדר וכו', שהוא בחינת כתר ששם מקור השמחה שתקונו דיקא על ידי בחינת 'מי יימר הנ"ל, שהוא על ידי זה שירד להיכלי התמורות ועלה משם בכח הצדיקים על ידי שהתגבר לחטף היגון ואנחה להפכו לשמחה כנ"ל, שעל ידי זה עקר הגאולה והפדות של לעתיד, שעל ידי זה יפדה נפשו מגלותה גם עתה וכו"ל. וזהו בחינת (ישעיה לה, ט) "ופדונוי ה' ישבון וכו'". ושמחת עולם על ראשם", זה בחינת כתר שהוא על הראש ששם מקור השמחה כנ"ל, ונסמך לזה מיד 'ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה' שהוא בחינת מה שחוטפין היגון ואנחה ומהפכין אותו לשמחה כנ"ל. כי דיקא על ידי זה יוצאין מהיכלי התמורות ועולין בכל העליות הנ"ל, עד שזוכין לבחינת כתר שהוא בחינת

מאד, ועתה נתהפך הכל לטובה בבחינת "ביום ההוא יבקש ויחפש וכו' עון ישראל ואיננו וכו' כנ"ל, שזהו בחינת קרבן תודה שמביאין עמה מצה וחמץ כנ"ל, זה לא יתבטל. כי זה יהיה כל חלקי העולם הבא של כל אחד, מה שזכה על ידי העמל של זה העולם דיקא, שזהו בחינת "ששון ושמחה ישיגו" וכו' הנ"ל, שזה יתקיים בשלמות לעתיד לבא כמו שכתוב "ופדויי ה' ישבון וכו' ששון ושמחה ישיגו" וכו'. אבל כל אחד ואחד כפי מה שזכה להתקרב לצדיקים וכשרים ולקיים עצה זאת בזה העולם בתוך מרירות הצרות בגוף ונפש וממון ולהפך הכל לשמחה וכו' כנ"ל, על ידי זה יזכה לעתיד לזה בשלמות שזהו בחינת קרבן תודה וכו"ל:

יד הכלל שעקר כל הגליות שעקרום גלות הנפש כידוע, העקר הוא העצבות שמתגבר בכל פעם על נפש הישראלי, ובפרט כל זמן שלא נזדכף עדין והוא חותר לשוב ונעשה עמו מה שנעשה, שמתגרה בו הבעל דבר מאד, ועקר התגרותו הוא בענין העצבות. וצריך כל אחד לחפש ולבקש כל מיני עצות לשמח את עצמו בכל מה דאפשר הן במלי דשטותא שעל פי רב אינו יכול לשמח את עצמו כי אם על ידי זה כמו שמבאר במקום אחר הרבה מזה, ובפרט בהלכות נפילת אפים על פי

ושמחת עולם על ראשם' ששם עקר הפדות והגאולה בחינת 'ופדויי ה' ישבון' וכו':

יג וזה בחינת תודה שבאה מחמץ שמביאין אותה כשיוצאין מהצרה, כי אין אדם יוצא מהצרה עד שמוחלין לו כל עוונותיו כמו שאמרו רבותינו ז"ל (נדרים מא.), ואז העוונות נתהפכין לזכיות עד שנמשך שמחה שעל ידי זה עקר התקון לצאת מהצרה. וכל הצעקות והזעקות שצריכין לצעק בעת הצרות חס ושלום, הכל הוא לזכות שיאיר עליו הדעת גם בתוך הצרה עד שיוכל לשמח נפשו וכו"ל, שעל ידי זה דיקא יוצאין מהצרה והגלות וכו"ל.

ועל פן מביאין חמץ בהתודה, כי כבר מבאר שעל ידי תקון הכתר שהוא בחינת המתנה אז החמץ בקדשה גדולה, שזהו בחינת חמץ שבתודה שזוכין על ידי שנתהפך היגון לשמחה שזהו בחינת עוונות נתהפכין לזכיות בחינת תקון הכתר וכו"ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל שלעתיד כל הקרבנות בטלין חוץ מקרבן תודה (ויקרא רבה ט, ז), כי כל הקרבנות באין לכפר וזה אין צריכין אז לעתיד, כי כבר נתכפר הכל. אבל תודה הודאה לספר חסדי ה' ונפלאותיו לבני אדם איך נתהפך הכל לטובה, שדיקא על ידי שהיינו בזה העולם וכל אחד סבל מה שסבל, עד שהרבה נכשלו בעוונותיהם מאד

התורה הזאת עין שם], הן על ידי 'אזמרה לאלהי בעודי' וכו', הן על ידי שארי תורות ושיחות קדושות נפלאות ונוראות ששמענו בענין זה, והרבה מבארים בספרינו עין שם, עד שיתגבר לחטף היגון ואנחה דיקא להפך לשמחה, נכמו שמבאר על פסוק 'ששון ושמחה ישיגו' וכו' בליקוטי תנינא סימן כג, ועין מה שמבאר על זה בהלכות פריה ורביה הלכה ג עין שם היטב]. ובפרט בשבת ויום טוב ובכל יום קדם התפלה שאז צריכים להתגבר ביותר להתפלל בשמחה ולקבל שבת ויום טוב בשמחה גדולה, עד שימשיך השמחה של שבת לששת ימי החל וכו', ולעשות כל המצוות בשמחה שבוה אנו עוסקין בתורה הזאת שגלה לנו בחסדו כל מה שהאדם זוכה על ידי עשיית המצוה בשמחה, שעקר כל העליות מדרגא לדרגא ומעולם לעולם עד כתר עליון עד אין סוף, הכל על ידי שמחת המצוה שעל ידי זה עולין מהיכלי התמורות מעמקי הקלפות בבחינת קטרת, ועולין וכו' עד שזוכין לתשעה היכלין דלאו אנון נהורין וכו'.

וכבר פתבנו שכונתו הקדושה היתה על כל אחד מישראל אפילו על הגרוע שבגורעים וכו', כי כל אחד בכל מקום שהוא כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, ועוסק באיזה מצוה כגון בבקר שמתעטף בציצית, יש בכחו לשמח נפשו מתוך עצם

רחוקו וכו' שעבר עליו עד אותה השעה, כי הלא אחר כל אלה אף על פי כן אני זוכה עתה ברגע זאת להתעטף בציצית, שסוף כל סוף לא ישאר ממני כי אם זאת התורה והמצוות שאני חוטף בכל יום. וכל אחד מישראל בפרט מי שיש לו ריח תורה ומסתכל בספרים קדושים, יכול להבין מרחוק עצם נוראות נפלאות קדושות של כל מצוה כגון ציצית כמה וכמה הפליגו רבותינו ז"ל בזכות מצות ציצית כמו שמובא בגמרא ומדרשים וכו' וכן בכל המצוות. ועל כן צריך להזכיר את עצמו עצם מעלת המצוה שעולה עד אין סוף ולשמח נפשו בזה הרבה עד שכל מה שירצו הסטרא אחרא והבעל דבר לבלבלו בעצבות הרבה מרבויו פגמיו ורבויו דאגותיו וכו', אדרבא על ידי כל זה ישמח נפשו ביותר ויותר, כי אף על פי כן אני מתעטף בציצית, וכמה גבר עלינו חסדו שגם אנכי אחר כל מה שעשיתי, עתה אני מתעטף בציצית, וכן תתעטף נפשי ורוחי ונשמתי באור הציצית וכו'. ואי אפשר לבאר לכל אחד ואחד עד היכן הוא צריך להתחזק בשמחה בכל עת מחדש בכל מקום שהוא. והחכם עיניו בראשו להבין דברים הרבה מתוך דברינו אלה, ומה שכתבנו במקום אחר בזה כלם נכוחים למבין וכו'.

טו וזה בחינת (בראשית יב, א): "ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך

ברבוי שנוי דעותיהם וסכרותיהם
המהפכות הנמשכין מהיכלי
התמורות כנ"ל, כי כל מיני צער
שהם כנגד רצון האדם נקראים
עצבות בחינת: "יעציבוהו בישימון"
(תהלים עח, ח), בחינת "כל היום דברי
יעצבו" וכו' (שם נו, ו), "ויתעצב אל
לבו" (בראשית ו, ט), וכן הרבה.

"אל הארץ" זה ארץ ישראל ששם
מקור השמחה, כמו שאומרים
'שתעלנו בשמחה לארצנו', כי שם
הבית המקדש ששם כל עבודת
הקרבנות שהם בחינת שמחה כמו
שכתוב (דברים יב, ט): "ושמחתם בכל
משלח ידכם" וכן הרבה. וכמו
שאיאת בזהר הקדוש 'דעבדא
דכהנא צריך להיות בחדוא רבא' וכו',
הינו שה' יתברך מזייר את כל נפש
ונפש מישראל שכלולים באברהם
אבינו שיתגבר בכל כחו לצאת מכל
מיני עצבות, הן הבאים מצד גשמיות
גופו שיסודו מעפר וכו', וכן הבא
מצד אביו ומשפחתו ועירו וכו',
מכלם יתגבר לצאת עד שיבוא לארץ
ישראל ששם מקור השמחה כנ"ל.
ורמז לו שעל ידי השמחה יצא
מהיכלי התמורות שהם בחינת ארץ
ומולדתך וכו' שעקר התגברותם על
ידי העצבות כנ"ל. וצריך להעלות
נפשו משם על ידי התגברות בשמחה,
ועל ידי זה יתקן כל התקונים הנ"ל.

וזהו: "לך לך מארץך" וכו' שיעלה
בחינת חלקו במלכות שנקרא

וממולדתך ומבית אביך" וכו'. אכרם
הוא הנשמה כמו שאיאת הרבה
בזהר הקדוש בפרשיות אלו. וחסר
'ה' בחינת שמחה, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל (ברכות ו): לענין מצות
לשמח חתן וכלה שהם 'ה' קולות:
"קול ששון וקול שמחה וכו', קול
אומרים הודו את ה'" (ירמיה לג, יא), ועל
כן אכרם אינו מוליד, כי עקר
ההולדה דקדשה הוא מבחינת שמחת
חתן וכלה, בבחינת מה שאמרו
רבותינו ז"ל (בבא בתרא ו): 'מי שאין לו
בנים ישמח את אשתו וכו' וכמו
שמובא בסימן פא בלקוטי תנינא.

'לך לך מארץך' בחינת עצבות
שנמשך מהארץ מיסוד העפר,
ששם נאחו העצבות בחינת (בראשית ג,
ט): "ארורה האדמה בעבורך בעצבון
תאכלנה" וכו', וכמו שמבאר בכמה
מקומות בדבריו ז"ל (ליקוטי מוהר"ן קפט).
ועין מה שכתב על פסוק 'ועפר
תאכל' וכו' (בראשית ג, ט) ובמקום אחר.

'וממולדתך' מבחינת העצבות שבא
מצד ההולדה בחינת
"הן בעון חוללתי" וכו' (תהלים נא, ט), כי
תאנה זאת היא בחינת יללה ועצבות
רחמנא לצלן כידוע.

'ומבית אביך' מבחינת העצבות
שנמשך מצד משפחתו
וקרוביו וכו' שנתגדל ביניהם
שדרכם להעציב את האדם, בפרט
כשורצה לכנס לדרך הקדשה
שדרכם להעציבו ולצערו ולמנועו

שעל ידי זה עקר קיום ברכת המחין שלא יתבטלו לגמרי על ידי רבוי רדיפתם. כי על ידי ברכת המסדר וכו' המעכב אותם, על ידי זה יתקיימו המחין וישיגו אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי, שזהו עקר קיום הברכה לנצח בחינת "והיה ברכה" שהוא לשון קיום וכו"ל.

"ואברכה מברכיה ומקללה אאר" וכו' כי כל זה אי אפשר להשיג כי אם על ידי בחינת 'מי ימר' הנ"ל, שהוא לירד להיכלי התמורות וכו' להעלות הקדשה משם, ושם צריכין לברר הטוב מהרע שהם בחינת ברכה וקללה, והוא מלחמה גדולה. ועל כן הבטיחו שיעזרו לו לברך מברכיו שהם הניצוצות הטובים שידבקו בו משם, ומקלליו יאו שהם הרע שירצו למנעו. עד שיקים בו "ונברכו בך כל משפחת האדמה" שכלם יתגירו וישובו אליו.

נמצא מרמז בפרשה הזאת כל סדר התקונים הנעשים על ידי עשיית המצוה בשמחה, עין שם היטב היטב בהתורה הנ"ל, ואז יתבררו לה דברינו אלה בעזרת ה' יתברך. וכל מה שנעשה עם אברהם אחר כך כמבאר בפרשיות שאחריו שהיה רעב בארץ, וירד למצרים וכו', ולוט הקל עמו, ונלקחה שרה לבית פרעה, ועלה משם במקנה בכסף ובזהב וכו', שהם בחינת ניצוצות קדושים רבים שהעלה מהסטרא אחרא, הפל הוא

אברם וילך ויעלה אותה משם ויתקן כלי ההליכה (שהם בחינת נצח הוד יסוד כ"ל), ועל ידי ההליכה "ואעשה לגוי גדול" כי יודיע אלהותו בכל העולמות ובפרט בזה העולם שיוודיע לכל בני האדם גבורתו וכבוד הדר מלכותו, בבחינת (שמות י, ט) "בנערינו ובזקנינו גלך" וכו' כמו שמבאר שם. וכלם יתקבצו ויתאספו אליו עד שיהיה נעשה גוי גדול. "ואברכה" כי על ידי ההליכה יזכה להמשיך ברכה בכלם, שזה בחינת ידים כמו שמבאר שם, ועקר הברכה הוא ברכת השכל. וזהו "ואגדלה שמך" השם הוא הנפש שהוא החיות כמו שכתוב (בראשית כ, ט): "נפש חיה הוא שמו". ועקר החיות הם המחין והשכל בבחינת (קהלת ז, יב): "החכמה תחיה", הינו שיזכה לגדל המחין שזה עקר הברכה שהוא ברכת השכל. גם רמז לו "ואגדלה שמך" שיתוסף לו אות ה' על שמו שהוא בחינת דעת ושכל בחינת ה' הדעת כמו שמבאר במקום אחר. וזה זכה על ידי השמחה שהיא בחינת ה' קולות, כי שמחה ודעת שהיא החיות הם בחינה אחת בחינת "באור פני מלך חיים" (משלי טז, טו), בחינת "שבע שמחות את פניך" (תהלים טז, יא), וכמו שמבאר במקום אחר.

"והיה ברכה" זה בחינת שיהיה קיום לברכת השכל שיזכה להשיג על ידו מה ששישיג שזהו העקר. וזה בחינת ברכת המסדר והמישב וכו',

בבחינת המסדר והמישב, שאז דיקא זוכה להשיג אור האין סוף וכו'.

וזה היה פגם נדב ואביהוא "בקרבתם לפני ה' וימתו" (ויקרא טז, א), כי נכנסו בלא תקון המסדר וכו', שזהו בחינת רבוי האור וכו', בחינת "בקרבתם" וכו', שזהו בחינת (שמות יט, כא) "פן יהרסו לעלות אל ה'" וכו'. ועין בהלכות פריה ורביה הלכה ד על פי התורה הזאת עין שם. ועין לקמן מזה. וענין הפרכת המבדילה וכו' שזה בחינת הפריסא וכו' עין שם:

יז ועל פן הולדה הראשונה של קדשת ישראל שנולדה בעולם נקרא יצחק שהוא הראשון שנוולד בקדשה מאברהם ושרה, ועל פן נקרא יצחק על שם השמחה, כמו שכתוב (בראשית כא, ט): "צחוק עשה לי אלהים", כי זה עקר בחינת קדשת ישראל שהוא בחינת שמחה. ועל פן לא נולד עד שנתגדל שם אברהם ושרה ונתוסף בהם ה' שהוא בחינת שמחה בחינת ה' קולות של שמחת חתן וכלה, שעקרם הוא 'קול אומרים הודו את ה' שהוא תודה והודאה לה' יתברך בשמחה, כי משם עקר ההולדה של קדשת ישראל כנ"ל:

יח וזה בחינת כל המלחמה שהיה בין יעקב ועשו כי עקר השמחה היא בחינת קדשת יעקב שהיתה מטתו שלמה בחינת (תהלים יד, ט): "יגל יעקב ישמח ישראל", וכתוב (שם קמט, ב):

בבחינת מי יימר הנ"ל שיכד להרבה הרבה היכלי התמורות בכמה בחינות שונות והעלה הקדשה משם, שהוא בחינת מלכות דקדשה וכו'. וזהו גם כן בחינת המלחמה עם הארבעה מלכים שהם בחינת ארבע מלכויות שכוללים כל הגליות כמובא, שעקר גלותם הוא העצבות כנ"ל והוא נצח את כלם והציל את לוט כדי לברר ממנו דיקא נשמת משיח שהיה נעלם שם כמובא, שהוא מקור השמחה, כי אז ימלא שחוק פינו וכו':

טז וזה "הביאני המלך חדריו" שנאמר על הבית המקדש "נגילה ונשמחה בך" (שיר השירים א, ד), 'חדריו' בחינת תשעה היכלין הנ"ל שזוכין על ידי נגילה ונשמחה בך כנ"ל. וזה בחינת קדשי קדשים שהיא קדשה העשירית שהוא בכל יבא, כמו שכתוב (ויקרא טז, ב): "ואל יבא בכל עת אל הקדש", כי אם "בזאת יבא אהרן" וכו', ביום כפור דיקא. כי ההיכל הוא קדשה התשיעית כי שם נכללין התשעה היכלין הנ"ל, ומשם ואילך אסור לבוא כי אם על ידי תקון הכתר שהוא המסדר והמישב וכו', שזה בחינת יום כפורים שהוא בחינת תקון הכתר כידוע. ועל פן אסור לכנס מההיכל ואילך לבית קדש קדשים להשיג שם מה ששיג במקום הארון והכרובים כי אם הכהן הגדול ביום כפור, ועל ידי הקטרת המשמח לב וכו', כדי לתקן על ידי כל זה הכתר

בפְּרָשָׁה זֹאת, כִּי הֵם מְרַמְזִים שְׁגִלְגַל
הוא שְׁחֹזֵר בְּעוֹלָם, שְׁזֶה רָמַז עַל
תְּחִיַּת הַמֵּתִים שֶׁהוּא עֶקֶר הַנְּחֻמָּה
שֶׁמִּחֻמַּת זֶה הַמֵּיתָה הוּא טוֹב מְאֹד
בְּבַחֲנֵינָה 'הֵינָה טוֹב מְאֹד' וְכו', שְׁזֶהוּ
בַּחֲנִינָה גִלְגַל הוּא שְׁחֹזֵר בְּעוֹלָם. כִּי
כָּל הַשְּׁנוּיִים הַנִּפְלְאִים וְהַנּוֹרְאִים שֶׁה'
יִתְבָּרַךְ מְנַהֵיג בָּהֶם עוֹלָמוֹ, הֵם
בְּבַחֲנֵינָה גִלְגַל הַחֹזֵר שֶׁשָּׂרְשׁוֹ וְעֶקְרוֹ
מִבַּחֲנֵינָה גִלְגּוּלָא דְנִשְׁמָתִין שֶׁבְּשִׁבְלֵם
נִבְרָא וּמִתְקִים הַכֹּל, שֶׁה' יִתְבָּרַךְ
מְסַבֵּב עִם הַנְּשֻׁמוֹת גִּלְגּוּלִים נִפְלְאִים
וְנוֹרְאִים עַד אִין חֶקֶר בְּבַחֲנֵינָה: "ה'
מֵמִית וּמְחִיָּה מִשְׁפִּיל אֶף מְרַמֵּם
מּוֹרֵשׁ וּמַעֲשִׂיר מוֹרִיד שְׂאוֹל וַיַּעַל"
וְכו' (שמואל א ב, ו), "שֶׁמֶשׁ כָּל סְבוּבֵי
הַגִּלְגָּלִים שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְשֵׁנִים
עֶשֶׂר מְזֻלוֹת וְכו', שֶׁעַל יָדָם ה'
יִתְבָּרַךְ מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ, וְהַכֹּל בְּשִׁבְלֵי
הַתְּכֵלִית שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁבָּאִים
לְזֶה הָעוֹלָם וְעוֹבְרִים בְּכֹמָה גְּלוּיֹת
וּבְכֹמָה סְבוּת וּגְלוּלִים עַד שְׁכָלָם
מְכָרְחִים לְמוֹת וּלְחֹזֵר וּלְחִיּוֹת בְּתַחֲתֵי
הַמֵּתִים, וְאֵז הַכֹּל יֵאָדָר וַיִּבְנֵנו פְּעֻלַת
ה' וְנוֹרְאוֹת עֲלִילוֹתָיו שֶׁעָבַר בְּזֶה
הָעוֹלָם כְּכֹל הַסְּבוּת וְהַגִּלְגּוּלִים שֶׁל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

וְזֶה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (דברים כט, ט) "אַתֶּם
נִצְּבִים הַיּוֹם כְּלָכֶם" - 'פִּיּוֹם הַזֶּה
שֶׁהוּא מֵאֶפֶיֶל וּמֵאִיר, כִּךְ הוּא מֵאֶפֶיֶל
וּמֵאִיר לְכֶם' וְכו', הֵינּוּ כְּנ"ל. כִּי הַכֹּל
אֶחָד וְכְנ"ל. וְזֶה מְרַמְזֵם עֲדָשִׁים
שֶׁמִּנְחָמִין בָּהֶם הָאֵבֶל לְרַמּוֹ שֶׁהוּא

"יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו". וְעָשׂוֹ הוּא
אָדוּם שֶׁמִּמְנוּ כָּל הַגְּלוּיֹת, עֶקֶר
הַתְּגַבְרוֹתוֹ הוּא עַל יְדֵי עֲצָבוֹת כְּנ"ל,
בְּבַחֲנֵינָה (בראשית כו, ז): "וְהָיָה כִּאֲשֶׁר
תָּרִיד וּפְרָקְתָּ עָלוֹ" וְכו' 'תָּרִיד' דִּיקָא
לְשׁוֹן יָלְלָה וְעֲצָבוֹת, אֵז 'וּפְרָקְתָּ עָלוֹ'
וְכו' וְכְנ"ל. וְזֶה בַּחֲנֵינָה הַבְּרָכָה
וְהַבְּכוּרָה שֶׁהַשְּׁתַּדַּל יַעֲקֹב לָקַח מֵעָשׂוֹ.
הַבְּרָכָה זֶה בַּחֲנֵינָה בְּרַכַּת הַשֶּׁכַּל
שְׁזוֹכִין עַל יְדֵי שְׂמֻחָה, שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָה
הַבְּכוּרָה שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָה עֲבוּדָה שֶׁל
קְרַבְנוֹת שֶׁהִיא אֵז בְּכּוֹרִים, כִּי עֲבוּדַת
הַקְּרַבְנוֹת הֵם בַּחֲנֵינָה שְׂמֻחָה כְּנ"ל.
וְעַל כֵּן הָיָה הַמַּעֲשֶׂה בְּעַת שֶׁעֶסֶק
יַעֲקֹב אָבִינוּ לְנַחֵם אֶת יִצְחָק אָבִיו
מֵאֲבָלוֹתָיו עַל אֲבָרְהָם כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם
כה, כט): "וַיִּזְדַּר יַעֲקֹב נִזְדַּד" וְכו', כְּמוֹ
שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בראשית רבה סג, יד),
וְאֵז "וַיָּבֵא עָשׂוֹ מִן הַשָּׂדֶה וְהוּא עֵינִף"
מִן הַרְצִיחָה וּמִנְאוּף וְעֲבוּדָה זָרָה
שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָה כְּעַס וְעֲצָבוֹת. כִּי יַעֲקֹב
עֶסֶק אֵז בְּסַעֲדַת הַבְּרָאָה לְאָבִיו לְנַחֲמוֹ
מֵאֲבָלוֹתָיו, וְעֶקֶר הַנְּחֻמָּה הוּא בְּבַחֲנֵינָה
(תהלים ל, יב): "הַפְּכֵת מִסְּפָדֵי לְמַחֹל לִי"
שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָה: "שְׁשׁוֹן וְשְׂמֻחָה יִשְׁיִגוּ
וְנִסּוּ יִגּוֹן וְאֲנַחָה" הַנ"ל, שֶׁהוּא
שְׂצָרִיכִין לְהַפִּךְ הַיִּגּוֹן וְאֲנַחָה לְשְׂמֻחָה
בְּבַחֲנֵינָה (ירמיה לא, יב): "וְהַפְּכֵתִי אֲבָלָם
לְשְׁשׁוֹן וְנַחֲמֵתִים וְשְׂמֻחָתִים מִיִּגּוֹנָם".

וְעַל כֵּן בִּשְׁל אֵז עֲדָשִׁים שֶׁבָּהֶם
מִנְחָמִים הָאֲבָלִים, כִּי
הָעֲדָשִׁים יֵשׁ בָּהֶם אֲבָל וַיֵּשׁ בָּהֶם
שְׂמֻחָה כְּמוֹ שֶׁאֵתָּא בְּמִדְרַשׁ רַבָּה

על כן אין מגיע לך הבכורה שהיא בחינת שמחה. ועל כן באמת נתרצה לו עשו מיד ואמר לו "הנה אנכי הולך למות", ואמרו רבותינו ז"ל (בבא בתרא טו:) שאז כבר בתחית המתים, ועל כן "למה זה לי בכרה", כי בודאי זה שכוּפּר בתחית המתים שהוא עקר תכלית העבודה, בודאי אין עבודת הקרבנות וכן שאר עבודת המצוות שום שמחה אליו. כי עקר השמחה הוא מה שאנו יודעים ומאמינים שעבודת הקרבנות והמצוות הם כל תכליתנו ותקונתנו לנצח, על כן אמר כראוי לו "הנה אנכי הולך למות" מיתה עולמית ואם כן "למה זה לי בכרה", ואז "וימכר את בכרתו ליעקב" וכו'. ועל ידי זה זכה יעקב אחר כך לקבל הברכות מאביו על ידי שהאכילהו אכילה דקדושה שהיא בחינת שמחה. ועל כן הביא לו יין כמו שכתוב (בראשית כז, כח) "ויבא לו יין", ועשו לא הביא לו יין כמו שאיתא במדרש, כי יין בקדושה הוא בחינת שמחה בחינת (תהלים קד, טו) "ויין ישמח לבב אנוש", בפרט כי אז היה ליל פסח כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שאז שותין ישראל ארבע כוסות של יין, כי אז יוצאים לחרות מגלות מצרים שכולל כל הגלויות, שעקר הגלות הוא עצבות כנ"ל. ועל כן הביא לו יעקב יין בחינת שמחה כנ"ל. ועל כן קבל אז הברכות, כי עקר כל הברכות מקבלין על ידי שמחה כנ"ל:

גלגל החזור ועתיד לחזור ולחיות בתחית המתים, שזה עקר הנחמה ועל ידי זה הכל נתהפך לשמחה וכנ"ל. אבל עשו כפר באותה השעה בתחית המתים דיקא על ידי זה שמת אברהם כמו שאיתא במדרש פרשה זאת, שאמר בזקן זה פגעה מדת הדין וכו' כי עבר אז כמה עברות שכלם נמשכין מהקלפה שהוא בחינת עצבות, על כן אמר (בראשית כה, ל): "הלעיטיני נא מן האדם האדם הזה" שהוא תקפא דדינא שהוא עצבות. כי אכילת הצדיקים היא בחינת שמחה, בחינת (קהלת ח, טו): "לאכל ולשתות ולשמח", בחינת (דברים יב, ז): "ואכלתם לפני ה' אלהיכם ושמחתם", שנאמר על אכילת הקרבנות שהוא בחינת אכילת הצדיקים שאכילתם תמיד בבחינת אכילת קרבנות. ועל כן שלחנם מכפר כפזבח כמו שאמרו רבותינו ז"ל (חגיגה כד.): אבל אכילת עשו וסיעתו הם עקר העצבות שהוא זהמת הנחש בחינת "בעצבון תאכלנה" וכו'. וזה הגביר אז על עצמו עשו הרשע שאמר 'הלעיטיני נא' וכו', שהוא בחינת אכילה גסה בדרך הלעטה שהוא פגם האכילה כמובא שהוא בחינת עצבות כנ"ל. ועל כן יפה אמר לו יעקב במועדו ובזמנו אם כן "מכרה כיום את בכרתך לי", כי העבודה בבכורות שהוא בחינת שמחה, ועל כן מאחר שאתה בוחר בעברות ובאכילה דסטרא אחרא שהיא בחינת עצבות,

משחת קדש' על ידי הבטישא שהוא הפאת המחזין בפתר, שזהו בחינת (תהלים קלג, ב) "כשמן הטוב על הראש", בחינת פתר שהוא על הראש "יורד על הזקן". זקן זה קנה חכמה, בחינת השגת החכמה והדעת שמקבלין משם על ידי ההפאה בחינת בטישא כנ"ל, שזהו בחינת תליטר תקוני דיקנא שבהם כלולים כל המחזין כידוע בכתבים, שזהו שלש עשרה מדות שהתורה נרששת בהן, שהם כלל חכמות התורה ודרשותיה וחדושיה, שזה עקר השגת המחזין. וזה "זקן אהרן" שהוא הכהן הראש שאצלו כל הברכות וכו' כנ"ל, "שירד על פי מדותיו" כי השמן שהם חכמות המחזין כל שלמותם להורידם עד למטה למטה לכל המדות של האדם להאיר בכלם להוציאם מאפלה לאורה, להעלות מהיכלי התמורות שהם בחינת חשך וצלמות, שמעצם החשך מהפכין וממירין הכל, וכל מה שמתגברין וממשיכין האור לשם ויוצאין מאפלה לאורה, זה בחינת מלכות שעולה מבין הקלפות מהיכלי התמורות, ועקר האור הוא שמחה כנ"ל. ואז חוזרין ועולין עד שמקבלין הברכות עד שעולין עד התשעה היכלין וכו', וכן חוזר חלילה לטובה. וזהו "כטל חרמון וכו' כי שם צנה ה' את הברכה", כי שם כל הברכה שעקרה ברפת השכל וכו' כנ"ל:

כ כי זה הענין נעשה בכל יום על ידי סדר התפלה והעבודה של כל יום

יט וזה בחינת חנכה. כי חנכה בחינת תורה הודאה כמו שאומרים: וקבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול, שזהו בחינת שמחה כנ"ל. וזה בחינת גר חנכה, כי שמן משחת קדש בחינת מחזין, שעקר השגתם על ידי הבטישא וכו' בבחינת כתיבת למאור שממש מקבלין השמן זית וך להעלות גר תמיד שיאיר בכל העולמות מעלא לתתא ומתתא לעלא בבחינת (תהלים קיט, קה): "גר לרגלי דברך", ובבחינת "וטובל בשמן רגלו" (דברים לג, כד), כי אור גר שמאיר על ידי השמן זה בחינת שמחה, כי האור משמח הכל וכמו שכתוב (משלי טו, ל): "מאור עינים ישמח לב", וכמו שאומרים 'והתקין מאורות משמח עולמו' וכו'. ועקר האור של כל האורות שבעולם נמשך מגדולי הצדיקים שהם בחינת משיח בחינת (שם יז, ח) "אור צדיקים ישמח", בחינת (תהלים צז, יא) "אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה". כי עקר האור בשלמות יתגלה על ידי משיח שיבוא במהרה בקיינו, בבחינת (שם קלב, יז) "ערכתני גר למשיחי", ואפילו עתה במרידת הגלות כל קיומנו הוא רק על ידי אורו הגדול שמאיר בנו בהעלם והסתר על ידי גדולי הצדיקים שהם בחינת משיח, כי עקר שם משיח הוא על שם השמן שנמשח בשמן המשחה, שמן המשחה בחינת פתר בחינת "גור אלהיו על ראשו" (במדבר ו, ז), שממש מקבל השגת המחזין שנקראים 'שמן

אָבֵל אָף עַל פִּי כֵן הֵם בְּעֵצָמָם אֵינָם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת חֲפָצָם לְהֵיטִיב עִם כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי אִם כְּפִי הַתְּקַרְבוֹתוֹ אֵלֵיהֶם, כִּי בְּהִכָּרַח שִׁיְהִיָּה אֵיזָה אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא כִּידוּעַ:

כא וְכֵל זֶה הוּא בְּחִינַת חֲנֻכָּה שֶׁהֵם יְמֵי הוֹדָאָה בְּחִינַת שְׂמֻחָה, שְׂמֻמְשִׁיכִין הַשְּׂמֻחָה מִקֶּץ הָאֲחֵרוֹן מִבְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הַגְּאֻלָּה שֶׁתְּבוֹא עַל יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, שְׂאֻז עֵקֶר הַגְּדֻלַּת הַשְּׂמֻחָה, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת 'אֵיתוּ אֲשֶׁלִּי וּמוֹשְׁחוּ' וְכו' כְּנ"ל (בְּאוֹת יוֹד וְכו'). וְזֶהוּ בְּחִינַת נֵר חֲנֻכָּה, כִּי מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה הִתְגַּרְרוּ בִּישְׂרָאֵל וְרָצוּ לְבַטֵּל עֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁשָּׁם עֵקֶר הַשְּׂמֻחָה וְכֵל הַתְּקוּנִים הַנ"ל. וְעַל כֵּן הָיָה שָׁם עֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת, וְהֵיכֵל קְדוּשָׁה הַתְּשִׁיעִית, כִּי שָׁם מְאִירִין הַתְּשִׁעָה הַיְכָלִין. וְהַפְּרָכַת הַמִּפְסִיק וּמַבְדִּיל בֵּין הַקְּדוֹשׁ וּבֵין הַקְּדוֹשׁ קְדוּשִׁים, זֶה בְּחִינַת הַפְּרִיסָא הַנ"ל, וְעַל כֵּן אָסוּר לְכַנֵּס מִשָּׁם וְהִלָּאָה כִּי אִם הִכְהֵן הַגְּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא יוֹם הָעֲשִׁירֵי שֶׁל עֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָעֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת הַנ"ל (רַעֲיוֹן לַקְּחוֹ). וְשָׁם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ כָּל עֲבוֹדַת הַקְּרִבָּנוֹת שֶׁהֵם נַעֲשִׂים בְּשְׂמֻחָה כְּנ"ל. וְשָׁמֶן הַמְּנוּרָה וְקִטְרֵת שֶׁהֵם מְשֻׁמְחִין הַלֵּב בְּבְחִינַת (מְשֻׁלֵי כּו, ט) "שָׁמֶן וְקִטְרֵת יִשְׂמַח לֵב". וְהֵם הִתְגַּרְרוּ בְּזָה וְרָצוּ לְבַטֵּל כָּל זֶה חֵס וְשְׁלוֹם, וְגַם רָצוּ לְבַטֵּל כָּל הַמְּצוּוֹת שֶׁהֵם כָּל שְׂמֻחַתֵּינוּ, וְעַל כֵּן הָיָה הַנֵּס עַל יְדֵי שָׁמֶן דִּיקָא, כִּי מְשֻׁמֵן

וְיוֹם, וְכֵן בְּכָל שָׁבוּעַ וּבְכָל חֹדֶשׁ וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה וּבְכָל אָדָם וְאָדָם, לְפִי מְדוּגָתוֹ וּלְפִי הָעֵת וְהַזְּמַן, וְכִפִּי קְדוּשַׁת הַזְּמַנִּים, כְּגוֹן שֶׁבַת וְיוֹם טוֹב וְיוֹם הַכַּפּוּרִים וְכו' כְּמוֹכֵן בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שְׂמֻבָּאָר בְּהַסְדֵּר כָּל הָעֲלִיּוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה עִין שָׁם וְתַבִּין. וּבְכֻלָּל וּבַפְּרָט בְּכָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל וּבַפְּרָטִיּוֹת עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְהַעֲקָר עַל יְדֵי גְדֻלַּת כַּח הַצְּדִיקִים בְּחִינַת מְשִׁיחַ שְׂמֻאִירִין בְּכַחַם נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה בְּכָל הַיְרוּדִים וְהַשְּׁפָלִים מְאֹד, שֶׁזֶּהוּ סוּד מַה שֶׁהַתְּפָאָר זֶה שֶׁהָיָה בְּלֹא יָדַים שֶׁיְכוּל לְנַגֵּן כָּל הַיּוֹד מִיָּנִי נְגִינָה שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂמֻחָה, שֶׁהֵם רְפוּאָת הַבַּת מֶלֶךְ וְכו'. וְעַל כֵּן הַתְּפָאָר בְּזֶה זֶה שֶׁהָיָה לוֹ כַּח גְּדוֹל וְנוֹרָא בִּידֵיו [כְּמוֹבָא בְּסַפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת בְּהַמַּעֲשֶׂה שֶׁל הַשְּׂבָעָה בְּעַטְלִירְס], כִּי עֵקֶר הַבְּרָכָה בְּיָדַים שֶׁהוּא בְּרַכַּת הַשָּׂכֵל וְכו', שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְשִׁיגִין הַתְּשִׁעָה הַיְכָלִין וְכו' שֶׁשָּׁם מְקוּר הַשְּׂמֻחָה בְּחִינַת (יְשִׁיעָה לַה, י) "וְשְׂמַחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" וְכו', וּמִשָּׁם מְמַשְׁיכִין בְּעֵצָם כַּחַם חֲכָמָה וְעֲצוֹת נוֹרְאוֹת בְּלֵב כָּל הַחֲלוּשֵׁי כַּח מְאֹד מְאֹד לְשֻׁמַּח נִפְשָׁם גַּם כֵּן. וְכֵל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי מַה שֶׁמִּתְגַּבֵּר לְהַתְּקַרֵּב לְאֵלוֹ הַצְּדִיקִים, וְלֵהֲטוֹת אֲזוּנוֹ וּלְבוֹ לְדַבְרֵיהֶם הַיֵּטִב וְלֵהֲאָמִין בָּהֶם עַד שֶׁמְכַנְּסִים הַשְּׂמֻחָה בְּלָבוֹ, כְּמוֹ כֵּן יוֹצֵא בְּכָל פַּעַם מֵהֵיכָלֵי הַתְּמוּרוֹת בְּכַח הַצְּדִיק הַנ"ל. כִּי זֶה כָּלֵל גְּדוֹל שֶׁכָּל הַתְּקוּנִים שֶׁבְּעוֹלָם נַעֲשִׂין רַק עַל יְדֵי גְדוּלֵי הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם בְּחִינַת מְשִׁיחַ.

חנפּה בחינת חנפּת הבית המקדש, שהוא כּלל הדעת, כי כּל מי שיש בו דעת וכו'. כי על ידי מעט השמן מאירין בחכמתם בלב איש הישראלי שישמח נפשו וכו' כנ"ל, ועל ידי נקדת השמחה הזאת מעלה אותו לפי בחינתו עד התשעה היכלין הנ"ל, ומשם מאיר עליו השמחה ממקור השמחה שנמשך משם כנ"ל. ואזי כשמאירה השמחה יותר הוא חוזר ועולה יותר ויותר מהיכלי התמורות ועולה יותר לבחינת תשעה היכלין הנ"ל למקור השמחה, וכן חוזר חלילה לטובה.

וזו בחינת נר חנפּה מוסיף והולך, כי עקר הוא ההתחלה ובכל יום מוסיף והולך על ידי הארת השמחה שמקבל בכל פעם ממקור השמחה על ידי שהתגבר תחלה להמשיך על עצמו שמחה בכל מקום שהוא בתקף גלות נפשו, שזהו בחינת שמדליקין נר חנפּה למטה מעשרה טפחים שהוא בחינת מקומות הנמוכים מאד, ולשם דיקא ממשיכין אור הקדוש והנורא הזה שנמשך בשרשו מאור הצדיקים שזכו להשגת התשעה היכלין וכו' כנ"ל. ועל ידי זה זוכה לתודה והודאה בשמחה לומר הלל וכו' בשמחה, ואז נתוסף אור השמחה.

ועל כן ביום שני דחנפּה הוא מוסיף והולך ומדליק שני נרות פי נתוסף האור. וכן ביום שלישי וכו'

המנוחה היו מדליקין בהיכל באהל מועד מחוץ לפרכת שהוא בחינת הפריסא הנ"ל, כדי להמשיך האור שהוא אור השגת המחין מבחינת לפני ולפנים על ידי ההכאה בהפריסה והמעכב כנ"ל.

ועל כן התגרו בשמן זה ביותר, וטמאו כל השמנים שהם כּל השכליות והמחין, כי הם בחינת היכלי התמורות והחליפין שממירין ומחליפין הכל, שמתגברין על האדם בעצבות הפרנסה ורבוני תאוותיו, וכל מה שהעצבות מתגבר נתקלקל המח שהוא בחינת שמן משחת קדש, וכן חוזר חלילה עד שכמעט כמעט אבדה תקנתו חס ושלום. אך הנס היה על ידי שמן שהיה חתום בחותמו של כהן גדול שנמשח בשמן המשחה, שכלול מכל התקונים, שבו נמשחו כל כלי המשכן ובית המקדש וכל הכהנים ומלכות דוד משיח. כי אצל הכהן הגדול כל הברכות וכו' כנ"ל, ועל כן על ידי מעט שמן משחת קדש הזה חזרו ודלקו כל הנרות, פי נעשה בו נס נפלא ונורא בגשמיות ורוחניות שלא היה בו להדליק כי אם יום אחד ודלק שמונה ימים. וכן ברוחניות לא היה יכל להאיר כי אם מעט לפי שעה, אבל הצדיקים בחינת כהן מתגברים בעצם כחם, עד שמעט אור השמן של יום אחד מאיר בכל השבעת ימים, שהם בחינת שבע מדות עד שנעשין בחינת שמונת ימי

ממשיכין אור השמחה ממקור השמחה וכנ"ל.

ועל כן נסמך מיד פרשת מצות הדלקת נרות המנורה אחר מצות מעשה המשכן כנ"ל, וכן פרשת "בהעלתך את הנרות" נסמך מיד אחר חנפת המזבח, הינו כנ"ל. ועל כן גם עתה שנחרב הבית המקדש לא נשאר לנו מכל העבודות של הבית המקדש כי אם בחינת אור שמן המנורה, שהוא בחינת אור נר חנכה, שזה בחינת שגם עתה בתקף גלותנו אנו ממשיכין עלינו אור השמחה מהקץ האחרון, בבחינת 'איתו אשלי ומושחוי הנ"ל, בכח הצדיקים הגדולים שעל ידי זה יוצאין מהיכלי התמורות וכו', עד שנוכח לצאת מהגלות לגמרי, ונוכח לשמחה של לעתיד, כי בשם קדושה נשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם ועד:

כג וזה: "וטבל בשמן רגלו" (דברים לג, כד), כי צריכין להמשיך אור השמן שיאיר ברגלין ששם עקר אחיזתם להוציאם מהיכלי התמורות בבחינת "נר לרגלי דברך" וכנ"ל. ועל ידי זה "ברזל ונחשת מנעליך", שמלבישין הרגלין בבחינת מנעלים של נחשת וברזל שלא יוכלו להתקרב אלינו וכו'. ועל כן מדבר תקף בשבח ישראל להגדיל שמחתם כמו שכתוב שם "אין כאל ישרון וכו' עד אשר יך ישראל" וכו' וזה: "ויכמיך דבאך", שפרש רש"י שיהיו כל הארצות

מוסיף והולך בכל יום וכנ"ל. ועל ידי קדשת הדלקת נר חנכה על ידי זה ממשיכין דרך זה על כל ימות השנה, שירגיל בכל יום ובכל עת להמשיך על עצמו שמחה על ידי עמקות העצות האמתיות שגלו הצדיקים, שנמשכין ממקור עליון מאד מבחינת תשעה היכלין הנ"ל, עד שיזכה להעלות נפשו ממקום שהוא מהיכלי התמורות עד שיעלה וכו' כנ"ל:

כב ועל כן תקף אחר צווי מעשה המשכן בפרשת תרומה נצטוה מיד על הדלקת שמן המנורה קדם לכל עבודת הקרבנות, כמו שכתוב שם מיד (שמות כז, ב): "ואתה תצוה וכו' ויקחו אליך שמן זית זך" וכו', כי כל מעשה המשכן שהוא בחינת הבית המקדש, היה לתקן פגם העגל שהוא עקר התגברות היכלי התמורות בבחינת "וימירו את כבודם בתבנית שור" וכו' (תהלים קו, ב), שזה בחינת "כמה ימרוהו במדבר יעציבוהו בישיומו" וכו' (שם עח, מ). ועל כן היה התחלת תקון עבודת המשכן על ידי נרות המנורה שמדליקין באהל מועד מחוץ לפרכת ששם כלליות הרדיפה והמעכב וכו', כי תקף כשהתחילו לעסק בעבודת המשכן ונתנו נדבתם עליו בלב טוב בשמחה גדולה נמשך עליהם שמחה, ועל ידי זה התחילו לעלות בעליות הנ"ל, עד שגמרו המשכן והדליקו מיד נרות המנורה בשמן משחת קדש, שעל ידי זה

דוֹבָאוֹת וּמְזִיבוֹת לָךְ כֶּסֶף וְזָהָב, הֵינּוּ בַחֲנִינָת עֵצֶם הַבְּרָכָה בַחֲנִינָת בְּרַפְת הַיָּדִים הַנִּלְל.

זוּהוּ: "אֵין כָּאֵל יִשְׁרוּן" שְׁזַהוּ בַחֲנִינָת עֵצֶם הַעֲלָמַת הַשְּׁגָתוֹ, כִּי לִית מַחְשָׁבָה תְּפִיסָה בֵּיהּ כָּלֵל, שְׁזַהוּ בַחֲנִינָת "אֵין כָּאֵל יִשְׁרוּן" שְׁאֵין שׁוּם דְּבָר וְלֹא שׁוּם שֵׁם וְכַנּוּי לְכַנּוּתוֹ וּלְדַמּוּתוֹ בּוּ בַבְּחִינָת (ישעיה מה, כו): "וְאֵל מִי תַדְמִינִי וְאֲשׁוּה", כִּי כָּל הַשְּׁמוֹת הֵם רַק לְאַחַר הַצְּמִצּוּם שְׁנִמְשְׁכִין עַל יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב, שְׁאֵז מְשִׁיגִין הַתְּשַׁעָה הַיִּכְלִין בַּבְּחִינָת מְטִי וְלֹא מְטִי וְגַם הֵם לֹא יֵדְעִין וְלֹא מִתְדַבְּקִין וְכוּ', אֲךָ אַחַר כֵּךְ מִמְשִׁיכִין מְשֵׁם שְׁמוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים וְתַאֲרִיו וְכוּ'. וְזַהוּ "אֵין כָּאֵל יִשְׁרוּן" שְׁאֵף עַל פִּי שְׁאֵין כָּאֵל וְאֵי אֶפְשֶׁר לְתַפְסוּ בְּשׁוּם מַחְשָׁבָה, אֵף עַל פִּי כֵן "רוֹכֵב שָׁמַיִם בְּעֶזְרָךְ", כִּי ה' יִתְבָּרַךְ נִקְרָא 'רוֹכֵב שָׁמַיִם' עַל שֵׁם שְׁהוּא לְמַעְלָה מִהַשְּׁמַיִם שְׁהֵם בַּחֲנִינָת רְקִיעַ הַמַּבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין מִימֵי הַדְּעַת הָעֲלִיּוֹן שְׁאֵין לָנוּ שׁוּם תְּפִיסָא בּוּ לְמַיִם הַתַּחְתּוֹנִים וְכוּ'. וְה' יִתְבָּרַךְ נִתֵּן בְּנוּ כַח לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁגָת הַדְּעַת דִּיקָא עַל יְדֵי זֶה עַל יְדֵי הַכֹּאֵת הַרְדִּיפָה בְּהַמְעַכֵּב שְׁהוּא בַחֲנִינָת פְּרִיסָא בַּחֲנִינָת רְקִיעַ הַמַּבְדִּיל בֵּינוּ וּבִינֵינוּ, וְהוּא בְּרַחֲמֵיו שְׁהוּא 'רוֹכֵב שָׁמַיִם' כִּי הוּא לְמַעְלָה מִהַפְּרִיסָא שְׁהוּא בַּחֲנִינָת רְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן, לְמַעְלָה מִרְאשֵׁי הַחַיּוֹת שְׁמִשֵּׁם כָּל בַּחֲנִינָת רְקִיעַ וְשָׁמַיִם וְשָׁמִי הַשְּׁמַיִם שְׁכֹלֶם הֵם בַּחֲנִינָת פְּרִיסָא

הַנִּלְל, שְׁהוּא בֵּין כָּל דְּרָגָא וְדְרָגָא וּבֵין כָּל עוֹלָם וְעוֹלָם עַד לְעֵלָא וְלְעֵלָא וְכוּ', וְהוּא יִתְבָּרַךְ לְמַעְלָה מִכֹּלֶם בַּחֲנִינָת 'רוֹכֵב שָׁמַיִם', הוּא בְּעֶזְרָנוּ לְהָאִיר לָנוּ מְשֵׁם אֹרּוֹ הָאֵין סוּף בַּבְּחִינָת מְטִי וְלֹא מְטִי עַל יְדֵי הַכֹּאֵת הַרְדִּיפָה בְּהַמְעַכֵּב שְׁהוּא בַּחֲנִינָת שָׁמַיִם כִּנְ"ל. וְזַהוּ: "וּבִגְאֻתוֹ שְׁחָקִים", שְׁשֵׁם שׁוֹחֲקִין מִן לְצַדִּיקִים, מִן בַּחֲנִינָת הַדְּעַת כְּמוֹבָא, וּבְהַשְּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים בַּחֲנִינָת שְׁחָקִים, שֵׁם שׁוֹחֲקִין מִן בַּחֲנִינָת מְזוּן הַצַּדִּיקִים שְׁהוּא הַדְּעַת הָעֲלִיּוֹן שֵׁישׁ בּוּ כָּל הַטְּעָמִים שְׁנִמְשְׁךְ עַל יְדֵי הַרְקִיעִים, שְׁהֵם בַּחֲנִינָת פְּרִיסוֹת הַמַּבְדִּילִים וְכוּ', כִּי בְּכָל עוֹלָם וּבְכָל דְּרָגָא יֵשׁ בַּחֲנִינָת רְקִיעִים הַמַּבְדִּילִים וְכוּ', שְׁכָּל הַשְּׁגָת הַדְּעַת עַל יְדֵם דִּיקָא. וְזַהוּ "מְעַנָּה אֱלֹהֵי קְדָם", כִּי מְזַה נַעֲשִׂין הַתְּשַׁעָה הַיִּכְלִין שְׁהֵם בַּחֲנִינָת מְעוֹן וְדִירָה לְאֱלֹהֵי קְדָם. כִּי עַל יְדֵם מְשִׁיגִין אֹרּוֹ הָאֵין סוּף בַּבְּחִינָת מְטִי וְלֹא מְטִי, שְׁזַהוּ בַּחֲנִינָת דִּירָתוֹ יִתְבָּרַךְ בַּחֲנִינָת (תהלים צ, א): "מְעוֹן אֶתָּה הֵייתָ לָנוּ" וְכוּ'. וְזַהוּ: "וּמַתַּחַת זֶרַעַת עוֹלָם", שְׁנוֹפְלִין הַזְּרוּעוֹת וְהַתְּגַבְרוֹת שֶׁל הַסְּטָרָא אַחֲרָא עַל יְדֵי הַתְּגַבְרוֹת הַיָּדִים וְהַזְּרוּעוֹת דְּקִדְשָׁה שְׁשֵׁם כָּל הַבְּרָכוֹת וְכוּ' כִּנְ"ל. וְעַל יְדֵי זֶה "וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיךְ אוֹיֵב" וְכוּ', כִּי יִפְלוּ בְּאֵין תְּקוּמָה בַּבְּחִינָת (שמואל ב, ח, ב) "וַיִּמְדַּם בְּחָבֵל הַשֶּׁכֶב אֶתֶם אֶרְצָה" וְכוּ' כִּנְ"ל.

וְזַה (דברים לג, כט): "אֲשַׁרְיָךְ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ עִם נוֹשַׁע בְּה'" וְכוּ', סִיּוּם

”וַיִּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ”, ביאת השמש זה בחינת הסתלקות ומניעות האור שבא על ידי בחינת המעכב, כי שמש בחינת אור השכל שרודף להשיג האור אף המעכב מונע אותו וכו' כנ"ל. ועל פן וַיִּלֶן שָׁם, כי עקר השנה הוא בחינה זאת, כי ביום על ידי עבודת התפלה ותורה ומצוות בשמחה נמשכין המחזין על ידי בחינה זאת של הכאת הרדיפה בהמעכב וכו' כנ"ל, אבל מחמת הגיעה של הכאת הרדיפה בהמעכב הם מוכרחים להסתלק אחר התפלה רק ששאר רשימו וכו', אבל אחר כך לעת ערב מסתלקין לגמרי כמבאר בכונות האר"י ז"ל. וזה בחינת וַיִּלֶן שָׁם כי בא השמש, שראה יעקב שאי אפשר עתה להשיג המחזין בשלמות כי עדין לא נשלם הברור מהיכלי התמורות שאי אפשר להשיג ברפת המחזין כי אם על ידי זה כנ"ל, ועל פן וַיִּלֶן שָׁם” כנ"ל. גם וַיִּלֶן שָׁם” מרמז על הגליות כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה סח, יג), כי משם כל הגליות שבאים על ידי קלקולי הדורות שאינם מבררים פראוי מהיכלי התמורות והרבה מקלקלים רחמנא לצלן, עד שמחמת זה גם גדולי הצדיקים אבות העולם אינם יכולים להשיג פרוצנם כמובא. ועל פן הכרח ללון שם בחינת שנה ובטול עד שיברר פראוי ויבוא למבקשיו. וזה בחינת ה'בא לטהר מסייעין לו אומרים לו המתן' שנאמר על כל

זה סיום וכלל כל הברכות שברכם משה שסים באשרי כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי העקר לזכות לכל זה הוא על ידי אשריך ישראל, שזהו בחינת אשרינו מה טוב חלקנו וכו' שאומרים בכל יום שצריך להמשיך על עצמו שמחה גדולה על ידי זה כנ"ל, שעל ידי זה עקר כל התקונים הנ"ל, כי עקר התקון על ידי שמחת המצוה, שזהו בחינת אשריך ישראל וכו'. ובזה פתח דוד תהלים אשרי האיש וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל שמשם סים באשרי ודוד התחיל מזה. כי דוד משיח שמחת ישראל שכל עסקו בחינת תודה והלל, שזהו בחינת תהלים שכלול מכל יוד מיני נגינה שזה כל חיותנו. כל זה נמשך על ידי בחינת אשרי בחינת אשריך ישראל בחינת אשרינו וכו', שצריכין לשמח עצמו בזה בכל יום ובכל עת ובכל שעה אשרי הזוכה לזה אמן פן יהי רצון: כד וזה (בראשית כח, יא): וַיִּפְגַע בְּמָקוֹם” בחינת פגיעת והכאת הרדיפה בהמעכב שהוא בחינת כתר שנקרא מקום כמו שמבאר בהתורה הנ"ל על פסוק (יחזקאל ג, יב) ”ברוך כבוד ה' ממקומו”. כי משם עקר שרש כל המקומות שבעולם שנמשכו ונתהוו על ידי כמה צמצומים שנבראו על ידי זה. וזה בחינת מה שמבאר בלקוטי תננינא סימן פג שתכלית הידיעה דלא נדע זה בחינת מקומו של עולם וכו' עין שם.

קָשֶׁר מִחֻשְׁבְּתוֹ בְּקָשֶׁר אֲמִיץ עַד שֵׁישָׁן,
 כִּי כֶּךָ צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ, כִּי
 אִף עַל פִּי שְׂרֹאֵה שְׁמַעַכְבִּין אֶת
 מִחֻשְׁבְּתוֹ כְּמוֹ שְׁמַעַכְבִּין, הוּא צָרִיךְ
 לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ לְבָרַח מֵהַמְחַשְׁבוֹת
 רְעוֹת וּלְקָשֶׁר מִחֻשְׁבְּתוֹ לְבַחֲנִית
 מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקוֹם
 הַהוּא שֶׁפָּגַע בּוֹ יַעֲקֹב, וְאִף עַל פִּי
 שְׂאִינוֹ יְכוֹל עֲדִין לְהַשִּׁיג וּלְהִבִּין מִשֵּׁם
 כָּלֵל, אִף עַל פִּי כֵן תְּהִיֶה מִחֻשְׁבְּתוֹ
 קְשׁוּרָה שֵׁם עַל יְדֵי אֲבְנֵי הַמְּקוֹם שֶׁהֵם
 בְּחִינַת אוֹתוֹת הַתּוֹרָה עַד שֵׁישָׁן
 מִתּוֹךְ דְּבָרֵי תּוֹרָה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת
 "וַיִּשְׁכַּב בְּמְקוֹם הַהוּא" כִּנ"ל.

אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הָרוּצָה לְטַהֵר וְכוּ', כְּמוֹ
 שְׁמַבְאָר בְּסִימָן ו, וְכֵן נֶאֱמַר עַל
 הַצְּדִיק הָעוֹסֵק לְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

"וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמְּקוֹם וַיִּשֶׂם
 מְרֹאשׁוֹתָיו" שְׁלֵקַח וּבְרַר
 מֵאֲבְנֵי הַמְּקוֹם בְּחִינַת בְּרוּר אוֹתוֹת
 וְנִיצוּצוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲבְנֵי קֹדֶשׁ
 שֶׁנִּפְלְוּ לְהִיכְלִי הַתְּמוּרוֹת שֶׁהֵם אֲבְנֵי
 נֶגֶף, בְּבַחֲנִית (אִיכָּה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה
 אֲבְנֵי קֹדֶשׁ" וְכוּ', וְהַצְּדִיק מְבָרַר
 הָאֲבָנִים טוֹבוֹת שֶׁהֵם אֲבְנֵי קֹדֶשׁ שֶׁהֵם
 אוֹתוֹת הַתּוֹרָה מֵהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת
 "וַיִּשֶׂם מְרֹאשׁוֹתָיו" שְׁמַקְשָׁרם לְתוֹךְ
 הָרֹאשׁ וְהַשְּׁכָל.

"וַיִּחְלַם" וְהִנֵּה סֵלֶם מֵצַב אֶרְצָה
 וְרָאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשְּׁמַיְמָה"
 וְכוּ' שְׂרָאֵה שְׁזָה כָּלֵל עֲבוּדַת הָאָדָם
 בְּזֵה הָעוֹלָם שְׁצָרִיךְ לִירֹד אֶל הָאָרֶץ
 הַגִּשְׁמִי הַזֶּה, שֵׁשֶׁם אֲחִיזוֹת הִיכְלֵי
 הַתְּמוּרוֹת וּלְבָרַר מִשֵּׁם וְכוּ', וְלַעֲלוֹת
 בְּכָל הָעֲלִיּוֹת הַנ"ל עַל יְדֵי זֶה הַסֵּלֶם
 שְׂרָאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשְּׁמַיְמָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת
 הַפְּרִיסָה הָעֲלִיּוֹנָה וְכוּ' כִּנ"ל בְּחִינַת
 כְּתוּר שְׁדָרָךְ שֵׁם כָּל הַשְּׂגַת הַתְּשׁוּעָה
 הִיכְלִין וְכוּ' כִּנ"ל. וְזֶה מְרַמֵּז סֵלֶם, כִּי
 'סֵלֶם' בְּגִימַטְרִיא 'קוּל' כְּמוֹכָא, שְׁזָה
 בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית כז, כב) "הִקַּל קוּל יַעֲקֹב",
 שְׁעַל יְדֵי זֶה כָּל הַתְּגַבְּרוֹתוֹ שֶׁל אִישׁ
 הַיִּשְׂרָאֵלִי נֶגְדַת כָּל הַסְּטָרָא אֲחָרָא
 וְהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת שְׁכָלֶם כָּלוּלִים
 בְּבַחֲנִית עֲשׂוֹ, כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 ז"ל (בְּרַאשִׁית רבָּה סו, כ): 'בְּזִמְן שֶׁהִקּוּל
 קוּל יַעֲקֹב אֵין הִידִים יְדֵי עֲשׂוֹ, שְׂאִין

"וַיִּשְׁכַּב בְּמְקוֹם הַהוּא" שֵׁישָׁן מִתּוֹךְ
 דְּבָרֵי תּוֹרָה, וְזֶה מְרַמֵּז עַל
 כָּל אָדָם שֶׁכְּשֵׁרוּאֵה שְׁמוֹנְעֵין אוֹתוֹ
 כְּמוֹ שְׁמוֹנְעֵין, צָרִיךְ לְקָשֶׁר בְּמִחֻשְׁבְּתוֹ
 דְּבָרֵי תּוֹרָה וּלְהוֹצִיא מִחֻשְׁבְּתוֹ
 מְרַעֲיוֹנִים רְעִים וּלְקָשֶׁר בְּמִחֻשְׁבְּתוֹ
 דְּבוּרֵי תּוֹרָה עַד שֵׁישָׁן מִתּוֹךְ דְּבוּרֵי
 תּוֹרָה, שְׁזָהוּ עֵקֶר בְּחִינַת הַבְּרוּר
 מֵהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת. כִּי זֶה בְּחִינַת
 תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל שֶׁהוּא עֵקֶר תְּקוּנַת פְּגָם
 הַבְּרִית שֶׁהוּא פְּגָם הַמִּחֻשְׁבָּה שְׁכָל
 תְּקוּנָה עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא, כְּמוֹ שְׁמוּכָא
 עַל מֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל 'בְּהִינוּ דְּעָלִי'
 (בְּסִימָן כז בְּהַתּוֹרָה דְּרִצְצָא' עֵין שֵׁם).

וְזָהוּ: "וַיִּשְׁכַּב בְּמְקוֹם הַהוּא" -
 'בְּמְקוֹם הַהוּא' דִּיקָא, שֶׁהוּא
 הַמְּקוֹם שֶׁפָּגַע בּוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת
 הַמַּעַכְבִּ וְכוּ' כִּנ"ל, כִּי דִיקָא לְשֵׁם

בגיטריא קול, הינו בחינת קולות שעקרם קול שמחה, שעל ידי זה עקר העליה מארץ לשמים בחינת "סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה" וכנ"ל.

"ויהנה מלאכי אלהים" שהם הצדיקים בחינת ברכו ה' כל מלאכיו וכו' כמו שמבאר בזהר הקדוש, "עולים ויורדים בו", פי צריכין כמה וכמה פעמים לעלות ולירד, שזהו בחינת עיל ונפיק רצוא ושוב וכו', פי המלאכה לא ליום אחד ולא לשנה אחת, וכמבאר לעיל שצריכין כמה פעמים לעלות ולירד וכו' כל אחד לפי בחינתו, עד שיזכה לבחינת השגת התשעה היכלין הנ"ל. ועל כן צריכין בכל יום יום התבודדות ושיחה וצעקות הרבה וכו'. והעקר להתגבר בכל יום ובכל עת בשמחה וכו', וכמו שמבאר הרבה בדברינו בזה, וכמבאר במקומו בסמ"ק כה בלקוטי תנינא ובמקום אחר מעלת ההתבודדות, וסיים: "ושאר כל היום יהיה בשמחה" הינו כנ"ל.

"ויהנה ה' נצב עליו" וכו', פי רק על ידי זה משיג אלהותו שהוא בחינת אור האין סוף שמשיג על ידי בחינת התשעה היכלין שזוכה על ידי השמחה וכו' כנ"ל. "ויאמר אני ה' אלהי אברהם וכו' הארץ אשר אתה שכב עליה" שהיא ארץ ישראל, לך אתננה ולזרעך", פי עקר כל זה זוכין

לו שום כח. וזהו: "הקל קול יעקב" שני קולות, פי עקר השלמות הוא בחינת שמחה, שעל ידי זה כל השגת אור האין סוף וכו' כנ"ל, ועקר השמחה הוא בחינת קולות בחינת חמש קולות הנ"ל שהם: "קול ששון וקול שמחה" וכו', בחינת: "חדות ה' היא מעוזכם" (נחמיה ח, ט) שהוא בחינת: "הן יתן בקלו קול עז" וכו' (תהלים סח, לד) כמו שמובא במקום אחר (ליקוטי מוה"ר"ן כב), אבל מחמת התגברות הגלות שעקרו גלות הנפש שהעקר על ידי התגברות העצבות הנ"ל, שמשם כל הצרות רחמנא לצלן, על כן צריכין לצעק בכל יום הרבה. ועקר קול הצעקה הוא לזכות לצאת מהעצבות מיגון לשמחה כנ"ל, שזהו 'ויצעקו וכו', וישמחו כי ישתקו' וכו' שנאמר במזמור 'הודו ה'נ"ל. פי צריכין לצעק הרבה כדי לזכות לשמחה שהוא העקר כנ"ל.

וזה בחינת "הקל קול יעקב" שני קולות, בחינת קול של שמחה, וקול צעקה ואנחה, כדי לזכות לשמחה. ועל כן קול אחד חסר ואחד מלא כמובא, פי קול צעקה הוא חסר כי אין זה שלמות, פי עקר השלמות הוא קול שמחה רק שצריכין לצעק קול צעקה על צרותיו, שהם בחינת חסרונות שעקרם מחסרון השמחה. ועל כן "הקל קול יעקב" אחד חסר ואחד מלא וכנ"ל. וכל זה מרמז בבחינת הסלם שראה יעקב שהוא

שלו, כי בית האחרון יהיה בבחינת יעקב כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים פא.), כי הוא מעלה עפר הארץ שהוא תכלית המקום הגשמי עד שרש המקום, שהוא בחינת מקומו של עולם וכו' כנ"ל, ועל כן נתבשר "והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה" וכו' שבכל המקומות שירדו ישראל יכרר ויעלה אותם משם, בבחינת "אם יהיה נדחף בקצה השמים משם יקבצך" וכו' (דברים ל, ד), כי כל זה מרמז על הגואל צדק שיצא ממנו שהוא מאיר בכל דור ודור בכל זרע ישראל לשמחם ולחזקם בכחו הגדול ובעצותיו העמקות, עד שיעלה אותם מכל המקומות הרעים שבעולם שנדחו לשם, ששם התגברות היכלי התמורות מאד, ומכלם יקבצם ויעלה אותם ויתקנם בבחינת "ופרצת ימה וקדמה" וכו', שזהו בחינת (תהלים קז, ב) "יאמרו גאולי ה' וכו' ומאמצות קבצם ממזרח וממערב" וכו' וכו'.

וזה: "ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך" בחינת הברכות הנ"ל שמקבלין על ידי שמבררין מהיכלי התמורות על ידי השמחה, שהוא בחינת קול בחינת סלם הנ"ל כנ"ל. "והנה אנכי עמך" בחינת עלית המלכות שהיא שכינת אלהותו שהיה בבחינת גלות בהיכלי התמורות ועל ידי עבודתו כנ"ל בורה משם, ובשרו ה' יתברך "והנה אנכי עמך" שהוא יתברך עמו תמיד בכל

רק בארץ ישראל ששם עקר המקום שהוא הבית המקדש שכלול מכל העשר קדשות שהם בחינת התשעה היכלין שהם כלל המחין עם הכתר שהוא בחינת קדשה העשירית בחינת יום הכפורים בחינת קדש קדשים וכו' כנ"ל.

"והיה זרעך כעפר הארץ", 'עפר הארץ' הוא בחינת כלל המקום הגשמי בתכלית הגשמיות, ושרשו הוא מקום העליון שהוא בחינת המעכב שהוא בחינת מקומו של עולם, שמשם שרש מקום הגשמי הזה, ששם כל הנסיון והבחירה, ומחמת הקלקולים נאחזו בחינת היכלי התמורות בבחינת המקום הגשמי ששם כל אחיזתם כידוע וכו' כנ"ל, ושם כל אחיזת העצבות בחינת "ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז). וכל האבות עסקו בתקון זה כידוע, אבל אברהם ויצחק לא היתה מטתם שלמה, כי יצא מהם עשו וישמעאל שמהם כל הגליות בחינת עצבות, ועל כן לא נתבררה ונודדכה האדמה עדין. אבל יעקב היה מטתו שלמה, ועל כן נתברך "והיה זרעך כעפר הארץ" דיקא.

"ופרצת ימה וקדמה צפנה ונגבה" שהוא נחלה בלי מצרים כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת קיח.), כי הוא זכה לתקן חטא אדם הראשון ביותר עד שסוף כל סוף יגמור את

"וַיִּיקָץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲכֵן יֵשׁ ה' בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי", וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי זֶה בַּחֲנִינֵת תְּכִלִּית הַיְדִיעָה דְּלֹא גִדַּע, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת הַמָּקוֹם בַּחֲנִינֵת כְּתוּר בַּחֲנִינֵת הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיֻשָּׁב שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת הַמְּעַכָּב כִּנ"ל. וְעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא עֵקֶר הַשְּׁגָת אֱלֹהוּתוֹ עַל יְדֵי הַכָּאֵת הַרְדִּיפָה בַּהַמְעַכָּב כִּנ"ל. וְזֶהוּ שֶׁאָמַר יַעֲקֹב: 'אֲכֵן יֵשׁ ה' בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי' שְׁדִיקָא עַל יְדֵי וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי בַּחֲנִינֵת הַמְּעַכָּב הַנ"ל, עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הַשְּׁגָתִי עֵתָה אֱלֹהוּתוֹ כִּי יֵשׁ ה' בְּמָקוֹם הַזֶּה, כִּי דִיקָא עַל יְדֵי הַמְּעַכָּב בַּחֲנִינֵת מְנִיעַת הַיְדִיעָה עַד שִׁתְּיֻשָּׁב, עַל יְדֵי זֶה מְשִׁיגִין אֹר הָאֵין סוּף וְכו' כִּנ"ל.

וְזֶה בַּחֲנִינֵת מַה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סוּטָה כ"א): 'אֵין הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת אֲלָא בְּמֵי שְׁמַשִּׁים אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵינוּ יוֹדַע', כִּי דִיקָא עַל יְדֵי הַעֲדוּר הַיְדִיעָה שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת הַמְּעַכָּב הַנ"ל, עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא זוֹכָה לְהַשְּׁגַת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא הַשְּׁגָת הַמַּחֲזִין וְזֶה בַּחֲנִינֵת מַה שְׁמוּבָא בְּדַבְרֵינוּ בַּהֲלָכוֹת תְּפִלִּין הַלְכָה הַיְדִיעָה וּבְמָקוֹם אַחַר שְׁדַרְכוּ ז"ל הִיָּה לֹא מֵר בְּכָל פַּעַם שֶׁעֵתָה אֵינוּ יוֹדַע כָּלָל, וְאַחַר כֵּךְ בְּאִיזָה זְמַן הַשִּׁיג הַשְּׁגוֹת נוֹרָאוֹת וְכֵן כְּמָה פְּעָמִים כָּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי אֲצַל כָּל יְדִיעָה וְהַשְּׁגָה יֵשׁ בַּחֲנִינֵת תְּכִלִּית הַיְדִיעָה דְּלֹא גִדַּע וְכו' וְעַיִן מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחַר, וְאַחַר כֵּךְ זוֹכִין עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא שְׁבִטֵל עֲצָמוֹ יוֹדַע

מָקוֹם שֶׁהוּא, שְׁעַל יְדֵי זֶה עֵקֶר הַכֹּחַ לְבָרַר וְלַהֲעֵלוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי שִׁיּוּדְעִין שְׁבָכָל מְקוֹמוֹת מְמַשְׁלָתוֹ, וְה' יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ תָּמִיד אֲפִילוֹ בְּמְקוֹמוֹת הַחִיצוֹנִים חֹס וְשָׁלוֹם, שֶׁזֶהוּ בַּחֲנִינֵת (ש"ס כ"ג, ד): "גַּם כִּי אֵלֶךְ בְּגִיא צִלְמוֹת לֹא אֵירָא רַע כִּי אַתָּה עִמָּדִי". "וְשִׁמְרָתִיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלַךְ" בַּחֲנִינֵת שְׁמִירַת הַרְגְלִין שֶׁהֵם כְּלֵי הַהֲלִיכָה וְכוּנ"ל.

"וְהַשִּׁבְתִּיךָ אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת" שְׁמַכְל הַיְרִידוֹת וְהַעֲלִיּוֹת תְּשׁוּב אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת שֶׁהוּא אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁשֵׁם הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ שְׁשֵׁם עֵקֶר הַשְּׁגָת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנ"ל כִּנ"ל. "כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ" וְכו', וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁהַבְּטִיחוּ עַל הַפְּרִנְסָה בַּחֲנִינֵת (ש"ס לו, כה): "לֹא רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזָב" וְכו' (בְּרַאשִׁית רַבָּה טו, ח), הֵינוּ שֶׁהַבְּטִיחוּ שִׁיְקַבֵּל בְּרַפְת הַיְדִים הַנ"ל שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת בְּרַפְת הַפְּרִנְסָה שְׁקַבֵּל יַעֲקֹב מִיְצַחֵק אָבִיו כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרַאשִׁית כז, כח): "וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם" וְכו'. כִּי אִף עַל פִּי שְׁמַבְאָר שֵׁם שְׁעָקֶר הוּא בְּרַפְת הַשְּׁכָל, אֲבָל אֲצַל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הַכֹּל אַחַד. כִּי עַל יְדֵי בְּרַפְת הַפְּרִנְסָה מְקַבְּלִין בְּרַפְת הַשְּׁכָל, כִּי אֲכִילָתָם וּפְרִנְסָתָם הִיא בְּקֻדְשָׁה גְדוּלָה עַד שֶׁאֲכִילָתָם וּפְרִנְסָתָם בְּעֲצָמוֹ הוּא בַּחֲנִינֵת בְּרַפְת הַשְּׁכָל, כִּי מְקַבְּלִין הַמַּח וְהַשְּׁכָל עַל יְדֵי אֲכִילָתָם כְּמוֹ שְׁמַבְאָר בְּמָקוֹם אַחַר.

כל השגת התשעה היכלין כנ"ל. ועל כן אמר בלשון 'אין זה' שמרמז על כל החרבנות כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו שאף על פי שהוא משיג עתה מה שמשיג ורואה מה שרואה, אבל עדין אין זה תכלית ההשגה כי אם בית אלהים שהוא הבית האחרון, שאז דיקא יתתקן הכל, ויתבררו היכלי התמורות, ונזכה כלנו לשמחה עצומה בחינת 'כי בשמחה תצאו' (ישעיה נה, יב), ואז דיקא יתתקן כל הנ"ל בשלמות.

"וישכם יעקב בבקר" כאור היום שאז נעשין כל העליות הנ"ל על ידי תקון התפלה כנ"ל. "ויקח את האבן וכו', ויצק שמן על ראשה" זה בחינת 'שמן משחת קדש' שהם בחינת המחין כידוע שמשם נמשך שמן המגורה שהוא בחינת שמן של גר חנכה. פי כל האורות וההשגות שהם בחינת "נר ה' נשמת אדם" (משלי כ, כז) נמשכין רק על ידי הרדיפה והמעכב הנ"ל, והמעכב הוא בחינת 'אבן' שגוראה שמעכב כאבן ומונע האור, אבל באמת על ידו עקר האור כנ"ל, שזהו בחינת (תהלים יח, יב): "ישת חשך סתרו" וכו' שהוא בחינת כתר כידוע, בחינת המעכב הנ"ל, ודרשו רבותינו ז"ל: ושמא תאמר לפנינו אין אור, תלמוד לומר (שם יח, א): "מנגה נגדו עביו עברו בדרך וגחלי אש" וכו'. ועל כן גם בגשמיות כל התהוות אור האש הוא על ידי

שאינו יודע כלל, על ידי זה דיקא זוכה אחר כך להשיג מה שמשיג מהעדר הידיעה אל הידיעה שזהו בחינת (איוב כח, יב) "והחכמה מאין תמצא", 'מאין' דיקא, והכל על ידי שמחת המצוה וכו"ל.

"ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה" כי שם בבחינת פגיעת הרדיפה בהמעכב שהוא בחינת 'ויפגע במקום' כנ"ל, שם עקר היראה עלאה בחינת (שמות ג, ד) "ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים", שכשהמח רודף לראות ולהשיג נופל עליו יראה מבחינת המעכב והמסדר הנ"ל. וזה בחינת (משלי א, ז): "יראת ה' ראשית דעת", בחינת (תהלים קיא, י): "ראשית חכמה יראת ה'", זה בחינת כתר בחינת המעכב שהוא ראשית הדעת והחכמה, כי הוא למעלה מהמחין שמעכב המחין שזה בחינת יראה בחינת 'כי ירא מהביט' וכו'. ועל ידי זה עקר השגת החכמה בחינת "ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב" וכו', כי דיקא על ידי היראה בחינת 'ירא מהביט' הנ"ל, על ידי זה משיגין 'שכל טוב' וכו' כנ"ל.

וזוהו (בראשית כח, יז): "אין זה כי אם בית אלהים" שהוא הבית המקדש, שראה והבין שאי אפשר להשלים תקון השגות אלו בשלמות כי אם כשיבנה בית אלהים, שהוא הבית המקדש האחרון שיבנה בזכותו כמו שדרשו רבותינו ז"ל (פסחים פח, ב) כי שם

בחינת 'בית אבי' כנ"ל, הן כשיכרך לירד למטה לבחינת היכלי התמורות יכרך משם וכו'. וזה בחינת 'אָעא דלא סליק ביה נורא מבטשין ליה' ^{כה} וכו' (וזה ש"ל שלח קסח), שכל זה נמשך בשרשו מבחינת הכאת הדיפה בהמעבב שמשם נתהוין תשעה היכלין וכו' דלאו אנון נהורין וכו', כי הם גבוהים מכל האורות ומשם דיקא המשכת כל האורות שבעולם. ועל כן עקר הדלקת הנרות הוא בעת הקטרת בחינת 'שמן וקטרת ישמח לב' וכו"ל.

"והאבן הזאת וכו' יהיה בית אלהים" שפלוול מכל התשעה היכלין עם הפריסא הנ"ל, ששם השראת אלהותו יתברך שהם בכלליות בחינת עשר קדשות שהם שרש העשרה מאמרות שבהם נברא העולם שהם בחינת עשרת הדברות. וזה: "וכל אשר תתן לי עשר אעשננו לך" סוד מעשר ומעשר מן המעשר, שהכל בשביל ברכת השכל שמכל ההשפעות שמקבלין ישראל צריכין לתן מעשר ומעשר מן המעשר אל הכהנים והלוויים, כי הכהנים אצלם כל הברכות כנ"ל על ידי עבודתם בבית המקדש בשמחה שמעוררים הלוויים העוסקים בשיר בכל כלי שיר, שהוא בחינת עשרה מיני נגינה להמשיך שמחה, שעל ידי זה עקר כל התקונים הנ"ל, ועל כן צריכין לתן להם מעשרות הנ"ל, כדי

הכאה דיקא, על ידי שנתן ה' יתברך בינה לאדם הראשון במוצאי שבת לקח שני אבנים וכו'. וזה בחינת 'אָעא דלא סליק ביה נורא מבטשין ליה' ^{כה} וכו' (וזה ש"ל שלח קסח), שכל זה נמשך בשרשו מבחינת הכאת הדיפה בהמעבב שמשם נתהוין תשעה היכלין וכו' דלאו אנון נהורין וכו', כי הם גבוהים מכל האורות ומשם דיקא המשכת כל האורות שבעולם. ועל כן עקר הדלקת הנרות הוא בעת הקטרת בחינת 'שמן וקטרת ישמח לב' וכו"ל.

וזה: "אם יהיה אלהים עמדי" בחינת מלכות, בחינת (תהלים עד, יב) "אלהים מלכי מקדם", שזה בחינת עלית המלכות הנ"ל. "ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך" בחינת שמירת ותקון נצח הוד יסוד שהם כלי ההליכה וכו"ל. "ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבש" בחינת ברכת הידים שהוא ברכת השכל שמתלבש בפרנסה וכו' כנ"ל. ועל כן באמת 'לחם' מרמז לחמא דאורייתא, ובגד ללבש' בחינת חלוקא דרבנן, לבושין דנשמתא, כי הכל אחד אצל הצדיקים כנ"ל.

"ושבתי בשלום אל בית אבי", 'אב' - בחכמה, 'ושבתי' דיקא. שמכל מקום שיהיה שם, ישוב בשלום אל השכל והחכמה שהוא

וממון וכעס וכו', וכן להפוך כל מה שהתאוות מתגברין העצבות מתגבר. וכפי התגברותם אי אפשר לעלות ולעסק בתפלה ותקוניה כראוי לעלות למקום שצריכין לעלות ששם מקור השמחה וכו'. על כן כמעט אבדנו בענינו לולא ה' עזרתה לנו ששולח לנו בכל דור צדיקי אמת שהם עוסקים בתקוננו ולוחמים עבורנו.

וזה בחינת מלחמת יעקב הנ"ל ששמנו עקר התחלת קדשת ישראל, והוא עקר שמחת ישראל בחינת (תהלים יד, ט): "יגל יעקב ישמח ישראל", כי יעקב בחינת אמת כמו שכתוב (מיקה ז, ב): "תתן אמת ליעקב" וכו', ואמת הוא אור הפנים שהוא בחינת חיים בחינת שמחה כמו שמבאר בהתורה 'צוית צדק' (ליקוטי מוהר"ן כג), כי עקר השמחה שהוא החיות הוא על ידי נקדת האמת שבלב איש הישראלי שנפשו יודעת מאד קדשת אמונת ישראל שזה כל שמחתנו, בחינת (תהלים קד, לד): "אנכי אשמח בה", בחינת (שם לג, כא): "כי בו ישמח לבנו", וכמו שכתוב (שם מג, ד): "ואבואה וכו' אל אל שמחת גילי" וכו', בחינת (שם קמט, ב): "ישמח ישראל בעושי". וכל אדם כפי מה שהוא אם יזכר את עצמו שאף על פי כן הוא מזרע ישראל והבדילנו מן התועים בכמה בחינות וכו', יכול לשמח את עצמו בכל מקום שהוא על ידי זה. ועל כן עקר השמחה הוא

שהיה נמשך הברכה על ידם לכל ישראל שעקר הברכה הוא ברפת השכל שכלול מעשר כנ"ל, וזה בחינת "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך". וזה שאיתא במדרש הנעלם: "עלים וירדים בו" כדא אתמר "נגילה ונשמחה בו", הינו כנ"ל כי העליה והירידה היא כפי השמחה בו יתברך, שעל ידי זה עקר כל התקונים הנ"ל כנ"ל:

כה וזה בחינת מלחמת יעקב עם שרו של עשו בחינת (בראשית לב, כד): "ויאבק איש עמו" וכו' ואמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה עו, ג) שהוא שרו של עשו, כי זה ידוע שכל מלחמתם היתה בענין הגליות שהאיש הנ"ל רצה להתגבר להאריך הגליות, ורצונו היה להגביר כל כך עד שחס ושלום לא יוכלו לצאת משם, כי מחמת שרואין שקץ הגאולה סתים ונעלם מאד מאד, על כן הם אומרים שיתגברו חס ושלום, עד שחס ושלום אפס תקוה, ועקר התגברותם הוא גלות הנפש מה שמתגברים בכל פעם על כל נפש ונפש של ישראל כמו שמתגברים, שמזה עקר אריכת הגלות הפללי כידוע. וכבר מבאר שעקר התגברות הקלפות הוא על ידי העצבות כנ"ל, ולא היה אפשר להתגבר עליהם מחמת הענין שכתבנו לעיל שהא בהא תליא כל מה שמתגברין בעצבות מתגברין התאוות משגל

אבל בעוונותינו הרבים התגבר
 ויגע בכף ירכו" ואיתא
 שנגע בכניו ובדורות האחרונים שהם
 בחינת רגלין בחינת עקבות משיחא
 שבהם נגע, כי עקר התגברותם הוא
 בבחינת רגלין ששם אחיזת הקלפות
 שהם העצבות בחינת סטרא דמותא
 בחינת רגליה ירדות וכו', ועל ידי זה
 "ותקע כף ירך יעקב" וכו', שמזה
 נמשך "על כן לא יאכלו בני ישראל
 את גיד הנשה", ואיתא שזה בחינת
 תשעה באב שבו נחרב הבית המקדש
 שבא על ידי התגברות הבכיה
 והעצבות בחנם, בבחינת (במדבר יד, א):
 "ויבכו העם בלילה ההוא" - איתם
 בכיתם בכיה של חנם אני אקבע לכם
 בכיה לדורות' (תענית כט), כי עתה
 צריכין לבכות בתשעה באב ובחצות
 לילה על חרבן בית המקדש, כדי
 להמתיק הדין בשרשו לתקן הבכיה
 והעצבות הנ"ל, ובשביל אלו
 הנפשות שהם יוצאי ירכו של יעקב
 לחם עמו יעקב הרבה.

וזה: "ויאמר שלחני כי עלה השחר
 ויאמר לא אשלחך כי אם
 ברכתני" הינו שהאיש הנ"ל סבר
 מאחר שנגע בכף ירך יעקב בבחינת
 רגלין להגביר שם העצבות חס ושלום,
 ניחו יעקב לצאת ממנו ולפטר, אבל
 יעקב בעצם כחו אמר "לא אשלחך כי
 אם ברכתני" זה בחינת מה שכתב
 רבינו ז"ל על פסוק (ישעיה לה, ט) "ששון
 ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה",

בחינת קדשת יעקב שהוא בחינת
 אמת שנשרש בנו בכל אחד מישראל.

אבל הבעל דבר והסטרא אחרא
 מתגרה באיש הישראלי מאד
 על זה ביותר, ובתחלה מסיתו
 ומחטיאו חס ושלום ומונע אותו
 מעבודת השם יתברך ומטרירו
 בטודת הממון והפרנסה וכו', ואחר
 כך הוא מוסיף להתגבר עליו במרה
 שחורה ועצבות מאד, ובפרט
 כשמתעורר באיזה התעוררות לעשות
 איזה דבר שבקדשה בכונה ולשוב
 לה יתברך, שאז הוא מתגבר עליו
 בעצבות יותר, שזה מזיק מאד כמוכא
 בספרים הרבה מזה ובפרט בדברי
 אדמו"ר ז"ל, וכמו שמבאר בלקוטי
 תנינא סימן מח, שתכף כשהאדם
 רוצה להתקרב לה יתברך הוא עברה
 גדולה כשיש לו עצבות וכו'. וכן דבר
 עמנו הרבה הרבה בזה וכמבאר מזה
 בספריו הקדושים, וכמוכין בהתורה
 הזאת 'אמצעותא', שעקר גלות
 ישראל גלות השכינה הוא העצבות.
 וזה היה כל מלחמתו של יעקב עם
 האיש שנאבק עמו שרצה להגביר
 הגלות ולהאריכו מאד שעקר הגלות
 הוא העצבות כנ"ל. "וירא כי לא יכל
 לו" (בראשית לב, כה) כי כנגד יעקב
 בעצמו אין לו שום כח כי היה קדוש
 וטהור מאד בקדשת הברית ולא היה
 לו שום פגם בזה שמשם כל העצבות
 כידוע. ועל כן באמת זכה שהוא עצם
 השמחה עצם האמת כנ"ל.

ועל כן אמר לו יעקב "לא אשלחך" וכו', כי אתה רוצה לעלות למעלה ולומר שם שירה שהוא בחינת שמחה, ובכאן בזה העולם אתה רוצה להפיל את בני בעצבות, ובראותך שעלה השחר והם מתגברים בשמחת המצוות אתה רוצה לילך מהם, לא כן הדבר כי אני תופסך בעל כרחך ואיני מניחך 'כי אם ברכתני' שהוא בחינת שמחה, כי כל הברכות הם בחינת "ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה" וכו' (משלי י, כב), כי אני רוצה לתפס אותך בעל כרחך להפך אותך לשמחה בחינת ברכה שאתה בעצמך תשמחנו, שזהו בחינת "ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה" וכו' כנ"ל, שזהו בחינת (שם טו, טו): "ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו", שזהו בחינת מה שמבאר שם על 'איתו אשלי ומושחו' שאתם בעצמכם על כרחכם וכו', בבחינת (ישעיה טו, כ): "והביאו את בני ישראל מנחה לה'" וכו', הינו שהעכו"ם בעצמם יתהפכו לשמח את ישראל, ובכח השמחה הזאת ממשיכין גם עתה עד שחוטפין את היגון ואנחה שיתהפך לשמחה שהוא בחינת ברכה, שזהו בחינת "לא אשלחך כי אם ברכתני" וכו'. וזה שמובא שאמר לו שעתה אי אפשר לך לומר שירה עד שישאל יאמרו תחלה שירה, כמו שכתוב (איוב לח, ז): "בין יחד כוכבי בקר" והדר "וייריעו כל בני אלהים", הינו שאמר לו

ומובא לעיל מזה, שהיגון ואנחה רוצים לברח ולנוס כשמתגברים בשמחה, אבל צריכין לחטף את היגון ואנחה להכניסו בעל כרחו לתוך השמחה וכו', וזהו בחינה הנ"ל שהשר של עשו שמשם כל הגליות, כי ממנו כל העצבות והיגון ואנחה, רצה לילך מיעקב כשעלה השחר, כי ראה שאז כל אחד מישאל מתגבר לחטף הציצית והתפלין בזריות בשמחה ואומרים פסוקי דזמרה ושירות ותשבחות הרבה בשמחה, שבה מעלין בכח הצדיקים את ניצוצות הקדושים מהיכלי התמורות עד שעולים בכל העליות הנ"ל. על כן אמר ליעקב 'שלחני כי עלה השחר' שהגיע זמני לומר שירה, כי כל המלאכים למעלה אומרים שירה בשמחה, כי זה כל חיותם וקיומם, וכמו שכתב אדמו"ר ז"ל (ליקוטי תנינא ה) שנקרא מדור המלאכים 'שחקים' על שם השחוק והשמחה וכו'. אבל כל קטרוגם של כמה מלאכים הוא על האדם שבעולם הזה שאומרים 'מה אנוש וכו', כי אין ראוי לו לומר שירה בשמחה מחמת שמשקע בזה העולם שמלא תאוות, שהם עצבות וכו' והם מתגרים בו. אבל אינם יודעים שאדרבא זה עקר השיר והשבח והשמחה של ה' יתברך, כשעולה השמחה מזה העולם העשיה שמלא עצבות יגון ואנחה, כשמתגברים בכח הצדיקים ומהפכים יגון ואנחה דיקא לששון ושמחה וכו' כנ"ל.

מלחמה עם בחינת הרגלין, בבחינת (בראשית כה, כו): "וידו אחזת בעקב עשו" וכו', "כי אם ישראל יהיה שמך" שמורה שכבר נצחת המלחמה. "כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל" זה בחינת מה שמבאר למעלה שעל ידי שמחת המצוה עולין עד הכתר שהוא המסדר, ואז המחין מכין בהפריסא ומשיגין התשעה היכלין וכו'. אבל אי אפשר לפעל כל זה כי אם על ידי בחינת מי יימר שהוא על ידי שיורדין להיכלי התמורות ומעלין הקדשה משם וכו' כנ"ל. וזהו בחינת: "כי שרית עם אלהים" שהוא בחינת צמצום העליון בחינת המעכב הנ"ל שהוא בחינת כתר שנקרא גם כן אלהים כמובא בכתבי האר"י ז"ל, הינו פי כשהרדיפה מכה בהמעכב והמסדר והמעכב מונע וכו', ואף על פי כן הוא מתגבר וממשיך משם השגת התשעה היכלין זהו כמו מלחמה בחינת "כי שרית עם אלהים" עם המסדר והמישב וכו'. וזה "ועם אנשים" שהם עשו ולבן שהם בחינת היכלי התמורות, "ותוכל" שנצחת כלם, פי אי אפשר להשתרר עם אלהים עם בחינת המעכב ולקבל ולהשיג משם מה ששיגי, כי אם על ידי שהשתרר עם אנשים שהם בחינת היכלי התמורות על ידי שהתגבר לברר ולהעלות הקדשה משם כנ"ל. וזה שברכו המלאך שיהיה שמו ישראל "כי שרית עם אלהים" בחינת

שעתה מתחיל קדשתי שהיא קדשת ישראל שיצאו ממני, שמעתה אין לכם רשות לומר שירה עד שבני יאמרו תחלה, ועל כן אני תופסך עד שתברכני ותתהפך מיגון ואנחה לששון ושמחה לשמח את בני עד שיזכו לברר מהיכלי התמורות.

פי זה עקר הברור בשלמות כשממירין ומחליפין מרע לטוב שמהפכין מיגון ואנחה לששון ושמחה, שעל ידי זה זוכין לילף ולהודיע אלהותו יתברך בכל העולמות, שזהו בחינת תקון נצח הוד יסוד כלי ההליכה שזהו בחינת השירות והתשבחות שאומרים ישראל, עד שעולין עד הכתר שהוא המסדר ששם עלית יעקב כמובא שקדשת יעקב עולה עד הכתר וכו'. ואז דיקא כשישראל יאמרו שירה בשמחה אז דיקא תוכל לעלות ולומר שירה גם כן, כי עתה שכבר התחיל ממני קדשת ישראל עתה אי אפשר לכם לומר שירה עד שיאמרו בני תחלה. וזה דיקא על ידי שמהפכין היגון ואנחה לשמחה שזה בחינת: 'לא אשליחך כי אם ברכתני' שאתה בעצמך דיקא תתהפך לברכני ולשמח את בני כנ"ל:

כו "ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל", שהודה לו על כל זה ואמר לו "לא יעקב יאמר עוד שמך" שהוא בחינת שיש לך עוד

"וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ" הַנִּלְ שֵׁעֶקֶב בְּגִדְל כַּחוּ זָכָה שֶׁהָאִיר לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ בְּתַקְפָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת אֹר הַגְּנוּז בְּחִינַת אֹרוֹת הַנִּלְ, שְׁזָכָה אֹז שִׁיאִיר לוֹ בְּאֹר נִפְלָא שִׁיתְגַּלְהָ לְעֵתִיד, עַד שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְרַפָּא מִצְלַעְתּוֹ שֶׁהוּא מֵה שְׁנַגְע בְּכַף יָרְכוּ דְהֵינּוּ בְיוֹצְאֵי יָרְכוּ בְּפֶרֶט בְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים לְהַגְבִּיר עֲלֵיהֶם הָעֲצָבוֹת וְכוּ' כִּנְ"ל.

כִּי עַל יְדֵי תַקְפָּה הַשְּׁגַת אֹר הַנִּלְ שְׁזָכָה יַעֲקֹב אֹז שֶׁהוּא בְּחִינַת "וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ" וְכוּ' כִּנְ"ל, עַל יְדֵי זֶה זָכָה לְרַפְּאוֹת צְלַעְתּוֹ שֶׁהוּא לְרַפְּאוֹת יוֹצְאֵי יָרְכוּ שְׂרַפּוּאָתָם עַל יְדֵי הַשְּׁמָחָה שֶׁמִּמֶּשִׁיךְ עֲלֵיהֶם מִמְקוֹר הַשְּׁמָחָה שֶׁהוּא אֹר הַנִּלְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים". כִּי בְּאֵמַת כָּל כַּחֲנּוּ וְחִיּוּתָנוּ עֵתָה בְּעַמְק הַגְּלוּת הַזֶּה שֶׁמִּתְגַּבֵּר הָעֲצָבוֹת וְכוּ' כִּנְ"ל, הוּא רַק עַל יְדֵי נִקְדַּת הַשְּׁמָחָה שֶׁמִּמֶּשִׁיכִין עֲלֵינוּ גְדוּלֵי הַצְּדִיקִים בְּחִינַת יַעֲקֹב בְּהַשְּׁגָתָם הָעֲצוּמָה שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת "וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ" לְרַפְּאוֹת צְלַעְתּוֹ מֵה שְׁנַגְע בְּכַף יָרְכוּ וְכוּ' וְזֶהוּ בְּחִינַת 'אֵיתּוּ אֲשֶׁלִּי וּמוֹשַׁחוּ' הַנִּלְ שֶׁמִּמֶּשִׁיכִין הַשְּׁמָחָה מִמְקוֹר הַשְּׁמָחָה שִׁיתְגַּלְהָ לְעֵתִיד שְׁאֹז יֵאִיר אֹר הַגְּנוּז וְכוּ' ל. וְזֶה בְּחִינַת מֵה שְׂמוּבָא לְעֵיל (אוֹת כ) שֶׁהַתְּפָאָר שִׁיכוֹל לְרַפְּאוֹת הַבַּת מִלֶּךְ שְׂרַפּוּאָתָה עַל יְדֵי שְׁמָחָה וְכוּ' וְכוּ' ל.

וְזֶה שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (חולין צא.) שְׁחֹר יַעֲקֹב עַל פְּכִים קְטָנִים.

הַמְעַכֵּב וְכוּ', וְזֶה עַל יְדֵי שְׁשֵׁרִית עִם אֲנָשִׁים בְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוֹרוֹת "וְתוֹכְל" לְכֹלָם, וְעַל כֵּן שֶׁמֶךְ יִשְׂרָאֵל וְכוּ' ל. וְזֶהוּ שְׂמוּבָא שְׁשִׁים 'יִשְׂרָאֵל' הוּא בְּחִינַת 'שִׁיר אֵל', הֵינּוּ בְּחִינַת שִׁיר וְשְׁמָחָה, כִּי עַקֵּר הַהִתְגַּבְּרוֹת בְּחִינַת "כִּי שְׁרִית" וְכוּ' הוּא עַל יְדֵי הַשְּׁמָחָה וְכוּ' ל:

כִּי וְזֶה (בְּרַאשִׁית לֵב, לֵא): "וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ" לְרַפְּאוֹתוֹ מִצְלַעְתּוֹ (בְּרַאשִׁית רַבָּה עַח, ה), וְאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁהָאִיר לוֹ אֹר הַשֶּׁמֶשׁ שִׁיאִיר לְעֵתִיד כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (מִלְּאִי ג, כ): "וַיִּזְרַח לְכֹם יִרְאֵי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא" וְכוּ', שֶׁהוּא בְּחִינַת אֹר הַגְּנוּז לְעֵתִיד כְּמוּבָא בְּזוּהַר הַקְּדוּשׁ (מִקֵּץ רַג, ה), הֵינּוּ בְּחִינַת אֹר הַנִּלְ שֶׁמִּשְׁגִּינִין עַל יְדֵי שְׁמַחַת הַמְּצוּהָ שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדוּשַׁת יַעֲקֹב כִּנְ"ל, שֶׁעַל יְדֵי זֶה עוֹלָה עַד הַכֶּתֶר שֶׁהוּא הַמְּסֻדֵר וּמִשְׁיַג הָאֹר בְּבְּחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי וְכוּ', שְׁזֶה הָאֹר הוּא בְּחִינַת אֹר הַגְּנוּז, וְכֵל אֹרוֹת הַשְּׁכָלִיִּים שֶׁמְקַבְּלִין עֵתָה כֹּלָם נִמְשָׁכִין מִשֶּׁם כְּמוּבָא בְּזוּהַר הַקְּדוּשׁ כְּמוֹ שְׂמִבְּאָר בְּמְקוֹם אַחֵר. אֲבָל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים זוֹכִין גַּם עֵתָה לְהַשִּׁיג זֶה הָאֹר עַל יְדֵי כָּל הַנִּלְ, שְׁזֶה בְּחִינַת הַשֶּׁמֶשׁ שִׁיתְגַּלְהָ לְעֵתִיד, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְרַפָּא מִצְלַעְתּוֹ, הֵינּוּ כִּי כָּבֵר מִבְּאָר שְׁהָא בְּהָא תְּלִיא, כָּל מֵה שֶׁמִּתְגַּבְּרִין יוֹתֵר בְּשְׁמַחַת הַמְּצוּהָ זוֹכִין לְהַשְּׁגַת אֹרוֹת הַנִּלְ, וְכֵל מֵה שֶׁמִּשְׁגִּינִין בְּיוֹתֵר אֹרוֹת הַנִּלְ כְּמוֹ כֵּן זוֹכִין לְשְׁמַחַת הַמְּצוּהָ בְּיוֹתֵר וְכוּ' כִּנְ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת

בההיך בְּאַלְפֵיךָ וְכוּ' עֵינַי שָׁם. הֵינּוּ כִּי עָקַר כָּלֵל הַפְּנֹנָה הוּא לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת שְׂמַחַת הַמְצוּה מְעוֹלָם הַבּא לְעוֹלָם הַזֶּה, שְׂזֵה הָעָקֵר שְׂנַתְּגַבֵּר לְזַכֵּר בְּכָל עַת תְּכַלִּית הָעוֹלָם הַבּא, שְׂאֵז לֹא יִשָּׂאֵר מִן הָאָדָם וְלֹא מִן תְּאוֹוֹתָיו וְהִכְלִי וְכִסְפוֹ וְזִהְבוֹ שׁוֹם דְּבָר כִּי אִם נִקְדַּת הַמְצוּה שְׂזֵזְכָה לְסַגֵּל בְּחִיּוֹ. וְעַל כֵּן כְּשָׁבָא לְעִשׂוֹת אִיזָה מְצוּה צְרִיךְ לְהַתְּגַבֵּר לְעִשׂוֹתָהּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַד אֵין סוּף, כִּי רַק זֶה חֵיּוֹתוֹ וְקִיּוּמוֹ לְנֶצַח, וְאַפִּילוּ אִם עֲשֵׂה מַה שְׂעֲשֵׂה וְעִכְשׁוֹ נַעֲשֵׂה עֲמוֹ מַה שְׂנַעֲשֵׂה אָף עַל פִּי כֵן יִשְׂמַח בְּיֹתֵר, כִּי אֲדַרְבָּא הוּא צְרִיךְ לְשִׂמְחָה בְּיֹתֵר שֶׁהוּא גַם הוּא בְּעֵצִים שְׂפָלוֹתוֹ וְגִרְעוּתוֹ וְכוּ' זֹכָה לְעִשׂוֹת מְצוּה לְהַתְּעַטֵּף בְּצִיצִית וּלְהַנִּיחַ תְּפִלִּין וּלְתַן אִיזָה צְדָקָה וְכוּ' שְׂזֵהוּ בְּחִינַת 'שִׂשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂגוּ וְנָסוּ יִגוֹן וְאַנְחָה', שְׂחוּטְפִין הֵיגוֹן וְאַנְחָה וּמְכַנְסִין אוֹתוֹ לְתוֹךְ הַשְּׂמִחָה וְכוּ' כִּנּוּ"ל וְנִכְמוֹ שְׂמִבְּאָר מְזֵה בְּהִלְכוֹת פְּרִיָה וּרְבִיָה הִלְכָה ד עֵינַי שָׁם].

וְכָל זֶה מִמְּשִׁיכֵין עֲתָה עַל יְדֵי מְצוֹת הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה שֶׁהוּא לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת הַשְּׂמִחָה שֶׁל שְׂבַת לְשִׂשַׁת יָמֵי הַחֹל כְּמוֹ שְׂמִבְּאָר בְּהַתּוֹרָה "יָמֵי חֲנֻכָּה הֵם יָמֵי הַדְּאָה" (לִיקוּטֵי תַנְיָנָא ב) עֵינַי שָׁם, וְכָל זֶה זֹכֵיךְ עַל יְדֵי בְּחִינַת אֵמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁהוּא עֵצִים הַשְּׂמִחָה שְׂבָלָב כִּנּוּ"ל, כִּי לְפִי נִקְדַּת הָאֵמֶת שְׂבָלָב בּוֹדָאֵי רְאוּי לֹ לְשִׂמְחָה

וְאִיתָא שְׂהֵם בְּחִינַת נִיצוּצוֹת קְטַנִּים שְׂרָצָה לְהַגְבִּיָה וּלְבָרֵר אוֹתָם גַּם כֵּן. הֵינּוּ כִּנּוּ"ל, שְׂעָקֵר הַשְּׂגַת אוֹר הַנ"ל, הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת 'מִי יִמְר' עַל יְדֵי שְׂמִבְּרִים נִיצוּצוֹת מֵהִיכְלֵי הַתְּמוֹרוֹת וְכוּ' כִּנּוּ"ל:

כַּח גַּם אִיתָא שְׂפָךְ מְרִמּוֹ עַל פְּךָ הַשְּׂמֵן בְּחִינַת "וַיִּצַק שְׂמֵן עַל רֹאשָׁה" (בְּרַאשִׁית כח, יח) שֶׁהוּא בְּחִינַת "צִפְחַת הַשְּׂמֵן לֹא תַחְסֵר" (מַלְכִים א יז, יד) בְּחִינַת שְׂמֵן הַמְּשַׁחָה שֶׁהִיָּה בּו בְּרָכָה, כִּי מִמֶּנּוּ נִמְשָׁחוּ כְּהֵנִים וּמַלְכִים וְכָלֵי שְׂרַת וְכָלֵי קָיָם לְעֵתִיד לְבוֹא, כִּי כָל זֶה בְּחִינַת שְׂמֵן שֶׁל נֵר חֲנֻכָּה הַנ"ל שֶׁהִיָּה הֵנֶס נִפְלָא עַל יְדֵי בְּחִינָה זֹאת שְׂדִלֵק שְׂמֵן מְעֻט שְׂמוֹנָה יָמִים, כִּי הִיָּה בּו בְּחִינַת בְּרָכָה הַנ"ל שְׂבִשְׂבִיל זֶה טָרַח יַעֲקֹב אֵז לְהַמְשִׁיךְ עַל יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת בְּרַכַּת הַשְּׂמֵן הַנ"ל שֶׁהוּא בְּרַכַּת הַשְּׂכָל וְכוּ', וְאֵז נַחְקָנָא בּו הַמְּלֶאךָ וְהַתְּגָרָה בּו עַד שְׂיַעֲקֹב בְּעֵצִים כְּחוֹ נִצְחוֹ עַד שֶׁהִכְרַח לְבָרְכוֹ, דֵּהֵינּוּ שֶׁהוּא בְּעֵצִים יִתְהַפֵּךְ לְבְּרָכָה בְּחִינַת שְׂמִחָה כִּנּוּ"ל עַד שֶׁהֵאִיר אוֹר הַנ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹר הַגְּנוּז וְכוּ' כִּנּוּ"ל:

כַּט וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׂאִיתָא בְּכַנּוֹת חֲנֻכָּה לְכוֹן בְּכָל לַיְלָה שֵׁם 'אֵהִיָּה' פְּעָמִים 'אֵהִיָּה' שְׂעוֹלָה אֵמֶת, וְלְעוֹרֵר בְּכָל לַיְלָה מְדָה אַחַת מִי"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי עַד 'נוֹצֵר' שְׂשֵׁם כְּלוּל עַד 'וְנִקְה' וְכוּ', וְשֵׁם 'אֵהִיָּה' הַנ"ל יְכוֹן בְּכָל לַיְלָה בְּצוּרֹף מִיחַד וְכוּ', שְׂפָלוֹתָם הֵם שְׂלִשָׁה 'אֵהִיָּה', בְּיֹוֹדִין

יביאוגי אל הר קדשך ואל משכנתיך, שהוא הבית המקדש שהוא בחינת התשעה היכלין הנ"ל, וְאָבֹאֶה אֶל מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל אֵל שְׁמַחַת גִּילִי שִׁיזְכֶּה לְשִׂמְחָה. וְכָל זֶה עַל יְדֵי "שְׁלַח אֹרֶךְ וְאַמְתָּךְ" שֶׁהוּא אֹרֶךְ הָאֲמֶת שֶׁהוּא אֹרֶךְ שֶׁל מְשִׁיחַ כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל עַל פְּסוּק זֶה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֹרֶךְ שְׁמֹן שֶׁל חֲנֻכָּה שֶׁעֲקָרוֹ לְהֵאִיר נִקְדַּת הָאֲמֶת שְׁבֵלֵב עַד שִׁיזְכֶּה לְהִמְשִׁיךְ קִדְשַׁת הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ קִדְשַׁת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין, שֶׁשֶּׁם מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה בְּחִינַת וְאָבֹאֶה אֶל מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל אֵל שְׂמַחַת גִּילִי וְכֵנ"ל, וְאֹדְךָ בְּחִינַת הַוְדָאָה וְכֵנ"ל. וְשֵׁם אֱהִיָּה הַנִּזְכָּר בְּשִׁלְשָׁה צְרוּפִין שְׁכָלֵם עוֹלָיִם בְּגִימַטְרִיא חוֹתָם כִּידוּעַ בְּכַתְּבִים, הֵינּוּ בְּחִינַת חוֹתָם שֶׁל הַשְּׁמֹן שֶׁל חֲנֻכָּה שֶׁהִיא חוֹתָם בְּחוֹתָמוֹ שֶׁל כֶּהֱן גְּדוֹל. וְעַקְר הַחוֹתָם הוּא אֲמֶת, כִּי חוֹתָמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲמֶת, כִּי אֲמֶת בְּחִינַת אֱהִיָּה פְּעָמִים אֱהִיָּה כֵּנ"ל, כִּי אֱהִיָּה בְּחִינַת כְּתוּר בְּחִינַת הַמְּסֻדָּר וְהִמְשִׁיב בְּחִינַת הַפְּרִיסָא וְהַמְּעַכֵּב וְכוּ' כֵּנ"ל שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חוֹתָם שְׁחוֹתָם בְּעַד הַמְּחִיזִין וּמַעַכְכֵם שִׁמְתִּינוּ עַד שִׁיתִּישְׁבוּ שְׁעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא עַקְר הַשְּׂגַת הַמְּחִיזִין.

וְעַקְר כָּלֵל כָּל הַהֲשָׁגוֹת הוּא אֲמֶת כְּמַבָּאָר בְּכִמְהָ מְקוֹמוֹת, שֶׁעַקְר הַחֲכָמָה הוּא אֲמֶת, וְכִמוֹ שֶׁכָּתְבוּ גַם כָּל חֲכָמֵי הַמְּחַקְרִים שֶׁעַקְר הַחֲכָמָה הוּא אֲמֶת, בְּפֶרֶט בְּהֲשָׁגַת אֱלֹהוֹת. וְעַקְר כָּלֵל הַהֲשָׁגָה שֶׁל כָּל אֶחָד הוּא

מֵאֵד בְּשַׁעַת עֲשִׂית אִיזָה מְצוּהָ, כִּי הָאֲמֶת שְׁבֵלֵב יוֹדֵעַ שְׁלֹא יִשְׂאָר לְהֵאָדָם שׁוֹם דְּבָר כִּי אִם נִקְדַּת הַמְּצוּהָ וְכוּ' כֵּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת שֵׁם 'אֱהִיָּה', בְּחִינַת 'אֱהִיָּה' פְּעָמִים 'אֱהִיָּה' שְׁעוּלָה אֲמֶת, כִּי 'אֱהִיָּה' בְּחִינַת כְּתוּר שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח הַמְּסֻדָּר וְהִמְשִׁיב אֶת הַמְּחִיזִין כְּמוֹ שֶׁמַּבָּאָר שֵׁם עַל פְּסוּק "וְאֱהִיָּה עִמָּךְ וְאַבְרָכְךָ". וְשֵׁם מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה בְּחִינַת וְשְׂמַחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים, וְשֵׁם שֶׁרֵשׁ בְּחִינַת אֹרֶךְ הַשְּׁמֹן בְּחִינַת שְׁמֹן הַמְּשֻׁחָה שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתוּר בְּחִינַת "נִזְר אֱלֹהֵינוּ עַל רֵאשׁוֹ" (בְּמִדְבָר ו, ז), שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשָׁכִין כָּל אֹרוֹת הַשְּׂמִינִים כֵּנ"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֹרֶךְ שֶׁל מְשִׁיחַ שְׁנִקְרָא עַל שֵׁם שְׁנַמְשָׁח בְּשְׁמֹן הַמְּשֻׁחָה, כִּי מְחַמַּת שֶׁהוּא יִזְכֶּה לְזֶה בְּתַכְלִית הַשְּׁלָמוֹת יוֹתֵר מֵהַכֵּל עַל כֵּן נִקְרָא בְּשֵׁם מְשִׁיחַ עַל שֵׁם שְׁמֹן הַמְּשֻׁחָה, וְהוּא שְׂמַחַת יִשְׂרָאֵל שְׂמֵאִיר בְּהַעֲלֵם בְּיִשְׂרָאֵל גַּם עֵתָה עַל יְדֵי גְדוּלֵי הַצְּדִיקִים לְהַכְנִיס בְּנוֹ נִקְדַּת הָאֲמֶת שְׁנִזְכֶּה לְשִׂמְחָה בְּעֲשִׂית הַמְּצוּוֹת גַּם עֵתָה בְּעִמְק הַגְּלוּת, שֶׁרַק זֶה הוּא קִיּוּמֵנוּ וְחִיּוּתֵנוּ כֵּנ"ל. וּמִשֵּׁם מְמַשְׁיָכִין אֹרֶךְ שְׁמֹן שֶׁל חֲנֻכָּה שְׁנַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַכֶּהֱן הַגְּדוֹל שְׁנַמְשָׁח בְּשְׁמֹן הַמְּשֻׁחָה, [כִּי אֵף עַל פִּי שְׂאֵז בִּימֵי בֵּית שְׁנֵי כָּבָר נִגְנוּ שְׁמֹן הַמְּשֻׁחָה, אֵף עַל פִּי כֵן כָּל קִדְשַׁת הַכֶּהֱן הַגְּדוֹל נִמְשָׁח מִשֵּׁם מֵאֵהֲרֵן הַכֶּהֱן הַרֵאשׁ שְׁנַמְשָׁח שְׁעַל יְדֵי זֶה קָבַל קִדְשָׁתוֹ לְדוֹרוֹת].

וְזֶה שְׂמַבְקָשִׁים (תְּהִלִּים מִג, א): "שְׁלַח אֹרֶךְ וְאַמְתָּךְ הִמָּה יִנְחוּגֵי

בחינת תכלית הידיעה דלא נדע רק להמשיך על עצמו אמונה שהיא בחינת אמת על ידי שרואין השגת הצדיקים, שעל ידי זה נתחזק האמת והאמונה בלב כל אחד מישראל מי שמשים לבו אל דבריהם באמת. נמצא שעקר האור בחינת שמן המנורה שבו נעשה הנס של חנוכה, נמשך על ידי בחינת החותם שהוא המעצב וכו' כנ"ל. ועל כן היה הנס על ידי שהיה חתום בחותמו של כהן גדול וכנ"ל.

וזה בחינת 'אהיה' שהוא בחינת 'אנא זמין למהוי' כמו שמובא בהתורה 'קרא את יהושע' (סימן ו), הינו שזה בחינת השמחה שבלב שסוף כל סוף 'אנא זמין למהוי', שבודאי יתהוה ממני איזה הויה. פי כל ההתהוות של האדם עתה בזה העולם הכל הבל וריק אפילו בחייו כידוע לכל, מכל שכן שמכרח למות ולשוב לעפר ויתבלה הכל, ועל כן אין זה שום הויה כלל רק 'אנא זמין למהוי' שבודאי אני מוכן ומזמן שיהיה ממני איזה הויה לעתיד לנצח, כי בודאי ישאר ממני אז מה שישאר וכמו ששמעתי מפיו הקדוש ז"ל ענין זה לענין התחזקות בשמחה וכו'. וכל ההשארה הוא נקדת המצוות כנ"ל.

וזה בחינת 'אהיה אנא זמין למהוי', שזה עקר השמחה כנ"ל. וזה בחינת 'מה אנו מה חיינו וכו', כי הכל הבל

לכד' וכו', הינו כנ"ל, שאין להאדם שום הויה כלל רק מה שישאר ממנו נקדת התורה והמצוות וכנ"ל. ועל כן אומרים תכף אחר כך 'אשרינו' וכו' וכנ"ל, כי הכל הבל ואין הויה בעולם כי אם 'אשרינו' וכו'. דהינו שמחת קדשת ישראל שמחדין שמו יתברך בכל יום וכו' שזה בחינת שמחת המצוות כי כל מצותך אמונה וכנ"ל. וזה בחינת מה שצריכין לכוון בכל לילה בצרוף אחר כמו שאיתא בפגנות^ט, כל זה לתקן ולברר בחינת היכלי התמורות שמתגברין בכל פעם בשקרים וחליפין ותמורות שונות שהם הרעיונים רעים והבלבולים וכו', שכלם בחינת שנויים וחלופים ותמורות. ועל כן צריכין לתקן בכל פעם על ידי שם אהיה פעמים אהיה בצרוף מיוחד וכל צרוף עולה אמת כמו שמבאר שם, כי כפי התגברות השנויים של התמורות שלהם כן צריכין להתגבר לברח מהם על ידי שימשיך על עצמו אמתת האמת על ידי עצות טובות שיש בהם וכו' כמה שנויים לטובה, לפעמים על ידי תורה ומצוות לפעמים על ידי תפלה לפעמים על ידי שיחה וכו', שכל זה נמשך מבחינת צרופים שונים של שם אהיה הנ"ל, שהוא בחינת אמת כנ"ל, כי צריכין להפך הכל לטובה שזהו בחינת 'ששון ושמחה ישיגו' הנ"ל. וכפי התגברות העצבות של היכלי

זוה בחינת 'אהיה' שהוא בחינת 'אנא זמין למהוי' כמו שמובא בהתורה 'קרא את יהושע' (סימן ו), הינו שזה בחינת השמחה שבלב שסוף כל סוף 'אנא זמין למהוי', שבודאי יתהוה ממני איזה הויה. פי כל ההתהוות של האדם עתה בזה העולם הכל הבל וריק אפילו בחייו כידוע לכל, מכל שכן שמכרח למות ולשוב לעפר ויתבלה הכל, ועל כן אין זה שום הויה כלל רק 'אנא זמין למהוי' שבודאי אני מוכן ומזמן שיהיה ממני איזה הויה לעתיד לנצח, כי בודאי ישאר ממני אז מה שישאר וכמו ששמעתי מפיו הקדוש ז"ל ענין זה לענין התחזקות בשמחה וכו'. וכל ההשארה הוא נקדת המצוות כנ"ל.

וזה בחינת 'אהיה אנא זמין למהוי', שזה עקר השמחה כנ"ל. וזה בחינת 'מה אנו מה חיינו וכו', כי הכל הבל

ל וזה בחינת מה שמצות הדלקת נר חנכה היא מעת יציאת הכוכבים עד שתכלה רגל מן השוק (שבת כא:), כי עקר העצבות שהיא עקר גלות השכינה נמשך מבחינת פגימת הלבנה. כי המאורות הם בחינת שמחה פנ"ל, ובתחלה היו שניהם גדולים ועל ידי קטרוג הירח נתמעטה שזהו בחינת "יהי מארת" חסר^כ (וזהו בראשית יט:), ומזה החסרון הוא יניקת העצבות בבחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (שם) 'מארת חסר דא לילית' שמשם כל היללה והעצבות והמרה שחורה שהיא בחינת חשך. וישראל עם קדוש עוסקים בזה בעבודתם למלאות פגימת הלבנה כידוע, שהעקר על ידי עשית המצוות בשמחה, כי דיקא על ידי שמחת המצוה מתקנים פגימת הלבנה שהיא בחינת עצבות פנ"ל.

ועל כן קדוש הלבנה נוהגין ישראל לקדשה בשמחה רבה, וכמו שכתוב בשלחן ערוך (או"ח תכו, ב) שנוהגין לעשות רקודין ומחולות בשעת קדוש לבנה, וכמו שמזכירין בברכת הקדוש: 'ששים ושמחים לעשות' וכו' (סנהדרין מב:), כי קדוש הלבנה הוא תקון ומלוי פגימת הלבנה, וכמו שאומרים אז למלאות פגימת הלבנה וכו'. ועל כן מקדשין אותה בשמחה, כי עקר תקון מלוי פגימת הלבנה הוא על ידי שמחה

התמורות, כן צריכין להפך הכל לששון ולשמחה שזהו בחינת עוונות נתהפכין לזכיות (יומא פו:), בחינת "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו" (ירמיה ג, כ) פנ"ל.

ועל כן בכל יום ממשכין צרופים מיחדים של שם אהיה שהוא בחינת אמת, כפי התקון והברור שצריכין לברר משנוי התמורות וכנ"ל, כי האמת הוא אחד, אבל מצד המקבלים יש בו כמה שנויים לטובה כפי הברור שצריכין [כמו שמבאר במקום אחר בסימן רנא ליקוטי חלק א], שהעקר על ידי האמת שמבטל כל השקרים והשנויים הנמשכין מהיכלי התמורות, ועל כן הדלקת נר חנכה שהיא בחינת אור האמת צריך לכוון צרופ מיוחד בכל יום של שם אהיה פעמים אהיה שהוא עולה אמת פנ"ל. וזה בחינת מה שצריכין לכוון להמשיך תליסר מכילין דרחמי שהם "אל רחום וחנון", כי על ידי אלו השלש עשרה מדות של רחמים העוונות נתהפכין לזכיות, שהם בחינת שמחה שזהו בחינת 'ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה', שזה בחינת הנס של חנכה, שהצדיקים בגדל פחם מהפכין הכל לטובה לששון ושמחה עד שכל אחד יכול להמשיך על עצמו אור השמחה הזאת שזהו בחינת הדלקת נר חנכה וכנ"ל:

עולם הזה שמתגאה בעשרו וכיוצא, בודאי אין זה שמחה כלל.

פי זה ידוע לכל שאין שום אדם ממלא תאוותו בעשרו פי אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וכל מה שיש לו יותר חסר לו יותר בפרט שעל פי רב מתנהג בגדולות עד שעתה חסר לו יותר באמת מבתחלה לפי הנהגתו עתה. וכן בכל התאוות בפרט שמכרח למות ולא במותו יקח הכל. וכן כל מה שיש לו גדלה וכבוד יותר הוא מתגאה בעצמו עד שחסר לו כל הכבוד וההתנשאות של כל העולם ומתקנא באחרים שיש לו גדלה וכבוד וכו' כידוע כל זה. ועל כן על ידי גדלות וגאווה אין שום שמחה כלל רק שנדמה שהם שמחים, אבל באמת כל שמחתם נהפכת ליגון בבחינת 'ואחרית שמחה תוגה' וכנ"ל. אבל שמחת הצדיקים שהיא שמחת ישראל היא על ידי הקטנות דיקא שהם קטנים בעיניהם כל כך שכל מה שמקבלים מה' יתברך הם שמחים בו, ואפילו כשיש להם יסורים ועניות חס ושלום הם שמחים ביסורים, ומכל שכן כשמשיע להם איזה טובה הם מקבלים בשמחה ומודים לה' יתברך בין בטיבו בין בעקו חס ושלום כמו שכתוב (תהלים נו, יא): "בה' אהלל דבר באלהים אהלל דבר", ואינם מתגאים להתאוות בכל פעם יותר רק הם שמחים בחלקם פי יודעים שגם זה המעט הוא חסד חנם

כנ"ל. ועל כן ישראל מונין ללבנה דיקא שהיא בחינת מאור הקטן, כי בשבח ישראל נאמר (דברים ז, י): "כי אתם המעט מכל העמים", ודרשו רבותינו ז"ל (חולין פט.) 'שאתם ממעיטין עצמכם כשאני משיע לכם טובה' וכו', שזהו בחינת שבח הצדיקים הגדולים שנקרא כל אחד קטן כמו הלבנה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שם ס): 'צדיקים קראו על שמך, יעקב הקטן, דוד הקטן' וכו'. כי עקר שלמות השמחה משיגין הצדיקים והם ממשיכין השמחה עלינו, וכל שמחתם של הצדיקים הוא על ידי קטנות ושלמות ועונה דיקא, בבחינת (ישעיה כט, יט): "ויספו ענוים בה' שמחה ואביגי אדם בקדוש ישראל יגילו", כי העכו"ם והרשעים הכרוכים אחר העולם הזה כל שמחתם היא רק על ידי גאווה וגדלות, דהינו כשמשיגין איזה עשירות או כבוד וגדלה הם מתנשאים בעצמן ושמחים בזה. ועל כן באמת אין שמחתם שמחה כלל, כי שמחתם מערפכת תמיד בבחינת (קהלת ב, ב): "לשחק אמרתי מהולל ולשמחה מה זו עושה", כי באמת בעסקי עולם הזה אין שום שמחה כלל, ועל כן נקרא כל שמחתם "שחוק הפסיל" (שם ז, ו) שהיא עצבות ומרה שחורה כמו שאיתא בזוהר ומובא בהתורה 'צוית צדק' (בסימן כג), כי "אחרית שמחה תוגה" (משלי יד, יג), כי מאחר שכל שמחתו הוא תאוות

(ליקוטי מוהר"ן רפב) על פסוק 'ועוד מעט ואין רשע' וכו', שזה בחינת "אזמרה לאלהי בעודי" וכו', שזהו בחינת 'ומצדיקי הרבים כפוכבים' שהם בחינת נקודת המאירים ומשמחים לב ישראל שהם מפיסין דעתה של הלבנה על פגימתה שהיא בחינת עצבות ומרה שחורה, כי על ידי בחינת 'ומצדיקי הרבים כפוכבים' נתמלא אורה כי הם משמחים נפשות ישראל שזה עקר תקון פגימתה כנ"ל.

וזה בחינת מה שהדלקת נר חנכה שהיא בחינת המשכת שמחת המצות כנ"ל, הוא מעת יציאת הכוכבים בחינת 'ומצדיקי הרבים כפוכבים' שהם הצדיקים המשמחים לב ישראל על ידי נקודת המצות כנ"ל, עד שתכלה רגל מן השוק, שזה עקר התקון הנעשה על ידי שמחת המצוה שהיא להעלות הרגלין שמשם עקר יניקת הסטרא אחרא שהיא בחינת עצבות כנ"ל, כי על ידי שמחת המצוה מעלין המלכות וכו', עד שהמצוה הולכת לעורר כל העולמות לעבודת ה' יתברך, שזה בחינת עליית הרגלין שמעלין הרגלין מיניקת הסטרא אחרא עד שילכו בכל העולמות לעוררם לה' יתברך. וזהו בחינת עד שתכלה רגל מן השוק, שהוא מקום אחיזת החיצונים להעלות הרגלין משם על ידי הדלקת נר חנכה, שהיא בחינת שמחת המצוה

מאתו יתברך, וכל שמחתם היא שמחה נצחית שממשיכין על עצמם שמחת המצוות, שהיא שמחה אמתית הקימת לנצח, וכל מה שהם קטנים בעיניהם יותר ויודעים שפלותם ביותר כמה וכמה פגמו וכו', הם מתגברים על ידי זה יותר לשמח בשמחת המצוה על שאף על פי כן הוא זוכה לעשות מצוה, שזהו בחינת 'ששון ושמחה ישגו ונסו יגון ואנחה הנ"ל, וכמבאר מזה לעיל ובמקום אחר. ועל כן כשנחם ה' יתברך את הלבנה מפגימתה אמר לה 'צדיקים יקראו על שמך יעקב' וכו', כי כל נחמתה היא שמחה שהיא תקון פגימת הלבנה. על כן אמר לה 'שצדיקים יקראו קטנים על שמך שעל ידי זה כל שמחתם על ידי קטנות ופלות, שזאת השמחה קימת לנצח בחינת שמחת המצוה שזהו עקר תקון פגימת הלבנה כנ"ל.

וזהו בחינת מה שנתן להלבנה את הכוכבים להפיס דעתה כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה ו, ד), זה בחינת (דניאל יב, א): 'ומצדיקי הרבים כפוכבים לעולם ועד', שהם הצדיקים המצדיקים את הרבים שהם מצדיקים ומזכים את הרבים שמכניסים בהם שמחה, שזה עקר התקון על ידי שמוצאים בהם נקודת טובות של המצוות בכל אחד ואחד אפילו בהגרוע שבגרועים, וכמבאר בדברינו בזה הרבה. וכמו שמבאר

הלוחות, שהם כלל התורה כלל שמחת ישראל, כי אני שמח לפני ה' אשר בחר בי למלך מאביך על ידי זה דיקא, ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיניי וכו' (שמואל ב הנ"ל), כי אני בעיני נקל ונבזה עוד יותר מזה, וזה דיקא הוא תקף שמחתי שאף על פי כן אני זוכה עם ישראל להעלות הארון למקומו. וכן הוא בכל אחד מישראל, שאדרבא כל מה שרוצים להרחיקו משמחה מחמת שפלותו ופגמיו המרבים מאד צריך להתחזק להיות שמח בכל כחו על ידי זה דיקא, ולהפך היגון ואנחה לשמחה, כי אף על פי כן אני מלבש בציצית ואומר קריאת שמע וכו' בכל יום וכיוצא בשארי נקודת המצות וכו"ל, שזהו בחינת מלוי פגימת הלבנה שהוא בחינת מלכות דוד שתתקיים לנצח על ידי זה כנ"ל.

ועל כן אומרים בשמחה בשעת קדוש הלבנה: 'דוד מלך ישראל חי וקיים', כי עקר החיות והקיום לנצח הוא בחינת שמחה שיזכה כל אחד על ידי התקרבותו לצדיקים שמרימין נקודת המצוות של כל אחד למקומו בבחינת (תהלים טו, יא) "תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך" וכו', שעקר חיי עולם הבא הוא בחינת שמחה, שזהו בחינת 'דוד מלך ישראל חי וקיים', כי דוד הוא בחינת כלל שמחת ישראל כי הוא בחינת 'בדחא

שזוכין על ידי מצדיקי הרבים ככוכבים וכנ"ל:

לא וזה שהשיב דוד למיכל כשאמרה לו "מה נכבד היום מלך ישראל" וכו' (שמואל ב ו, כ) על שבזה עצמו והקטין עצמו כל כך כשהעלה הארון שהיה מפוז ומכרך בשמחה עצומה וכו'. והשיב לה "לפני ה' אשר בחר בי מאביך וכו' ונקלתי עוד מזאת" וכו'. הינו שהשיב לה שאדרבא זהו כל תקף שמחתי מחמת שאני קטן בעיני באמת כל כך, שעל ידי זה דיקא בחר בי ה' מאביך להיות מלך ונתקמה מלכותי, וכמו שדרשו רבותינו ז"ל (יזמא כב) 'אין ממנין פרנס על הצבור אלא אם כן קפה של שרצים תלויה מאחריו שאם תזוח דעתו עליו' וכו'. ובשביל זה לא נתקמה מלכותו של שאול שלא היה בו שום דפי וכו', כי עקר עליית המלכות דקדשה הוא על ידי שמחה כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, ועקר השמחה היא על ידי ענוה וקטנות דיקא שהיא להיות קטן בעיני באמת כמו דוד שאמר (תהלים כב, ז): "ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם" וכו', ובזה בעצמו היה משמח את עצמו שאף על פי כן גמל ה' יתברך עמו חסדים כאלה. וכן הוא בכל אדם לפי מדרגתו. ועל פן השיב לה פראוי, כי זה עקר שמחתי מה שאני מבזה עצמי ומקטין עצמי כל כך בשביל לשמח בשמחת הארון עם

לשון גרים שהיה יעקב מגיר גרים. ואיתא בדבריו ז"ל בסימן רכח שזהו בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל 'בקש יעקב לישב בשלוח קפץ עליו רגזו של יוסף', כי זה שעוסק לגיר גרים בהכרח שיהיו לו יסורים ומחלקת וכו'. וכן הוא בכל אדם שאלו הגרים ובעלי תשובה הרוצים לשוב אל ה' על ידי הצדיק בהכרח שיהיה עליהם גם כן כמה מיני מחלקת ויסורים והתגרות וכו' בכל פעם כי אי אפשר להתקרב באמת לה' יתברך כי אם על ידי זה כמבאר בדברינו הרבה בזה. וכמו שמבאר בסימן עב שהוא להתחזק בכל פעם כנגד היצר הרע וכו' עין שם.

ועל כן על כל אחד ואחד מישראל הרוצה לשוב לה' יתברך נאמר 'בקש יעקב לישב בשלוח קפץ עליו' וכו'. והתקון לכל זה הוא בחינת יוסף בעצמו, בחינת אלה תלדות יעקב יוסף, ופרש רש"י 'הפשתני הזה נכנסו גמליו טעונים פשתן הפחמי תמה אנה יכנס כל הפשתן הזה, היה פקח אחד השיב לו: ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלך ששורף כל הפשתן כף וכו', ו'היה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש', ניצוץ יוצא מיוסף שמכלה ושורף הכל'. פי יעקב ראה כל האלופים הכתובים למעלה תמה וכו' מה כתיב למטה אלה תלדות יעקב יוסף' וכו' 'ניצוץ אחד' וכו'.

דמלכא' כמו שאיתא בזהר הקדוש (משפטים קו.), כי זכה לעשרה מיני נגינה שהם כלל השמחה. ועל כן מזכירין זאת בשעת קדוש הלבנה וצוועקין בשמחה גדולה דוד מלך ישראל חי וקים', כי עקר תקון פגימת הלבנה הוא על ידי שמחה שהיא בחינת דוד שזכה למלכות דקדשה על ידי זה לנצח כנ"ל.

ועל כן באמת אמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין מב.) 'אלמלא לא זכו ישראל להקביל פני אביהם שבשמים אלא פעם אחת בחדש דים'. וכמו שאומרים זאת בברכת קדוש הלבנה בשמחה, כי זה עקר קדשת וזכות ישראל שזוכין בזה העולם הפלה והנפסד וכו', לשמח בשמחת האמונה הקדושה שזהו בחינת קדוש הלבנה שהוא מלוי הלבנה מפגימתה על ידי זה כנ"ל. ועל כן בודאי אלמלא לא זכינו בזה העולם אלא להקביל פני אבינו שבשמים פעם אחת בחדש על ידי קדוש הלבנה דינו, כי כל זכיותינו וחייתנו הוא שמחת המצה שזהו בחינת קדוש הלבנה וכנ"ל, מכל שכן וכל שכן שאנו עושים כמה מצוות בכל יום ומיחדין שמו יתברך פעמים בכל יום:

לב וזה (בראשית לו, א): 'וישב יעקב בארץ מגורי אביו וכו', אלה תלדות יעקב יוסף' וכו'. ודרשו רבותינו ז"ל במדרש רבה מגורי אביו

מזהמת הנחש שהוא בחינת חם שממנו יצא מצרים שנתקלל "עבד עבדים יהיה" וכו' (בראשית ט, כה) כמובא, ויוסף עבר בכל זה, והיה לו נסיונות עצומים בתאונה זאת שנמשך מעצבות והיה בבית האסורים כמה שנים, ועל ידי זה עבר בכל בחינות היכלי התמורות ויצא מהם בשלום, אף גם זכה לתוספות קדשה עצומה על ידי זה, שזהו בחינת יוסף בחינת (משלי א, ה) "ישמע חכם ויוסף לקח". ועל כן יש לו כח להפך הכל לטובה להפך היגון ואנחה לשמחה, שזהו בחינת מה שהתנבאה רחל כאשר נולד יוסף ואמרה (בראשית ל, כג) "אסף אלהים את חרפתי", כי על ידי בחינת יוסף הצדיק שייכול לעבר בכל היכלי התמורות ולצאת משם בשלום, על ידי זה יתבטלו כל החרפות הבאין משם, ואחר כך קראה שמו יוסף לאמר "יוסף ה' לי בן אחר", הינו שאמרה שלא די שעל ידו יתבטלו החרפות בחינת 'אסף אלהים את חרפתי', אף גם יהיה לו כח להפך החרפות לכבוד להפך היגון ואנחה לשמחה שזהו בחינת 'יוסף ה' לי בן אחר', בחינת מעשים טובים המשמחים הלב בחינת (משלי י, א) "בן חכם ישמח אב", כי עקר תולדותיהן של צדיקים הם מעשים טובים, הינו שדיקא על ידי החרפות וכו' יוסף בן אחר שהוא הולדה דקדשה להוסיף להוליד על ידי זה דיקא שמחה וטוב בבחינת התהפכות היגון ואנחה

וכן פרש רש"י בפסוק "ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר שלחני" וכו' (שם ל, כה), ופרש רש"י משנולד שטנו של עשו וכו' אש בלא להבה אינו שולט וכו', הינו כי יוסף הוא בחינת הצדיק האמת שייכול לשמח את לב כל אחד מישראל ולהפך היגון ואנחה לשמחה, שעל ידי זה מלהיב את לב ישראל לה' יתברך וכמו שמבאר בסימן ט בלקוטי תנינא כי הצדיק הוא בחינת איש אשר רוח בו שמנשב העפרוריות שהיא בחינת עצבות מלב איש הישראלי, כדי שייכול להתלהב לה' יתברך וכו' עין שם.

וזה בחינת יוסף שנאמר בו (שם מא, לח): "הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו", כי יוסף הוא בחינת הצדיק שייכול לירד לתוך כל היכלי התמורות ולהוציא כל הנפשות משם כל אחד ואחד מעמק נפילתו כל מי שרוצה להתאחו בו, כי בודאי מי שאינו רוצה כלל מכל שכן כשחולק וכו', בודאי אי אפשר לעזר לו, ועליו נאמר (משלי כג, ט): "באזני כסיל אל תדבר כי יבזו לשכל מליך", אבל כל מי שחס על נפשו עדין וחפץ בחיים אף על פי שנפל כמו שנפל יכול הצדיק בחינת יוסף להוציאו משם, כי יוסף ירד לכל היכלי התמורות בבחינת "לעבד נמכר יוסף" (תהלים קה, יח), עבדות בחינת עצבות כמובא במקום אחר (לקוטי מוהר"ן גו, ט) שנמשך

לשְׁמֵחָה, שְׁכַל זֶה בְּחִינַת יוֹסֵף כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בראשית מה, ה): "לְמַחֲיָה שְׁלַחְנֵי אֱלֹהִים לְפָנֶיכֶם" וְכוּ', וְכֵמוֹ שְׁכָתוּב (שם נ, ב): "וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם לְרַעַה אֱלֹהִים חֲשַׁבָה לְטוֹבָה לְמַעַן עֲשֵׂה כִּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיוֹת עִם רַב". וְאֵיטָא בְּסִפְרִים עַל זֶה אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעַלֵי תְּשׁוּבָה כִּי לְמַחֲיָה שְׁלַחֵם אֱלֹהִים וְכוּ', וְלִטְהַר הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר נִפְצוּ שָׁם לְקָרֵב נִיּוּצֵי קִדְשָׁה לְמַקּוֹמָם וְכוּ', שְׁכַל זֶה בְּחִינַת יְרִידָה תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה בְּחִינַת הַנ"ל, שְׁנַתְּהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹב לְשִׁשׁוֹן וְשְׁמֵחָה וְכוּנ"ל. וְעַל כֵּן דִּיקָא בְּחִינַת יוֹסֵף יָכוֹל לְהִלָּהֵיב אֶת הַלֵּב לַה' יִתְבָּרֵךְ, וְעַל יְדֵי זֶה יִשְׂרָף אֶת כָּל בְּחִינַת אֱלוֹפֵי עֲשׂוֹ וְיִהְיֶה הַכֹּל לְשְׁמֵחָה וְלְטוֹבָה.

וְזֶהוּ: "וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב", וַיֵּשֶׁב דִּיקָא, בְּחִינַת כַּח הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשֵּׁב שְׂזָכָה יַעֲקֹב בְּחִינַת הַשְּׁכָל הַקְּדוֹשׁ שְׂרוּדָף תָּמִיד לְהַשִּׁיג הָאוֹר אֵין סוּף וְכוּ' כַּנ"ל, כִּי הַשְּׁכָל נִקְרָא יַעֲקֹב כְּמוֹ שְׁמֵבָאָר כְּמָה פְּעָמִים. וְזֶהוּ "וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב" שְׂזָכָה לְבְּחִינַת הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשֵּׁב. וְזֶהוּ "בְּאַרְץ מְגוּרֵי אָבִיו" עַל יְדֵי שְׁהֵיָה מְגִיר גְּרִים שְׂזֶהוּ בְּחִינַת 'מִי יִמְר' הַנ"ל שְׁיָכוֹל לִירֵד לְהִיכְלִי הַתְּמוֹרוֹת וְכוּ'. אֵךְ בְּכָל פְּעַם מִתְּגַרִּים בּוֹ וּבְהַנְלוּיִם אֵלָיו מְאֹד מְאֹד וְאֵין מְנַיְחִים אוֹתוֹ וְכוּ' לֵישֵׁב בְּשִׁלוֹה כְּלָל. וְהַתְּקוּן לְזֶה הוּא "אֵלָה תְּלַדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף" וְכוּ' שְׁהַצְדִּיק בְּחִינַת יַעֲקֹב בְּחִינַת הַשְּׁכָל הַקְּדוֹשׁ מוֹלִיד בְּקִדְשָׁתוֹ בְּחִינַת יוֹסֵף, שְׁהוּא בְּחִינַת תּוֹסֶפֶת

קִדְשָׁה בְּכָל פְּעַם כִּי אֵינוֹ נוֹפֵל לְזַקְנָה דְּסִטְרָא אַחְרָא בְּשׁוּם אַפֵּן, רַק הוּא מוֹסִיף קִדְשָׁה וְדַעַת בְּכָל פְּעַם עַד שְׁיָכוֹל לְהַפֵּךְ כָּל הַיְגוֹן וְאַנְחָה לְשְׁמֵחָה בְּבְּחִינַת (ישעיה כט, יט) "וַיִּסְפּוּ עֲנוּיִם בַּה' שְׁמֵחָה" וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת בֵּית יוֹסֵף לְהִבָּה שְׁמֵלְהִיב אֵשׁ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל יַעֲקֹב כִּי הוּא אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ שְׁמַנְשֵׁב הַעֲפֻרוּרִית מְכָל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל כַּנ"ל, וְעַל יְדֵי זֶה נִיּוּצוֹן אַחַד יוּצֵא מִבְּחִינַת יוֹסֵף שְׁשׁוּרָף אֶת כָּל אֱלוֹפֵי עֲשׂוֹ שְׁהֵם כְּלָל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַסְטְרִין אַחְרָנִין שְׁמֵהֶם כָּל הַעֲצָבוֹת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְהַהֲתַגְרוֹת וְכוּ' וְכוּ' שְׁמַתְגְרִין בְּכָל אַחַד וְאַחַד, כִּי עַל יְדֵי נִיּוּצוֹן אַחַד שֶׁל אוֹר הָאֵמֶת שְׁמַכְנִים בְּלֵב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי עַד שְׁמֵלְהִיב אֶת לְבוֹ לַה' יִתְבָּרֵךְ, עַל יְדֵי זֶה מְכַלָּה וְשׁוּרָף אֶת כָּל הַמוֹנְעִים וְכוּ':

לֵג זֶה "וַיִּשְׂרָאֵל אֶהֱבֵאת יוֹסֵף מְכָל בְּנָיו כִּי בֶן זָקֵנִים הוּא לוֹ" (בראשית לו, א). 'זָקֵנִים' לְשׁוֹן רַבִּים, כִּי הוּא עוֹסֵק תָּמִיד לְהַגְבִּיר בְּכָל פְּעַם הַזַּקְנָה דְּקִדְשָׁה עַל בְּחִינַת הַזַּקְנָה דְּסִטְרָא אַחְרָא, כִּי יֵשׁ זָקֵן דְּסִטְרָא אַחְרָא שְׁעָסְקוֹ תָּמִיד לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם לְיַדֵי זָקְנָה דְּהֵינּוּ לְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעַתוֹ כְּאֵלוֹ הוּא זָקֵן בְּמַעֲשָׂיו וְכוּ', שְׁעַל זֶה הַזְהִיר אַדְמו"ר ז"ל וְכֵן שְׁמַעְנֵנוּ מִכְּמָה צְדִיקִים שְׁאָסוּר לְהִיּוֹת זָקֵן וְכוּ', וְהַכְּנַעְתּוֹ עַל יְדֵי זָקֵן דְּקִדְשָׁה שְׁהוּא בְּחִינַת זָקֵן וַיּוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה הָאֵמֶתִי

שְׁעוּלִים שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה פְעָמִים שֵׁם
 'הוֹיָה' זֶה אֵינוֹ מְבֹאָר שֵׁם בְּכַוֵּנָה
 חֲנֻכָּה כִּי אִם בְּמָקוֹם אֲחֵר. וְעַל פִּי
 דְּבָרֵינוּ הַנִּלְעָבְדָא וְלַעֲצוֹת טוֹבוֹת
 מְבֹאָר הַכֹּל עַל נִכּוֹן, כִּי זֶה יְדוּעַ
 שֶׁעָקֵר וְיִסּוּד כָּל הַשְּׁמוֹת הוּא שֵׁם
 הוֹיָה בְּרוּךְ הוּא, הוּא בְּחִינַת עֶצֶם
 הָאֵמֶת בְּחִינַת וְאֵמֶת ה' לְעוֹלָם, וְכֹל
 הַיְחוּדִים שְׁעוּסָקִים הַצְּדִיקִים וְכֹל
 יִשְׂרָאֵל לִיְחַד הַשְּׁמוֹת עַל יְדֵי מִצְוֹת
 וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, הַכֹּל הוּא כְּפִי הַבְּרוּר
 שֶׁמְבַרְרִים נִיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים מִעַמְקֵי
 הַקְּלָפוֹת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁמְבֹאָר
 בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת "אִמְצָעִיתָא דְעֵלְמָא"
 וְכוּ', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'מִי יִימַר' וְכוּ'
 וְכוּנִל. וְהַעֲקָר עַל יְדֵי שֶׁמְחַזְּקִים
 עֲצָמָן בְּאֵמֶת וּבְאֵמוּנָה בַּה' יִתְבָּרַךְ
 וּבְחֻרְתוֹ וְצְדִיקָיו הָאֵמֶתִים
 שֶׁמּוֹדִיעִים לָנוּ עֲצָם נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת
 קְדֻשַׁת כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, אֲשֶׁר הֵם
 חֵינּוּ וְכֹל קִיּוּמָנוּ לְנִצָּח עַד שְׁזוֹכִים
 לַעֲשׂוֹת הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה, שֶׁעַל יְדֵי זֶה
 עָקֵר עֲלִית הַשְּׂכִינָה בְּחִינַת מַלְכוּת מִן
 הַגְּלוּת עַד שֶׁעוֹלָה בְּכָל הָעֲלִיּוֹת הַנִּלְעָבְדָא,
 עַד שֶׁנַּעֲשִׂין בְּחִינַת תְּשׁוּבָה הַיְכָלִין
 הַנִּלְעָבְדָא דְלֹא מִתְדַבְּקִין וְלֹא מִתְדַעֲיִין
 וְכוּ', שֶׁמֶשֶׁם שָׂרָשׁ כָּל הַיְחוּדִים וְכֹל
 הַשְּׂגָת אֱלֹהוֹת שֶׁל צְדִיקֵי אֵמֶת, כְּמוֹכֵן
 לְמִשְׁכִּיל בְּסִפְרֵי אֵמֶת. וְהַעֲקָר הוּא
 נִקְדַּת הָאֵמֶת כְּנִל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֱהִיָּה
 פְעָמִים אֱהִיָּה שֶׁעוֹלָה אֵמֶת שְׂצִרִיכִין
 לְכוֹן בְּכָל לַיְלָה וְכוּ', אֲבָל זֶה מוֹכֵן
 שֵׁם שְׁלֵהֲמִשִּׁיךְ הָאֵמֶת הַזֶּה אִי אֶפְשָׁר
 כִּי אִם עַל יְדֵי שֵׁם הָעֶצֶם שֶׁהוּא שֵׁם

בְּחִינַת 'זָקֵן זֶה קִנְיָה חֻכְמָה', שֶׁהוּא
 בְּחִינַת יוֹסֵף שֶׁהוּא מוֹסִיף קְדֻשָּׁה
 וְחִיּוֹת בְּכָל פַּעַם וְכוּ', וְכְמוֹכֵן מִזֶּה
 בְּדָבָרֵינוּ הַרְבֵּה (וְעַן בְּהַלְכוֹת תַּפְלִין הַלְכָה ה').

וְזֶהוּ בְּחִינַת "כִּי בֶן זָקֵנִים הוּא לוֹ"
 לְשׁוֹן רַבִּים, שֶׁבְּכָל פַּעַם מוֹסִיף
 זָקֵנָה דְקְדֻשָּׁה עַל זָקֵנָה דְקְדֻשָּׁה שֶׁהוּא
 בְּחִינַת "יִרְאֵת ה' תוֹסִיף יָמִים" (מִשְׁלִי י'
 כו), לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל בְּחִינַת זָקֵנָה
 דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁעַל זֶה הַתַּפְּלֵל דְּרַד
 "אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי לַעֲת זָקֵנָה" וְכוּ' (תְּהִלִּים
 עא, ט), כִּי צְרִיכִין לְהַתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם
 מְחַדֵּשׁ בְּבְחִינַת וְקוּי ה' יִחְלִיפוּ כַח
 וְכוּ', שֶׁזֶהוּ עָקֵר בְּחִינַת זָקֵנָה דְקְדֻשָּׁה
 שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת יוֹסֵף הַצְּדִיק שֶׁנִּקְרָא עַל
 שֵׁם זֶה יוֹסֵף, עַל שֵׁם שֶׁהוּא מוֹסִיף
 קְדֻשָּׁה וְדַעַת שֶׁהוּא עָקֵר הַחִיּוֹת בְּכָל
 פַּעַם וְכוּנִל:

לֵד וְדַע כִּי מוֹכֵן בְּכַתְּבִים שֶׁיַּעֲקֹב
 וְיוֹסֵף יְחַד עוֹלָיִם שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה
 פְעָמִים שֵׁם הוֹיָה בְּרוּךְ הוּא. וְכַבֵּר
 הוֹבֵא לְעִיל בְּאוֹת כֹּס שְׁכַוְנוֹת חֲנֻכָּה
 הֵם לְהַמְשִׁיךְ שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה תְּקוּנֵי
 דְקִנְיָא, שֶׁהֵם בְּחִינַת שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת
 שֶׁל רַחֲמִים, וְשְׂצִרִיךְ לְכוֹן בְּשִׂמְחוֹת
 יְמֵי חֲנֻכָּה בְּכָל לַיְלָה שֵׁם 'אֱהִיָּה'
 פְעָמִים 'אֱהִיָּה' שֶׁעוֹלָה אֵמֶת וְכוּ',
 וְעָקֵר שָׂרָשׁ הַשְּׁלֵשָׁה יְחוּדִים שֶׁעוֹלָיִם
 נִרְעָם עָקֵר הוּא יְחוּד הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא
 'הוֹיָה אֱהִיָּה'. עַן בְּפָרִי עַץ חַיִּים
 בְּכַוֵּנָה חֲנֻכָּה וְתַבִּין כָּל זֶה. רַק זֶה
 שֶׁתְּכַתְּבוּ בְּכָאן מַעֲנִין יַעֲקֹב וְיוֹסֵף

חנכה להמשיך האש והלהבה דקדושה מבחינת יעקב ויוסף, כי יעקב התחיל לעסק בזה להמשיך השמן משחת קדש על ידי בחינת "ויצק שמן על ראשה" וכו' וכנ"ל (באות כד וכו'), ויוסף הוא בחינת משיח בן יוסף שהוא עוסק בזה ביותר לירד לתוך כל עמקי עמקי הקלפות, שהם היכלי התמורות לברר הקדושה משם וכו', עד שיזכה לבחינת התשעה היכלין ששם שרש השמן וכו' כנ"ל. ועל כן יעקב ויוסף הם עולים שלש עשרה פעמים שם הויה, שהוא עקר כח הרחמים הגדולים של שלש עשרה תקוני דקנא, כי שם הויה עצם הרחמים בחינת "ה' ה' אל רחום וחנון" וכו' [וכמוכן בכונות שעקר שלש עשרה תקוני דקנא שהם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שרשם הוא שם הויה ברוך הוא עין שם]. אף עקר המשכתם עלינו הוא על ידי צדיקי אמת שהם בחינת יעקב ויוסף שעולים שלש עשרה פעמים הויה ברוך הוא כנ"ל, והם מאירים האמת בישראל שהוא בחינת אהיה פעמים אהיה שצריכין לבנו בכל לילה, שעולה אמת כנ"ל. ומבאר שם בכונות חנכה שבכל לילה יכון אהיה אחד ומדה אחת משלש עשרה תקוני דקנא הנ"ל, עד לילה השמיני שהוא בחינת 'נוצר' שהוא אחר תקון 'אמת', ואז במדה השמינית נכללין שאר התקונים עד 'ונקה' וגו' עין שם. ולפי דרכנו הנ"ל יבא הכל על נכון

הויה ברוך הוא, שצריכין ליחדו עם שם אהיה וכו' כנ"ל.

וכל זה נעשה על ידי צדיקי אמת שהם בחינת יעקב ויוסף, שהם מאירין האמת בלב כל אחד מישראל על ידי שמנשכין ומנפחין העפרורית שהיא העצבות מלב איש הישראלי, עד שהלב בוער לה' יתברך במדה כראוי. ושרש זה האש הקדושה הוא בחינת יעקב בחינת "בית יעקב לאש". אבל עקר התלהבות האש כראוי הוא על ידי בחינת יוסף בחינת "בית יוסף להבה" וכו', ועל ידי זה בוער האש כראוי לה' יתברך בבחינת (שיר השירים ח, ו) "רשפיה רשפי אש שלהבת יה", עד אשר "מים רבים" שהם הסטרא אחרא המתגרים להגביר העצבות והמניעות וכו', לא יוכלו לכבות את האהבה, ונהרות לא ישטפוה, אשר אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה" שירצה להסית ולהדיח אחד מישראל מן האמת על ידי הון ביתו, על ידי עשירותו הגדולה, ששם עקר אחיזת העצבות והדאגות בחינת 'בעצבון תאכלנה' בחינת 'מרבה נכסים מרבה דאגה' [וכמו שמבאר בהתורה 'צוית צדק' וכו' עין שם], "בוז יבוזו לו" כי כבר זכה לטעם נעימת האמת על ידי הצדיקי אמת שהם בחינת יעקב ויוסף כנ"ל.

וכל זה מרמז בשמונת ימי חנכה, שצריכין להדליק בכל לילה נר

בזאת התורה 'אמצעותא' בענין כח המסדר והמישב וכו' וכנ"ל, על פן כשמגיעין בלילה השמיני להתחלת התקון של יוסף שעולה ששה פעמים שם הויה ברוך הוא, וממשיכים שם אחד בלילה השמיני אחר שכבר נמשכו כל השבע פעמים הויה שעולה יעקב, בשבע לילות הראשונים שהם שבעה תקוני דיקנא עד 'ואמת', אזי אי אפשר להאיר יותר כנ"ל. רק שאר תקוני דיקנא שהם בחינת שמות הויה ואהיה כלולים שם בהעלם, כי אי אפשר לגלות ולהאיר עתה יותר כנ"ל:

לו כי כל חיותנו וקיומנו הוא על ידי עצם הרחמים הגדולים שממשיכין הצדיקי אמת עלינו שנמשכין על ידי שלש עשרה מדות של רחמים, שהם בחינת שלשה עשר תקוני דיקנא, שעל ידי זה הם מרחמין עלינו ומאירין בלבנו נקדת האמת בלב כל אחד ואחד בכל מקום שהוא באפן שהוא גם הוא יוכל להתעורר ולהתלהב לה' יתברך ברשפי שלהבת י'ה וכו', עד שגם הוא ישמח נפשו כנ"ל, שעל ידי זה עקר עליתו וכו', שכל זה הוא בחינת חנכה כנ"ל:

ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

לז 'נוצרי' הוא אותיות 'רצון' פי עקר הוא הרצון כמבאר בדברינו הרבה בזה. וזה עקר הארת התלהבות האמת שבלב, שהאמת

בעזר ה' יתברך, כי עצם האמת הוא בחינת יעקב בחינת "מתן אמת ליעקב" (מכה ז, כ), ויעקב עולה שבע פעמים הויה כמובא, שזהו בחינת שבעה תקוני דקנא עד 'ואמת' שהוא תקון השביעי שהוא עקר בחינת יעקב שעולה שבע פעמים הויה, שהם בחינת שבעה תקוני עד תקון השביעי שהוא 'ואמת' כנ"ל. ואחר כך תקון השמיני 'נוצר' הוא בחינת יוסף המלהיב האמת וכו' כנ"ל.

ועל פן תכף שמגיעין בלילה השמיני להתקון של יוסף שהוא התלהבות האמת נכללין בו כל השארי תקונים עד 'ונקה' ואין צריכין עוד להדליק נר חנכה יותר, כי עקר עסקנו בהדלקת נר חנכה הויה להמשיך אור האמת של יעקב עד שיגיע לבחינת יוסף שהוא מלהיב האמת, ואז אין צריכין וגם אי אפשר להדליק יותר באתגליא רק שארי התקונים נכללין בו כנ"ל:

לה כי יוסף הוא בחינת משיח שהוא יגמר הגאולה שהיא בחינת אמת, כמו שכתוב "שלח אורף ואמתך" וכו', אבל גמר הגאולה שהוא גמר התגלות האמת אי אפשר עתה להאיר באתגליא כמובן בכל דברי רבותינו ז"ל, כי לבא לפומא לא גלי, וגם שלא יתלהב האור יותר מדאי שזהו בחינת (שמות יט, כא) "פן יהרסו", כמבאר (ליקוטי תניני ט) על איש אשר רכב על סוסי אש בסערה, וכמבאר

דיקא בשעת השנה הצדיק מברך ביותר מהיכלי התמורות ועולה נשמתו שהיא המחין למקום שעולין ומשיגין אז דיקא מה שמשיגין, שזהו בחינת מה שמבאר לעיל (באות כד) בפרשת 'ויצא' ויפגע במקום וילן שם וכו' ויחלם וכו' עין שם.

ועל כן צריכין לזהר לישן מתוך דברי תורה כדי לישן מתוך שמחה שלא יטעם טעמא דמותא. וזה שבקש דוד "האירה עיני פן אישן המות" (תהלים יג, ד), וכן נתתקן לכל אחד לומר קדם השנה בברכת 'המפיל' 'והאר עיני פן אישן המות' הינו כנ"ל. וזה שנסמך לפסוק "עד אנה אשית עצות בנפשי יגון בלבבי יומם עד אנה ירום אויבי עלי", שנסמך לזה "הביטה וכו' האירה עיני פן אישן המות", כי צעק מאחר שהגלות מתגבר כל כך שעקרו הוא יגון ועצבות בחינת "יגון בלבבי יומם", על כן אני מבקש "האירה עיני פן אישן המות", שה' יתברך יאיר עיניו שיוכל לשמח נפשו שלא יישן המות שלא תהיה השנה בבחינת סטרא דמותא חס ושלום שהיא בחינת יגון ועצבות, כי אלו הארבע פעמים 'עד אנה' שצעק דוד במזמור זה הם כנגד הארבע גליות כמו שפרש רש"י שם, ועקר כל הגליות היא עצבות.

ועל זה צעק דוד והתפלל שיהיו ישראל נצולין מהיגון

יאיר וילהיב בלבו תמיד בהדרגה ובמדה עד שרצונו יהיה חזק תמיד לה' יתברך ותורתו וצדיקיו האמתיים שזה העקר כנ"ל. ועל כן כשמיגיעים לבחינת 'נצר חסד' אין מדליקין עוד יותר באתגליא כנ"ל, כי אי אפשר להאיר באתגליא יותר רק עקר התקון על ידי הרצון החזק שמאיר ביותר על ידי התלהבות האמת שהוא בחינת יוסף וכנ"ל:

לח ועל כן היה זוכה יוסף הצדיק לחלומות צודקים ואמתיים, וגם היה יודע לפשר חלמין שבשנה של אחרים, כי השנה היא אחד מששים במיתה, ועצבות היא סטרא דמותא, כי עקר השנה הוא מחמת שנותיגעו המחין. ושרש השנה בקדשה שהיא שנת הצדיקים נמשך מבחינת הרדיפה והמעכב הנ"ל, שעל ידי זה שהמחין רודפין להשיג, והמעכב מעכבם עד שיתישב וכו', ועל ידי זה נעשין תשעה היכלין הנ"ל ועל ידי זה משיגין אור אין סוף וכו', ואף על פי שאלו התשעה היכלין לא מתדבקין ולא מתדעין וכו', אף על פי כן משם נמשכין כל המחין דקדשה של צדיקי אמת, כי הם אורות הצחצחות שהם שרש כל המדות שמשם השתלשלות כל המחין על ידי הצמצומים והכלים שעושין הצדיקים במעשיהם הטובים. אבל מחמת יגיעת המחין על ידי הרדיפה והמעכב, על ידי זה מברחין לישן לתת ניהא למחין, ואז

שְׂמַחָה וכו', עֵינַי שָׁם. הֵינּוּ כַּנְּל כִּי הָא בְּהָא תְּלִיא, מַחְמַת שְׂאִינוּ מִתְּגַבֵּר בְּשִׂמְחָה מָה שְׁעַל כָּל פְּנִים נִצַּל שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוּי וְהִבְדִּילֵנוּ מִן הַתּוֹעִים בְּכַמָּה בְּחִינּוֹת וכו', עַל יְדֵי זֶה מָחוּ בְּגִלוֹת וכו', וְכָל מָה שְׂגִלוֹת הִדְעַת מִתְּגַבֵּר יוֹתֵר מִתְּגַבֵּר הֶעֱצָבוֹת יוֹתֵר, וְכֵן לְהֵלֵן, וּמַחְמַת זֶה כָּל הַהִתְרַחֲקוֹת מֵה' יִתְבָּרֵךְ.

וְהַתְּקוּן לְכָל זֶה הוּא הַצְּדִיק הָאֵמֶת בְּחִינַת יוֹסֵף שִׁיּוּדַע בְּעַמְקוֹת חֻכְמָתוֹ לְשִׂמְחַת נְפִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם כַּנְּל, וְעַל כֵּן הִיָּה יוֹדַע לְפָשֵׁר חֻלְמִין, כִּי הִיָּה יָכֹל לִידַע לְבָרֵךְ הַטּוֹב מִן הָרַע שְׁבִהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת שְׁעַל יְדֵי זֶה יִדַע פְּתוּרֵן הַחֲלוּם אֲפִילוּ שֶׁל הַהֶמוֹן שְׁכָל עֲרֻבּוֹבוֹ הוּא עַל יְדֵי בְּלִבּוֹל הִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת. כִּי הוּא יִדַע לְבָרֵךְ כָּל זֶה כַּנְּל:

לֹט וְעַל כֵּן יִדַע יוֹסֵף לְפָתוֹר חֲלוּם פְּרָעָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה יִצָּא מִגְּלוֹת וְעַבְדוֹת. כִּי פְרָעָה שֶׁהוּא מֶלֶךְ מִצְרַיִם שֶׁהוּא גְלוֹת הָרֵאשׁוֹן שֶׁנִּמְשָׁךְ מִחֻטָּא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן, שְׂאֵז נִמְשָׁךְ עֲצָבוֹת סִטְרָא דְמוֹתָא בְּחִינַת "בְּעֲצָבוֹן תֵּאכְלֶנָּה וכו' עַד שׁוֹבֵךְ אֶל הָאֲדָמָה" וכו'. וְעַל כֵּן רָאָה פְּרָעָה שְׁשִׁבַע פְּרוֹת הָרְעוֹת בּוֹלְעִים שְׁבַע פְּרוֹת הַטּוֹבוֹת, וְכֵן שְׁבַע שְׁבָלִים וכו' עַד כִּי בָאוּ אֶל קַרְבְּנָה וְלֹא נוֹדַע כִּי בָאוּ אֶל קַרְבְּנָה, שִׂמְחָה מִתְּגַבֵּר הֶעֱצָבוֹת וְהִיגוֹן עַל הַטּוֹב שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבִיעָה וּבְרָכָה בְּחִינַת שְׂמַחָה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י בְּפִסּוֹק

וְהֶעֱצָבוֹת שְׂלֵא יְרוּם אוֹיְבֵיהֶם עֲלֵיהֶם עַל יְדֵי זֶה חָס וְשָׁלוֹם שְׂלֵא יִישְׁנוּ הַמְּנוֹת עַל יְדֵי זֶה כַּנְּל, כִּי כָּל מָה שְׂצָעַק דָּוִד וְהַתְּפַלֵּל הִיָּה הַכָּל עַבּוּר כָּלֵל נְפִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהֶעֱקָר עַל גְּלוֹת הַנְּפִשׁ שִׂמְחָתִּישׁט וּמִתְּגַבֵּר מֵאֵד עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׁעַקֵּר הַגְּלוֹת הִיא הֶעֱצָבוֹת כַּנְּל. וְעַל כֵּן נִסְמָךְ מִיַּד לְזֶה "וְאֵנִי בְּחִסְדְּךָ בְּטַחְתִּי יִגַּל לְבִי בִישׁוּעָתְךָ אֲשִׁירָה לֵה" וכו', שְׁחִזַּק אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת כָּל נְפִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַכְּלוּלִים בּוֹ וְאָמַר שְׁבִטוּחַ בְּחִסְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל יְדֵי זֶה מִשְׂמַח אֶת עֲצָמוֹ בְּחִינַת "יִגַּל לְבִי בִישׁוּעָתְךָ" וכו', כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שִׁיחִזֵּק לְבוֹ בְּבִטְחוֹן גְּדוֹל בְּחִסְדֵי ה' יִתְבָּרֵךְ שְׁבוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ עַד שִׁישְׂמַח וְיִגַּל נְפִשׁוֹ בְּחִינַת "יִגַּל לְבִי בִישׁוּעָתְךָ" וכו'. אֲבָל אֵלּוּ שְׂאִינָם זוֹכִים לְזֶה אֲזִי הַשְּׂנֵה שְׁלֵהֶם נֶאֱחָזוּ בְּהַסְטְרָא דְמוֹתָא כְּפִי הַפְּגָם שְׁלֵהֶם בְּהַמְחִין, וְעַל יְדֵי זֶה חֲלוּמוֹת שְׁלֵהֶם מְעַרְבְּבִים וכו' כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּזוּהַר הַקְּדוּשׁ, כִּי כָּל פְּגָם הַמְחִין וְהִדְעַת שֶׁל כָּל אֶחָד הוּא מַחְמַת פְּגָם הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשֵּׁב שְׂאִינוּ זוֹכֵה לְכַח הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשֵּׁב אֶת הַמְּחִין כְּרָאוּי, כִּי אִם הִיָּה לוֹ יָשׁוּב הִדְעַת כְּרָאוּי בּוֹדָאֵי לֹא הִיָּה כְּרוּךְ אַחַר שְׁטוּתִים וּמַעֲשִׂים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים כְּאַלְהָה. וְכְמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּמְקוֹם אַחַר (לִיקוּטֵי תַנִּינָא י) שְׁעַקֵּר הַהִתְרַחֲקוֹת מֵה' יִתְבָּרֵךְ הוּא מַחְמַת שְׂאִין לוֹ יָשׁוּב הִדְעַת. וּמְבַאֵר שֶׁם שְׁעַקֵּר יָשׁוּב הִדְעַת הוּא עַל יְדֵי

ועל כן נאמר ביוסף הצדיק (בראשית מא, לח) "הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו" שיודע לנשב ולנפח העפורית מלב ישראל וכו' כנ"ל. וזהו "אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת, אין נבון וחכם כמוך" כי מאחר שאתה יודע לפתור חלום כזה ולתקנו, שזהו מחמת שאתה יכול לברר היכלי התמורות על ידי התגברות השמחה בעצותיך העמקות, וכמו שאיתא במדרש (פרשה פו) על פסוק "ויהי איש מצליח" שהוא לשון מפוז ומרקד, שגם בעבודתו בבית הסהר היה מפוז ומצליח לשמח נפשו. כי עקר העצה לשמח נפשו במלי דשטותא כמו שמבאר בדברינו הרבה בזה. על כן אמר לו "אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת" בודאי "אין נבון וחכם כמוך", כי בודאי אתה זוכה לברכת השכל שזוכין על ידי שמבררין היכלי התמורות על ידי התגברות השמחה וכנ"ל:

מ וזהו "אתה תהיה על ביתי, ועל פיך ישק כל עמי, רק הכפסא אגדל ממך" כי הצדיק בחינת יוסף שזוכה לעלות מהיכלי התמורות עד שעולה בכל העליות הנ"ל הוא זוכה לכל הברכות כנ"ל, והוא ממשיך כל הברכות וכל ההשפעות בגשמיות ורוחניות לכל העולם בחינת "אתה תהיה על ביתי, ועל פיך ישק כל עמי" שכל ההשפעות יהיו נמשכין

(תהלים סה, יד) "לבשו כרים הצאן ועמקים יעטפו בר יתרועעו אף ישירו" תרועת שמחה, וכן פרש במקום אחר. אבל בחינת שבע שני הרעב שהוא ההפך בחינת יללה ועצבות כמו שכתוב ביואל בגזרת הרעב (יואל א, ה יא) "בכו והלילו וכו' הלילו על חטה ועל שעורה" וכו', מתגבר כל כך עד אשר הם רוצים להבליע ולהעלים שמחת ישראל לגמרי, בבחינת (בראשית מא, כא) "ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה" שזה עקר אריכת הגלות כנ"ל. ועקר העצבות ביותר הוא בענין הממון והפרנסה והעשירות ששם עקר העצבות בחינת "בעצבון תאכלנה", שאפילו מי שיש לו ממון ועשירות הרבה, חסר לו בכל פעם יותר ודואג יותר מן העניים. בחינת "מרבה נכסים מרבה דאגה" (אבות ב, ז) שזה בחינת "ולא נודע כי באו אל קרבנה", פי מצרים בחינת תאות ממון כמו שמבאר במקום אחר.

והתקון לכל זה הוא בחינת יוסף הצדיק שהוא יודע להמשיך שמחה גם בעמק הגלות, ולפשר החלום באפן שיהיה לנו קיום בחינת "כי למחיה שלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ" וכו', כי כל אלו המעשיות שעברו בין יוסף ופרעה ובין יוסף ואחיו וכו' הכל מרמז על אריכת הגלות הזה עד קץ הפלאות כידוע.

כתוב אחד אומר: "והיית רק למעלה", יכול כמוני, אתמהה. תלמוד לומר 'רק', גדלתי למעלה מגדלתכם, ואנו למדים אותה מפרעה הרשע 'אתה תהיה' וגו' יכול כמוני תלמוד לומר 'רק', גדלתי למעלה מגדלתך. והדין "דבר וכו' קדושים תהיו" יכול כמוני, תלמוד לומר "כי קדוש אני ה' אלהיכם", קדשתי למעלה מקדשתכם, ואנו לומדים אותה מפרעה הרשע 'אני פרעה' וגו' יכול כמוני תלמוד לומר 'אני פרעה' גדלתי למעלה מגדלתך' עד כאן לשון המדרש.

הנה מבאר למבין ומעין בהתורה הנ"ל כל דברינו הנ"ל, שכל זה מרמז שאף על פי שהצדיק בחינת יוסף זכה לברר כמו שזכה, עד שזכה לברכת המחין כראוי והמחין ורדפין וכו', אף על פי כן אסור לו להרס אל ה' וכל תקונו על ידי בחינת המעכב וכו', שהוא בחינת כתר שהוא בחינת 'רק הכסא' וכו', שכל זה בחינת 'אני ה' קדשתי למעלה וכו', ואסור להרס' וכו'. כי מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיע, וכמו שאיתא במדרש הנ"ל שאנו למדים מפרשת פרעה הרשע לענין נוראות קדשת המקום ברוך הוא וכו"ל:

מא וזהו "ויקראו לפניו אברך", 'אברך' מרמז על התקונים הנ"ל. 'אברך' דין אבא למלכא בחינת תקון המלכות כנ"ל. 'אברך' לשון

על ידך. 'רק הכסא אגדל ממך' זה בחינת כסא דמתכסיא בחינת כתר הנ"ל שהוא בחינת המעכב וכו', "אגדל ממך" שלא ירדך מחשבתך יותר מדאי רק תזכה לבחינת המישב והמסדר שהוא מעכב המחין, שהוא בחינת כתר בחינת כסא דמתכסיא כמו שמבאר בסימן ו (ליקוטי מוה"ר). וזהו גם כן בחינת "אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו" וכו', הרמת הידים והרגלים זה בחינת כלל כל התקונים הנ"ל, שעקרם להרים הרגלין שילכו לעורר כל העולמות לה' יתברך, שעל ידי זה נמשך ברכה וכו', שזהו בחינת ידים וכו', אבל אף על פי כן "אני פרעה". וזה דגמת "רק הכסא אגדל ממך" כמו שפרש רש"י שם. וכל זה מרמז על כל המבאר בתורה הנ"ל שמי שזוכה לברר היכלי התמורות, עד שזוכה לעלות וכו' כנ"ל, עד שזוכה לברכת השכל והשכל רודף להשיג וכו', אזי עקר התקון על ידי המעכב שהוא בחינת כתר כנ"ל, שזהו בחינת "רק הכסא אגדל ממך", וזהו בעצמו בחינת 'אני פרעה' וכו' וכנ"ל וכמו שפרש רש"י שם לענין פשוטו. וכן הוא מרמז לענין השגת אלהות של הצדיק האמת בחינת יוסף וכו"ל.

וכן מבאר במדרש בפרשה זאת (פרשה ו) וזה לשונו: 'אמר ריש לקיש: שתי פרשיות הכתיב לנו משה בתורה ואנו למדים מפרשת פרעה הרשע,

ברכים כמו שפרש רש"י שם בחינת תקון הרגלין. 'אברך' לשון ברכה בחינת ברכת הידים. 'אברך' אב בבחמה וכו', בחינת ברכת השכל והחכמה. וזה בחינת "צפנת פענח" מגלה נסתרות, כי זוכה לתשעה היכלין הנ"ל דלא מתדבקין ולא ידעין שמשם כל השגת הרזין והסודות הנוראות הצפונים ונסתרים:

מב וזה "ועתה אל תעצבו", שמאחר שזוכים להתקבץ יחד אל הצדיק האמת בחינת יוסף, בודאי אין להתעצב עוד רק צריכין לשמח הרבה בבחינת (משלי כט, ב): "ברבות צדיקים ישמח העם". כי כל מי שבא אל הצדיק בתוך כלל הקבוץ הוא בכלל צדיק, כי עמך כלם צדיקים שאצלם מקור השמחה בחינת (תהלים צו, יב) "שמחו צדיקים בה", "רננו צדיקים בה" (שם לג, א), רק מחמת מרירות הגלות בכלל ובפרט נעלם בחינת צדיק שיש אצל כל אחד. אבל תכף כשמתקבצים אל הצדיק שהוא איש אשר רוח בו, מאיר בחינת נקדת צדיק שיש אצל כל אחד. ועל ידי זה נתרבה השמחה בבחינת "אור צדיקים ישמח" [ויכמו שמבאר בהתורה 'חדי רבי שמעון' בסימן סא על פסוק זה], ועל כן אז "ותחי רוח יעקב אביהם" (בראשית מה, כז), בחינת חיות ושמחה, וכמו שכתוב שם "רב עוד יוסף בני חיי", ופרש רש"י רב לי עוד שמחה וחדוה וכו', פי עקר השמחה שהיא האמת והאמונה הקדושה, שזה כל

החיות והשמחה וכו' כנ"ל עקרו הוא על ידי הבנים שמולידים, שעל ידי זה נתרבין בני ישראל בחינת 'בן חכם ישמח אב' וכו', וכמו שמבכרים 'שמח האב ביוצאי חלציו וכו', ונאמר 'שמח אביך ואמך', כי האמונה הקדושה צריכין לגלות מדור לדור שזהו עקר השמחה. וזהו "עבדו את ה' בשמחה וכו', דעו כי ה' הוא האלהים" (תהלים ק, ב) שזה עקר השמחה וכו', וסיים "ועד דר ודר אמונתו", וכתוב "חסדי ה' עולם אשרה לדור ודור אודיע אמונתך בפני" וכו' (שם פט, יב).

ועל כן עקר השמחה בו יתברך שהתחיל מאברהם שהוא התחיל לגלות אמונתו בעולם עקרה נתגלה על ידי יעקב, שהיתה מטתו שלמה שהוליד שנים עשר שבטים כלם צדיקים. וכל מה שנולד שבט נמשך שמחה כנ"ל. אך עקר התלהבות אור השמחה היתה על ידי הולדת יוסף כנ"ל. אבל הבעל דבר התגרה מאד בהם ועשה ביניהם מחלקת שהוא פגם השמחה מאד, כי עקר השמחה על ידי האהבה והשלום בחינת (ישעיה נה, יב) "כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון", כי העקר שיתקבצו ישראל יחד אל הצדיק בחינת יוסף כנ"ל, שעל ידי זה עקר השמחה וכנ"ל:

מג ועל כן בסוף היה כל הרעש על ידי בנימין, כי בנימין היה הבית

מב וזה "ועתה אל תעצבו", שמאחר שזוכים להתקבץ יחד אל הצדיק האמת בחינת יוסף, בודאי אין להתעצב עוד רק צריכין לשמח הרבה בבחינת (משלי כט, ב): "ברבות צדיקים ישמח העם". כי כל מי שבא אל הצדיק בתוך כלל הקבוץ הוא בכלל צדיק, כי עמך כלם צדיקים שאצלם מקור השמחה בחינת (תהלים צו, יב) "שמחו צדיקים בה", "רננו צדיקים בה" (שם לג, א), רק מחמת מרירות הגלות בכלל ובפרט נעלם בחינת צדיק שיש אצל כל אחד. אבל תכף כשמתקבצים אל הצדיק שהוא איש אשר רוח בו, מאיר בחינת נקדת צדיק שיש אצל כל אחד. ועל ידי זה נתרבה השמחה בבחינת "אור צדיקים ישמח" [ויכמו שמבאר בהתורה 'חדי רבי שמעון' בסימן סא על פסוק זה], ועל כן אז "ותחי רוח יעקב אביהם" (בראשית מה, כז), בחינת חיות ושמחה, וכמו שכתוב שם "רב עוד יוסף בני חיי", ופרש רש"י רב לי עוד שמחה וחדוה וכו', פי עקר השמחה שהיא האמת והאמונה הקדושה, שזה כל

כי אם מקום בית המקדש, ששם מקור השמחה בחינת (שיר השירים א, ד) "הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך" ומשם נמשך השמחה לכל ישראל לכל אחד ואחד בלבד כפום מה דמשער בלביה כפי מעשיו הטובים. והעקר כפי התקרבותו לצדיקי אמת שהם יכולים לשמח הכל אפילו הגרועים מאד, כי הם יכולים להפוך גון ואנחה לשמחה וכו' כנ"ל:

מד ועל כן באמת עתה בגלות שנחרב הבית המקדש, קשה מאד לשמח כי אם בכח הצדיקים שיש להם דעת גדול ונפלא, שנחשב כבנין בית המקדש כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות לג.) 'כל מי שיש בו דעה וכו', שהם ממשיכים עלינו שמחה בו יתברך כדי שנוכל להתקיים בגלות המר הזה. ועל כן קראה לו אמו 'בן אוני', כי רחל מתה אז ונקברה בפרשת דרכים כדי שיוכלו ישראל לבכות על קברה בעת החרבן כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה פב, ז).

ועל כן מחמת שרחל אמנו ראתה גדל החרבן שיהיה קדם שנזכה לקץ האחרון, על כן קראה שמו "בן אוני" על שם גדל האנינות והבכיה שצריכין בכל לילה לבכות על חרבן בית המקדש. וכן צריך כל אחד לצעק ולבכות הרבה בכל יום על פגמיו שמעכבין בנין בית המקדש שזה בחינת "קול ברמה נשמע נהי

המקדש בחלקו שהוא המקום הקדוש והנורא ששם יכולין לקבל אור השמחה הקדושה הזאת. כי באמת עקר שלמות השמחה הוא על ידי כל התקונים הנ"ל שנמשכין על ידי הצדיק האמת שמשמח נפשות ישראל, עד שמברין מהיכלי התמורות ועולין וכו', עד שהמחין רודפין להשיג וכו', והמסדר והמישב מעכבים וכו', ומשם נעשין התשעה היכלין על ידי הרדיפה והמעכב שהוא בחינת כתר ששם מקור השמחה, בחינת 'ושמחת עולם על ראשם' כנ"ל. אבל זאת השמחה קשה מאד לסבל בזה העולם, כי היא למעלה מנפש רוח נשמה וכו', וצריכין המקום הנורא שהוא מקום בית המקדש שהוא נמשך בפרשו ממקום שהוא בחינת כתר שנקרא מקום, בחינת 'ברוך כבוד ה' ממקומו', שזהו בחינת 'ויפגע במקום' הנאמר ביעקב [כמו שמבאר לעיל באתו כד]. וזה המקום זכה בנמיץ הצדיק שהיה בחלקו.

ועל כן אף על פי שנולד יוסף הצדיק שיכול לשמח את ישראל כנ"ל, לא נשלם המטה הקדושה עד שנולד בנימין בארץ ישראל, כי אין מקום בעולם שיוכל לסבל אור השמחה הזאת שהוא לשמח בו יתברך, שזה אי אפשר לבאר ולספר כי הוא לכל חד כפום מה דמשער בלביה. על כן אין מקום בעולם לזה

בכ"י תמרוגים רחל מבכה על בניה" וכו' (ירמיה לא, יד). אָבֵל "אָבִי קָרָא לוֹ בְּנֵימִין" על שם אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי יַעֲקֹב קָרָא אוֹתוֹ בֶּן יִמִּין עַל שֵׁם הַסּוּף שֶׁנִּחְזַר לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין, שֶׁשֵּׁם מְקוֹר הַשְּׂמֻחָה. הֵינּוּ שֵׁיַעֲקֹב אָמַר שֶׁגַם עֵתָּה צְרִיכִין לְקִרְוַתוֹ בְּנֵימִין עַל שֵׁם אָרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׂמֻחָה, כִּי גַם עֵתָּה בְּגִלוֹת אֶסוּר לִהְיוֹת בְּעֻצְבוֹת רַק צְרִיכִין לְצַעֵק וּלְבַכּוֹת וּלְפַרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ אִיזָה שְׁעָה בְּיוֹם, אָבֵל בְּכָל הַיּוֹם צְרִיכִין לִהְיוֹת בְּשְׂמֻחָה לְשִׂמְחָה נִפְשׁוֹ בְּכָל דְרָכֵי הָעֻצּוֹת. כִּי עַל יְדֵי שְׂמֻחָה עָקַר הַבְּרוּר מֵהֵיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת שֶׁעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא יוֹצֵאִין מִן הַגְּלוּת כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ בְּבְחִינַת "כִּי בְשְׂמֻחָה תִצְאוּ" וְכֵּן ל:

מה וזה בחינת גדל מרירת הצער שהיה להם על ידי הגביע שמצאו באמתחת בנימין, ואחר כך על ידי ידי זה דיקא נתגלה יוסף להם ונתקבצו יחד, בחינת "ולא יכל יוסף להתאפק" שעל ידי זה נתרבה השמחה כנ"ל, זה רמז לידע ולהודיע שכשהאדם בצער גדול ומר מאד עד שמעקם את לבו מאד מאד, ידע ויאמין שגם זה לטובה ובודאי נעלמין רחמים נפלאים במרירת הצער הזה, רק שצריכין לצעק ולהתפלל לה' יתברך ולחכות לרחמיו יתברך. כי איתא שגביע בגימטריא י"ג ע"ב שהם בחינת תליסר מכילין דרחמי, שהם כלל כל

הרחמנות והחסדים הגדולים כפידוע. וזהו בחינה הנ"ל שדיקא על ידי הגביע שהיה באמתחת בנימין שגרם להם צער קשה ומר כזה, על ידי זה דיקא נתקבצו יחדו ונתגלה שהגביע שהיה נעלם הוא בחינת רחמים נפלאים כי הוא בחינת י"ג ע"ב תליסר מכילין דרחמי שהם כלל כל הרחמנות וכו' כנ"ל:

מו וזה (תהלים קכב, א): "שְׂמֻחָתִי בְּאִמְרִים לִי בֵּית ה' גִּלְךָ", כִּי עָקַר הַשְּׂמֻחָה הוּא בְּבֵית ה' שֶׁהוּא מְקוֹם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁנִּמְשָׁךְ מִבְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּחִינַת 'בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ' וְכו'. וְזֶהוּ "עֲמֻדוֹת הַיּוֹם רִגְלֵינוּ בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַיִם", שֶׁשֵּׁם עָקַר הָעֲמֻדָּה וְהַקִּיּוֹם שֶׁל הַרְגְּלִין שֶׁהָעָקַר לְבָרַר בְּחִינַת רְגְלִין כְּנ"ל, אָבֵל שְׁלֵמוֹת בְּרוּרָם הוּא כְּשֶׁבָאִין בְּרְגְלֵיו אֶל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְכֵן אֶל צְדִיקֵי אֲמַת שֶׁהֵם בְּבְחִינַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁשֵּׁם עָקַר שְׁלֵמוֹת הַשְּׂמֻחָה וְכו' כְּנ"ל. וְזֶהוּ "יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁחִבְרָה לָהּ יַחְדוֹ, שֶׁשֵּׁם עָלוֹ שְׂבָטִים שְׂבָטֵי יִהּ עֵדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְהַדוֹת לְשֵׁם ה'", הֵינּוּ כִּי יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מִטֵּה מְכוֹן כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה שֶׁהוּא הַמְּקוֹם הָעֲלִיּוֹן הַנ"ל, בְּחִינַת וַיִּפְגַּע בְּמְקוֹם הַנ"ל, 'שֶׁשֵּׁם עָלוֹ שְׂבָטִים וְכו' לְהַדוֹת' וְכו', כִּי לְשֵׁם כָּל הָעֲלִיּוֹת, כִּי עָקַר כָּל הָעֲלִיּוֹת עַל יְדֵי הַתְּקוּנִים הַנ"ל הוּא לְעֻלּוֹת לְשֵׁם לְמְקוֹם הָעֲלִיּוֹן, שֶׁשֵּׁם עָקַר הַתּוֹדָה וְהַהוֹדָאָה בְּשְׂמֻחָה בְּחִינַת 'לְהַדוֹת'

ועל ידי זה עקר התגלות השמחה, בחינת (משלי טו, כג) "שמחה לאיש במענה פיו", וכתוב (שם יב, כה) "דאגה בלב איש ישחנה ודבר טוב ישמחנה". וזה בחינת (תהלים סג, ו) : "ושפתי רננות יהלל פי" דיקא, שכל זה בחינת דוד שיצא מיהודה שנקרא על שם הודאה כמו שכתוב (בראשית כט, לה) : "הפעם אודה את ה'".

וזה שאמר יהודה ליוסף "ידבר נא עבדך דבר באזני אדני", 'אזנים' הם כלי השמיעה, ושמיעה בלבא תליא, ששם שרש השמחה בחינת (תהלים ד, ח) "נתת שמחה בלבי", שזאת השמחה מעורר בחינת יוסף שמלהיב הלב על ידי שמנפח ממנו העפרורית. אבל אף על פי כן עקר התגלות וקיום השמחה הוא על ידי הדבור שהוא בחינת דוד שיצא מיהודה כנ"ל. ועל כן אמר יהודה ליוסף "ידבר נא עבדך דבר" דיקא בחינת דבורים קדושים של שמחת האמונה הקדושה, כמו שאנו מתפארים בכל יום ואומרים בפה מלא 'אשרינו מה טוב חלקנו' וכו'. "באזני אדני" שהוא בחינת שמיעה בלבא תליא, ופרש רש"י : 'יכנסו דברי באזניך', כי על ידי הדבור יכנסו הדברים באזניו ובלבו עד שתאיר השמחה בשלמות ויתבטל העצבות שהיא בחינת חרון אף ודינים. וזהו 'ואל יחר אפך בעבדך' שיתבטל החרון אף על ידי תקף השמחה שתאיר על ידי הדבור כנ"ל :

לשם ה'. וזהו "שאלו שלום ירושלים וכו' יהי שלום בחילך וכו' למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך" וכו'. כי העקר תלוי בשלום כנ"ל.

כי המחלקת הוא בחינת שנאה וכעס בחינת עצבות שבא מהיכלי התמורות שממירין ומחליפין הכל ומכניסין סברות של שקר בלב לשנא את חברו בחנם עד שאפילו בין צדיקים וכשרים מרבים מחלקת על ידי סברותיהם המהפכות מן האמת, שזהו בחינת המחלקת של השבטים על יוסף הצדיק עד שמכרוהו לעבד וכו'. אבל סוף כל סוף נתהפך הכל לטובה בכח הצדיקים הגדולים שיודעים להמשיך שמחה גם במרירות הגלות שעל ידי זה מוציאים מן הגלות מהיכלי התמורות וכו' כנ"ל :

מז וזה בחינת (בראשית מד, יח) : "ויגש אליו יהודה", שעקר התקון על ידי שנתקבץ יהודה ויוסף שהם העקר, בחינת משיח בן דוד שבא מיהודה ומשיח בן יוסף. כי דוד בחינת תהלים שנאמר בעשרה מיני נגינה שהם בחינת שמחה, כי הוא "נעים זמירות ישראל", כי התלהבות השמחה שבלב שזה בחינת יוסף בחינת "בית יוסף להכה", עקר התגלותו הוא על ידי דבורי תודה והודאה שזה בחינת דוד שרוה להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות, כי הדבור יש לו כח גדול,

בתי כנסיות ובתי מדרשות שהם בחינת מקדש מעט, והעקר על ידי כח הצדיקי אמת וכנ"ל:

מ ועל כן עקר מציאת המקום הנורא ההוא היה על ידי דוד דיקא שיגע וטרח מאד מאד למצא המקום הזה, כמו שכתוב (שם קלב, א ה): "זכר ה' לדוד את כל עונותיו וכו', אם אבוא באהל בתי וכו', אם אתן שנת לעיני וכו', עד אמצא מקום לה" וכו', כי הוא נעים זמירות ישראל שעסק בדבורי שירות ותשבחות תמיד, שעל ידי זה עקר התגלות מקום הנורא ההוא ששם התגלות אלהותו יתברך, שזה כל שמחתינו וכנ"ל. ועל כן עקר הגאולה תהיה על ידי משיח בן דוד שיהיה כלול משניהם מדוד ויוסף כמבוא. וכן כל אחד מישראל צריך להמשיך על עצמו בכל עת קדשת השמחה בו יתברך על ידי דבורים קדושים וכנ"ל:

ג וזה בחינת ברכת הנסים שמברכין כשמגיעים למקום שנעשה לו נס או שנעשו שם נסים לאבותינו, כמו שמוכא בשלחן ערוך סימן ריח: "הרואה מקום שנעשו נסים לאבותינו מברך: ברוך שעשה נסים לאבותינו במקום הזה. וכשמגיע למקום שנעשה לו נס, מברך: ברוך שעשה לי נס במקום הזה". ודקדקו רבותינו ז"ל להזכיר המקום בברכת הנס שמחייבים לומר שעשה לי או

מח ועל כן נזהר יעקב מאד שלא תהיה נשלמת המטה הקדושה בחוץ לארץ כמו שאיתא בזהר הקדוש שעל כן אמר כשנולד יוסף "שלחני", כי אם היה נולד בנימין בחוץ לארץ לא היה יכל לצאת משם כמו שאיתא שם בזהר הקדוש (ויצא קנח), כי בנימין שהוא שלמות המטה הקדושה גמר שלמות השמחה, כי על ידו נמשך השמחה ממקומו של עולם למקום זה העולם, שעקר המקום הקדוש הוא המקום הנורא של בית המקדש וכנ"ל. אבל אם היה נולד חס ושלום במקום הטמא שהוא חוץ לארץ בבית לבן, היה חס ושלום נמשך השמחה להסטרא אחרא, כי כל התגבורתם הוא על ידי שהם רוצים להמשיך השמחה להם, שזהו בחינת כל מיני שמחות של הבלי העולם הזה שהם בחינת שחוק הפסיל שעליהם נאמר (קהלת ז, ו): "ולשמחה מה זו עושה". ועל זה אנו מבקשים (תהלים לה, יט): "אל ישמחו אויבי לי", "אל יעלצו אויבי לי" (שם כה, ב), וכן הרבה. ועל כן נזהר שיהיה נשלם המטה הקדושה על ידי הולדת בנימין כדי שתהיה נמשכת השמחה למקומה לארץ ישראל ובית המקדש ששם השמחה הקדושה בו יתברך כנ"ל. ומשם אנו יכולין להמשיך השמחה הקדושה גם עתה בגלות לחוץ לארץ. כי בכל מקום שישראל גולין לשם הם ממשיכין קדשת ארץ ישראל על ידי

על האמת לאמתו ולילך בדרך האמת. וכל זה נמשך בשרשו מחמת שלא זכה עדין לתקון המסדר והמישב העליון הנ"ל.

פי בענין הרדיפה והמעכב הנ"ל שמשם משיגין מה שמישיגין בזה תלוי הכל, כי יש גם כמה צדיקים נוראים גדולים שפגמו בזה על ידי שלא תקנו המסדר והמישב כראוי, שעל ידי זה רדפו מהם ביותר עד שהרסו לעלות אל ה', שזה בחינת פגם נדב ואביהוא בחינת (ויקרא טו, א) "בקרבתם לפני ה' וימתו" וכנ"ל. וזהו בחינת "הציץ ונפגע, הציץ ומת" (חגיגה ד'). וזה עקר חטא אדם הראשון כמו שאיתא בזהר הקדוש (יתרו טו) 'דאסתכל במה דלא הוי ליה רשו' וכי, והוא פגם בזה ביותר כי הלך אחר עצת הנחש ונמשך אחר תאוות אכילת עץ הדעת, ששם עקר אחיזת היכלי התמורות, בחינת להט החרב המתהפכת, ולא די בזה כי אם הסתכלו למעלה במה דלא הוי ליה רשו, שזהו "פי טוב העץ למאכל וכי תאווה הוא לעינים ונחמד העץ להשכיל" (בראשית ג, ו), שהסיתם הנחש להיות כרוף אחר תאוותם ולהסתכל בחכמות והשגות עליונות שאין להם רשות להסתכל בהם. בפרט אחרי פגמים כאלה, שזהו בחינת פגם כל המחקרים והחכמים להרע של עכשו שכרוכים אחר כל התאוות, אכילה שתייה ונאוף ופמון וכבוד וכעס

לאבותינו גם במקום הזה, במקום הזה דיקא.

פי עקר כל הנסים נמשכין מן המקום ההוא שהוא מקום הבית המקדש, שנוראות קדשתו נמשך מבחינת המקום העליון הנ"ל שהוא בחינת כתר הנ"ל שעליו נאמר 'כרוף כבוד ה' ממקומו' כנ"ל. כי משם מבחינת המעכב וכי הנ"ל שנקרא מקום כנ"ל, שזהו בחינת צמצום, משם נשתלשלו כמה צמצומים עד שנתהוה המקום הגשמי הזה שהוא עפר הארץ שאנו עומדים עליו בזה העולם העשיה, שבכאן היא כל הבחירה שלנו בני אדם שבשבייל זה נברא הכל כידוע. ובשבייל כח הבחירה נאחז בזה המקום הגשמי אחיזת הסטרא אחרא שהם בחינת היכלי התמורות, שהם רוצים להחליף ולהמיר הכל מטוב לרע מאמת לשקר וכי, שזה עקר עבודת האדם שיעמד בנסיון ולא ילך בעצת רשעים וכי' שממירין הכל בעצתם המהפכות מן האמת, רק ידבק עצמו לצדיקי אמת וילך בדרך עצתם וכי' עד שיזכה למה שיזכה לתכליתו הנצחי. ועקר הכח של היכלי התמורות להטעות את האדם, הוא כפי הפגם שנפגם אצלו בחינת כח המסדר והמישב את השכל שהיא בחינת המעכב הנ"ל שהוא בחינת מקום וכי' כנ"ל, שמחמת זה אין לו ישוב הדעת להתגבר כראוי להסתכל

ועל כן באמת עקר כל הנסים נמשכין מבית המקדש שהיה שם עשרה נסים, שעקר קדשת הבית המקדש הוא קדשה העשירית שהיא בחינת כתר בחינת מקום הנ"ל, ומשם נמשכין כל הנסים שבעולם. ועל כן כשיצאו ממצרים בנסים נפלאים וקרע להם את הים בנס נפלא ונורא, אמרו בהשירה "תבאמו ותטעמו בהר נחלתך" (שמות טו, יז), שהוא הבית המקדש שמשם עקר הנסים של יציאת מצרים וקריעת ים סוף, שהעקר היה כדי לבוא לשם כמו שכתוב (דברים ו, כג) "ואותנו הוציא משם להביא אותנו" כו' וכמו שמבאר במקום אחר. ועל כן כשנעשה להאדם נס צריך לברך 'שעשה לי נס במקום הזה', שצריך להזכיר המקום דיקא. כי עקר הנס שבמקום הזה הוא על ידי שנמשך למקום הזה מנוראות קדשת שרש המקום שהוא בחינת המסדר הנ"ל שמשם התשעה היכלין דלא מתדבקין וכו', שמשם כל הנסים וכנ"ל:

נא וזה בחינת (בראשית מז, כח): "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה", ומבאר בדברי רבותינו ז"ל במדרש רבה ובפרט בזוהר הקדוש בפרשה זאת, שאותן שבע עשרה שנה היו עקר ימי חייו שחי בשמחה ונחת כמו שאיתא שם בזוהר הקדוש (ויחי רטו:). ולכאורה תמוה הדבר

ונצחון וכו', ובכל זאת רוצים להבין ולהתחכם ולהסתכל בהשגת אלוהותו יתברך ובדרכי הנהגתו וכו', עד שנתעו כמו שנתעו. וכל זה הוא בחינת פגם המסדר והמישב את המחין.

ומשם כל הצרות והיסורים שיש להאדם חס ושלום, כי על ידי זה מתגברים היכלי התמורות כנ"ל, שמשם כל הסכנות והצרות חס ושלום. וכשה' יתברך מרחם ועושה נס להאדם, עקר הנס נמשך בכח הצדיקים הגדולים מן המקום שהוא שמשם משיגין התשעה היכלין הנ"ל דלא מתדבקין ולא ידעין וכו' כי הם למעלה מהשכל, ומשם כל הנסים שהם למעלה מהשכל, כי השכל מחיב שיהיה כף שיתנהג כפי דרך הטבע שיהיה הים ים ויבשה יבשה, אבל כשה' יתברך עושה נס ומתעורר ים ליבשה זהו למעלה מהשכל. ועל כן באמת המחקרים שאינם מבטלים דעתם, אינם מאמינים בנסים כידוע וחותרים ומתיגעים להכחיש הנסים חס ושלום, מה שפבר ראינו בעינינו נסים ונפלאות עד אין מספר. ועל כן כל הנסים נמשכים מבחינת תשעה היכלין הנ"ל שנמשכין מבחינת כתר מבחינת תקון המסדר וכו' הנ"ל שהוא בחינת מקום כנ"ל. כי אלו התשעה היכלין הם למעלה מהשכל כי לא מתדבקין ולא ידעין כנ"ל.

בשלמות אי אפשר לזכות כי אם כשמשברין כל תאוות הגוף לגמרי, כמו אבות העולם עד שזכו להמשיך האמונה הקדושה על עצמן בכל פעם עד שבאו לשמחה גדולה על ידי זה. ועל ידי זה בררו בכל פעם מהיכלי התמורות עד שעלו בכל פעם בכל העליות הנ"ל, עד שזכו להשגת אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי הנ"ל כל אחד כפי עבודתו, כי יש בענין זה מדרגות רבות. וכל סדר העבודה של כלל ישראל בכל יום ויום, בפרט סדר התפלה בטלית ותפלין וכו', הכל הוא בחינת עליות הנ"ל המבארין בהתורה "אמצעותא" הנ"ל שאנו עוסקין בה כמובן שם, שמבאר שם כל כלל כונת התפלה להעלות המלכות מן הקלפות, ונצח הוד יסוד ילביש חסד גבורה תפארת, וחסד גבורה תפארת חכמה בינה דעת וכו' וכו', וכן מעולם לעולם וכו'. עין היטב בכונות ובהתורה הנ"ל ויתנוצץ לך מעט וכו'.

אבל אף על פי שהאבות וגדולי הצדיקים שברו הגוף לגמרי עד שזכו למה שזכו לעקר שלמות השמחה הזאת בו יתברך, בחינת (תהלים צז, יב) "שמחו צדיקים בה'", וכתוב (שם סח, ד) "וצדיקים ישמחו ועלצו לפני אלהים וישישו בשמחה" וכן הרבה, אבל כל גיעתם היתה לתקן כל העולם להמשיך השמחה והחיות הקדוש הזה בלב כל אחד ואחד מזרע בית ישראל, שאפילו מי

שכשהיה יושב בארץ ישראל לא ישב בשלוה, ובארץ מצרים שהיא מקום טמא שאז התחיל גלות מצרים שמררו את חייהם שם דיקא ישב בשלוה. אף כל זה הוא ענין 'ששון ושמחה ישיגו וכו' הנ"ל, שעקר שלמות השמחה בו יתברך שזה עקר החיות, הוא כשמתגברין לחטף את היגון ואנחה להפכו לשמחה כנ"ל, שזהו עקר הברור מהיכלי התמורות הנ"ל שהוא על ידי שמחה כנ"ל. והעקר על ידי שמחליפין ומהפכין היגון ואנחה לשמחה כנ"ל.

וכלל הדבר, כי כל עבודת האבות היתה לגלות ולהודיע אלהותו בעולם שרק בשביל זה בא האדם לעולם וזה כל השמחה והחיות, כי זה ידוע לכל שהעולם הזה מלא פעם ומכאובות ויגון ואנחה וסופו למות וימי חיינו הכל וכו', ואין שום שמחה וחיות בעולם כי אם על ידי התנוצצות האמת והאמונה, כי אמת סמא דחיי כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין יז, א), ועקר האמת הוא ה' יתברך בחינת (תהלים קיז, ב) "ואמת ה' לעלם", שהוא להאמין באמתת מציאותו יתברך ולחיות ולהתיגע כל ימיו להתקרב ולהתדבק בו יתברך בחינת (דברים י, ט) "ובו תדבק", שזה כל החיות, כמו שכתוב (שם ל, יט) "ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך לאהבה את ה' אלהיך ולדבקה בו כי הוא חייך" וכו'. אבל זה הדבקות

על ידי השמחה בבחינה הנ"ל על ידי שיהפכו היגון ואנחה לשמחה וכנ"ל, שזהו בחינת מכירת יוסף למצרים שעל ידי זה דיקא היו יכולים להתקיים במצרים, כמו שכתוב "כי למחיה שלחני אלהים לפניכם" וכו' וכנ"ל. כי יוסף הוא בחינת התלהבות השמחה על ידי בחינה הנ"ל כנ"ל, עד שהכרח גם יעקב אבינו ובניו הקדושים כלל קדשת ישראל שירדו כלם למצרים, ושם דיקא חי יעקב בשמחה ושלחה, כי אז השיג בשלמות שגמר הגאולה האחרונה יהיה על ידי זה דיקא, על ידי שיורדין הצדיקים לעמקי עמקי היכלי התמורות שהם בחינת מצרים וכל הגליות שנקראים על שם מצרים כמובא, ומבררים הקדשה משם דיקא והכל על ידי בחינה הנ"ל על ידי שבכתם הגדול מהפכין היגון ואנחה לשמחה כנ"ל, שזה עקר בחינת הברור מהיכלי התמורות. כי היכלי התמורות רוצים בהפך להמיר ולהחליף הפל חס ושלוש, עד שאי אפשר לבאר ולספר סברותיהם המהפכות מן האמת, כי אין קץ לדברי רוח ולא יוכל הפה לדבר ולא תמלא אזן משמוע. אבל נקדת של גדולי הצדיקים האמתיים עולה על הכל והם ממירין ומחליפין לטובה עד שמהפכין היגון ואנחה לשמחה כנ"ל:

נב ועל פן השביע יעקב את יוסף לקברו בארץ ישראל, כי שם עקר המקום הקדוש הנ"ל, שנמשך

שלא שבר תאוות גופו לגמרי, יזכה גם פן להתקרב אליו יתברך על ידי שמירת התורה והמצוות. ואפילו מי שפגם כמו שפגם, בכל עת שחפץ וחותר להתקרב לה' יתברך יוכל לשמח ולהחיות נפשו בגדל כחם של הצדיקים, על ידי שיאמין שכל נקדה ונקדה טובה שזוכה על ידי כל מצוה ומצוה שעושה אין ערך לזה, ואפילו נקדות טובות של עשית המצוות של פושעי ישראל עולים על כל התענוגים של הכל ועל כל מיני עשירות וכו' של כל העולם כלו, עד שישמחו את נפשם ביותר על שהם גם הם זוכים לטוב אמתי ונצחי כזה לעסק בעשית המצוות שעל ידי זה מתדבקין בו יתברך שהוא חי החיים מקור השמחה של כל השמחות, כמו שכתוב (שם מג, ד) "ואבואה אל אל שמחת גילי" וכו', וכתוב (שם טז, יא) "תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעמות" כו', שכל זה הוא בחינת 'ששון ושמחה ישיגו' הנ"ל שחוטפין היגון ואנחה ומהפכין אותו לשמחה וכנ"ל.

וזה בחינת כל הגליות שעוברין על ישראל שעקרם הוא גלות הנפש שהיא רחוקה מאביה שבשמים, שעקר הגלות הוא העצבות כנ"ל, כי מחמת חטא אדם הראשון וקלקולים של כל אחד ואחד בכל דור ודור, על פן בהכרח להיות בגלות עד שבכת הצדיקים הגדולים יבררו על ידי זה דיקא מהיכלי התמורות, ועקר הברור

הנ"ל שהוא בחינת 'ברוך כבוד ה'
ממקומו' שעל ידי זה משיגין אורות
הצחצחות שהם בחינת תשעה
היכלין. אשרי הזוכה לזה:

נג וזה (בראשית מט, א): "ויקרא יעקב אל
בניו" וכו', שבקש לגלות קץ
הגאולה ונסתלקה השכינה ממנו, כי
עקר הגאולה על ידי השמחה הנ"ל
בחינת 'כי בשמחה תצאו' כנ"ל.
ובתחלה סבר יעקב שכבר נתברר
מהיכלי התמורות לגמרי עד שיוכל
לגלות קץ הגאולה, ונסתלקה הימנו
שכינה, זה בחינת "במפלא מן אל
תדרוש" (חגיגה יג.), שנמשך מכת
המעכב הנ"ל שמכה בהמחין
הרודפין להשיג ואינו מניחם לרדף
יותר מדאי, בפרט בענין זה של קץ
הגאולה שהוא קץ הפלאות שלביה
לפומיה לא גלי. ועל כן התחיל לדבר
דברים אחרים ואמר "הקבצו" וכו'
שעקר התקון על ידי הקבוץ של
ישראל שזהו בחינת שלום הנ"ל
שיתקבצו וישמעו אל בחינת יעקב
וישראל שהם בחינת הצדיקים
האמתיים, שעל ידי זה סוף כל סוף
תבוא הגאולה השלמה על ידי עצם
כחם על ידי שמהפכין היגון ואנחה
לשמחה כנ"ל:

נד וזה שהוכיח שלשה שבטים
הראשונים, ועקר תוכחתו אותם
היתה על שפגמו בבחינת תקון
המסדר והמישב הנ"ל שמשם נמשך
טעותם ושגיאיתם של גדולי

ממקום העליון מבחינת המסדר וכו'
שנקרא מקום, שמשם כל השגות
התשעה היכלין הנ"ל, שהם בחינת
אורות הצחצחות, שזה עקר השגת
הצדיקים שזוכין לזה בשלמות אחר
הסתלקותם בבחינת "והשיב
בצחצחות נפשך" וכו' (ישעיה נח, יא), כי
עקר המיתה נגזר בשביל זה מחמת
שאדם הראשון פגם בהמסדר
והמישב כנ"ל, ועל ידי זה נגזר עליו
מיתה לדורות. כי עתה אי אפשר
לשום אדם אפילו לצדיקים גמורים
לבוא לאורות הצחצחות הנ"ל
בחייהם בשלמות, רק כל אחד כפי
עבודתו וזכה להשיג בחייו מה
שמשגיג בזה, עד אשר בסוף מכרח
למות ולשוב אל העפר בבחינת "ואל
העפר תשוב" (בראשית ג, יט). ושם דיקא
יתבלה הגוף ויזדכך ויתהפך לעפר
קדש לבחינת אדמת קדש, שהוא
בחינת מקום הנורא הנ"ל, שזהו
בחינת שנתהפך מעצבות מיגון
ואנחה לחיות ושמחה, שעל ידי זה
יקום בתחית המתים, שאז יהיה עקר
השמחה בשלמות בחינת "אז ימלא
שחוק פינו" וכו' (תהלים ככו, ב), בחינת
"עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות
מחול לצדיקים לעתיד לבוא, וכל
אחד ואחד מראה באצבעו" וכו'
(תענית לא.) עד "נגילה ונשמחה
בישועתו" וכו' (ישעיה כה, ט). ועל כן
אשרי אדם הזוכה להקבר בארץ
ישראל ששם המקום הקדוש הנ"ל,
שעל ידי זה נכללין בבחינת מקום

הלכה ד על פי התורה 'ששון ושמחה ישיגו'. ועל פי התורה הזאת 'אמצעותא' וכו' עין שם היטב], ועל כן פגם בזה ראובן הרבה שרצה להתחכם נגד דעת יעקב, וכזה פגם בהמסדר והמישב, ועל כן אבד הכהנה והמלכות שהם בחינת תקונים הנ"ל שעל ידם עקר תקון המסדר וכו' כנ"ל.

וכן "שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם", כי כשרוצין לחטף ידיעות והשגות שאינם ראויים לו זה בחינת חמס וגזלה וחרון אף כמוכן במקום אחר. וזהו בחינת "בסדם אל תבא נפשי", 'בסדם' דיקא שנדמה להם שהשיגו כבר כל הסודות וההשגות עד שהעמידו על דעתם למכור את יוסף הצדיק, שנדמה להם לפי דעתם שנוטה מדרך האמת. ועל כן אמר יעקב "בסדם אל תבא נפשי" כי איני רוצה סודות כאלו, וכן "בקהלם" של קרח וזמרי "אל תחד כבדי" וכו', כי הם פגמו הרבה יותר ויותר שנמשכו אחר תאוותם, זמרי רצה לנאף וטען עם משה כמו חכם ולמדן מפלג: אם תאמר זו אסורה וכו', וכל בר דעת אמת יודע החלוק שבין פונת משה רבינו ובין זמרי, כי משה רבינו היה פרוש גדול ונשא בת יתרו על פי הדבור, וזה יצא מדעתו ורצה להתיר נאוף בפרהסיא והעז פניו כל כך לטען עם משה בעזות כזה. וכן קרח

הצדיקים כנ"ל. וזהו 'ראובן בכרי אתה כחי וראשית אונני', שהוא תקון הברית כמו שדרשו רבותינו ז"ל (בראשית רבה צח, ד), ששם עקר השמחה בחינת עז וחדוה במקומו הפך פגם הברית שהוא בחינת יללה ועצבות כידוע. ומאחר שנולדת בקדשה כזאת ראוי היה לה "יתר שאת ויתר עז" שהוא בחינת כהנה ומלכות שהוא בחינת תקונים הנ"ל. על ידי השמחה שעל ידי זה מעלין המלכות שהוא בחינת עז בחינת "ה' בעזך ישמח מלך" (תהלים כא, ב), ועל ידי זה זוכין לכל הברכות הנ"ל, שהוא בחינת 'יתר שאת' בחינת 'וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם' (ויקרא ט, כב) וכו"ל. אבל "פחו כמים אל תותר" שמהרת להראות כעסו הינו בחינת פגם הנ"ל, שדרך מחו יותר מדאי עד שבא לידי כעס על ידי זה, על ידי שרצה לסתור דעת הקדוש של יעקב אבינו שנתן מטתו באהל בלהה. כי זה פגם הנ"ל של רדיפת המחין יותר מדאי על ידי פגם המסדר והמישב, כי "אז חללת יצועי עלה" שהוא השגת אור אין סוף שזכה על ערש יצועו בקדשה נוראה כזאת, על ידי שהוא זכה לתקון המסדר והמישב כראוי, על ידי שברר השמחה מהיכלי התמורות, שזה סוד שהכרח להעמיד שבטים קדושים גם מהשפחות כנ"ל. כי עקר השגות הנ"ל זוכין הצדיקים על ידי קדשת זוגם בתכלית הקדשה כראוי [ועין מזה בהלכות פריה ורביה

שְׁצַרְיָה לְהַתְיַחֵד שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְקוֹמו', כִּי זֶה הַיַּחֲוֹד אֵינוֹ נַעֲשֶׂה כִּי אִם עַל יְדֵי הַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים וְעַל יְדֵי הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ הַנְּלוּיִם אֲלֵיהֶם הַמְּבַטְלִים דַּעְתָּם נֶגְדָם, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי הַחוֹלְקִים עַל מִשָּׁה וְאֶהְרֵן שֶׁהֵם בְּחִינַת הַצְדִּיקִי אֲמַת. כִּי קִרַח וְזִמְרִי הֵם פְּגָמוֹ מְאֹד בְּהַמְסָדֵר וְהַמֵּיִשֵּׁב הַנ"ל שְׁמִשְׁם כָּל הַיַּחֲוִידִים הַקְּדוֹשִׁים כֵּנ"ל.

וְזֶה "וְהוֹדָה אֶתְּהָ יְיָ יוֹדוּךְ אַחִיךָ" כִּי מִמֶּנּוּ יֵצֵא דָוִד וּמְשִׁיחַ שֶׁהֵם יִזְכוּ לְזֶה בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁהֵם יִתְקַנו הַכֹּל בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן. כִּי דָוִד עָשָׂה עֲצוּמוֹ כָּל יָמָיו כְּעֵינֵי וְאַבְיּוֹן, וְאָמַר (תְּהִלִּים כב, ז) "וְאֶנְכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ וְכוּ", וְאָמַר (שִׁם קְלֵא, א ג) "ה' לֹא גָבַהּ לְבִי וְלֹא רָמוּ עֵינַי וְלֹא הִלְכִיתִי בְּגְדוֹלוֹת וּנְפִלְאוֹת מִמֶּנִּי" וְכוּ, וְסִיִּם "יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל ה' מַעַתָּה וְעַד עוֹלָם", שֶׁזֶה הָעֵקֶר לַעֲשׂוֹת עֲצוּמוֹ כְּגַמְלַת עֲלֵי אָמוֹ וְכוּ, וְלִיַּחַל לִישׁוּעַת ה' וְלְהַרְבּוֹת בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וּתְפִלוֹת וְהוֹדָאוֹת, כְּמוֹ דָוִד שֶׁעָסַק בְּזֶה כָּל יָמָיו עַד שֶׁזָּכָה לְחַבֵּר סֵפֶר תְּהִלִּים שְׁכֻלוֹל מִכָּל עֲשָׂרָה מִיָּנֵי נְגִינָה שֶׁהֵם כָּלֵל הַשְּׂמִחָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁעַל יְדֵי זֶה תְּבוֹא הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה עַל יְדֵי מְשִׁיחַ שְׂיֵצֵא מִזְרַעוֹ וְכוּ"ל, שֶׁעֵקֶר הַגְּאֻלָּה עַל יְדֵי שְׂמִחָה כֵּנ"ל. וְעַל כֵּן יֵגַע מְאֹד לְמַצֵּא מְקוֹם הַבַּיִת הַמְּקַדָּשׁ שְׁשֵׁם מְקַבְּלִין אֹרֶךְ הַשְּׂמִחָה הַקְּדוֹשָׁה לְשִׂמְחָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ

שְׁרָצָה בְּכָבוֹד עֲצוּמוֹ כְּמִפְרָסֵם וְטָעַן כְּאֵלוֹ מִתְקַנָּא בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל וְאָמַר (בַּמְדָּבָר טו, א) : "כִּי כָל הָעֵדָה כָּלֵם קְדוֹשִׁים וּבְתוֹכֵם ה' וּמְדוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קָהֵל ה'". וְכֵן זֶה נִמְשָׁךְ מִפְּגַם הַמְסָדֵר וְהַמֵּיִשֵּׁב אֶת הַמַּחֲזִין שֶׁגַּם גְּדוּלֵי הַצְדִּיקִים כְּמוֹ שְׁמַעוֹן וְלוֹי פְּגָמוּ בְּזֶה בְּדַקּוֹת, לֹא מַחֲמַת תְּאֻוֹת חֵס וְשִׁלוֹם, רַק מְרַב הַתְּלַהּבוֹתָם לְה' יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר מִדְּאֵי שְׁזָהוּ בְּחִינַת פְּגַם הַמְסָדֵר וְהַמֵּיִשֵּׁב וְכוּ' כֵּנ"ל, עַל יְדֵי זֶה טָעוּ בְּיוֹסֵף וְכוּ' כֵּנ"ל. אֲבָל זִמְרִי וְקִרַח פְּגָמוּ בְּזֶה בְּגִשְׁמִיּוֹת שֶׁפְּגָמוּ בְּהַמֵּיִשֵּׁב כָּל כֶּף עַד שֶׁיֵּצְאוּ מִן הַבוּשָׁה וְהָעֵזוּ פְּנִיָּהֶם כָּל כֶּף כֵּנ"ל.

וְעַל כֵּן בְּקֵשׁ יַעֲקֹב "בְּקַהֲלֵם אֵל תַּחַד כְּבֹדִי" כִּי יַעֲקֹב שָׂרָשׁ קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם עֵקֶר הַכְּבוֹד שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ שְׁעוֹסְקִים בְּסֵדֶר עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְכוּ' וּמַעֲלִין כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי שְׂמִחַת הַמַּצְוָה כֵּנ"ל, עַד שֶׁזֹּכֵינ׳ לְבְּחִינַת תְּקוּן הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב הַנ"ל כְּרָאוּי, שְׁזָהוּ 'בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְקוֹמו', כְּמוֹ שְׂמִבְּאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת תְּכֵלִית שְׁלֵמוֹת הַיַּחֲוִיד, כִּי כָּלֵל כָּל הַיַּחֲוִידִים נִמְשָׁכִין מִבְּחִינָה זֹאת כְּשֶׁנִּכְלָל בְּחִינַת הַרְדִּיפָה בְּהַמַּעֲכָב, בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי כְּרָאוּי שֶׁעַל יְדֵי זֶה מוֹלִידִין הַשְּׂגוֹת אֱלֹהוֹת כְּרָאוּי. וְעַל כֵּן אָמַר יַעֲקֹב 'בְּקַהֲלֵם אֵל תַּחַד כְּבֹדִי', אֵל תַּחַד כְּבֹדִי דִּיקָא, כִּי עַל יְדֵי קַהֲלֵם לֹא יִתְיַחֵד כְּבוֹדִי בְּמְקוֹם

עקר שמחת ישראל. ועל כן ראובן הוא בחינת הברור מהיכלי התמורות בחינת 'ראו מה בין בני לבן חמי' שנתברר בחינת קדשת ראובן הראשון לזרע ישראל מתוך קלפת עשו, שזה נעשה על ידי השמחה שנוולד מיעקב בקדשה כזאת. כי הוא ראשית אוננו שעקר הקדשה של ההולדה הוא על ידי השמחה וכנ"ל. ועל כן ראובן הוא הראשון שפתח בתשובה כמו שאיתא במדרש שממנו יצא הושע הנביא וכו' (ב"ר פד, טו), כי עקר התשובה הוא בחינת ברור מהיכלי התמורות להפך עיונות לזכויות בחינת התהפכות גון ואנחה לשמחה כמו שמבאר בהלכות פריה ורביה הנ"ל (הלכה ג אות יג).

'שמעון' בחינת המוכיח הראוי בחינת (בראשית כט, לג) "כי שמע ה' כי שנואה אנכי", כי המוכיח הוא שנוא נכמו שמבאר בהתורה יאלה המשפטים' סימן יוד לקוטי חלק א], וזה בחינת הליכת המצוה לעורר הכל לה' יתברך כמו שמבאר שם שזה בחינת המוכיח הראוי שהולך לעורר כל העולם לה' יתברך.

'לוי' ממנו יצאו הכהנים שאצלם כל הברכות בחינת "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם" שהוא בחינת תקון הידים בחינת חסד גבורה תפארת כמו שמבאר שם.

'יהודה' - "הפעם אודה את ה'" (שם כט, לה), בחינת גמר תקון

בחינת (שם קד, לה) "אנכי אשמח בה'" בחינת "כי בו ישמח לבנו" וכו' (שם לג, כא):

נה וזה בחינת שנים עשר שבטים הקדושים שהוליד יעקב אבינו שהם כלל קדשת ישראל שהם כלל השמחה בו יתברך, ועל כן הם שנים עשר שבטים כנגד שנים עשר חדשים כמובא (במדבר רבה יד, יח), כי שנים עשר חדשים הם בחינת תקון פגימת הלבנה תקון מארת חסר, שזה נעשה על ידי השמחה הקדושה כנ"ל:

נו וכל לידתם היתה בקדשה נוראה בבחינת שמחה דקדשה שזהו עקר תקון הברית עקר תקון הזיווג דקדשה, [וכמבאר מזה בהלכות פריה ורביה עין שם], ועל כן כל שמותם הקדושים נקראו על שם התקונים הנ"ל הנעשים על ידי עשיית המצוה בשמחה.

כי 'ראובן' נקרא על שם 'ראו מה בין בני לבן חמי' (ברכות טז) שהוא עשו שממנו כל הגליות שבאין על ידי עצבות, בחינת (בראשית כו, מ): "והיה כאשר תריד" כנ"ל באות יח, ועשו מכר הבכורה ליעקב שהוא בחינת שמחה דקדשה של עבודת הקרבנות כי לא חפץ בברכה ותרחק ממנו, ואחר כך נתקנא בו ורדפו כל כך שהוא בחינת כל הגליות. וראובן הוא ההפך כי לא מכר הבכורה ליוסף ואף על פי כן הצילו, כי מחל כבודו וביטל עצמו כנגד יוסף הצדיק שהוא

במדדש (בראשית רבה נג, יא), אכל יעקב היתה מטתו שלמה וזכה לירד ולעלות בתכלית השלמות, כי זכה להעמיד גם מהשפחות שבטיים קדושים שהם בחינת שמחה, כי ברר בשלמות מהיכלי התמורות שאחיותם בבחינת השפחות.

ועל בן כשילדה בלהה שפחתה בן
 קראה שמו דן על שם
 "דנני אלהים וגם שמע בקלי" (בראשית
 ל, ט). כי התפארה שזכתה שנתברר בן
 קדוש כזה מתקפא דינא שנתהפך
 העצבות שהוא תקפא דינא לבחינת
 שמחה כזאת שגולד שבט קדוש,
 שכל אחד מהשבטים בחינת בן חכם
 ישמח אב, וזה על ידי רבוי תפלותיה
 בחינת "וגם שמע בקלי", ועל ידי זה
 נתברר בחינת מלכות מן הקלפות,
 שזהו בחינת דן בחינת דינא
 דמלכותא דינא (גיטין י: כמו שבבאר
 במקום אחר (ליקוטי מוהר"ן נז).

נפתלי בחינת תקון הרגלים בחינת
 "נפתלי אלה שלוחה"
 (בראשית מט, כא), "בעמק שלח ברגליו"
 (שופטים ה, טו).

גד בחינת תקון הידים, בחינת
 "וטרף זרוע אף קדקד" (דברים
 לג, כ) של הסטרא אחרא על ידי שעל
 ידו נתתקן בחינת הידים שבהם
 מקבלים ברכת השכל שהוא בחינת
 ראש וקדקד בחינת (תהלים קלד, ב) "שאו
 ידיכם קדש" בחינת וישא אהרן את

התודה והודאה הנ"ל, שזה עקר
 שלמות השמחה שעל ידי זה עולין
 עד המסדר וכו'. ואז "ותעמד
 מלדת", כי צריכין להמתין וכו' כנ"ל,
 כי אף על פי שעדין צריכין להוליד
 השגת המחין שמשם כל הולדות
 דקדשה אבל אי אפשר לרדף יותר
 מדאי כנ"ל.

ואז "ותקנא רחל באחתה ותאמר
 ליעקב הבה לי בנים ואם אין
 מתה אנכי" (שם ל, א), כי ראתה והבינה
 שעדין צריכין להוליד הולדות
 קדושות של זרע ישראל שהם כלל
 השמחה בו יתברך, על כן אמרה "אם
 אין מתה אנכי", כי כשלא תוליד
 בנים שהם עקר השמחה כנ"ל בחינת
 'ישמח אביך ואמך' כנ"ל, בודאי היא
 מתה כי עצבות סטרא דמותא כנ"ל.
 "ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת
 אלהים אנכי" וכו', כי אי אפשר
 לדחק את השעיה כנ"ל. "ותאמר הנה
 אמתי בלהה", כי הבינה ברוח קדשה
 שאי אפשר להוליד עוד הולדות
 קדושות הנ"ל, כי אם על ידי שיחזור
 וירד לבחינת היכלי התמורות ויברר
 משם הקדשה כראוי, שזהו בחינת
 מה שהשיגה שרה אמנו שאי אפשר
 לאברהם להוליד את יצחק כי אם על
 ידי שישא את השפחה שהיא הגר.
 אבל אז יצא מהולדה זאת ישמעאל
 שממנו הגלות בחינת עצבות שעליו
 נאמר "בן כסיל תויגת אמו" (משלי י, א),
 כי אמו נתגרשה על ידו כמובא

וְאִנְחָה לְשִׁמְחָה כִּנּוּל, שְׁעַל יְדֵי זֶה עָקַר הַהוֹלָדָה כִּנּוּל. וְעַל כֵּן בִּקְשָׁה רַחַל אוֹתָם, "וְתֹאמַר לֵאמֹר הַמַּעַט קִחְתָּךְ אֶת אִישִׁי", כִּי אֲנִי רוֹאָה בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁעֲדִין אֲנִי צָרִיכָה לְהוֹלִיד הוֹלָדוֹת קְדוֹשׁוֹת וְכוּ'.

וְאִזּוּ יֵצֵא 'יִשְׁשַׁכֵּר' שֶׁהֵם גְּדוּלֵי הַתּוֹרָה שְׁזֵה עָקַר הַשִּׁמְחָה בְּחִינַת (תהלים ט. ט.) "פִּקּוּדֵי ה' יִשְׂרָאֵל מִשְׁמַחֵי לֵב" בְּחִינַת שִׂמְחַת הַמִּצְוָה הַנִּלְכָּה. כִּי "מִבְּנֵי יִשְׁשַׁכֵּר יוֹדְעֵי בֵּינָה לְעֵתִים" (דברי הימים א יב. לג) לְעֵבֶר שָׁנִים וְלִקְבָע חֲדָשִׁים, שֶׁהוּא עָקַר תִּקּוּן פְּגִימַת הַלְבָנָה לְתַקֵּן מְאֹרֶת חֶסֶד שֶׁהוּא עַל יְדֵי הַשִּׁמְחָה כִּנּוּל, וְזֵהוּ "לְדַעַת מֶה יַעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל", שֶׁהֵם יוֹדְעִים אִיךְ לְשַׂמַּח אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהוֹדִיעוֹ מֶה יַעֲשֶׂה בְּכָל עֵת וְעַת אִיךְ לְהַנְצִיל מִמְרִירַת הַגְּלוּת שֶׁהוּא הַעֲצָבוֹת וְלִזְכוֹת לְשִׂמְחַת יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא כִּלְל הַקֹּדֶשׁ.

'זְבוּלוֹן' בְּחִינַת "שִׂמְחָה זְבוּלוֹן בְּצִאתָךְ" (דברים לג. יח), כִּי זְבוּלוֹן עָסַק בְּפִרְקַמְטִיָּא לְפָרְגֵם אַחֵיו יִשְׁשַׁכֵּר הַתְּלִמִּיד חָכָם, שְׁזֵהוּ עָקַר תִּקּוּן הַעֲשִׁירוֹת וְהַמָּמוֹן שֶׁשָּׂם עָקַר אַחֲזִיזַת הַעֲצָבוֹת בְּחִינַת 'בְּעֲצָבוֹן תֵּאכְלֶנָּה', וְעָקַר הַתִּקּוּן עַל יְדֵי בְּחִינַת זְבוּלוֹן שִׂמְחִיזִיק לְיִשְׁשַׁכֵּר בְּחִינַת 'שִׂמְחָה זְבוּלוֹן'.

וְאִזּוּ (בראשית ל. כב) "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל" וְכוּ', כִּי אֵף עַל פִּי שִׁכְבָּר גוֹלְדוֹ עֲשָׂרָה שְׁבָטִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלוֹ

יְדִיו'. שְׁצָרִיכִין לְנִשְׁאֵם עַד הָרֹאשׁ לְהַמְשִׁיךְ בְּרַכַּת הַשֶּׁכֶּל. וְעַל יְדֵי זֶה "טָרַף זָרוּעַ אֵף קָדְקֵד" שֶׁל הַחוֹלְקִים וְהַעֲכוּ"ם. וְזֵה שִׂאמְרָה לֵאמֹר "בְּגֵד", וּפְרַשׁ רַשִׁי כִּשְׂבָאֵת אֶל שִׁפְחָתִי כְּאִישׁ שֶׁבָגַד בְּאִשֶׁת נְעוּרָיִם, הֵינּוּ שְׁנֵרָאָה כְּבוֹגֵד וְכוּ', כִּי יֵרַד לְהִיכְלִי הַתְּמוּרוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׁפְחוֹת. אֲבָל לֵאמֹר הַתְּפָאָרָה בְּזֵה, כִּי עַל יְדֵי זֶה עָקַר הַתִּקּוּן וְכוּ' כִּנּוּל, וְזֵה "בֵּא גֵד" - 'מִזֶּל טוֹב', כִּי עָקַר בְּרַכַּת מִזֶּל טוֹב שֶׁמְבָרְכִין בְּשִׂמְחָה כְּשֶׁנוֹלַד בֶּן הוּא עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא עַל יְדֵי שִׁמְחָתוֹ וְכוּ' כִּנּוּל.

'אֲשֵׁר' - "בְּאֲשֵׁרֵי כִּי אֲשִׁרוּנִי בְּנוֹת" (בראשית ל. יג), בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הַשִּׁמְחָה בְּחִינַת 'אֲשֵׁרֵי הָאִישׁ' שְׁבִזָּה הַתְּחִיל דָּוִד סִפֵּר תְּהִלָּים. בְּחִינַת 'אֲשֵׁרֵינוּ מֶה טוֹב חִלְקֵנוּ' שְׁאֲנוּ מִתְּפָאָרִים בְּכָל יוֹם שְׁזֵהוּ בְּחִינַת 'אֲשֵׁרֵיךְ יִשְׂרָאֵל' שֶׁסִּים בְּזֵה מִשֶּׁה בְּרִכּוֹתָיו אֲצִל אֲשֵׁר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֶׁם בְּפִרְשַׁת 'זוֹאת הַבְּרִכָּה אֲשֵׁר בְּרַךְ מִשֶּׁה' שֶׁכָּל בְּרִכּוֹתָיו הֵיוּ מֵעֵין הַבְּרִכּוֹת שֶׁל יַעֲקֹב אֲבִינוּ כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַשִׁי שֶׁם.

וְאִזּוּ מִצָּא רְאוּבֵן הַדּוּדָאִים בְּשִׁדָּה שֶׁהֵם בְּחִינַת "הַדּוּדָאִים נָתַנו רִיחַ" (שיר השירים ז. ט), שֶׁשְׁנֵי הַדּוּדָאִים הַטּוֹבִים וְהָרַעִים שְׁנִיָּהֵם נָתַנו רִיחַ, כְּמוֹ שִׂאמְרוֹ רְבוּתֵינוּ זִ"ל (ערוכות כא.) שְׁזֵהוּ בְּחִינַת גְּדֵל כַּח הַצְּדִיקִים שֶׁשִּׂמְחִין הַכֹּל וּמֵהַפְּכִין הַיְגוּן

שָׁרָה וְנוֹלַד יִצְחָק שֶׁהוּא הוֹלִידָה הִרְאֵשׁוּנָה דְקִדְשָׁה שְׁנִקְרָא עַל שֵׁם הַשְּׂמֵחָה כַּנִּל. אָבֵל עִקְר הוֹלִידַת הַמְּטָה שְׁלֵמָה שֶׁהִם כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, הִיָּה עַל יְדֵי יַעֲקֹב שֶׁהוֹלִיד שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהִם כָּלֵל הַשְּׂמֵחָה בְּחִינַת "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׁיו", שֶׁשְׁלֵמוֹת הַמְּטָה הִיָּה עַל יְדֵי רַחֵל שֶׁהוֹלִידָה יוֹסֵף וּבְנֵימִין. עַל כֵּן נִפְקְדָה גַם כֵּן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁאֵז צְרִיכִין לְתַקֵּן הַבְּרִיאָה לְתַקֵּן חֲטָא אָדָם הִרְאֵשׁוֹן שְׁגָרָם "בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה" שְׁמֵשׁ כָּל הַעֲצָבוֹת שְׂמֵחָה כָּל הַגְּלוּיֹת.

וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה עוֹסְקִים בְּתַקוּן זֶה וְקוֹרִין אֹז (שם כא, א) "וְהָ פָקַד אֶת שָׂרָה" שְׁנוֹלַד יִצְחָק שְׁנִקְרָא עַל שֵׁם הַשְּׂמֵחָה כַּנִּל, וְזֶהוּ בְּחִינַת פְּקִידַת רַחֵל, כִּי עַל יְדֵי לִידְתָּהּ אֶת יוֹסֵף וּבְנֵימִין הוּא שְׁלֵמוֹת הַשְּׂמֵחָה שֶׁהַתְּחִיל מִיִּצְחָק, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה תּוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר שְׁכֹלֹל מַעֲשֵׂרָה מִיַּי נְגִינָה שֶׁהִם כָּלֵל הַשְּׂמֵחָה, בְּחִינַת "אֲשֵׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה וְכוּ", בְּשִׁמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם" וְכוּ (תהלים פט, טז), בְּחִינַת "כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מְעֻזָּכֶם" (נחמיה ת, י) הַנֶּאֱמָר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ"ל. וְכֵן חֲנָה נִפְקְדָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְהוֹלִידָה אֶת שְׂמוּאֵל הַנְּבִיא, כִּי שְׂמוּאֵל מֵשַׁח אֶת שְׂאוֹל וְדוֹד שֶׁהוּא תַקוּן הַמַּלְכוּת שְׁעַל יְדֵי זֶה יֵצֵא מְשִׁיחַ שִׁיגְאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁאֵז כָּל גִּמְרַת הַשְּׂמֵחָה בְּשְׁלֵמוֹת בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן.

שֶׁהִם מְגַלִּים אֱלֹהוֹתוֹ בְּעוֹלָם לְשִׁמְחָה בּו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, אָבֵל אֵף עַל פִּי כֵן עֲדִין צְרִיכִין שִׁיְהִיָּה נוֹלַד יוֹסֵף שְׁעַל יְדוֹ עִקְר הַתְּלַבּוֹת הַשְּׂמֵחָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּו לְנִפְחָ הַעֲפֹרֹרִית בְּכָל פַּעַם מְלַב יִשְׂרָאֵל וְכוּ"ל, וְעַל כֵּן נִתְעוֹרְרוּ רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ וְזָכַר אֶת רַחֵל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְנוֹלַד יוֹסֵף הַצַּדִּיק שְׁעַל יְדוֹ שְׁלֵמוֹת הַשְּׂמֵחָה כַּנִּל.

וְאֵז תַּכְּף אָמַר יַעֲקֹב (שם ל, כה) "שְׁלַחֲנִי" וְכוּ, שְׁלֵא תִהְיֶה נִשְׁלַמְתָּ הַמְּטָה בְּחוּץ לְאֶרֶץ כְּנָ"ל. וְזָכַר אַחַר כֵּךְ שְׁנוֹלַד בְּנֵימִין בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ בְּחֻלְקוֹ. כִּי אַחַר שֶׁכָּבַר נִשְׁלַם הַשְּׂמֵחָה עַל יְדֵי הוֹלִידַת הַשְּׁבֻטִים, עֲדִין צְרִיכִין מְקוֹם לְה' שְׁנוֹכֵל לְקַבֵּל מִשֵּׁם אוֹר הַשְּׂמֵחָה הַזֹּאת כַּנִּל, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת בְּנֵימִין שְׁנוֹלַד בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ בְּחֻלְקוֹ, שְׁשֵׁם הַמְּקוֹם הַנוֹרָא שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּקוֹם הַעֲלִיּוֹן הַנִּל, בְּחִינַת 'בְּרוּךְ כְבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ' בְּחִינַת מְקוֹר הַשְּׂמֵחָה בְּחִינַת "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשִׁים" וְכוּ"ל כַּנִּל.

וְעַל כֵּן נִפְקְדָה רַחֵל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה כְּמוֹ שָׂרָה אֲמַנּוּ שְׁנִפְקְדָה בְּלִידַת יִצְחָק בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל לְגִלוֹת אֱלֹהוֹתוֹ בְּעוֹלָם שְׁזֵה כָּל הַשְּׂמֵחָה שֶׁהוּא חַיּוֹת וְקִיּוֹם הָעוֹלָם בְּחִינַת "יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו", וְעַל כֵּן נִפְקְדָה

הגלות מתגבר העצבות יותר, וכן כל מה שמתגבר העצבות שהוא גלות השכינה, מתגבר גלות והעבדות הגשמי יותר, ואם פן מאין יבוא עזרנו, אך כל הקיום בגלות והתקנה לצאת משם הוא על ידי הצדיקים יעקב ובניו שירדו מצרימה שהם שמות בני ישראל הנ"ל, שבכחם הגדול יכולים להמשיך אלהותו יתברך ולהחיות ולשמח נפשות כל ישראל בכחם ועצותם העמקות, שעל ידי זה מעלין המלכות בכל פעם עד שזוכין לכל הנ"ל, שזהו עקר בחינת הגאולה בחינת 'כי בשמחה תצאו' וכו' כנ"ל.

וזהו: "ויוסף היה במצרים" (שם א, ה), כי עקר הקיום והתקנה הוא על ידי בחינת יוסף הצדיק שהוא בחינת (במדבר כז, יח) "איש אשר רוח בו" שיודע בכל פעם לנשב על לב בני ישראל ולנפח העפרורית שהוא בחינת עצבות מלבם ולהלייב לבם לה' יתברך בהדרגה ובמדה וכו', פי הוא יודע להפך כל היגון ואנחה לששון ושמחה וכו' כנ"ל. וזה "ויהי כל יצאי ירך יעקב שבעים נפש", בחינת שבעים פנים לתורה שהם שבעים אנפין נהורין שזה בחינת שמחה בחינת (תהלים כד, ו) "מבקשי פניך יעקב" וכו' [כמו שמבאר בהתורה 'צוית צדק' עין שם]. וזה "ויוסף היה במצרים", כי העקר על ידי "ויוסף היה במצרים" שהקדים ה'

וזה בחינת 'מנשה ואפרים', מנשה בחינת 'כי נשני אלהים את כל עמלי' (בראשית מא, נא) בחינת העמל והיגון וכו'. אפרים - "כי הפרני אלהים בארץ עניי" (שם נב) שלא די שזכה לצאת מהעבדות שהוא בחינת עצבון עמל ויגון, ובחסדו יתברך נשני ה' את כל עמלי כנ"ל, אף גם הפרני אלהים בארץ עניי זהו בחינת התהפכות העניות והעצבות לשמחה:

נז וזה "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב" וכו' (שמות א, א), שפשהתחיל לספר גלות מצרים וגאלתם התחיל משמות בני ישראל שבאים לשם, להורות שכל עקר קיומם בגלות וגאלתם משם, הכל היה בכח שמות בני ישראל שהם ראובן שמעון ולוי וכו', שכל שמותם נקראו על שם שמחת ישראל, שעל ידי זה מבררין מהיכלי התמורות עד שמשגיגין אור האין סוף וכו', שזה עקר תכלית הגאולה לדעת ולהכיר אותו יתברך כמו שכתוב "וידעתם כי אני ה' המוציא אתכם" וכו' (שם ו, ז). כי בשביל זה הקדים ה' יתברך שירדו יעקב ובניו הצדיקים בעצמן מצרימה, כי על ידי קדשתם העצומה שהיה מטה שלמה שהם גלו אלהותו בעולם, שזהו עקר השמחה והחיות כנ"ל, על ידי זה היה להם כח לסבל מרירות הגלות ולבלי להשתקע שם. כי עקר מרירות הגלות הוא העצבות כנ"ל, וכל מה שמכבידין

הַלְכָתָא', כִּי זֶה עֵקֶר מְרִירַת הַגְּלוּת שֶׁמְבַלְבֵּל הַשְּׂמִחָה בּו יִתְבַּרְךָ שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה אֲנִפִּין נְהוּרִין כַּנ"ל, עַל יְדֵי הַקְּשִׁיּוֹת וְהַבְּלוּלִים וְכו', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חֲמָרָא דְשִׁמְעֵתָא וְלִבּוֹן דְּהַלְכָתָא, כִּי עֵקֶר בְּחִינַת אֲסוּקָא שִׁמְעֵתָא אֲלֵבָא דְּהַלְכָתָא הוּא לְבָרֵר וְלִלְבֵּן עֲצוֹת אֲמִתִּיּוֹת לְעִבּוּדַת הַבוּרָא יִתְבַּרְךָ לְצֵאת מִזְהָמָא דְהָאֵי עֲלָמָא שְׁפֵלָה וְלַהֲתַקְרַב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ כִּי לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֵא הַמַּעֲשֵׂה. וּבִשְׂבִיל זֶה עֵקֶר הַהֲתַקְרָבוֹת לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים וְלְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים כְּדֵי שֶׁהֵם יִרְוּ לָנוּ אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נִלְךְ בָּהּ וְאֵת הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה בְּכָל עֵת בְּאִפְּן שִׁיזְכָּה כָּל אֶחָד לְצֵאת מִמָּה שֶׁצָּרִיךְ לְצֵאת וְלַהֲתַקְרַב וְלָשׁוּב לֵה' יִתְבַּרְךָ.

אֲבָל הַסְטָרָא אַחֲרָא בְּחִינַת מְרִירַת הַגְּלוּת שֶׁהִיא הַעֲצָבוֹת מִתְגַּבֵּר כָּל כֶּךָ וּמְמַרֵּר אֶת חַיֵּי יִשְׂרָאֵל בְּקִשְׁיוֹת וּבְלִבּוּלֵי הָאֲמוּנָה וּבְלִבּוּלֵי עֲצוֹת עַד שֶׁאֵינֶם יוֹדְעִים לְלַבֵּן הַהֲלָכָה וְהַדֶּרֶךְ וְהַהֲלוֹךְ לָשׁוּב לֵה' יִתְבַּרְךָ. וְזֶה: "וּבְכָל עֲבָדָה בְּשֻׁדָּה שֶׁהוּא תְּאוּת מְמוֹן וְטְרִדַת הַפְּרִנְסָה שֶׁמְכַרְחִין לְצֵאת מֵאֵהָל תּוֹרָה לְצֵאת מִבֵּית הַמְדַרְשׁ אֶל הַשְּׁדָה לְעֶסֶק בְּפְרִנְסָה, עַד שֶׁמְטְרִידוּ בְּכָל עֲבוּדָה בְּשֻׁדָּה וּמִסִּיתוּ וּמְדִיחוּ מִלְּקַבֵּעַ עֲתִים לְתוֹרָה עַל כָּל פְּנִים. וְזֶה (שְׁמוֹת א, יד) "אֵת כָּל עֲבֹדְתָם אֲשֶׁר עֲבָדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ", וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סוֹטָה יא): "בְּפֶה רַךְ",

יִתְבַּרְךָ רְפוּאָה לְמַכָּה לְשַׁלַּח מִקֶּדֶם אֶת יוֹסֵף לְמִצְרַיִם, וְנִמְכַר לְעַבֵּד שֶׁהוּא בְּחִינַת מְרִירַת הַעֲצָבוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבָדוֹת וְכו', וְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן וְהִתְחַזַּק גַּם שֵׁם בְּשִׂמְחָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרַאשִׁית לט, ב) "וַיְהִי יוֹסֵף אִישׁ מְצַלִּיחַ" כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר בְּמַדְרַשׁ הַנ"ל שֶׁהִיא מִפְּזוּ וּמְרַקֵּד. כִּי בְּמְרִירַת הַגְּלוּת כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר הַעֲצָבוֹת בְּיוֹתֵר זֶהוּ עֵקֶר הַעֲצָה לְעֲשׂוֹת מְלֵי דְשִׁטּוֹתָא כְּדֵי לְשַׂמַּח אֶת נַפְשׁוֹ בְּמְרִירוֹת כְּזֶה.

וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּדוֹד שֶׁהִיא מְשֻׁנָּה טַעְמוֹ לְפָנַי אֲבִימֶלֶךְ שֶׁהִיא שֵׁם בְּסַכְנָה גְּדוּלָה בְּגִלוּת גְּדוּל, וְעַל כֵּן עָשָׂה שֵׁם מַעֲשֵׂה שְׁטוֹת "וַיִּתּוּ עַל דְּלִתוֹת הַשַּׁעַר וַיִּרְדּוּ רִירוֹ עַל זְקֵנוֹ" וְכו' (שְׁמוֹת א כא, יד). וְעַל כֵּן עֵקֶר קְיוּמָם בְּמִצְרַיִם וַיִּצְיָאֲתֶם מִשֵּׁם הֵיטָה עַל יְדֵי "וַיּוֹסֶף הָיָה בְּמִצְרַיִם", שֶׁהַקְּדִים לְשַׁלַּח אֶת יוֹסֵף הַצַּדִּיק לְשֵׁם וְכַנ"ל. וְזֶה (שְׁמוֹת א, יד) "וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעֲבָדָה קָשָׁה בְּחֲמֵר וּבְלִבְנִים" וְכו', כִּי עֵקֶר מְרִירַת הַגְּלוּת הוּא בְּחִינַת עֲבָדוֹת שֶׁנִּמְשָׁךְ מִזְהֵמַת הַנְּחָשׁ מִבְּחִינַת "בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה", בְּחִינַת הַתְּגַבְּרוֹת הַעֲצָבוֹת כַּנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת טִיט הַיּוֹן שֶׁעַל זֶה צִעַק דָּוִד "טַבְּעֵתִי בֵּינוֹן מְצֻלָּה וְאִין מַעֲמֵד וְכו', הַצְּלִינִי מִטִּיט וְאֵל אֲטַבְּעָה" וְכו' (תְּהִלִּים טט, ג טו). וְזֶה שֶׁכָּתוּב בְּזוֹהַר הַקְּדוּשׁ (בְּרַאשִׁית כו.) "בְּעֲבָדָה קָשָׁה" - 'בְּקִשְׁיָא'. 'בְּחֲמָר' - 'בְּחֲמָרָא דְּשִׁמְעֵתָא'. 'וּבְלִבְנִים' - 'בְּלִבּוֹן

כאלו ילדם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין ט:), שהם עשו בהפך מדעת הסטרא אחרא שהיא בחינת פרעה ומצרים, שכל עסקיהם להגביר העצבות בכמה נכלים וערמומיות, העקר על ידי טרדת המזון והפרנסה, ולפעמים על ידי סברות ההפוכות שלהם שנמשכין מהיכלי התמורות שמשליכין את האדם על ידי התוכחה שאינה כראוי שלהם וכו', ונאין כאן מקומו להאריך בזה ועצן במקום אחר מזה]. אבל המילדות הנ"ל בחינת צדיקי אמת הם עושים בהפך, שלא די שאינם משליכין את האדם בדבריהם כרצון הסטרא אחרא חס ושלום, אף גם ותחייין את הילדים, שהם מחייין את הילדים שהם תלמידיהם הנלוים אליהם שמחייין אותם בדבריהם האמתיים ומשיבין את נפשם בשבעה משיבי טעם ומשמחים אותם בכחם ובדרכי עצותיהם העמקות וכו' וכו"ל.

ועל כן נקראו המילדות 'שפּרה' ופועה, 'שפּרה' על שם שמשפּרת את הוֹלד, ופועה על שם שפועה לילד וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה יא:*) כי כן נוהגין הצדיקים אמתיים עם נפשות ישראל הנלוים אליהם שמשפּרין אותם ומיפין אותם בכל מיני עצות להחיותם ולחזקם בכל נקדה ונקדה טובה שמוצאין בהם וכו', וכן פועין אליהם כמו לילד למש ששורקין

שבתחלה נכנס עמו הבעל דבר והסטרא אחרא בפה רך ומתלבש במצוות. ואומר לו הלא אי אפשר לישב בבית המדרש כל יום וההכרח לצאת אל השדה לעסק במלאכה ומשא ומתן, וכי אתה רוצה למות או להיות עני ומקבל וכו', עד שמשליכו בתוך עמק טיט הינון שהוא אנפין חשוכין מרירת העצבות של המזון בחינת "בעצבון תאכלנה", עד שאפילו כשמרויח מזון אינו מספיק לו כל ימיו כי משתוקק בכל פעם יותר, וכל מה שמרבה נכסים מרבה דאגה, כי מסיתו לבנות פתם ורעמסט שהם בנינים גדולים וגבוהים שבונים לעצמם, כמו שכתוב (איוב ג, יד): "הבנים חרבות למו" וכתוב (תהלים מט, י) "קרבם בתימו לעולם" וכו'.

נח וזה בחינת מה שגזר פרעה: "כל הבן הילוד וכו', אם בן הוא והמתן אתו ואם בת היא וחייה" (שמות א, כב), כי בן סטרא דדכורא בחינת שמחה בחינת בן חכם ישמח אב'. ובת סטרא דנוקבא ששם עקר אחיזת העצבות בחינת רגליה יורדת מות' וכו'. כי רצה להגביר סטרא דנוקבא בחינת עצבות שזה עקר תקף הגלות כנ"ל. וזה ותיראן המילדות את האלהים ולא עשו כאשר דבר אליהן פרעה מלך מצרים, ותחייין את הילדים, המילדות הם בחינת צדיקי הדור שהם מילדות, שהם מולידין תלמידים הגונים בישראל שנחשבו

הגלות, ואף על פי כן "והסנה איננו אכל" שאף על פי כן מתגבר הגלות שהוא מרירת העצבות, שזה בחינת "והסנה איננו אכל" שהסנה שהם החוחים והקוצים הסוככים את השושנה שעקרם הוא העצבות שהיא גלות השכינה איננו אכל, כי מתגבר בכל פעם. והתפלא משה על זה מאד ואמר "אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה", כי רצה להגיע עד סוף הקץ האחרון אף יזכו ישראל לגאולה שלמה שאין אחריה גלות לבער ולכלות הסנה שהם החוחים והקוצים לגמרי.

ואז: "וירא ה' כי סר לראות ויקרא אליו ה' וכו', אל תקרב הלם" וכו' זה בחינת כח המסדר והמישב הנ"ל שהוא בחינת המעכב את רדיפת המחין שלא ידרף מחו להרס לעלות אל ה' כנ"ל. הינו כי משה שהוא הגואל צדק הראשון ראה שיגאל את ישראל, כי יוכל לשמח את ישראל מתוך מרירת הגלות להאיר בהם התנוצצות אלהותו יתברך שזה עקר השמחה, שזה בחינת לבת אש בחינת "רשפיה רשפי אש שלהבת יה" (שיר השירים ח, 1), שנתגלה מתוך הסנה מתוך מרירת הגלות, כי יכול להפך יגון ואנחה לשמחה כנ"ל. אבל אף על פי כן "והסנה איננו אכל" שאף על פי כן אינו נכלה הסנה שהוא הקוץ המכאיב, כי אף על פי כן הם מתגברים בכל פעם בכמה נכלים

ופועין להם לבל יניחו להפיל עצמן בשום אפן, רק יבטחו בחסדי ה' כי לא תמנו וכו'. ובגדל כח הצדיקים, כי לא יעזב אותם לעולם ולא כחטאינו יעשה לנו כי לעולם יש תקוה וכו' [כמבאר הרבה מזה בספרים קדושים ובפרט בדברינו עין שם היטב]:

נט וזה בחינת מראה הסנה, ומה שמאן משה כל כך בשליחותו לגאול, שהעקר היה מחמת שראה ברוח קדשו אריכת מרירת הגלות של עכשו, שאי אפשר לעמד על קצו כי הוא קץ הפלאות, על כן לא רצה להתחיל לילך בשליחותו כמו שאמרו רבותינו ז"ל ומובא בפרוש רש"י על פסוק (שמות ד, יג) "שלח נא ביד תשלח", כי יודע אני שאיני מכניסם לארץ ישראל ואיני גואלם לעתיד וכו'. וכל זה מחמת רבוי המחלקת שבין ישראל עד שאין יודעין היכן הם הצדיקי אמת, שזה עקר אריכת הגלות כידוע.

וזה: "וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל" (שם ג, ב), והתפלא מאד מדוע לא יבער הסנה, כי הסנה מרמז על הגלות כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שמות רבה ב, ה), שראה התגלות אלהות בלבת אש מתוך הסנה, שהוא התלהבות האש של לב איש הישראלי שבווער לה' יתברך על ידי כח הצדיקי אמת בחינת 'איש אשר רוח בו' הנ"ל, שבווער לה' יתברך מתוך הסנה מתוך מרירת

לְבָרַר מֵהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר
 וְכֵן לְהִלְךְ. וְאִם הָיָה הוֹלֵךְ כֹּל זֶה כְּסֹדֶר
 בְּיָדָיו כִּבְר הָיָה קֶץ הַגְּאֻלָּה שֶׁהוּא עַל
 יְדֵי שְׂמֻחָה כִּנ"ל, אֲבָל עֲוֹנוֹתֵינוּ הֵטוּ
 אֵלָה, שְׁבָכַל פְּעַם מִתְגַּבֵּר הַבַּעַל דְּבָר
 וּמַחְטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל וּמְגַבִּיר הָעֲצָבוֹת
 בְּחִינַת "עֲצִיבוּהוּ בִישִׁימוֹן" בְּחִינַת
 בְּלִבּוּלֵי הָאֱמוּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה
 זָרָה וּכְפִירוֹת שְׁנִקְרָאִים 'עֲצָבִים' עַל
 שֵׁם הָעֲצָבוֹת, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב "עֲצָבִיהֶם
 כְּסֹף וְזָהָב" וכו' (תהלים קטו, ד).

וְעַל יְדֵי זֶה אָרִיכַת הַגְּלוּת, כִּי "לֹא
 גָלוּ יִשְׂרָאֵל אֲלֹא עַל שְׂפָסְקוֹ
 מִהֶם אֲנָשֵׁי אֱמוּנָה" וכו' (שבת קיט, ט),
 שֶׁזֶהוּ בַעֲצָמוֹ בְּחִינַת עֲצָבוֹת כִּנ"ל.
 אֲבָל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים שְׁבָכַל דוֹר
 מִתְיַגְעִים בְּגִדְל כַּחַם בְּכָל דוֹר, לְעַסֵּק
 בְּתַקוּן זֶה לְשַׂמַּח אֶת יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי
 הָאֶרֶץ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּלִבָּם בְּכָל
 פְּעַם וְכו'. אֲבָל עַקֵּר אָרִיכַת הַגְּלוּת
 הוּא עַל יְדֵי הַמַּחְלָקַת שְׁחוֹתֵרִים
 לְהַרְחִיק לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִצְדִּיקֵי אֲמֵת,
 וְעַל יְדֵי זֶה אֵי אִפְשָׁר לְעַמֵּד עַל קֶץ
 הָאֲחֵרוֹן, עַד שְׂאֲפִילוּ מִשֶּׁה רַבִּינוּ לֹא
 יָכַל לְעַמֵּד עַל הַדְּבָר כִּי אָמַר לוֹ ה'
 יִתְבָּרַךְ אֵל תִּקְרַב הֵלֶם, הֵינּוּ שְׂעֵדִין
 לֹא נִתְבָּרְרוּ הִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת כֹּל כֶּף
 בְּשִׁלְמוֹת עַד שְׁתּוּכַל לְעֵלוֹת לְהַשִּׁיג
 יוֹתֵר, כִּי כֹל הַשְּׂגָת אוֹר הָאֵין סוּף הוּא
 כְּפִי הַבְּרוּר מֵהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת בְּבְחִינַת
 'מִי יִמְר' הִנ"ל. וְזֶה "שֶׁל נְעִלְיָךְ מֵעַל
 רְגְלֶיךָ כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲתָה עוֹמֵד
 עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא", הֵינּוּ שְׁלֹכָן

וְעַרְמוּמֵיּוֹת בְּלִי שְׁעוֹר עַד שֶׁהַחֲטִיאִם
 חֲטָאָה גְּדוּלָה תִּכְף אַחַר מִתֵּן תּוֹרָה
 וְכו'. וְכֵן כֹּל הָעֲשָׂרָה נְסִיווֹת וְכו',
 שְׂעַל יְדֵי זֶה נִגְזְרוּ כֹל הַגְּלוּתֵי עַד
 הַגְּלוּת הָאֲרֻךְ הַמֵּר הַזֶּה כְּמוֹ שְׂכָתוֹב
 (שְׁמוֹת לֵב, לז): "וּבַיּוֹם פְּקֻדֵי" וכו', וְרָצָה
 מִשֶּׁה לְעַמֵּד עַל הַדְּבָר שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת
 הַשְּׂגָת קֶץ הַפְּלָאוֹת, וְאֵז אָמַר לוֹ ה'
 יִתְבָּרַךְ אֵל תִּקְרַב הֵלֶם' זֶה בְּחִינַת
 הַמְּעַכֵּב שֶׁהוּא הַמְּסֹדֵר וְהַמֵּיִשֵּׁב הִנ"ל,
 כִּי מִשֶּׁה זָכָה אֵז לְבְּחִינַת הַשְּׂגָת
 הַתְּשֻׁעָה הִיכְלִין הִנ"ל שְׁזוּכֵין עַל יְדֵי
 שְׂמֻחַת הַמְּצוּהָ שֶׁהִיא בְּחִינַת
 הַתְּנוּצָצוֹת קִבְּלוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהַתְּחִיל אֵז,
 עַד שֶׁהַשִּׁיג וְרָאָה מַה שֶׁהַשִּׁיג וְכו',
 אֲבָל אִף עַל פִּי כֵן רָאָה שְׂעֵדִין הַסְּנָה
 אֵינְנו אֲכַל וְאָמַר "אֲסֵרָה נָא וְאֲרָאָה
 אֶת הַמְּרָאָה הַגְּדוֹל הַזֶּה" וכו', אִיךְ
 מִשִּׁיגִין הַתְּגִלוֹת אֱלֹהוֹת בְּשְׂמֻחָה
 כְּזֹאת עַד שִׁיּוּכַל לְכַלּוֹת הַסְּנָה לְגַמְרֵי,
 כִּי כִבְר מִבְּאֵר קֶצֶת לְעֵיל שֶׁהָא בְּהָא
 תְּלִיא, כֹּל מַה שְׂמִתְגַּבְּרִין לְעִשׂוֹת
 מְצוּהָ בְּשְׂמֻחָה זוּכֵין לְאִיזָה בְּחִינַת
 צְמִיחַת קֶרֶן יְשׁוּעָה לְהוֹצִיא הַשְּׂכִינָה
 מֵהַגְּלוּת וְלְעֵלוֹת בְּכָל הָעֲלִיוֹת הִנ"ל
 עַד הַתְּשֻׁעָה הִיכְלִין הִנ"ל, שְׁשֵׁם מְקוֹר
 הַשְּׂמֻחָה בְּחִינַת 'וּשְׂמֻחַת עוֹלָם עַל
 רֵאשִׁים' כִּנ"ל. וְאֵז מִמְּשִׁיכֵין שְׂמֻחָה
 יִתְרָה מִמְּקוֹר הַשְּׂמֻחָה, וְאֵז יְכוּלִין
 לְבָרַר בִּיּוֹתֵר מֵהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת כִּנ"ל.
 וְאֵז עוֹלִין יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּעֲלִיוֹת הִנ"ל,
 עַד שְׂמִשִּׁיגִין מַה שְׂמִשִּׁיגִין מִבְּחִינַת
 תְּשֻׁעָה הִיכְלִין הִנ"ל בְּהַשְּׂגָה יִתְרָה,
 וְאֵז מִתְגַּדֵּל הַשְּׂמֻחָה יוֹתֵר, וְאֵז יְכוּלִין

מְצַרִּים, כִּי עָקַר הַגְּאֵלָה עַל יְדֵי הַשְּׂמִיחָה כִּנּוּי, וְעָקַר שְׁלֵמוֹת הַשְּׂמִיחָה הוּא עַל יְדֵי הַשְּׁלוֹם, בַּחֲנִינָת (ישעיה נה, יב) "כִּי בַשְּׂמִיחָה תִצְאוּ וּבְשְׁלוֹם תִּבְלֹחוּ" וְכִנּוּי. הֵינּוּ שְׂגֵלָה לֹו ה' יִתְבָּרֵךְ כִּי הִתְרַחַט שִׁילָךְ בְּשִׁלְיָחוֹתָו לְגַאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל וְלִתֵּן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, כִּי אִם הוּא לֹא יִלָּךְ בְּשִׁלְיָחוֹתָו עִתָּה לֹא יִגְאֹלוּ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם כְּמוֹ שְׂמִבְאָר בַּמִּדְבָּר (שמות רבה ג, א) : "אִם אֵין אִתָּה גְּאֵלָם אֵין אַחֵר גּוֹאֲלָם", הֵינּוּ שְׂגֵלָה לֹו שְׂאֲדַרְבָּא מִחֲמַת אַרְיִכְתָּה הַגְּלוּת שֶׁל עֲכָשׁוּ מִכְרַח אִתָּה לִילָךְ בְּשִׁלְיָחוֹתָךְ כְּדִי לִתֵּן אֶת הַתּוֹרָה עַל יְדֵי זֶה, כִּי אִם לֹא הֵינּוּ מְקַבְּלִים אֶת הַתּוֹרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּינוּ לֹא הִיָּה אֲפָשֵׁר עִתָּה לְהִתְקַיֵּם בְּגִלוּת הַמֶּר הָאָרֶץ הַזֶּה כָּלֵל.

וְכִמוֹ שְׂאִיתָא בְּזוּהַר הַקְּדוֹשׁ שְׂעָקַר הַתְּקוּהָ עִתָּה הוּא עַל יְדֵי שְׂכַבְר הַקְּדִים לָנוּ ה' יִתְבָּרֵךְ רְפוּאָה לְמִכָּה, שְׂכַבְר קִבְּלָנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שְׂעַל יְדֵי זֶה אָנוּ יְכוּלִים לְשַׂמַּח אֶת עַצְמָנוּ בְּכֹל פַּעַם עַל יְדֵי רַבּוּי הַמְצוּוֹת שְׂאָנוּ זֹוכִין לְעִשׂוֹת בְּכֹל יוֹם אֲפִילוּ הַקָּל שְׂבַקְלִים, וְהַעֲקָר עַל יְדֵי גְדוּלַי הַצְּדִיקִים שְׂבַכָּל דּוֹר שְׂמַכְנִיסִין בְּנוּ לְשַׂמַּח נַפְשָׁנוּ בְּנִקְדַת הַמְצוּוֹת וְכוּ' כִּנּוּי, שְׂעַל יְדֵי זֶה מַעְלִין הַשְּׂכִינָה בְּכֹל פַּעַם וְכוּ', עַד שְׂזוֹכִין לְכָל הַנִּיּוֹל עַד שְׂנֹזְכָה לְגַאֵלָה שְׁלֵמָה.

אָבֵל אִם לֹא הִיָּה מֹשֶׁה מְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה לֹא הִיָּה אֲפָשֵׁר לְשַׂמַּח

נִמְשָׁךְ קִדְשַׁת הַמְּקוֹם הַעֲלִיּוֹן הַנִּיּוֹל שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת כַּח הַמַּעֲכָב וְכוּ' הַנִּיּוֹל שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת 'בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ' כִּנּוּי. וְצָרִיכִין לָזֶה הַמְּקוֹם חֲלִיצַת הַמְּנַעֲעִלִים בַּחֲנִינָת "שֶׁל נַעֲלִיךְ", שֶׁהוּא לְהַפְשִׁיט עַצְמוֹ לְגַמְרֵי מִהַגּוֹף שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּזוּהַר הַקְּדוֹשׁ. אָבֵל לִילָךְ עוֹד יוֹתֵר לְהַשִּׁיג יוֹתֵר אֵיךְ לְכַלּוֹת וּלְבַעַר הַסְּנֵה לְגַמְרֵי זֶה אֵי אֲפָשֵׁר עִתָּה, כִּי זֶהוּ גַם כֵּן בַּחֲנִינָת הַמִּתֵּן הַנִּיּוֹל שְׂצָרִיךְ לְהַמְתִּין הַרְבֵּה עַד שְׂנֹזְכָה לְבִירוֹר מִהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת כְּזֶה, עַד שְׂיִזְכּוּ הַצְּדִיקִים לְהַשִּׁיג אֵיךְ לְכַלּוֹת הַסְּנֵה לְגַמְרֵי וְכוּ', וְעַל כֵּן בְּאֵמַת מֵאֵן מֹשֶׁה בְּשִׁלְיָחוֹתָו שְׂבַעֲהָ יָמִים וְאָמַר "שֶׁלַח נָא בְּיַד תְּשַׁלַּח" וְכוּ', וְכִנּוּי :

ס עַד שְׂבִסּוּף 'וַיַּחַר אֶף ה' בַּמֹּשֶׁה וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלֹא אֶהְרֵן אַחִיךָ הַלְוִי וְכוּ' הֵנָּה הוּא יִצָּא לְקִרְאֲתָךְ וְרֹאךְ וְשַׂמַּח בְּלִבּוֹ" וְכוּ' (שמות ד, יד), 'וְרֹאךְ וְשַׂמַּח בְּלִבּוֹ' דִּיקָא, שְׂעַל יְדֵי זֶה עָקַר תְּקוּנָה הַגְּאֵלָה, עַל יְדֵי גְדוּלַת הַשְּׁלוֹם שִׁיְהִיָּה לֹו עִמָּךְ וְלֹא יִתְקַנָּא בְּךָ כָּלֵל. אֲדַרְבָּא, 'וְשַׂמַּח בְּלִבּוֹ'. כִּי עָקַר הַתְּקוּנָה עַל יְדֵי הַשְּׂמִיחָה שְׂעַל יְדֵי זֶה מַעְלִין הַמְּלָכוֹת מִהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת וְכוּ' עַד שְׂזוֹכִין לְבִרְכוֹת הַנִּיּוֹל, שְׂזֶהוּ בַּחֲנִינָת קִדְשַׁת הַפְּהִינָה בַּחֲנִינָת 'וַיִּשָּׂא אֶהְרֵן אֶת יָדָיו אֶל הָעָם וַיְבָרְכֵם" וְכוּ' כְּמוֹ שְׂמִבְאָר שָׁם. וְעַל כֵּן בְּאֵמַת זֶכָה אֶהְרֵן עַל יְדֵי 'וְשַׂמַּח בְּלִבּוֹ', לְקִדְשַׁת הַפְּהִינָה כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שבת קלט.), הֵינּוּ כִּנּוּי. וְעַל יְדֵי זֶה הִיָּתֵה גְּאֵלָת

אתה מרום לעולם ה', כי אז נמצא אהרן הכהן שלא התקנא בגדלת משה אחיו הקטן ממנו בשנים, אדרבא, יצא לקראתו בשמחה שעל ידי זה היתה הגאולה הראשונה, ואז נמשכה קדשת הכהנה. ובכח זה, בכח משה ואהרן הכהן, נמצאים עתה גם כן בכל דור דור צדיקים וכשרים אמתיים שהם נלויים אל גדולי הצדיקים המבחרים, ושמחים לקראתם ושומעין לעצתם ומשמחים נפשם בעשית כל מצוה ומצוה, שעל ידי זה תבוא הגאולה השלמה, בחינת "כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון" וכו' כנ"ל:

סא וזה בחינת ברכת 'שהחנינו', שכשהוא רואה את חברו שחביב עליו ושמח בראיתו מברך 'שהחנינו' וכו'. כי זה עקר החיות והקיום כששמחים בראית חברו איש הישראלי, שעקר השמחה מה שזכו שני ישראלים האוהבים זה את זה להתועד יחד בשלום שעל ידי זה עקר הגדלת שמחת ישראל. כי בכל אחד מישראל יש חלק אלוה ממעל שהוא מקור השמחה בחינת 'שמח ישראל בעושיו'. אך הקלפה הקודמת לפרי שהיא בחינת עצבות חופה עליו, וצריך התגברות גדול להגביר השמחה על העצבות והיא מלחמה גדולה, על כן צריכין לזה שיתחברו ויתקבצו כמה נפשות ישראל, כי כל מה שמתקבצין ומתחברין באהבה

נפשנו עתה ולא היה אפשר לצאת מהגלות כלל, כי במצרים שלא התגבר עדין גלות אדום כל כך, היה מספיק קדשת הצדיקים יעקב ובניו ובפרט קדשת יוסף הצדיק כנ"ל שיהיה להם כח להחיות נפשם לסבל הגלות. אבל עתה בדוחקא ודגלותא בתראה, לא היה אפשר להחיות נפשנו ולצאת מהגלות לולא שהקדים לנו התורה והמצוות אשר הם חיינו ושמחתנו כמו שאומרים ונשמח בדברי תורתך ובמצוותיך לעולם ועד כי הם חיינו וכו', וכמו שכתוב (תהלים קיט, צב): "לולא תורתך שעשעי אז אבדתי בעיני". אבל כל כח הגאולה ממצרים אז היה על ידי 'וראך ושמח בלב' של אהרן שזכה לקדשת הכהנה על ידי זה כנ"ל, שהוא בחינת ברכת הידים וכו' שעל ידי זה זוכין להשגת הטית היכלין שמשם כל ידיעת והשגת אלהות שזה עקר תכלית הגאולה כנ"ל.

פי עקר עכוב הגאולה אז היה על ידי דתן ואבירם שהם ראשי החולקים והפרוכים אחריהם, שמהם באו כל הקלקולים והנסיונות שעל ידי זה נתגלגלו כל החרבנות, חרבן בית ראשון ובית שני וכל הצרות רחמנא לצלן עד הגלות האחרון הזה, שעקר אריכות הגלות על ידי המחלקת כנ"ל. כי בכל המחלקת יש ניצוצי דתן ואבירם כמו שאמרו רבותינו ז"ל (במדבר רבה יח, יב). אבל אף על פי כן

הָאָדָם לְעֵבֶר בּוֹ כְּדֵי שְׂיִקְשֶׁר בְּחִינַת הַזְּמַן וְהַמְּקוֹם לְבַחֲבִינַת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן [וְעֵינַן מִזֶּה בְּדַבְּרֵינוּ בְּמִקּוֹם אַחֵר בְּהִלְכוֹת מִלֵּלָה הַלְכָה דַּעַל פִּי הַתּוֹרָה 'אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתִיךָ' הַנ"ל]. וְעַקֵּר הַזְּמַן נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַמֶּתֶן הַנ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשָּׁב אֶת הַמַּחֲזִין שֶׁהוּא הַמְּעַכֵּב הַנ"ל שֶׁעַקֵּר הַתְּקוּן עַל יְדֵי שְׂמַחַת הַמְּצוּה וְכוּ' עַל יְדֵי בְּחִינַת 'מִי יִימַר' הַנ"ל. הַיְנוּ שְׂאָדָם בֶּאֱרַק בְּשִׁבִיל זֶה לְהַעֲוֹלָם כְּדֵי שְׂיִכְיֵר אֶת ה' יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי בְּחִינַת הַשְּׂגָת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנ"ל, שֶׁעַל יָדָם מְשִׁיגִין אֹרֶךְ אֵינן סוֹף בְּבַחֲבִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי וְכוּ', שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג כָּל זֶה כִּי אִם עַל יְדֵי כַּח הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשָּׁב וְכוּ', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמֶּתֶן עַד שְׂאֲתִישָׁב וְכוּ'. כִּי כָּל יְמֵי חַיֵּי הָאָדָם הֵם רַק בְּבַחֲבִינַת הַמֶּתֶן כְּדֵי שְׂיִתִּישָׁב הַיֵּטֵב בְּבַחֲבִינַת יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, שֶׁעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא יִשִּׁיג מִה שְׂיִשִּׁיג כְּפִי עֲבוּדָתוֹ בְּאֲמַת מִה שְׂאֵינן הַמְּלָאכִים זֹכִימִם לְהַשִּׁיג. כִּי הַמְּלָאכִים אֵינָם יְכוּלִים לְהַשִּׁיג אֹרֶךְ הָאֵינן סוֹף בְּבַחֲבִינַת הַנ"ל כְּמוֹ הָאָדָם, מַחֲמַת שְׂלֹא תִקְנֵנוּ כְּרֹאזֵי כַּח הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשָּׁב שְׂאֵינָנו נִתְתַקֵּן כִּי אִם עַל יְדֵי כַּח הַבְּחִירָה שֶׂישׁ רַק לְהָאָדָם [וְעֵינַן מִזֶּה בְּהִלְכוֹת נְפִילַת אִפִּים עַל פִּי הַתּוֹרָה 'אֲמַצְעוֹתָא דְעִלְמָא' הַנ"ל].

וְעַל כֵּן הֵם בּוֹעֲרִים וְרוֹעֵשִׁים לְהַשִּׁיגוֹ, וְאֵף עַל פִּי שְׂגָם הַשְּׂגָתָם גְּבוּהָה מְאֹד, אָבָל אֵינן עֲרִף

נִפְשׁוֹת הַחֲבָרִים בְּיֹתֵר, מִתְגַּדֵּל הַשְּׂמַחָה בְּיֹתֵר. כִּי מִתְקַבְּצִין וּמִתְחַבְּרִין חֻלְקֵי הַשְּׂמַחָה יַחַד וּמְאִירִין בְּאֹר גְּדוֹל בְּיֹתֵר, שְׂזֶה בְּחִינַת "אֹר צְדִיקִים יִשְׂמַח" הַמּוּבָא לְעִיל (בְּאוֹת מֵב), בְּחִינַת "בְּרֻבוֹת צְדִיקִים יִשְׂמַח הָעָם" וְכֵן"ל.

וְעַל כֵּן מְבָרְכִין עַל רְאִיתֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרוֹ הַחֲבִיב עֲלֵיו 'שֶׁהַחֲבִיב וְקִימְנוּ' וְכוּ', כִּי זֶהוּ עַקֵּר הַחִיּוֹת וְהַקִּיּוֹם שֶׁהוּא עַל יְדֵי הַשְּׂמַחָה וְהַשְּׂלוֹם וְכֵן"ל. וְזֶה בְּחִינַת 'וְרֹאף וְשִׂמַח בְּלִבּוֹ' הַנ"ל, שֶׁעַל יְדֵי זֶה הֵיטָה עַקֵּר גְּאֻלַּת מְצָרִים עַל יְדֵי שְׂאֲהָרֵן לֹא הַתְּקַנָּא בְּגִדְלַת מְשָׁה אַחֲזִיו הַקֶּטֶן מְמַנּוּ הַיְנוּ כֵּן"ל. כִּי עַקֵּר הַגְּאֻלָּה עַל יְדֵי שְׂמַחָה כֵּן"ל, שֶׁעַקֵּרָה עַל יְדֵי אֲהַבַת חֲבָרִים הַעוֹסְקִים לְהַתְּקַרֵּב אֶל ה' בְּאֲמַת לְאֲמַתוֹ וְכוּ', שְׂזֶה בְּחִינַת "וְרֹאף וְשִׂמַח בְּלִבּוֹ" כֵּן"ל:

סֵב וְזֶה 'שֶׁהַחֲבִיב וְקִימְנוּ וְהַיְגִיעֵנוּ לְזִמְן הַזֶּה', שְׂמְבָרְכִין עַל כָּל דְּבַר שְׂמַחָה הַבָּא מִזְּמַן לְזִמְן, וְעַקֵּר בְּרַפְת 'שֶׁהַחֲבִיב' הוּא בְּיָמִים טוֹבִים, כִּי עַקֵּר הַתְּהוּוֹת הַזְּמַן נִמְשָׁךְ בְּשֶׁרְשׁוֹ מִבְּחִינַת הַמֶּתֶן עַד שְׂאֲתִישָׁב הַנ"ל, כִּי בְּאֲמַת אֵינן שׁוֹם זְמַן כְּלָל נְכֻמוֹ שְׂמִבְּאָר עַל פְּסוּק 'אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתִיךָ' בְּלִקְוִטֵי תַנִּינָא סִימֵן סֵא], רַק כָּל הַזְּמַן הוּא בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה שֶׁהָאָדָם צְרִיף לְעֵבֶר בְּזֶה הַעוֹלָם מְסֻפָּר יְמֵי חַיָּיו כְּדֵי שְׂיִקְשֶׁר הַזְּמַן לְמַעְלָה מִהַזְּמַן, כִּי זֶה הַעוֹלָם הוּא בְּמִקּוֹם וּבְזִמְן, וְצְרִיף

העֵבֶר וְהַהוֹנֶה וְהַעֲתִיד, כִּי אִם מָה שְׁחֹטְטִין מִמֶּנּוּ אֵיזָה טוֹב, תּוֹרָה וְתַפְלָה וְצַדִּיקָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים וְרִצּוֹן וְהַשְׁתַּוְקָוּת נִמְרָץ לָהּ יִתְבַּרַךְ וְהַתְקַרְבוּת לְצַדִּיקִים וְחַבְרִים אֲמֵתִים וְכוּ', וְהַעֲקָר הוּא הַשְׂמֵחָה שֶׁהִיא נִקְדַּת כָּל הַמַּצּוֹת שֶׁהִיא עֲקָר הַחַיּוֹת וְהַקִּיּוֹם וְכוּ'. וְעַל כֵּן עֲקָר הַחַיּוֹת שֶׁהוּא בְזֵמַן וּבִמְקוֹם הוּא עַל יְדֵי זֶה הַיּוֹם וְהַזְמַן שְׁזוֹכִין בּוֹ לְשִׂמְחָה שֶׁל מַצּוֹה לְשִׂמְחָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, בְּבַחֲנֵית

(תהלים קיח, כד): "זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׂמְחָה בּוֹ", שֶׁרַק זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה ה' כְּשֹׁזְכִין לְגִיל וְלְשִׂמְחָה בּוֹ, כִּי מִשָּׁם כָּל הַחַיּוֹת וְקִיּוֹם הַיָּמִים וְהַזְמַנִּים שֶׁהֵם יְמֵי חַיֵּי הָאָדָם. כִּי הַרְשָׁעִים שְׂאִינָם זוֹכִים לְשִׂמְחָת הַמַּצּוֹה, בְּאֲמַת אֵין לָהֶם שׁוֹם חַיּוֹת, וְעַל כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרִכּוֹת יח:): "הַרְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם קְרוּיִים מֵתִים",

מֵאַחַר שְׂאִינָם זוֹכִין לְקַשֵּׁר הַזְמַן לְמַעַלָּה מֵהַזְמַן לְקַבֵּל חַיּוֹת מִמְקוֹר הַחַיִּים עַל יְדֵי שְׂמֵחַת הַמַּצּוֹה כְּנ"ל. וְכֵן לְהַפְּךְ אֶפְיֵלוֹ הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים כְּשֹׂאִינָם נִזְהָרִים לְהַמְתִּין עַד שִׂיִּתְיָשְׁבוּ כְּרֵאוֹי וּמַחֵם רוּדְפִים בְּיוֹתֵר מִדָּאֵי לְהַשִּׁיג, אֵינָם יְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל, כִּי זֶה בְּחֵינֵית "בְּקִרְבָּתְם לְפָנַי ה' וַיִּמְתּוּ" (ויקרא טו, א), בְּחֵינֵית "הַצִּיץ וּמַת" (תְּהִינָה יד:). עַל כֵּן עֲקָר הַחַיּוֹת שֶׁל הַיָּמִים וְהַזְמַנִּים שְׁחֵי הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, הוּא עַל יְדֵי בְּחֵינָה הַנ"ל עַל יְדֵי שְׁזוֹכָה לְתַתֵּן הַמִּישָׁב וְהַמְסַדֵּר כְּרֵאוֹי עַל יְדֵי עֲשִׂית

לְהַשְׁגָּתָם נִגְדַּת הַשְּׂגַת הָאָדָם הַצַּדִּיק שֶׁהִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם וְנִתְנָסָה בְּמָה שֶׁהַתְנַסָּה עַל יְדֵי כַח הַבְּחִירָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה זָכָה לְתַתֵּן הַמַּחֲיוֹן. וְעַקָר הַתַּתֵּן שְׁזוֹכָה לְתַתֵּן כַּח הַמְסַדֵּר וְהַמִּישָׁב כְּנ"ל, שֶׁהוּא בְּחֵינֵית הַמְתֵּן וְכוּ' שְׂמֵשֵׁם כָּל הַזְמַן כְּנ"ל. כִּי כָּל הַזְמַן שֶׁל הָאָדָם שֶׁהֵם כָּל יְמֵי חַיּוֹת הֵם בְּחֵינֵית הַמְתֵּן, שְׂאוֹמְרִים לוֹ שִׂיִּמְתִּין הַזְמַן שֶׁל יְמֵי חַיּוֹת שִׂיִּתְיָשְׁב בּוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת, שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִזְכָּה לְהַשִּׁיג בְּכָל עֵת מָה שִׂישִׁיג עַד שִׂיזְכָּה בְּיוֹם קִצּוֹ וְסוּפוֹ לְעֵלוֹת עִם כָּל הַיָּמִים וְהַזְמַן שֶׁל יְמֵי חַיּוֹת שֶׁהִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, לְעֵלוֹת לְמַקּוֹם שִׂיעֲלָה לְהַשִּׁיג מָה שִׂישִׁיג שֶׁהֵם בְּחֵינֵית אִוֹרוֹת הַצַּחְצַחוֹת שְׁזוֹכִין הַצַּדִּיקִים, בְּחֵינֵית (ישעיה נח, יא) "וְהַשְׂבִּיעַ בְּצַחְצַחוֹת נַפְשָׁךְ" אֲשֶׁרֵי לָהֶם.

וְעַקָר כָּל זֶה זוֹכִין עַל יְדֵי עֲשִׂית הַמַּצּוֹה בְּשִׂמְחָה כְּנ"ל, כִּי שְׂמֵחָה הִיא הַחַיּוֹת וְהַקִּיּוֹם שֶׁל כָּל יְמֵי הָאָדָם כִּי בְּאֲמַת אֵין שׁוֹם זְמַן כָּלָל כְּנ"ל. וְכֵמוֹ שְׂרוֹאִין גַּם בְּגַשְׂמֵיּוֹת שְׂאִינָן כְּלוֹם כִּי הַזְמַן פּוֹרַח מֵאֵד מֵאֵד כְּצֵל עוֹבֵר וְכֵאֲבָק פּוֹרַח וְכַעֲנַן כְּלָה וְכוּ', כִּי הַעֵבֶר אֵין, וְהַעֲתִיד עֲדִין, וְהַהוֹנֶה כְּהַרְף עֵין, וְכֵמוֹבָא בְּסַפְרִים הַרְבֵּה מְזָה. וְיְמֵי חַיֵּינוּ הַבָּל, הַבָּל הַבָּלִים, הַבָּל הַבָּלִים [כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּמִדְרַשׁ קֵהֶלֶת פְּרָשָׁה א], כְּהַבָּל שֶׁל הַכְּלֵי הַשְּׂבִיעִית וְכוּ' שְׂאִין בּוֹ שׁוֹם מִמְשׁוֹת וְכוּ', וְאֵין נִשְׂאָר מִכָּל הַזְמַן

גְּדֹלַת הַשְּׂמֵחָה עַל יְדֵי שְׂצוּמָחִים
הַפְּרוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שיר השירים ב, יב):
"הַנִּינְצָנִים נִרְאוּ בְּאָרֶץ עַת הַזְּמִיר
הַגִּיעַ" וכו'. כִּי כָּל גְּדוּל וְצִמְיַחַת
הַפְּרוֹת בְּכָל שָׁנָה הוּא עַל יְדֵי נִקְדַּת
הַמְּצוּוֹת שֶׁהִיא הַשְּׂמֵחָה בּו יִתְבָּרֵךְ. כִּי
הַפְּרוֹת וְהַתְּבוּאָה הֵם לְהַחֲיוֹת בְּהֵם
נֶפֶשׁ כָּל חַי, שֶׁעֵקֶר הוּא הָאָדָם, וְעֵקֶר
הַחַיּוֹת הוּא הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ לְהַפְּיֵר
אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁהוּא עַל יְדֵי עֲשִׂיַת
הַמְּצוּוֹת בְּשִׂמְחָה כִּנ"ל, וְעַל כֵּן
מְבָרְכִין עֲלֵיהֶם 'שֶׁהֲחִינּוּ' וְכו' כִּנ"ל:

סד וְעַל כֵּן עֵקֶר בְּרַכַּת הַזְּמַן הוּא
כְּשֵׁרוֹאִין הַדְּבָר אַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם
לְפָחוֹת, כִּי תַעֲנוּג תְּמִידֵי אֵינוֹ תַעֲנוּג
כְּמוּבָא, כִּי עֵקֶר הַחַיּוֹת עַל יְדֵי בַחֲיִנַּת
הַמֵּתֵן הַנ"ל שֶׁהוּא שֶׁרֵשׁ הַשְּׂמֵחָה
כִּנ"ל, וְעַל כֵּן הַשַּׁעוֹר שְׁלֹשִׁים יוֹם
שֶׁהוּא חֲדָשׁ שֶׁהוּא בַחֲיִנַּת מְלוֹי פְּגִימַת
הַלְּבָנָה, שְׂאֵז עֵקֶר תִּקּוֹן הַשְּׂמֵחָה עַל
יְדֵי שְׂמֵתֻקְנִים בַּחֲיִנַּת מְאוֹרַת חֶסֶד
שְׂמֵשׁ כָּל הַעֲצָבוֹת כִּנ"ל (באות לְמַד)
שְׂמֵהֶפְכִים אוֹתוֹ לְשִׂמְחָה כִּנ"ל:

סה כִּי צְרִיכִין לְהַחֲיוֹת וּלְשַׂמַּח אֶת
נֶפְשׁוֹ בְּחֶסְדֵי ה' וְטוֹבוֹ שֶׁעֲשֶׂה
עִמָּנוּ בְּעֵבֶר וְהוֹנָה וְשִׁיעֲשֶׂה עִמָּנוּ
לְהַבָּא, בְּבַחֲיִנַּת 'הוּא הַטִּיב הוּא מְטִיב
הוּא יִטִּיב לָנוּ' וְכו'. וְזֶה כָּל הַחַיּוֹת
וְהַקְּיוּם שֶׁל הַזְּמַן שֶׁהֵם יְמֵי חַיִּי
הָאָדָם, שֶׁהַעֵקֶר לְקִשְׁרָם לְבַחֲיִנַּת
לְמַעַלָּה מֵהַזְּמַן כִּנ"ל, הֵינּוּ שֶׁכָּל אֶחָד

הַמְּצוּנָה בְּשִׂמְחָה וְכו' כִּנ"ל. וְאֵז זוֹכֵה
לְבוֹא וּלְעֵלוֹת עִם כָּל יְמָיו וְעֵתוֹתָיו
לְמָקוֹם שִׁיעֵלָה, בְּבַחֲיִנַּת "וְאִבְרָהָם
זָקֵן בָּא בְּיָמָיו" – 'דְּסִיב וְעָאֵל בְּיוֹמִין'
וְכו' כְּמוֹ שֶׁאֵיִתָּא בְּזוּהַר הַקְּדוֹשׁ (חיי
שרה קט:).

ועל כן בכל עת שמחה מברכין
'שהחיינו וקיימנו והגיענו
לזמן הזה', כִּי עֵקֶר הַחַיּוֹת וְהַקְּיוּם
שֶׁל כָּל יְמֵינוּ הוּא עַל יְדֵי שֶׁהִגִּיעַ לַזְּמַן
הַזֶּה שֶׁל שִׂמְחָה, שֶׁהוּא בַחֲיִנַּת ז'ה
הַיּוֹם עֲשֶׂה ה' וְכו' כִּנ"ל, שֶׁהוּא
זְמַנִּים הַמְּקַדְּשִׁים שֶׁל הַיָּמִים טוֹבִים
שֶׁבָּהֶם נִתְגַּלָּה אֱלֹהוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל יְדֵי
גְּדֹלַת הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעֲשֶׂה בְּהֵם
שִׂזָּה עֵקֶר הַשְּׂמֵחָה, אוֹ כְּשֵׁרוֹאָה אֶת
חֲבֵרוֹ שֶׁשְּׂמַח בּוֹ שֶׁהוּא בַחֲיִנַּת שִׂמְחָה
שֶׁל מְצוּנָה כִּנ"ל:

סג וְכֵן אֶפִּילוֹ עַל פְּרִי חֲדָשׁ מְבָרְכִין
'שהחיינו' כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
י"ל (ערוכין מ:): 'אֲנָא, אֲקָרָא חֲדָתָא נְמִי
אֲמִינָא זְמַן כ', כִּי כָּל גְּדוּל וְצִמְיַחַת
הַפְּרוֹת הֵם עַל יְדֵי שִׂמְחַת הַמְּצוּוֹת
שְׂמֵקִים כָּל הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בְּשִׁבִיל
הַתּוֹרָה. וְכִמוֹ שֶׁמְבָאֵר בְּהַתּוֹרָה
"אֲרִיכַת אַפִּים" בְּסִימָן קָנָה, שֶׁכָּל כַּחַ
הַגְּדוּל וְהַצּוּמָח הוּא עַל יְדֵי אֲמוּנָה
שֶׁהִיא בַחֲיִנַּת שִׂמְחָה כִּנ"ל. וְכִמוֹ
שֶׁכָּתוּב (תהלים סה, יד): "לְבָשׁוּ כְרִים
הַצֵּאֵן וְעַמֻּקִּים יַעֲטֹפוּ כָּר יִתְרוֹעְעוּ אַף
יִשְׁירוּ". וְכֵן בְּפִסּוּקִים הַרְּבֵה מְבָאֵר

וְהוֹוֶה וְעֵתִיד, שְׁכַל חַיּוּתָם וּקְדוּשָׁתָם
היא שְׂמַחַת הַמִּצְוָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה
מְקַשְׂרִין הַזְּמַן לַמַּעֲלָה מֵהַזְּמַן
שֶׁבִשְׁבִיל זֶה בָּא הָאָדָם לְעוֹלָם וְכוּ'
כַּנ"ל:

סו וְזֶה שֶׁהַזְּהִיר שְׁלֵמָה הַמְּלַךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם בְּסִפְרוֹ קִהְלַת מָאד עַל
הַשְּׂמַחָה שֶׁל מִצְוָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קהלת
ח, טו) "אֵין טוֹב לְהָאָדָם כִּי אִם לֵאכֹל
וְלִשְׂמֹחַת וְלִשְׂמֹחַ", שֶׁפָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
ז"ל עַל אֲכִילָה וּשְׂמִיחָה שֶׁל תּוֹרָה
וּמִצְוֹת וְלִשְׂמֹחַ בְּשִׂבְתוֹת וַיְמִים
טוֹבִים וְכוּ', כִּי זֶה הָעֵקֶר כַּנ"ל. כִּי

שְׁלֵמָה מְרַבֵּה מָאד לְדַבֵּר בְּסִפְרוֹ
קִהְלַת מֵהֶבֶל הָעוֹלָם וְחוּזוֹר כְּמָה וְכְמָה
פְּעָמִים גְּדוֹל הֶבֶל הָעוֹלָם שְׁלֵא יִטְעֶה
הָאָדָם אֶת עֲצָמוֹ וְכוּ', עַל כֵּן אָמַר
שְׁעָר הַתְּקוּן שְׂמַחָה שֶׁל מִצְוָה,
בְּחִינַת 'אֵין טוֹב בְּאָדָם' וְכוּ' כַּנ"ל.

וְכֵן אָמַר "גַּם כֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר יִתֵּן לוֹ
אֱלֹהִים וְכוּ' וְלִשְׂמֹחַ בְּעַמְלוֹ" וְכוּ'
(קהלת ה, יח). וְזֶה "כִּי לֹא הִרְבֵּה יִזְכֹּר אֶת
יְמֵי חַיָּיו כִּי אֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת
לְבוֹ" (שם טו), וּפְרָשׁ רַש"י שֶׁה' יִתְבָּרַךְ
מַעֲיֵד עַל שְׂמַחַת לְבוֹ שֶׁשְׂמַח לַעֲשׂוֹת
טוֹב, עַיִן שָׁם. וְנִסְמָךְ זֶה לְהַתְחַלַּת
הַפְּסוּק "כִּי לֹא הִרְבֵּה יִזְכֹּר אֶת יְמֵי
חַיָּיו". נִמְצָא שֶׁהַפְּסוּק מְחֻזַּק וּמְזוּהָר
אֶת הָאָדָם מָאד שֶׁיִּזְהָר מָאד לְהַתְחַזֵּק
בְּשִׂמְחָה כֹּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי מֵאַחַר שִׂמְיָה
חַיָּיו מְעֻטִים וּפְזוּרִים מָאד מָאד כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב "כִּי לֹא הִרְבֵּה", וְכֵן מְקַדְּם
וְאַחַר כֵּךְ מְרַבֵּה קִהְלַת לְדַבֵּר מֵהֶבֶל

צָרִיךְ לְחַפְּשׁ וּלְבַקֵּשׁ לְמַצָּא בְּעַצְמוֹ
נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת מֵהַמִּצְוֹת שְׁזָכָה
לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם מְעוּדוֹ. כִּי כִּבְר זְכִינוּ
לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת עַל יְדֵי
מִשָּׁה רַבִּינוּ אֲשֶׁר הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יַמֵּינוּ
וְכוּ'. וְכַמְבָּאָר הִרְבֵּה מִזֶּה בְּדַבְרֵינוּ
בְּפָרֵט עַל פְּסוּק "אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי
בְּעוֹדֵי" וְכוּ', וְכֵן גַּם עֵתָה אֵיךְ שֶׁהוּא
עַל כָּל פְּנִים הוּא חוֹטֵף אֵיזָה מִצְוֹת
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי אֲפִילוֹ פּוֹשְׁעֵי
יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מִצְוֹת כְּרֻמוֹן. וְהָעֵקֶר
הוּא לְשַׂמַּח בְּזֶה וּלְיַדַּע וּלְהַשְׁכִּיל
וּלְהַבִּין הָאֲמֵת שְׂאִין שׁוֹם חַיּוֹת
בְּעוֹלָם חוּץ מִזֶּה וְכַנ"ל.

וְהָעֵקֶר מֵה שְׂאֵנוּ מִצְפִּים לִישׁוּעָה
וּמְקוּיִם לְאַחֲרִית טוֹב בְּכַח
הַצְּדִיקֵי אֲמֵת כְּאֲשֶׁר חִזְקוּנוּ כֹּל
הַנְּבִיאִים וְהַצְּדִיקִים אֲמֵתִים רֵאשׁוֹנִים
וְאַחֲרוֹנִים, כִּי כֹל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם
חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, וְאֲפִילוֹ אִם הוּא
כְּמוֹ שֶׁהוּא, כֹּל זְמַן שֶׁמֵּאֲמִין שְׂאִין
שׁוֹם חַיּוֹת בְּעוֹלָם כִּי אִם תּוֹרָה
וּמִצְוֹת, וְחוּתֵר וּמִשְׁתַּוָּקֵק לְהַתְּכַלִּית
הַנְּצַחִי, וּמְקַרֵּב עֲצָמוֹ לְצְדִיקִים
וְחֻבְרִים אֲמֵתִים, וּמִתְחַזֵּק לְשַׂמַּח
נִפְשׁוֹ בְּכָל עֵת בְּנְקֻדַּת הַמִּצְוֹת, בּוֹדָאי
יִזְכֶּה לְאַחֲרִית טוֹב. וְעַל כֵּן הִקְדָּשָׁה
מְשַׁלֶּשֶׁת בְּכָל הַבְּחִינּוֹת בְּחִינַת קְדוּשָׁה
מְשַׁלֶּשֶׁת 'קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ' וְכוּ',
בְּחִינַת 'אוֹרֵיין תְּלִיתָאָה בְּזַמַּן תְּלִיתָאָה'
וְכוּ' (שַׁבַּת פח), כִּי עָקֵר הִקְדָּשָׁה הִיא
שְׂמַחָה שֶׁהִיא עַל יְדֵי שְׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת
הַנ"ל, שֶׁהֵם כֹּלֵל הַזְּמַן שֶׁהֵם עֹבֵר

הפחד מהעוונות ישליך כל עסקי עולם הזה לגמרי וישוב בתשובה שלמה לה' יתברך, כאשר כבר נמצאו כמה בעלי תשובה על ידי ששמו אל לבם מרירת פחד ענשי העברות ושבו בתשובה. אבל רב העולם בפרט בדורות אלו מתרחקים ביותר על ידי רבוי העצבות אפילו של עוונות, כי בחינת היכלי התמורות מחליפין האמת ומערבבין דעתו מאד שמכניס חס ושלום בחינת יאוש בלב, כאלו אין לו עוד תקנה להתחדש כנשר ימיו, ומגביר עליו עצבות הפרנסה בחינת 'בעצבון תאכלנה', ורבוי תאות ממון ולהנהיג ביתו בגדולות בדירות נאות ובכלי בית וכלי כסף וזהב ותכשיטין הכל יותר מכחו הרבה, עד שכל מה שה' יתברך משפיע לו אינו מספיק לו, כמו שכתוב (אבות ב, ד) "מרה נכסים מרה דאגה". ובפרט שהרבה פרנסתם דחוקה וכו', ויש בזה חלוקים רבים בין בני אדם, אבל רבם ככלם מלאים עצבות ודאגות ויגונות בלי שעור וזה מזיק ביותר, כי על ידי זה אין יכולים לישוב דעתם מה הם עושים בזה העולם וכו'. על כן צריכין להתחזק מאד מאד לשמח את נפשו בכל מיני עצות ודרכים שגלה לנו רבינו ז"ל וכמבאר בספרים הקדושים ובדברינו הרבה מזה. על כן צריכין להזכיר את עצמם בכל עת את כל החסדים והטובות והנפלאות שפכר עשה ה' יתברך עמנו בכלל ובפרט, כמו

העולם, על כן אמר "כי לא הרבה" שימיו מעטים מאד, על כן יזכר את ימי חייו, הינו שיזכר להחיותם שיהיה להם חיות אמתי וקיום שיהיו ראויים לקרותם בשם ימי חייו. וזה על ידי שמחה דקדשה שהיא כל החיות כנ"ל. וזהו כי האלהים מענה בשמחת לבו' שה' יתברך מעיד על שמחת לבו ששמח בלבבו לעשות הטוב, דהינו שהיה מישב דעתו בזה העולם וידע האמת שאין שום חיות אמתי כי אם תורה ומצוות, כי הם חיינו וכו', ועל כן היה לבו שמח לעשות טוב, וזה כל תכלית וקיום אמתי של כל ימי חייו וכו'":

סז הפלל, שהאדם צריך לישוב דעתו היטב היטב בכל עת מה הוא עושה בזה העולם העובר, ומה יהיה סופו ומה התכלית מכל עסקי העולם הזה ומכל תאוותיו וכו' [כמו שמבאר בסמיך י בלקוטי תנינאי], ועקר המניעה מזה היא העצבות, שמחמת שכל אדם מלא עצבות ודאגות ויגון ואנחה, הן מהפרנסה ומצער גדול בנים וכו', ובפרט מרבוי עוונותיו כי 'אוי לי מיצרי אוי לי מיוצרי' (ברכות ג, א) ואף על פי שכתוב בספרי מוסר שעצבות על העוונות הוא טוב, אבל הבעל דבר והיכלי התמורות מתגברים בעצבות כזה עד שמרחיקו על ידי זה מה' יתברך ביותר. כי הדאגה על העוונות היה טוב אם היה חוזר בתשובה על ידי זה, שמרבי

שְׁכָתוֹב (תהלים קג. ב) "בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה' וְאֵל תִּשְׁכַּחֲי כָּל גְּמוּלָיו" וכו'.

וְזֶה בַחֲנִינָת מִצְוֹת זְכוּרָת יִצְיָאָת מִצְרִים בְּכָל יוֹם כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (דברים טז, א): "לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם יֵצִיאָתָּךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ", וּכְתִיב (שמות יג, א): "זְכוּר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יִצְאָתָם מִמִּצְרַיִם" וכו', וְכֵן בְּפִסְוִקִים הַרְבֵּה. וְעַל זֶה נִקְבְּעוּ כָּל הַמוֹעֲדִים הַקְּדוּשִׁים לְשׁוֹשׁ וּלְשִׁמְחָה בָּהֶם כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (דברים טז, יד): "וְשִׂמְחָתָּ בַּחֲגֹךְ", שְׁכָלָם הֵם 'זְכוּר לִיִּצְיָאָת מִצְרַיִם'. כִּי צְרִיכִין לְשׁוֹם אֵל לְבוֹ לְהַזְכִּיר עֲצֻמוֹ עֲטָמוֹ אֶת כָּל הַחֲסָדִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ בְּהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ, שֶׁעַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לָנוּ תִּקְוָה לְנִצְחָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד. כִּי 'בְּכָל דּוֹר וְדוֹר חַיֵּב אָדָם לְרָאוֹת אֶת עֲצֻמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא יִצָּא מִמִּצְרַיִם' (פסחים קטז), כִּי בּוֹדָאִי לֹא עַל חֲנָם גְּמַל עֲלִינוּ חֲסֵד כְּזֶה בְּנִסִּים וְנִפְלְאוֹת וְנִרְאוֹת כְּאֵלָה, שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְכו'. וְקָרְבָנוּ לְצַדִּיקֵי אֲמַת בְּכָל דּוֹר דּוֹר וְדוֹר, שְׁזֶה הַחֲסֵד בּוֹדָאִי יִשְׁאָר קַיִם לְנִצְחָה כִּי דִבֵּר אֱלֹהֵינוּ יְקוּם לְעוֹלָם. וְגַם עֵתָהּ הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵה שְׁאָנוּ זוֹכִים לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם כְּמָה מִצְוֹת, צִיצִית וְתַפְלִין וְקִרְיָאָת שְׁמַע וְתַפְלָה וְכו' וְלִמּוֹד תּוֹרָה וְכו'. וְאָנוּ בְּטוֹחִים וּמְחַכִּים וּמְצַפִּים לִישׁוּעָה בְּכָל עַת שְׁסוּף כָּל סוּף בֹּא יְבוֹא לֹא יֵאָחֵר וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתָנוּ וְכו' :

סַח וְזֶה (תהלים סח, ז): "לְמָה תִרְצָדוֹן הָרִים גְּבֻנוֹנִים הִהָר חִמָּד אֱלֹהִים לְשַׁבְתּוֹ אִף ה' יִשְׁכֵּן לְנִצְחָה", כִּי הִסְטָרָא אֲחָרָא שְׁהֵם הֶעֱכֹוּם וְהִרְשָׁעִים הַמִּתְנַגְּדִים אֶל הַקְּדוּשָׁה, מִתְעוֹרְרִים בְּכָל פַּעַם לְעַקֵּר חַס וְשְׁלוֹם אֶת הַכָּל שְׁרוּצִים לְהָרִס עַד הִיסוּד חַס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (שם קלו, ז): "זְכוּר ה' לְבִנְי אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ עַד הִיסוּד בָּה", וְכְמוֹ שְׁכָתוֹב (שם פג, ד): "עַל עַמֶּךָ יַעֲרִימוּ סוּד וְיִתְיַעֲצוּ עַל צְפוּנֶיךָ אָמְרוּ לָכוּ וְנִכְחָדִים מִגּוֹי וְלֹא יִזְכֹּר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד". וְכֵן הוּא בְּכָל אָדָם וּבְכָל זְמַן, וְכְמוֹ שְׁכָתוֹב (שם לו, לב) "צוּפָה רָשָׁע לְצַדִּיק וּמִבְקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ" וכו', כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: בְּכָל יוֹם יִצְרוּ שָׁל אָדָם מִתְחַדֵּשׁ עָלָיו וְרוּצָה לְהַמִּיתוֹ לְגַמְרֵי וְכו', אִף ה' לֹא יַעֲזֹבָנוּ בִּידוֹ. כִּי כְּבוֹד יֵשׁ לָנוּ יְסוּד חֲזָק שְׁאָנוּ בְּנֵי אֲבָרָהִם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְכִבְרָה קִבְּלָנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָנוּ חֲזָקִים בְּאֲמוּנָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה וּמִתְפָּאֲרִים בָּזֶה וְאוֹמְרִים 'אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלָקָנוּ וְכו' שְׁאָנוּ מְשֻׁפָּחִים וּמְעֲרִיבִים וּמִיַּחָדִים שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ פַּעֲמִים בְּכָל יוֹם' וכו'. עַל כֵּן כָּל אֶחָד מֵיִשְׂרָאֵל צְרִיף לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמוֹ עַל יְדֵי יְסוּד הָאֲמוּנָה שִׂישׁ בּוֹ, שְׁזֶה עַקֵּר הִיסוּד שֶׁעַל זֶה עוֹמֵד הַכָּל, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב "בֹּא חֲבִקוּק וְהַעֲמִידֵן עַל אַחַת" שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בַחֲנִינָת "וְצַדִּיק בְּאֲמוּנָתוֹ יַחֲיֶה" (חֲבִקוּק ב, ד) כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (מכות כד).

לסיים בדברי נחמה. כי על ידי עצבות וקנינות לבד אי אפשר לחיות, כי עקר החיות הוא שמחה כנ"ל.

על כן מי שרוצה להשתדל בתקון אחריתו, צריך לצעק בכל יום בפרט בחצות לילה על עוונותיו שמעכבין בנין בית המקדש, ועקר הצעקה והבכיה על עכוב ומניעת השמחה כמו שכתוב (איכה ה, טו): "שבת משוש לבנו" וכו'. וצריכין לצעק ולהתפלל עד שירחם ה' יתברך עלינו וינחמנו מעצבון לבנו וישמחנו בישועתו במה שכבר זכינו לקבל התורה ולהתקרב לצדיקי אמת, ולשמח בכל נקודת התורה והמצוות שזכינו כבר בחסדו ונפלאותיו הרבים, והעקר ביסוד האמונה שהיא בחינת יסוד הבית המקדש שמצא דוד שהוא בחינת משיח, שזה אי אפשר להרס לעולם. כי לא החריבו רק הבנין שעל היסוד שהם בחינת 'גג', כי כלל הבנין נגד היסוד הוא בחינת 'גג'. וזה בחינת "מה לך אפוא כי עלית כלך לגגות" (ישעיה כב, א), שהפסוק אומר 'מה לך אפוא' ומה אתה מתפאר כל כך 'כי עלית כלך לגגות', שכל החרבן הוא רק שעלית כלך לגגות להחריב הבנין שעל היסוד שהוא בחינת 'גג'. אבל יסוד הבנין שהוא עקר הבנין אי אפשר לך להרס לעולם כנ"ל.

וזה "למה תרצדון הרים גבנונים", גבנונים' דיקא לשון גב שהוא

ועל כן צריכין לזכר יציאת מצרים בכל יום, שאז ראינו התגלות אלהותו יתברך עין בעין על ידי כל האותות והמופתים הנוראים שעשה עמנו וכו', כמו שכתוב "זכרו נפלאותיו אשר עשה" (תהלים קה, ה). וכן בכל דור ודור באים צדיקים גדולים ומיסדים יסודות חזקים שאי אפשר להרסם בשום אופן, כי צדיק יסוד עולם, שזהו בחינת היסוד של הבית המקדש שהתיגע דוד עליו מאד כל ימיו עד שמצא המקום והיסוד של הבית המקדש, כמו שכתוב (שם קלב, א): "זכור ה' לדוד את כל ענותו אשר נשבע לה' נדר לאביר יעקב אם אתן שנת לעיני וכו' עד אמצא מקום לה'". וכו'. כי העקר הוא היסוד של הקדשה שהוא בחינת המקום והיסוד של הבית המקדש שמצא דוד שהוא בחינת משיח, שעל היסוד הזה נבנה הבית המקדש פעמים, ואף על פי שבעוונותינו הרבים התגברה הסטרא אחרא והיכלי התמורות שהחריבו את הבית המקדש שתי פעמים, אף על פי כן לשוא עמלם, כי היסוד לא יהרסו בשום אופן בעולם, כמו שכתוב (שם יד): "זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי אוייתי". ואף על פי שבודאי היא צרה גדולה ומרה מה שהחריבו את הבית המקדש וצריכין להתאבל ולקונן על זה בכל לילה בחצות, אבל אף על פי כן אי אפשר לקונן כל היום, רק צריכין לנחם עצמנו כמו שנתתן בתקון חצות ובכל הקינות

תעשה, שעל ידי זה נפלו הנופלים
 רחמנא לצלן, שעל ידי זה נחרב
 הבית המקדש. על כן צריכין לתקן
 הבנין שהוא בחינת "ועשית מעקה
 לגגך" לבנות הבית חדש בתקונים
 כאלה שלא תשים עוד דמים בביתך,
 שלא יוסיפו לחטא עוד שלא יפל
 הנופל, רק הכל יתחזקו לשאר על
 עמדם קימים באמונתם כדי שיתקיים
 הבית לנצח:

סט ובשביל זה הוא אריכת הגלות כל
 כך, מחמת שה' יתברך מצפה
 לבנות בנין עולם ושתהיה גאלה
 שלמה שאין אחריה גלות, שזה עקר
 על ידי שהצדיקי אמת שבכל דור
 יעשו תקונים כאלה שלא יפלו עוד
 ישראל מקדשתם לעולם ולא ישובו
 לכסלה עוד, כמו שכתוב (יחזקאל לו, כו
 כז): "והסרתי לב האבן מבשרכם וכו',
 ועשיתי את אשר בחקי תלכו" וכו',
 על כן אי אפשר לעמד על קץ
 הפלאות כי לבעל בחירה קשה מאד
 לעזר. אך אף על פי כן עצת ה' לעולם
 תעמד, והוא ברחמיו מנחם ומשמח
 אותנו בהיסודות הקדושים שכתב
 זכינו על ידי שיצאנו ממצרים וקבלנו
 את התורה, שעל ידי זה כל אחד
 מישראל חוטף כמה מצוות בכל יום
 כנ"ל. וכבר מצא דוד את מקום הבית
 המקדש וכבר נבנה פעמים והקריבו
 שם קטרת וקרבנות ובררו לנו שם כל
 הלכות התורה בלשכת הגזית וכו'.
 שעל ידי כל זה כבר יסדו לנו

בחינת גג ועליה, הינו שדוד אומר
 להמחריבים: "למה תרצדון הרים
 גבנונים' מה אתם מרצדין ומרקדים
 ולועגים הרים גבנונים, שכל גבורתם
 היא רק בבחינת גבנונים שהחרכתם
 הגב והגג שהוא הבנין שעל היסוד,
 אבל היסוד עצמו של הקדשה שהוא
 יסוד הבית המקדש אי אפשר לכם
 להחריבו בשום אופן, כי "ההר חמד
 אלהים לשבתו אף ה' ישכן לנצח"
 כי יסוד הבית המקדש שמצא דוד
 משיח, זה יהיה נשאר לעולם עד
 שיבנה במהרה בימינו בנין עולם
 שלא יהרס לעולם.

וזוה בחינת "כי תבנה בית חדש"
 (דברים כב, ח), מרמז על בית
 השלישי שאז יאיר אור חדש על ציון
 כמו שכתוב (ישעיה מג, יט) "הנני עושה
 חדשה עתה תצמח". ועל כן הבית
 השלישי של לעתיד נקרא בית חדש,
 ואז "ועשית מעקה לגגך" וכו',
 שצריכין לזהר מעתה כל אחד ואחד
 לעסק בבנין הבית חדש שלעתידי,
 והעקר לעשות מעקה להגג שלא יפל
 הנופל ממנו, דהינו שיהיו נזהרים
 שיהיה הגג שהוא בחינת כלל הבנין
 שעל היסוד כנ"ל, בנוי ומשכלל
 היטב היטב שלא יחרב הבנין עוד
 חס ושלום, שזהו בחינת "ולא תשים
 דמים בביתך כי יפל הנופל ממנו",
 כי כל העברות הם בחינת דמים, כי
 באין על ידי תגברת הדמים של
 השס"ה גידין שהם כנגד השס"ה לא

שְׁלֵעֲתִיד שִׁתְּקִים לְעוֹלָם, שְׁאֵז תְּגַדֵּל
הַשְּׂמֵחָה עַד אֵין קֶץ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תהלים קכו, ב) "אֵז יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ"
וְכוּ'. וְכֵן כָּל אָדָם צָרִיף לְשִׂמְחָה אֶת
נַפְשׁוֹ בְּכָל הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁכָּבַר זָכָה
מֵעוֹדוֹ, בְּפִרְט מַה שֶּׁלֹּא עֲשֵׂנִי גוֹי
וְהַבְּדִילֵנוּ מִן הַתּוֹעִים וְכוּ', וּבִמָּה
שְׂוֹכָה עֲדִין לְחֹטֵף בְּכָל יוֹם נְקֻדוֹת
טוֹבוֹת וְכוּ'. וְעַל יְדֵי הַתְּקוּהָ שֶׁלֵּעֲתִיד,
כִּי סוֹף כָּל סוֹף בּוֹדָאֵי יִתְתַּקֵּן כָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל כִּי לֹא יִטֵּשׂ ה' אֶת עַמּוֹ וְכוּ'
וְלֹא דִבֶּר ה' לְמַחֹת שֵׁם יִשְׂרָאֵל,
שֶׁנֶּאֱמַר זֶה הַפְּסוּק אֶפִּילוֹ עַל הַדּוֹרוֹת
שֶׁעָבְדוּ עֲבוּדָה זָרָה כְּמַבְאָר בְּסֵפֶר
מְלָכִים ב' (י"ד, כ"ז), וְהַכֵּל בְּכַח הַצְּדִיקִי
אַמֵּת שְׁאֵנוּ חוֹסִים בְּצִלָּם שֶׁעַל יְדֵי זֶה
יִתְתַּקֵּן הַכֵּל וְהֵם כָּל שֶׁמְחַתְּנוּ וְחִייתְנוּ
וְקִיּוּמְנוּ לְנֶצַח:

ע וְזֶה בְּחִינַת שְׁלֵשׁ פְּדִיּוֹת וְשֵׁשׁ
הַפּוֹכוֹת וְשֵׁשׁ שְׁלוֹמוֹת, כִּי הֵם
בְּחִינַת פְּדִיּוֹן וְהַמְּתַקֵּת הַדֵּינִים לְבִטֵּל
הָעֲצָבוֹת שֶׁהוּא תְּקַפֵּא דְדִינָא שֶׁמִּשֵּׁם
כָּל הַגְּלִילוֹת בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וְכָל הַצָּרוֹת
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְלִהְיוֹת שְׂמֵחָה
וְשֵׁלוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּאֻלָּה וְחֵירוּת
וּבִטּוּל כָּל הַצָּרוֹת. וְעַל כֵּן אוֹמְרִים
אוֹתָם בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְגַּבֵּר
הָעֲצָבוֹת וְהַדֵּינִים שֶׁמִּתְעוֹרְרִים בִּימֵי
הַחַל, שֶׁבִּשְׂבִיל זֶה נוֹהֲגִין לוֹמַר פְּסוּקֵי
'וַיִּתֵּן לָךְ' וְכוּ' שֶׁהֵם פְּסוּקִים הַרְבֵּה
שֶׁל שְׂמֵחָה וּבִרְכָה וְשֵׁלוֹם, כְּדֵי
לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂמֵחָה שֶׁל שַׁבָּת לִימֵי הַחַל
לְבִטֵּל הָעֲצָבוֹת הַרוֹצֵה לְהִתְאַחַז בִּימֵי

הַצְּדִיקִים יְסוּדוֹת חֻזְקִים לְעוֹלָם וָעֶד,
שְׁאֶפִּילוֹ בְּחֻרְבָנוֹ אֵי אֶפְשֶׁר לְהֵרֵס
הַיְסוּדוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוּ. וְכֵן אַחַר
כֵּן אַחַר הַחֻרְבָן לֹא עֲזַבְנוּ אֱלֹהֵינוּ
וְעַמּוֹ צְדִיקִים גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים בְּכָל
דּוֹר כִּי אֵין דּוֹר יָתוּם, עַד שֶׁגַּם עֵתָה
בְּדוֹרוֹתֵינוּ הָיוּ צְדִיקִים נוֹרָאִים שֶׁיְסוּדוֹ
לָנוּ יְסוּדוֹת חֻזְקִים שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהֵרֵס
בְּשׂוֹם אֶפֶן בְּעוֹלָם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת "כִּי
הַפִּיצוֹתִים בְּגוֹיִם וְכִי זָרִיתִים בְּאַרְצוֹת
וְאֵהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מַעֲט" (שם י"א, טו),
וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (מגילה כ"ט) 'אֵלוּ
בְּתֵי כְּנָסִיּוֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת'. וְעַל יְדֵי
זֶה אָנוּ מְצַפִּים וּמְחַכִּים לְבִנְיַן הַבַּיִת
חֲדָשׁ שֶׁלֹּא יִהְרָס בְּנֵינוּ לְעוֹלָם.

עַל כֵּן כָּל אָדָם צָרִיף לְשִׂמְחָה עֲצֻמוֹ
בְּכָל יוֹם בְּזֵה, בְּהִנְסִים
וְהִישׁוּעוֹת שֶׁל עֶבֶר וְהוֹוָה וְעֵתִיד,
שֶׁהוּא בְּחִינַת יְסוּד הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ
שֶׁכָּבַר נִתְּסַד מִימֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
וַיַּעֲקֹב שֶׁהִתְפַּלְלוּ שָׁם כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (פסחים פ"ט), וּמִשֵּׁה רַבִּינוּ
הַזֶּהוּר עַל זֶה הַמָּקוֹם כְּמַה פְּעֻמִּים
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים י"א) "וְהָיָה הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִבְחַר ה'" וְכוּ'. וְדוּד מְשִׁיחַ זָכָה
לְמַצָּא אוֹתוֹ בִּיגִיעוֹת עֲצוּמוֹת. וְזֶה
בְּחִינַת הַשְּׂמֵחָה שֶׁל הַנְּסִים וְהִישׁוּעוֹת
שֶׁבְּעֶבֶר, וְכֵן הִישׁוּעוֹת וְהַנְּסִים שֶׁל
הַהֲוָה שֶׁהֵם בְּחִינַת הַבְּתֵי כְּנָסִיּוֹת וּבְתֵי
מִדְרָשׁוֹת שֶׁעוֹסְקִים בָּהֶם בְּתוֹרָה
וּתְפִלָּה בְּכָל יוֹם שֶׁהֵם בְּחִינַת מִקְדָּשׁ
מַעֲט. וְעַקֵּר הַשְּׂמֵחָה עַל יְדֵי הַתְּקוּהָ
שְׁאֵנוּ מְקוּיִם עַל הַבְּנִין בֵּית הַשְּׁלִישִׁי

שְׁלַעֲתִיד כְּשֶׁנֶּשׁוּב לְצִיּוֹן, שְׂאֵז נִזְכָּה לְשִׁמְחַת עוֹלָם לְנִצְחָה. וְזוֹהוּ "שְׁשׁוֹן וּשְׁמִחָה יִשְׂגוּ וְנִסּוּ יִגּוֹן וְאֲנַחָה", כִּי זֶה הָעֵקֶר לְהַפְךָ כֹּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה לְשִׁמְחָה וְכוּ' וְכֵן"ל.

וְכֵן הַשֵּׁלֶשׁ הַפּוֹכוֹת: "הַפְּכַת מִסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי פִתְחַת שְׁקִי וְתִאזְזַרְנִי שְׁמִחָה" (תהלים ל, יב) הַכֹּל לְשׁוֹן עֹבֵר, בְּחִינַת הַחֲסָדִים וְהַטּוֹבוֹת שְׁלַעֲבֵר שְׁכָבֵר עֲשֵׂה עִמּוֹ ה' יִתְבָּרֵךְ נְסִים וּנְפִלְאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר וְהַפְךָ מִסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי, כִּי הַפְךָ מִצָּרָה לְרוּחָה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר. פְּסוּק ב: "וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְעַע אֶל בְּלַעַם וַיַּהֲפֹךְ ה' לָךְ אֶת הַקְּלָלָה לְבִרְכָה" וְכוּ' (דברים כג, ו) זֶה בְּחִינַת הַנְּסִים וְהַיְשׁוּעוֹת נְפִלְאוֹת הַנְּעֻשִׁים עִם הָאָדָם בַּהוֹנָה בְּכָל עַת שְׁמַתְעוֹרְרִים עָלָיו בְּכָל פַּעַם קְטְרוּגִים עֲצוּמִים רַחֲמָנָא לְצַלן עַל יְדֵי הַסְטֵרָא אַחְרָא שֶׁהֵם מִסְטֵרָא דְבְּלַעַם הַרְשָׁע שְׂרוּצָה לְעַקֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל חֹס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹכֵן בְּסִפְרֵים וּבְדִבְרֵי אַדְמוֹר"ר ז"ל (ליקוטי מוהר"ן לז, ו) וְה' יִתְבָּרֵךְ בְּעֵצֶם רַחֲמָיו אֵינוֹ רוּצָה לְשִׁמְעַע לָהֶם וּמְהַפְּךָ הַקְּלָלָה לְבִרְכָה בְּגִדְל כַּחוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדִיקֵי אֱמֶת שְׁבָכְל דּוֹר. פְּסוּק ג: "אֲזִי תִשְׁמַח בְּתוֹלָה בְּמַחֹל וְכוּ' וְהַפְּכַתִּי אֲבָלָם לְשִׁשׁוֹן" וְכוּ' (ירמיה לא, יב) זֶה בְּחִינַת הַשְּׁמִחָה שְׁלַעֲתִיד, הֵינּוּ כֵן"ל.

וְכֵן הַשֵּׁלֶשׁ שְׁלוֹמוֹת: "בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק

הַחַל. וְעַל כֵּן אוֹמְרִים שְׁלֵשׁ שְׁלֵשׁ הַנ"ל שְׁלֵשׁ פְּדִיּוֹת וְכוּ', הַכֹּל בְּשִׁבִיל בְּטוֹל הַעֲצָבוֹת וְכוּ' וְכֵן"ל. וְעַל כֵּן הֵם שְׁלֵשׁ שְׁלֵשׁ כִּנְגַד שְׁלֵשׁ בְּחִינּוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם עֹבֵר וְהוֹנָה וְעֲתִיד שְׁצָרִיכִין לְשִׁמְחַ עֲצָמוֹ בְּהַעֲבֵר, דִּהְיִינוּ בְּהַטּוֹב הָאֱמֶתִי שְׁכָבֵר עֲשֵׂה ה' יִתְבָּרֵךְ בְּהַתְּגַלוֹת אֱלֹהוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל יְדֵי יְצִיאַת מִצְרַיִם וּמַתַּן תּוֹרָה וְכוּ' כֵן"ל. וְכֵן בְּהַהוֹנָה וְהַעֲתִיד וְכוּ' כֵן"ל. וְכֵן הוּא מְרַמֵּז בְּכָל הַפְּסוּקִים הָאֵלוֹ שְׁבִשְׁלֵשׁ שְׁלֵשׁ אֱלוֹ, כִּי שְׁלֵשׁ פְּדִיּוֹת מִתְחִילִין: "פְּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי" (תהלים נה, ט) לְשׁוֹן עֹבֵר שְׁכָבֵר פְּדָה נַפְשִׁי מִבְּאֵר שַׁחַת עַל יְדֵי שְׁבַחֵר בְּנוֹ מִכָּל הַעֲמִים וְנִתֵּן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ וְהַבְּדִילָנוּ מִן הַתּוֹעֵים וְכוּ' כֵן"ל. "וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל שְׂאוּל הַיּוֹנְתָן יָמוֹת אֲשֶׁר עֲשֵׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בִּישְׂרָאֵל וְכוּ', וַיִּפְדוּ הָעָם אֶת יוֹנְתָן וְלֹא מֵת" (שמואל א יד, מה) זֶה מְרַמֵּז עַל כָּל אָדָם עַל כָּל הַסְּכָנוֹת וְהַקְטְרוּגִים רַחֲמָנָא לְצַלן הַעוֹבְרִים עָלָיו, וְה' יִתְבָּרֵךְ עוֹשֵׂה עִמּוֹ נְסִים וּפְדוּהוֹ וּמַצִּילָהוּ מֵהֵם, כִּי בְּרַחֲמָיו שׁוֹלַח בְּלֵב הַצְּדִיקִים לְלַמֵּד עָלָיו זְכוֹת כְּמוֹ שֶׁלְּמַדוֹ אֲזִי זְכוֹת עַל יוֹנְתָן וְכוּ'. וְזוֹהוּ בְּחִינַת הַחֲסָדִים וְהַטּוֹבוֹת שְׁבַהוּנָה מֵהַ שֶׁה' יִתְבָּרֵךְ גּוֹמֵל לְחִיבִים טוֹבוֹת בְּכָל עַת עַל יְדֵי גְדֹל כַּח הַצְּדִיקִים שְׁמַקְיָמִין הָעוֹלָם וּמְלַמְדִין זְכוֹת עַל הַכֹּל וְכוּ'. "וּפְדוּיִי ה' יִשְׁבוֹן וּבֹאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וּשְׁמַחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" וְכוּ' (ישעיה לה, י) זֶה בְּחִינַת עֲצֵם הַתְּקָנָה וְהַשְּׁמִחָה

התשעה היכלין הנ"ל להשיג אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי. פי מרבוני האור הזה אי אפשר לקבלו כי אם על ידי הרבה כלים של כמה וכמה נפשות ישראל שמתקבצין יחד באהבה ושלום לצדיקי אמת שזוכין לאורות אלו, שהם אורות הצחצחות שהם מרפאין ומשמחין את כל החולים בחלי הנפש אפילו החולים מאד מאד. כי כל מה שהם חולים ביותר צריכים לרפאם על ידי רפואות יקרות יותר שאין מי שיודע להמשיכם ולרפאות בהם כי אם הצדיק הגדול ביותר (כמו שמבאר בהתורה 'מישראל' בס"מ ל ע"ן שם), והעקר על ידי השלום וכנ"ל. וכמו שכתוב 'כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון' וכו' וכנ"ל:

עא וזה בחינת השלש קולות של השופר, שעקרים הם תקיעה תרועה תקיעה, רק שרבותינו ז"ל נסתפקו בקול התרועה וכו' ועל כן תקנו לתקע תרועה ושברים כמבאר בגמרא. פי תקיעה שלפניו זה בחינת קול פשוט, וכן תקיעה שלאחריה הוא קול פשוט, זה בחינת הטוב והחסד שכבר עשה עמנו במתן תורה שנתנה בקול שופר שזהו בחינת קול פשוט, כי אז נפשט עקמומיות שבלב לגמרי. כי זכו אז לחרות גדול כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שמות רבה לב, א) 'חרות מיצר הרע ומלאך המות ומשעבוד מלכות' וכו', וכן לעתיד

ולקרוב אמר ה' ורפאתיו" (ישעיה נז, ט) לשון עבר, כי כבר הקדים רפואה שהיא בחינת 'שלום לרחוק ולקרוב' על ידי צדיקי אמת שהכינו לנו כבר סמים של חיים ורפואות קדושות יקרות כאלה בספריהם ודבריהם הקדושים המשיבים את הנפש בשבעה משיבי טעם, כמוכן לכל מי שטועם דבריהם באמת. כמו שכתוב "טעמו וראו כי טוב ה'" וכו' (תהלים לד, ט). פסוק ב: "ורוח לבשה את עמשי וכו' לך דוד ועמך בן ישי שלום שלום לך ושלום לעוזריך" וכו' (דברי הימים א יב, ט) זה מרמז על המלחמה שיש בכל דור ודור על הצדיקי אמת כמפרסם מה שנעשה בזה בדורותינו ובדורות הקודמים. וה' יתברך ברחמיו שולח בכל פעם בלב כמה נפשות מישראל להסתכל על האמת ובאים אל הצדיקי אמת והנלוים אליהם ומתקרבים אליהם באמת, ואומרים להם 'שלום לך ושלום לעוזריך' וכו'. פסוק ג: "ואמרתם כה לחי ואתה שלום" וכו' (שמואל א כה, ו) מרמז על חיים נצחיים שלעתיד, שאז יהיה השלום המפלא כמבאר בפסוקים רבים. וזהו "ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום" (תהלים כט, יא), כי עקר שלמות השמחה והברכה הוא השלום שהוא כלי מחזיק ברכה, כי על ידי השלום שמתקבצין הרבה נפשות מישראל יחד, על ידי זה מתגדל אור השמחה כנ"ל. ועל ידי זה יכולין לקבל אור

וְעֵתִיד, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים שֶׁם זְכָרוֹ נִפְלְאוּתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וְכוּ', זְכָרוֹ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר צְנִיָּה לְאַלְפֵי דוֹר אֲשֶׁר פָּרַת אֶת אַבְרָהָם וְכוּ', שְׁנַתָּן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְהַכְּנִיסָנוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל חָבֵל נִחַלְתָּנוּ וְכוּ', שְׁכַל זֶה מְדַבֵּר בְּגִדְל הַנְּסִים שֶׁלְעֵבֶר. וְאַחַר כֵּן אוֹמֵר 'שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ בְּשָׂרוֹ מִיּוֹם אֵל יוֹם יִשׁוּעָתוֹ' שְׁגַם בְּכָל יוֹם וְיוֹם הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ יִשׁוּעוֹת נִפְלְאוֹת וְנוֹרָאוֹת וְכוּנֵל. וְאַחַר כֵּן מְזַכֵּיר עַל הָעֵתִיד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יָרַעַם הַיָּם וּמִלֹּאוֹ וְכוּ', אֲזִ יִרְנְנוּ כָּל עֲצֵי יַעַר לִפְנֵי ה'", שְׁכַל זֶה נֶאֱמַר עַל לְעֵתִיד, כִּי בְּכָל זֶה אָנוּ צְרִיכִים לְשַׂמַּח עִמָּנוּ בְּכָל עַת בַּפֶּרֶט קֹדֶם הַתְּפִלָּה וְלַהּוֹדוֹת לְשִׁמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַל הַנְּסִים שֶׁכָּבַר עָשָׂה עִמָּנוּ וְאֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ עֵתָה בְּכָל עַת וּבְצַר הוּא מְרַחֵב לָנוּ וְכוּ', כְּמִבְּאֵר מְזֶה הַרְבֵּה לְעֵיל וּבְמִקּוֹם אַחֵר, וְאֲשֶׁר הוּא עֵתִיד לְהִיטִיב עִמָּנוּ לְנֶצַח בְּכַח הַצְדִּיקִי אֲמַת שְׁאָנוּ חוֹסִים בָּהֶם. וְכָל זֶה הַמְּזִמּוֹר 'הוֹדוּ' אִמֵּר דָּוִד לִפְנֵי הָאָרוֹן כְּשֶׁנִּכְנַס לְמִקְוֹמוֹ וְכוּ' כְּמִבְּאֵר בְּדִבְרֵי הַיָּמִים (א טז, לה), כִּי עֵקֶר הַשְּׂמִיחָה כְּשֶׁבָּא הָאָרוֹן עַל מִקְוֹמוֹ שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת 'בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמִּקְוֹמוֹ' כְּנ"ל, שְׂמִשָּׁם מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה, כִּי עֵקֶר הַשְּׂמִיחָה הִיא הַתּוֹרָה שְׁנִמְשָׁכָה מִשָּׁם וְכוּנֵל. וְכֵן בְּכָל הַשִּׁירוֹת וְהַתְּשַׁבְּחוֹת רַבִּים מְדַבְּרִים בְּעֵבֶר וְהוֹנִה וְעֵתִיד כְּנ"ל. הַכֹּל כְּדֵי לְשַׂמַּח נַפְשָׁנוּ בְּעֵצָם גְּלוּתָנוּ הָאָרֶץ

יְקִים (ישעיה כז, יג): "וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים" וְכוּ', שְׂאֵז יִהְיֶה בְּחִינַת קוֹל פְּשוּט כִּי יְקִים "כִּי כָּלֵם יִדְעוּ אֶתִי לְמִקְטָנָם וְעַד גְּדוֹלָם" (ירמיה לא, לג), וְיִתְבַּשְׁלוּ לְגַמְרֵי כָּל הַצְּרוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְכוּ', הַבָּאִים מִעֲקוּמוֹת שְׁבָלָב וְכוּ'. וּבְאֲמִצַּע תוֹקֵעִין תְּרוּעָה שֶׁהוּא תְּרוּעָה וּשְׂבָרִים שֶׁהֵם 'גְּנוּחֵי גִּנַּח וְיִלּוּלֵי יְלִיל' כְּמוֹ שְׂאִמְרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (ראש השנה לז), זֶה בְּחִינַת מַה שְּׂצָרִיךְ עֵתָה הָאָדָם בַּהוּוּה כָּל יְמֵי חַיָּיו לְהִתְגַּבֵּר לְהַפְּךָ כָּל מִינֵי עֲצָבוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת 'גְּנוּחֵי גִּנַּח יִלּוּלֵי יְלִיל', לְהַפְּכֵם כָּלֵם לְשִׂמְחָה כְּנ"ל, שְׂעַל יְדֵי זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה שְׂבָאָה עַל יְדֵי יִשׁוּב הַדַּעַת שֶׁהוּא עַל יְדֵי שְׂמִיחָה. וְהַעֲקָר שְׂעַל יְדֵי כַח מִצְוֹת שׁוֹפָר נִזְכָּה לְהִתְעוֹרֵר בְּאֲמַת וְלַהּכְּנִיס הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּלִבָּנוּ שְׂזֶה כָּל שְׂמִיחָתָנוּ בְּבְחִינַת "אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה ה' בְּאוֹר פְּנִיךָ יְהִלְכוּן" (תהלים פט, טז), לְהַשִּׁיג בְּחִינַת אוֹר הַפְּנִיִם שְׂמִשָּׁם כָּל הַשְּׂגַת הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ לִידַע כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים שְׂזֶהוּ בְּחִינַת 'בְּשִׂמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם' וְכוּ'. עַד שְׁנִזְכָּה לְחֻטֵּף כָּל הַיְּגוֹן וְאֲנָחָה שְׂמִשָּׁם כָּל הַעוֹנוֹת לְהַפְּכֵן לְשִׂמְחָה שְׂזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה בְּחִינַת עוֹנוֹת נִתְהַפְּכִין לְזִכִּיוֹת וְכוּנֵל, שְׂזֶה בְּחִינַת קוֹל הַתְּרוּעָה שֶׁהוּא הָעֵקֶר וְכוּנֵל:

עב וְזֶה בְּחִינַת כָּל מְזִמּוֹר 'הוֹדוּ לַה' שְׂאוּמְרִים קֹדֶם הַתְּפִלָּה בְּהִתְחַלֵּת הַפְּסוּקֵי דְזִמְרָה שְׂמְדַבֵּר בְּעֵבֶר וְהוּוה

וכפי תקון המחין כן השנה וכן החלומות. ועל כן עקר תקון החלום שאינו טוב הוא על ידי המשכת השמחה של שלשת המטיבין שעל ידי זה עקר תקון המחין כנ"ל. ועל כן אומרים אז השלש פדיות ושלש הפוכות וכו', כי על ידם נמשך בחינת שמחה ושלוש שזה עקר בחינת הפדיון מכל הצרות שמתבטלים על ידי השמחה כנ"ל:

עה ועין בזה הקדוש פרשת פינחס (דף רלו:) מה שאיתא על פסוק 'שמע ישראל וכו', וזה לשונו: 'אמר רב המנונא סבא כל מאן דמיחד יחודא דא בכל יומא, חדוא זמינא עליה מלעלא מרזא דאתון אלין. ש"מ מהאי סטרא וא"ח מהאי סטרא וכו'. וסימנך 'אשמח' דכתיב 'אנכי אשמח בה', בה' ממש דא יחדא קדישא ושפיר, עד כאן לשונו. וזה כל קטב דברינו הנ"ל בכל הדרוש הזה, שעקר פנימיות דברינו הוא שכל אחד מישראל צריך לשמח בה' בחינת 'אנכי אשמח בה' הנ"ל, שזה עקר הגאולה והישועה של כל אחד מישראל וכו'. והעקר שכל אחד מישראל איך שהוא צריך לשמח במה שהוא זוכה על כל פנים לומר 'שמע ישראל' פעמים בכל יום, וכמו שאנו מתפארים בזה 'אשרינו מה טוב חלקנו' וכו', כי זה כל חיותנו ותקוותינו בעולם הזה ובעולם הבא לנצח. פי לא ישאר

בגוף ונפש כדי שזוכה לשוב על ידי זה, ולהתקרב ולהתדבק לה' יתברך שהעקר על ידי שמחה וכו"ל:

עג וזה שאיתא באותיות דרבי עקיבא מובא בילקוט ראובני פרשת שמות, וזה לשונו: 'דבר אחר אהיה אשר אהיה, במדת הרחמים בראתי העולם ובמדת הרחמים אני מנהיגו, ובמדת הרחמים אני מחדשו. דבר אחר אהיה אשר אהיה, במדת טוב בראתי העולם ובמדת טוב אני מנהיגו ואני עתיד לחדשו, עד כאן לשונו. הינו כנ"ל בחינת 'הוא הטיב הוא מטיב הוא ייטיב' שעל ידי זה עקר השמחה והדבקות בו יתברך שהוא החיות והקיום וכו' כנ"ל. וזה בחינת אהיה שהוא בחינת כתר כמו שמבאר שם על פסוק 'ואהיה עמך ואברכך', כי כתר בחינת מקום הנ"ל בחינת המסדר וכו' הוא מקור השמחה שמשם הגאולה של מצרים ושל כל הגליות וכו' כנ"ל. וזה שסיים שם: 'דבר אחר במדת אמונה בראתי העולם', כי אמונה בחינת שמחה כנ"ל, שזה יסוד הכל כנ"ל:

עד ועל כן אומרים אלו השלש פדיות וכו' בהטבת חלום, כי עקר תקון החלום הוא על ידי שמחה, כמו שסימין בהטבת חלום 'לך אכל בשמחה לחמך ושתי בלב טוב יינד' וכו', כי כבר מבאר שהשנה נמשכת בשרשה מיגיעת המחין על ידי הדיפה והמעכב וכו' כנ"ל (באות לח),

מְהָאָדָם וּמֵהִזְמַן הַפּוֹרֵחַ כְּלוּם, כִּי אִם שְׂמִיחַת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ', כְּמוֹ שְׂמִיחַת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ'. וְזֶה מִבְּאֵר בְּזוּהַר הַקְּדוּשָׁה הַנִּלְשָׁגָה לָנוּ שְׂצוּרָה תַּבַּת אֲשַׁמָּח' מְרָמֵז בְּאוֹתִיּוֹת ש"מ מ'שְׂמַע' וְאוֹתִיּוֹת א"ח שֶׁל 'אֶחָד' וְכוּ', כִּי צְרִיכִין לְשַׂמַּח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד מֵה שְׂאֲנוּ זוֹכִין לִיְחָד שְׂמוּ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם בְּבַחֲיַת 'אֲנָכִי אֲשַׁמַּח בֵּה' וְכַנ"ל:

גלות הוא התגברות העצבות (עירובי תחומין ו אות יח)

שְׂעָר גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה הִיא כְּשֶׁהַעֲצוּבוֹת מִתְגַּבְּרֵת עַל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', עֵינַי שָׁם. וְעָקֵר הַגְּאֻלָּה הִיא כְּשֶׁה' יִתְבָּרַךְ מִתְעוֹרֵר בְּרַחֲמָיו, וְנוֹתֵן בְּלֵב הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שִׁיסְתַּכֵּל רַק עַל הַטּוֹב שְׂבִי יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׁתַּדֵּל בְּתַקּוּנָם לְהַחְזִירָם לֵה' יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי זֶה וְכַנ"ל. וְזֶה בַּחֲיַת כָּל פְּרִשֵׁת שְׂמוֹת שְׂמִדְבָר מִתְקַף גְּלוֹת מְצָרִים וּמִגְּאֻלָּתָם עַל יְדֵי מִשָּׁה. וְהַפֶּל הוּא בְּבַחֲיַת הַנִּלְשָׁגָה.

וְכָל הַגְּלוּיּוֹת מְצָרִים וְכֵן כָּל הַגְּלוּיּוֹת שְׂמִיחִים בְּשֵׁם מְצָרִים [כְּמוֹ שְׂמִיחִים בְּמִקּוֹם אַחֵר (ליקוטי מוהר"ן ט)], כֻּלָּם הֵם בְּבַחֲיַת זֹאת, מֵה שְׂהִסְטָרָא אַחֲרָא מִתְגַּבְּרֵת לְהַעֲלִים אֶת הַטּוֹב שְׂבִיכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדֵי הַרַע הַחוּפָּה עָלָיו, וְלִהְגַּבִּיר עָלָיו מֵרַח שְׂחוּרָה וְעֲצוּבוֹת כְּדֵי לְלַכְדוֹ בְּרִשְׁתָּם חֵס וְשְׁלוֹם עַל יְדֵי זֶה, כְּמִבְּאֵר בְּהַתְּרָה 'אֲמַצְעִיתָא דְעֻלְמָא' (סימן כד),

רדיפא ומעכב (ראש השנה ב אות ח)

הַמְּנִיעָה וְהַדְּבִקוֹת וְהַחֲשֵׁק נַעֲשִׂין הַנִּקְדוּת כַּנ"ל. וְזֶה בַּחֲיַת ט' נְקוּדִין, ט' רְקִיעִין, הֵינּוּ שֶׁהַנִּקְדוּת נַעֲשִׂין עַל יְדֵי הַמְּנִיעוֹת, שֶׁהֵם בַּחֲיַת רְקִיעִין (כְּמִבְּאֵר שֵׁם בְּמִאֲמֵר הַנִּלְשָׁגָה, עֵינַי שָׁם). וְעַל כֵּן קָרָא הַנִּקְדוּת בְּשֵׁם רְקִיעִין, דִּהֵינּוּ הַיְכָלוֹת וְכֻלָּם לְקַבֵּל בְּתוֹכָם הָאוֹר, שְׂזָה בַּחֲיַת רְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן (שְׂעַל רֵאשִׁי הַחַיִּיּוֹת), שְׂעַל יְדוֹ נַעֲשִׂין הַיְכָלוֹת וְכֻלָּם עַל יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכָּב [כְּמִבְּאֵר מִזֶּה בְּמִאֲמֵר 'אֲמַצְעִיתָא דְעֻלְמָא' בְּסִימָן כד]:

נִהְיָה הָעוֹלָם עַל פִּי גְדוּלַי עוֹלָם שְׂלֵא לְהַתְּעוֹנוֹת בַּעֲשָׂרַת יְמֵי תְּשׁוּבָה כִּי אִם עַד אַחֵר חֲצוֹת, וְאַחֵר כֶּף אוֹכְלִין וְכֵן שְׂמַעְתִּי מִרְבּוֹנוֹ ז"ל שְׂכֵן רְאוּי לְנִהְגַּ, הֵינּוּ כַּנ"ל, כִּי הֵם יְמֵי רְצוֹן יְמֵי חֲשֵׁק שְׂמִדְבָּקִין עֲצֻמָּן בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחֲשֵׁק גְּדוֹל מְאֹד, שְׂעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין נְקוּדוֹת כַּנ"ל. וְעַל כֵּן צְרִיכִין לְתַת גְּבוּל וּמְדָה לְהַחֲשֵׁק וְהַדְּבִקוֹת שְׂלֵא יִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי כַּנ"ל, וְעַל כֵּן צְרִיכִין לְאַכֵּל בְּסוּף הַיּוֹם שְׂזָה בַּחֲיַת מְנִיעָה, שְׂעַל יְדֵי

הכלים הנעשים מהרדיפה והמעכב

(הכשר כלים ד אות יח)

שלא יתפשט יותר מדאי כדי שיוכל לקבלו. וזה זוכה כפי מה שזוכה לשבר מניעות בזה העולם, שאז נעשין מהמניעות כלים זכים נפלאים לקבל האור בהדרגה ובמדה, שזהו בחינת ט' היכלין וכו', שהם נעשין על ידי הרדיפה והמעכב וכו' [ועין מזה במקום אחר (לקוטי מוהר"ן סימן כד)].

על ידי שבירת המניעות נעשין אחר כך כלים לקבל האור הנערב בהדרגה ובמדה, שאי אפשר לקבלו כי אם על ידי כלים והם נעשין בזה העולם דיקא על ידי שבירת המניעות, כמובן בדבריו ז"ל במקום אחר (לקוטי מוהר"ן סימן קפה). כי הכלים הם בחינת צמצומים שהם מונעים ומעכבים האור

קטורת ישמח לב

(פריה ורביה ואישות ג' אות ה)

מאד לתשובה לשוב מתוך עמק החשך והסטרא אחרא, להשם יתברך, כמבאר בהסדור של האר"י ז"ל אצל קטרת, הינו כנ"ל.

כי קטרת הי' בהם חלבנה שריחה רע שמרמז על הסטרא אחרא, שגם כן נכללה בהקדשה בתוך הקטרת המשמחת לב, שזהו בחינת הנ"ל, שמהפכין היגון ואנחה, שהם תקף הסטרא אחרא והקלפות, מהפכין אותם לשמחה, שזהו עקר שלמות הקדשה והשמחה כנ"ל:

(ו) ועל כן נדב ואביהוא שנכנסו להקטיר קטרת ולא אנסיבולא^א (זוהר צו לג'), על כן נענשו במיתה, כי ברור והיחוד הנעשה על ידי הקטרת המשמחת לב הוא בחינת הנ"ל, שמהפכין היגון ואנחה לשמחה

וזהו בחינת קטרת [כמובא במקום אחר (הלכות קריאת שמע הלכה ב)], כי קטרת ממשיך שמחה בבחינת (משלי כז, ט): קטרת ישמח לב. ועקר שלמות הקדשה והשמחה שנבחר על ידי הקטרת, הוא בבחינת הנ"ל, שמהפכין היגון ואנחה, שהוא בחינת הסטרא אחרא, לשמחה, לסטרא דקדשה, שזהו בחינת חלבנה שריחה רע, שהי' בקטרת (כריתות ו'), שמרמז על ברור הקדשה מתקף הסטרא אחרא והקלפות, כידוע בכתבים כט. הינו בחינת הנ"ל, כי קטרת מבררת ומעלה הקדשה מעמקי עמקי הקלפות, כידוע שאין דבר שיעלה הקדשה מעמק הסטרא אחרא כמו הקטרת. ועל כן צריכין לומר קטרת בכונה גדולה מאד (זוהר ויקהל ריט'), כמובא בכונת האר"י^ל, שזה מועיל

כט. פרי עץ חיים, עולם העשיה, פרק ד. ל. פרי עץ חיים שם פרק ה. לא. נישא.

כנ"ל, שזוהו בחינת חתנה, בחינת זוג דקדשה, כדי לברר ולהפך היגון ואנחה הנאחז בהאשה לשמחה כנ"ל. ועל כן נדב ואביהוא שפגמו בזה, כי לא רצו לשא אשה, כי היו אנשים גדולים צדיקים נוראים וקדושים מאד, והיו רוצים להיות דבקים בהשם יתברך בשמחה גדולה מאד תמיד, ולא רצו לצאת לחוץ לפי שעה, אל היגון ואנחה, להכניסו לתוך השמחה, שזוהו בחינת המצוה לשא אשה כנ"ל. כי לא רצו להוריד עצמן לשם להפך היגון ואנחה לשמחה, אבל פגמו בזה, כי אין שלמות הקדשה והשמחה, כי אם על ידי דיקא כנ"ל. ועל כן נענשו על ידי הקטרת, כי עלית הקדשה של הקטרת, אי אפשר כי אם מי שהוא נשוי, שעל ידי זה יש לו כח להעלות הקדשה מעמקי הקלפות, ולברר היגון ואנחה לשמחה, שזוהו בחינת מצות נשואין, בחינת קטרת ישמח לב וכנ"ל.

ועל כן נענשו במיתה, כי היגון ואנחה הוא סטרא דמותא כנ"ל. כי על המת, רחמנא לצלן. מתאבלין ומתמרמריין ביגון ואנחה, רחמנא לצלן. ומחמת שלא היו נשואים ולא זכו להפך היגון ואנחה לשמחה, על כן נתאחזה בהם המיתה הנמשכת משם, בעת שנכנסו להקטיר קטרת, שאז צריכין גם כן לעשות בחינה זאת, להעלות היגון ואנחה ועל כן נאחזו שם הסטרא אחרא מאד, מחמת שצריכין לברר הקדשה גדולה מאד מאד מעמקי הקלפות, ועל כן צריכין

ז) ועל כן אפלו מי שהוא צדיק גדול וקדוש מאד ויכול להיות פרוש לגמרי בקדשה גדולה, בהכרח הוא מחיב לשא אשה, כי הוא מצוה ראשונה שבתורה כדי לפרות ולרבות ולהעמיד תולדות, הינו כנ"ל. כי עקר הקדשה היא השמחה, כמבאר בהתורה הנ"ל. אבל אין שלמות להשמחה כי אם כשמבררין ומעלין היגון ואנחה, ומתפכין אותו לשמחה, שזוהו בחינת נשואין כנ"ל. ועל כן אפלו הצדיק הקדוש שזוכה לשמחה בשלמות, בהכרח לשא אשה כדי להפך היגון ואנחה לשמחה וכנ"ל. ועל ידי זה עקר ההולדה, כי עקר ההולדה היא על ידי הברור, הנעשה על ידי הזוג של מצוה, שמבררין ניצוצות קדושות מעמקי הקלפות.

ועל כן נאחזו שם הסטרא אחרא מאד, מחמת שצריכין לברר הקדשה גדולה מאד מאד מעמקי הקלפות, ועל כן צריכין

נמשכת על ידי ברור נפשות הקדושות מעמקי הקלפות כידוע. ועל כן על ידי ההולדה נמשך שמחה, כמו שכתוב (משלי כג, כה): "ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך". וכמו שכתוב (שם י, טו): "בן חכם ישמח אב". כי ההולדה נמשכת על ידי ברור הקדשה מהקלפות, שהוא בחינת שמהפכין יגון ואנחה לשמחה, שעל ידי זה עקר השמחה כנ"ל:

להתפלל הרבה להשם יתברך, ולהיות גבור חזק לזכות לקים מצוה זאת בקדשה גדולה, ולקדש עצמו כראוי, כמבאר בספרים. וצריכין להתגבר מאד אז, להרחיק המרה שחורה והעצבות, ולהתגבר ולהתחזק בשמחה גדולה, עד שיהפך היגון ואנחה לשמחה, שזהו בחינת עליית הקדשה מעמקי הקלפות, שעל ידי זה עקר ההולדה, כי ההולדה

רדיפא ומעכב (שלוחן א)

ואז נכלל העולם באחד, ואף על פי כן יש קיום להעולם, כי נכלל באחד בבחינת רצוא ושוב בחינת מטי ולא מטי. מאחר שכבר משברין הכפירות ומאמינים שגם מסך המבדיל בעצמו והבחירה בעצמו הכל ממנו יתברך, ואזי נכלל הכל באחדותו יתברך בבחינת רצוא ושוב, בבחינת רדיפא ומעכב המבאר במקום אחר (סימן כ"ד) שעל ידי זה נעשין כלים והיכלין לקבל אור אחדותו ולהתענג על ה' לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו.

עכשו כשיש צמצום והסתרת הידיעה, עד שאפשר לטעות למי שירצה, שזהו בחינת מסך המבדיל, שזהו בחינת כח הבחירה כנ"ל, אזי מתקים העולם ואינו חוזר לשרשו מחמת מסך המבדיל הנ"ל, אבל אם כן יתבטל העולם מחמת העדר החיות, כי אם כן מאחר שיש מסך המבדיל, מהיכן יקבל העולם ומלואו חיות ממקור החיים שהוא האחד יתברך המחיה את כלם? על כן הצדיקים הם מקימין את העולם, כי הצדיקים הבוחרים בחיים ומאמינים שכל הבריאה נמשך ונברא מאחדותו יתברך, על ידי זה הם כוללין אחר הבריאה בקדם הבריאה. כי על ידי ידיעה שהכל ממנו יתברך נכלל הכל באחד כנ"ל,

ואף על פי כן לא יתבטל לגמרי, שכל אלו ההיכלין הזכים והרוחניים נעשים על ידי שזכה לשבר המסך המבדיל, על ידי שפחור בחיים, עד

שְׁעַל יְדֵי זֶה נִתְּהַפֵּךְ הַמָּסַךְ הַמְבַדִּיל
 וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ הַיְכָלִין עֲלָאִין לְקַבֵּל
 הָאֹר עַל יְדוֹ, לְכַלֵּל בְּאַחַדוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ
 בְּרָצוֹא נְשׁוּב, בְּאִפֵּן שְׂיִכְלַל בּוֹ בְּאַמַּת
 בְּתַכְלִית הָאַחַדוֹת, וְאַף עַל פִּי כֵן לֹא
 יִתְבַטֵּל בְּמַצִּיאוֹת, רַק יִזְכֶּה לִידַע אוֹתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, שְׁזֵהוּ עֵקֶר הַתַּכְלִית הָאֲמִתִּי,
 אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִזְכֶּה לָזֶה:

ליקוטי תפילות כד

וְאֶשְׂרִינוּ מֵה טוֹב חֲלַקְנוּ וּמֵה נְעִים
 גּוֹרְלָנוּ וּמֵה יִפֶּה יְרוּשְׁתָּנוּ,
 אֶשְׂרִינוּ שְׂזִכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הֶרְבִּים
 וּבְחֶסֶדֶיךָ הַיְקָרִים לְקַבֵּל תּוֹרָתְךָ
 הַקְּדוּשָׁה וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ הַיְקָרוֹת,
 הַנְּחַמְדִים מְזֻהָב וּמְפֹזָרֵי. וּבִכְנֵן בְּאִתִּי
 לְשַׁחַר פְּנִיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
 שֶׁתַּחַנְּנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הֶרְבִּים וּבְחֶסֶדֶיךָ
 הַגְּדוֹלִים, וְתִזְכְּנוּ שְׁנַעֲשֶׂה כָּל הַמִּצְוֹת
 בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה מְאֹד, כְּאֲשֶׁר
 רָאוּי לְשִׂמְחָה וְלִשְׂשׂוֹן וְלִגְדִיל בְּךָ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ, בְּכֹל עֵת שְׁאֲנוּ זֹכִים לְקַיֵּם
 וּלְעֲשׂוֹת אִיזָה מִצְוָה, אֲשֶׁר כָּל מִצְוָה
 וּמִצְוָה הִיא אַחֲדוּתְךָ, וְאֲנוּ זֹכִים
 לְהִתְדַבֵּק בְּךָ וְלִהְיוֹת כְּלִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
 עַל-יְדֵי עֲשִׂית כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה. מֵה רַב
 טוֹבְךָ אֲשֶׁר עֲשִׂית עִמִּי, אֲשֶׁר זָכִיתִנִּי
 לְהִיּוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲשִׂנִי גוֹי,
 וְאַתָּה מְקִיִּם מַעֲפָר דָּל מֵאֲשַׁפּוֹת תְּרִים
 אֲבִיוֹן כְּמוֹנִי. וְאַתָּה מְזַכֵּה אוֹתִי בְּכֹל
 יוֹם וּבְכֹל עֵת לְעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַיְקָרוֹת
 וְהַחֲבִיבוֹת, עֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הֶרְבִּים
 שִׁימְשֵׁךְ עָלֵינוּ שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מִמִּי
 שֶׁהִשְׂמַחָה בְּמַעֲוֹנוּ, שְׂנֹזְכָה לְשִׂמְחָה
 מְאֹד בְּאֲמַת בַּעַת שְׁאֲנוּ זֹכִים לְעֲשׂוֹת
 מִצְוָה, עַד שְׂנֹזְכָה תְּמִיד לְעֲשׂוֹת מִצְוֹת
 רַבּוֹת בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה
 וְחִדּוּהָ רַבָּה וְעִצּוּמָה מְאֹד.

וְלֹא יָבֵא וְלֹא יִגִּיעַ לְלִבִּי שׁוֹם עֲצָבוֹת
 וּמְרָה שְׁחֹרָה כְּלָל, וְהִסֵּר מִמֶּנִּי יְגוֹן
 וְאַנְחָה בְּרַחֲמֶיךָ הֶרְבִּים. וְתִהְיֶה בְּעֶזְרִי
 וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתִזְכְּנִי לְפָרֵשׁ שִׁיחֲתִי לְפָנֶיךָ
 בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, וְאַתָּה כָּל אֲשֶׁר עִם לִבִּי
 אֲשִׁיחָה לְפָנֶיךָ, וְאַזְכֶּה לְהִתְדַבֵּר בְּכֹל
 יוֹם עַל כָּל חַטָּאתִי וְעִוְוֹתַי וּפְשָׁעֵי
 שִׁחַטָּאתַי וְשַׁעֲוִיתַי וְשִׁפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ,
 וְלִשְׁבוֹב עָלַיִם בְּאֲמַת בְּכֹל לֵב וּנְפֶשׁ
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּלְבַקֵּשׁ וְלִהְיוֹת חַנּוּן
 מִלְּפָנֶיךָ מְחִילָה וְסֹלִיחָה וּכְפָרָה בְּלֵב
 נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה בְּאֲמַת כְּרִצּוֹנְךָ הַטוֹב,
 וּלְקַבֵּל עָלַי קַבְּלָה חֲזָקָה וְנִכְוֹנָה בְּאֲמַת
 שְׁלֵא אַחֲטָא עוֹד וְלֹא אֲשׁוּב לְאוֹלָתִי,
 אִם אֲנִי פְעַלְתִּי לֹא אוֹסִיף. וְאַתָּה
 תְּעוֹרֵר חֶסֶדֶיךָ וְתִמְלֵא עָלַי רַחֲמִים,
 וְתִמְחַל וְתִסְלַח לִי עַל כָּל חַטָּאֵי
 וְעִוְוֹתַי וּפְשָׁעֵי, וְתִסִּיר הָעֲצָבוֹת
 וְהַדְּאָגוֹת וְהַמְרָה שְׁחֹרָה מִמֶּנִּי,
 וְתַעֲזָרְנִי לְבֵא אַחֲרַי כְּךָ לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה
 וְעִצּוּמָה בְּאֲמַת, בְּאִפְּן שְׁאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת
 בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה תְּמִיד. וּבְפָרֵט בְּשַׁעַת
 עֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה וּבְשַׁעַת עֲשִׂית
 כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, אֲזַכֶּה שְׁלֵא יַעֲלֶה עַל
 לִבִּי שׁוֹם עֲצָבוֹת וְדָאָגָה מִשׁוֹם חַטָּא
 וְעוֹן, מְכָל שְׂכָן שְׁלֵא יַעֲלֶה עַל לִבִּי
 שׁוֹם דְּאָגָה וְעֲצָבוֹת מַעֲסָקֵי פְּרֻסָּה
 וְעִנְיָנֵי עוֹלָם הַזֶּה חַס וְשְׁלוֹם, רַק
 אֲסַלֵּק אֲזוֹ מִדַּעְתִּי וְאֲשַׁכַּח אֲזוֹ לְגַמְרִי
 כָּל מֵה שֶׁעָבַר עָלַי, עַד אוֹתָהּ הַשְּׁעָה
 שְׁאֲנִי זֹכֵה לְעַסֵּק בְּתוֹרָתְךָ וּלְעֲשׂוֹת
 אִיזָה מִצְוָה.

וְתִגַּן עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הֶרְבִּים וּבְחֶסֶדֶיךָ
 הָעִצּוּמִים, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי
 מִעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחֹרָה, שְׁלֵא יַעֲלֶה

עפר. מן הארז אשר בלבנון עד האזוב אשר בקיר, משלשול קטן שבים עד קרני ראמים, מלכי ארץ וכל לאמים שרים וכל שופטי ארץ, גדולים וקטנים, בנים ובנות, זקנים ונערים, הארץ וכל אשר עליה, הימים וכל אשר בהם, השמים ושמי השמים וכל צבאם, עולם העשיה והיצירה והבריאה והאצילות וכל אשר בהם. שפלים, גלגלים, מלאכים, זיקים, חשמלים, שרפים ואופנים, וחיות הקדש. מן תכלית נקדת המרכז של עולם העשיה עד ראשית נקדת הבריאה שהוא תחלת האצילות. בכלם תלך המצוה שאנו זוכין לעשות בכל עת, ותעורר ותקיץ כלם לעבודתך באמת, וישוּבו כל העולמות וכל אשר בהם אליך באמת, ועל-ידי-זה יתעורר ברכה בכל העולמות כלם, ותקים מקרא שכתוב, פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון. ותשפיע ברחמיך הרבים, ותמשיך שפע טובה וברכה בכל העולמות כלם, וימינך תסעדני ותסיעני מן השמים, ותתן בלבי שאכון את לבי ודעתי ורצוני להמשיך עלי ברכת שכל מאתך, שתשפיע עלי קדשתך, ותחנני מאתך דעה בינה והשכל, ותזכני לגרש ולבטל ממני כל מיני שטותים ובלבולים וערובי הדעת, רק אזכה ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים לשכל הקדוש ודעת שלם דקדשה כרצונך הטוב. ותעזרני ברחמיך הרבים שאזכה לאמונה

ואזכה להמשיך עלי שמחה שלמה בשעת עשית כל מצוה. שוש איש ביהוה תגל נפשי באלהי, עד שאזכה לעשות כל מצוה ומצוה וכל דבר שהוא רצונך, בשמחה שלמה וחדוה רבה באמת כרצונך הטוב. עד שאזכה על-ידי עשית המצות בשמחה, לברר ולהעלות כל נצוצות הקדשה שנפלו בין הקלפות על ידי על-ידי עונותי ופשעי המרבים שחטאתי לפניך בין בגלגול זה בין בגלגול אחר, לברר כלם על-ידי שמחת המצוה בסוד אחד עשר סמני הקטרת, ונזכה להוציא כל החיות מן הקלפות, עד שיתבטלו כלם לגמרי ויהיו כאין וכאפס. ונזכה להעלות כל נצוצות הקדשה לשרשם, להשלים על ידם קומת השכינה. ותרחם עלינו ותהיה בעזרנו, שנזכה להעלות השכינה מהגלות על-ידי עשית המצות בשמחה גדולה, ויתגלה מלכותך על כל באי עולם, ויקבלו כלם את עול מלכותך ותמלך עליהם מהרה לעולם ועד:

ובכן תרחם עלינו אבינו מלכנו, ותמשיך עלינו קדשה וטהרה, ותתן כח וגבורה בכל מצוה ומצוה שאנו זוכין לעשות, שתתעורר המצוה ותלך בכל העולמות כלם, ותעורר את כלם לעבודתך וליראתך, עד שיתעוררו כל העולמות כלם וכל אשר בהם לעבודתך באמת. דומם, צומח, חי, מדבר, אש, רוח, מים,

לְדַרְגָּא עַל-יְדֵי עֲשִׂית מִצְוֹתֶיךָ
הַקְדוּשִׁים בְּשִׂמְחָה, עַד שְׂאוּזָה
שֶׁתְּרַדְף מִחֲשַׁבְתִּי תָמִיד לְהַשִּׁיג אוֹתְךָ
בַּקְדֻשָּׁה וּבִטְהָרָה וּבִישׁוּב הַדַּעַת
בְּאֵמֶת וּבְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, וְתַעֲשֶׂה עִמִּי
נִפְלְאוֹת פְּלֵאִי פְּלֵאוֹת. וְתוֹשִׁיעֵנִי
וְתִזְכְּנִי שֶׁתְּרַדְף מִחֲשַׁבְתִּי תָמִיד לְהַשִּׁיג
הָאוֹר הָאֵין סוֹף שֶׁהוּא לְמַעַלָּה
מִנְפְּשֵׁין רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, וְתִשְׁבִּיעַ
בְּצַחְצָחוֹת נִפְשֵׁי, אַחַת שְׂאֵלְתִי מֵאֵת
יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שְׁבָתִי בְּבֵית יְהוָה
כָּל יְמֵי חַיִּי לְחַזוֹת בְּנֶעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר
בְּהִיכְלוֹ. וְתַמְשִׁיךְ עָלַי אוֹר קְדוּשַׁת כַּח
הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשֵּׁב אֶת הַמַּחֲזִין שֶׁהוּא
כְּתוּר עֲלִיוֹן, וְאוֹזֶכֶה עַל-יְדֵי-זוֹה לְבָלִי
לְצֵאת חוּץ מִן הַגְּבוּל חֵס וְשְׁלוֹם, רַק
אוֹזֶכֶה שֶׁתְּרַדְף מִחֲשַׁבְתִּי לְהַשִּׁיג אוֹר
הָאֵין סוֹף בְּרִצּוֹא וְשׁוּב, בְּכַחֲנִיַת מְטִי
וְלֹא מְטִי, בְּכַחֲנִיַת רְדִיפָה וּמַעֲכָב, עַל-
יְדֵי כַח הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשֵּׁב אֶת הַמַּחֲזִין,
בְּאֵמֶת וּבְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. עַד שְׂאוּזָה
שִׁיעֲלָה וְיִכְלַל שְׁכָלִי בְּתוֹךְ תַּשְׁעָה
הַיְכָלִין עֲלָאִין דְּלָאו אֲנוּן נְהוּרִין וְלֹא
רוּחִין וְלֹא נִשְׁמָתִין וְלִית מָאן דְּקִיַּימָא
בְּהוּ וְלֹא מִתְדַבְּקִין וְלֹא מִתְיַדְעִין. כִּי
אַתָּה יְהוָה לְבַד יַדְעַת עֲצֵם רְדִיפַת
הַשְׁתַּוְקָקוֹת נִפְשֵׁי רוּחִי וְנִשְׁמָתִי
בְּשִׂרְשָׁם הָעֲלִיוֹן לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלוֹ
אֲשֶׁר לְכַף נוֹצְרָתִי. צְמָאָה נִפְשֵׁי
לְאֱלֹהִים לֹאֵל חֵי מְתֵי אָבוּא וְאַרְאָה
פְּנֵי אֱלֹהִים. מַה יְדִידוֹת מִשְׁכַּנּוֹתֶיךָ
יְהוָה צְבָאוֹת. נִכְסְפָה וְגַם כְּלָתָה נִפְשֵׁי
לְחִצְרוֹת יְהוָה לְבִי וּבִשְׂרֵי יִרְנְנוּ אֵל אֵל
חֵי, אָבֵל עֲוֹנוֹתֵי הַטּוֹ אֵלֶּה וְחַטָּאתֵי

שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת, שְׁלֹא אֶסְמְךָ עַל שְׁכָלִי
כָּלֵל, וְאַפְלוּ בַּעַת שְׁתַּסִּיעֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ
וְתִשְׁפִיעַ עָלַי שְׁכָל שְׁלֹם וְדַעַת נְכוֹן
דְּקַדְשָׁה בְּאֵמֶת, לֹא אֶסְמְךָ עַל הַשְּׁכָל
לְבַד, רַק אוֹזֶכֶה תָמִיד לְהַמְשִׁיךְ אֲמוּנָה
לְתוֹךְ בְּרַכַּת הַשְּׁכָל. וְכֹל מַה שְׂאוּזָה
לְהוֹסִיף חֲכָמָה וְשְׁכָל, אוֹזֶכֶה לְהוֹסִיף
אֲמוּנָה. וְעַקֵּר תְּבוּנַת שְׁכָלִי יִהְיֶה
לְהֵאמִין בְּךָ בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, וְאוֹסִיף
לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל פַּעַם בְּאֲמוּנָה חֲזָקָה
בְּיוֹתֵר, וְאוֹזֶכֶה תָמִיד לְהֵאמִין בְּךָ
וּבְמִצְוֹתֶיךָ הַקְדוּשִׁים וּבְצַדִּיקֶיךָ
הָאֱמֵתִיִּים, בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת
בְּפְשִׁיטוֹת וּבְתַמִּימוֹת:

וּבְכֵן תִּרְחַם עֲלֵינוּ בְּרַחֲמִים רַבִּים,
בְּרַחֲמִים גְּדוּלִים. וְתִזְכְּנִי לְיִשְׁב
וּלְסֻדָּר אֶת דַּעְתִּי הַיֵּטֵב, וְתִשְׁפִיעַ עָלַי
קְדוּשָׁה וְטְהָרָה וְשַׁפַּע עֲלִיוְנָה מִכְּתוּר
עֲלִיוֹן, לְמַעַן אוֹזֶכֶה עַל-יְדֵי-זוֹה
לְהַמְשִׁיךְ עָלַי כַּח הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשֵּׁב אֶת
הַמַּחֲזִין דְּקַדְשָׁה, וְאוֹזֶכֶה תָמִיד לְיִשׁוּב
הַדַּעַת הַיֵּטֵב בְּאֵמֶת וּבְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה,
בַּקְדֻשָּׁה וּבִטְהָרָה כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב. מֵלֹא
רַחֲמִים, קוּמָה בְּעֹזְרָתִי וְהוֹשִׁיעֵנִי,
שְׁלֹא תְרַדְף מִחֲשַׁבְתִּי חֵס וְשְׁלוֹם, אַחַר
תְּאוּוֹת וְהַרְהוּרִים וּמִחֲשַׁבּוֹת זָרוֹת
וְחֲקָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, רַק אוֹזֶכֶה לְאַחֵז אֶת
חֲכָמָתִי וּבִינָתִי וְדַעְתִּי, לְבָלִי לְהִנִּיחַ
אֶת הַמַּחַ לְחֻשָׁב כָּלֵל שׁוּם מִחֲשַׁבָּה
חִיצוֹנָה כָּלֵל, וְיִהְיֶה מַחֲזֵי נְקִי וְזָךְ וְצַח
בַּקְדֻשָּׁה וְטְהָרָה תָמִיד.

וְתַעֲזְרֵנִי שְׂאוּזָה לְעֵלוֹת תָמִיד
מִמַּעַלָּה לְמַעַלָּה וּמִדְרָגָא

ובכאמונה שלמה. ואזכה לעלות חיש קל מהרה ממעלה למעלה ומדרגא לדרגא, עד שאזכה ברחמיך לתשעה היכלין עלאין האלו שהזכרתי לפניך. ואזכה גם בעולם הזה לדעת ולהכיר אותך באמת, ואזכה לעלות לכל המדרגות העליונות של הקדושה, עד תכלית מדרגה העליונה, כל מה שאפשר לאיש ישראלי לעלות ולהשיג בעולם הזה, אשר לכך ירדה הנשמה בזה העולם מרום המעלות, כדי שתזכה על-ידי מעשיה הטובים לשוב ולעלות למקור חצבה, למעלה למעלה ביתר שאת ויתר עז:

חוס וחמל עלי כרחמי האב על הבן, וזכני לטובך הגדול באמת, כי אתה טוב ומטיב לכל ואתה חפץ להטיב לבריותיך ולגלות להם אלהותך, אשר זאת היא תכלית הטובה שבכל הטובות. חוס וחנני ותן בלבי ועזרני לשוב אליך באמת, באפן שאזכה לשבע מטובך האמתי, שאזכה לדעת ולהכיר אותך באמת, ורדיפת מחשבתי תהיה תמיד להשיג אור האין סוף בקדושה ובטהרה גדולה, באמת ובאמונה שלמה, בתכלית מדרגה העליונה דקדושה שבכל המדרגות.

ותעורר רחמיך עלינו ותמהר ותחיש לגאלנו גאלת עולם, ותשוב ותבנה חרבותינו והריסותינו, ותבנה בית קדשנו ותפארתנו, ותחזר ותבנה

הסתירו פניך ממני, כי מחשבתי היתה רודפת אחר תאוות רעות והרהורים רעים ומחשבות חיצוניות, עד שפגמתי בכל חדרי השכל ובכל נתיבות ושבילי הדעת, עד שהחרבתי את בית החכמה ופרצתי גדרי התבונה והרסתי את היכלי הדעת, ופגמתי הרבה בחכמה ובינה ודעת, ובכח המעכב והמסדר והמישב את השכל שהוא כתר עליון, בכלם פגמתי הרבה מאד על-ידי חטאי ועונותי ופשעי המרבים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך יהוה אלהי. על כן הנני מפיל תחנתי לפניך אדון הרחמים והסליחות, שתמחל ותסלח ותכפר לי על כל חטאי ועונותי ופשעי המרבים, ותעשה עמי כגדל נפלאותיך הנוראות, ותוציאני ותעלני ממצולות ים, ותשוב ותתקן את שכלי, ותרחם עלי ותצילני מעתה מכל מיני מחשבות חיצוניות, ומכל מיני הרהורים רעים, ומכל מיני רדיפת המחשבה אחר תאוות ועסקי העולם הזה חס ושלום, ותטהרני ותקדשני בקדושתך העליונה. ותסיר ממני יגון ואנחה ותבטל העצבות ממני כבטול גמור, ותזכני לשמחה שלמה שאזכה לעשות מצותיך בשמחה רבה וחדוה גדולה ועצומה.

ותשוב ותבנה חרבותי, ותחזר ותבנה היכלי שכלי על מכוננו, וארמוני דעתי על משפטו ישב, בקדושה ובטהרה גדולה, באמת

הגוים מנחה ליהנה בסוסים וברכב
 ובצבים ובפרדים ובכרכרות על הר
 קדשי ירושלים אמר יהנה כאשר
 יביאו בני ישראל את המנחה בכלי
 טהור בית יהוה. ותגדל השמחה
 בכל העולם כמו שכתוב, אז יאמרו
 בגוים הגדיל יהנה לעשות עם אלה,
 הגדיל יהנה לעשות עמנו היינו
 שמחים. ויקים מקרא שכתוב, כי
 בשמחה תצאו ובשלום תוכלון
 ההרים והגבעות יפצחו לפניכם רנה
 וכל עצי השדה ימחאו כף. ונאמר, כי
 נחם יהנה ציון נחם כל חרבותיה
 וישם מדברה כעדן וערבתה כגן
 יהנה ששון ושמחה ימצא בה תודה
 וקול זמרה:

ותתקן כל הבנינים וההיכלות של
 הקדשה בגשמיות וברוחניות.
 ותמשיך עלינו שמחה גדולה תמיד,
 ותקים ותעלה את השכינה מגלותה
 מבין הקלפות והסטרא אחרא,
 ותוציא כל הנצוצות הקדושים
 מביניהם, ותשפיל ותכניע ותכלה
 ותבטל כל הקלפות וסטרין אחרנין,
 כלם יכרעו ויפלו ולכבוד שמך יקר
 יתנו. ונזכה לצאת מהרה מן הגלות
 בשמחה גדולה, מגלות הגשמי
 ומגלות הרוחני, וכל העכו"ם
 יתבטלו אל ישראל, ויכירו כלם
 מעלת וקדשת עמך ישראל הקדושים
 אשר בהם בחרת. ויקים מקרא
 שכתוב, והביאו את כל אחיכם מכל

מהדורת מיוחדת ללומדי התורה הזמנית

י"ל הוצאת תורות והלכות - להדפסת כל תורה ותורה מליקוטי מוהר"ן עם כל הלכות שעליה, קונטרס זו היא דוגמא מהספר 'תורות והלכות'.

הקו' יצא בשיתוף וסיוע ארגון "תמימי דרך" שע"י עמותת נחלת חן. לעי"נ ר' אלעזר ב"ר שלמה יהודה, איטא בת ר' דוב בעריש ולהצלחת וישועת ר' בנימין יעקב נתן בן איטא ובני ביתו בכל מיני דמיטב.

ניתן להשיג את הקו' אצל נציגי "תמימי דרך" המופיעים בסוף הקונטרס

אם ברצונך ליטול חלק בפעילות המבורכת של חבורת "תמימי דרך",
בכל צורה שהיא - הן בגוף והן בממון, פנה עוד היום ל0527148323.

קונטרס זו יצא לאור ללומדי
התורה הזמנית - התורה
שבה הולכים יחד אלפים
מאנ"ש בארץ ובתפוצות

ע"י ארגון 'תמימי דרך'

בשיתוף 'תורות והלכות'

להצלחת הרה"ח ר' בנימין
יעקב יחיאל בן איטא ובני
ביתו בכל מילי דמיטב

המעוניין להשתתף
בהוצאות הקונטרסים
וספרי תורות והלכות

יפנה לפל' 0548531995